Rak-11.2107 Sillat ja Perustukset

Esimerkkitehtävät 2009-2011

- 1. Esimerkkitehtävät 2009
- 2. Esimerkkitehtävät 2011
- 3. Problems 2011
- 4. Kaavakokoelma
- 5. Formulary

Rak-11.2107 Sillat ja Perustukset

ESIMERKKITEHTÄVÄT 2009

Esim. 2.1 a) : Maanpaineen laskenta kerroksellisessa maassa (L 2009)

Määritä oheiseen vapaasti seisovaan tukimuuriin kohdistuvan maanpaineen resultantin suuruus ja suunta a) Kun kysymyksessä on siirtymätön jäykkä tukimuuri (lepopaine)

b) Tukimuurin yläpää siirtyy penkereestä poispäin niin, että aktiivinen maanpaine on täysin kehittynyt Käytä kuormien ja maaparametrien ominaisarvoja.

 $kN := 1000 \cdot N$ MN := 1000 · kN

Alkuarvot:

Käytetään maan kerrosten sis. kitkakulman suunn. arvoina ominaisarvoja eli $\varphi_{di} = \varphi_{t}$

$$\alpha := -15 \cdot \deg$$

 $\beta := -12 \cdot \deg \qquad q := 0.1 \cdot \frac{MN}{m^2}$

1) Lepopaine: (Otaksutaan vaikuttavan vaakasuoraan suuntaan)

Paineen intensiteetti syvyydellä z:

Maan omasta painosta (γ)

$$p_{O\gamma} = K_{O} \cdot \gamma_{S} \cdot z$$
 paine kasvaa lineaarisesti

Tasaisesta pintakuormasta (q):

 $p_{oq} = K_o \cdot q$ paine vakio

Lepopainekerroin lasketaan kaavoista:

$$K_{o} = 1 - \sin(\phi_{d})$$

$$K_{0\beta} = K_0 \cdot (1 + \sin(\beta))$$
 (maapinnan kaltevuus = β)

$$\begin{split} \varphi_{d} &\coloneqq \varphi_{d1} \\ K_{o\beta1} &\coloneqq \left(1 - \sin(\varphi_{d})\right) \cdot \left(1 + \sin(\beta)\right) \\ p_{o\gamma1} &\coloneqq K_{o\beta1} \cdot \gamma_{1} \cdot h_{1} \\ p_{oq1} &\coloneqq K_{o\beta1} \cdot \gamma_{1} \cdot h_{1} \\ p_{oq1} &\equiv 0.00764 \frac{MN}{m^{2}} \\ \end{split}$$

$$K_{o\beta1} &= 0.283 \\ m^{2}$$

Maanpaine kerroksen alareunassa (z = 1,5 m)

$$p_{o1} \coloneqq p_{o\gamma1} + p_{oq1}$$
 $p_{o1} = 0.03593 \frac{MN}{m^2}$

Kerroksen 1 resultantit ja resultanttien etäisyys perustamistasosta:

$$P_{o\gamma1} \coloneqq 0.5 \cdot p_{o\gamma1} \cdot h_1 \qquad P_{o\gamma1} = 0.00573 \frac{MN}{m} \qquad d_{\gamma1} \coloneqq \frac{1}{3} \cdot h_1 + h_2 + h_3 + h_4 \qquad d_{\gamma1} \equiv 3 \text{ m}$$

$$P_{oq1} \coloneqq p_{oq1} \cdot h_1 \qquad P_{oq1} = 0.04244 \text{ m} \frac{MN}{m^2} \qquad d_{q1} \coloneqq \frac{1}{2} \cdot h_1 + h_2 + h_3 + h_4 \qquad d_{q1} = 3.25 \text{ m}$$

Kerros 2: 1,5 m < z < 3,0 m

 $\psi_{dv} = \phi_{d2}$

Maakerroksen 1 painosta aiheutuva maanpaine lasketaan kuten tasainen pintakuorman q1

1 (1) T

$$q_{1} \coloneqq \gamma_{1} \cdot h_{1} \qquad q_{1} = 0.027 \frac{MN}{m^{2}}$$

$$K_{0\beta2} \coloneqq (1 - \sin(\varphi_{d})) \cdot (1 + \sin(\beta)) \qquad K_{0\beta2} = 0.304$$

$$p_{0\gamma2} \coloneqq K_{0\beta2} \cdot \gamma_{2} \cdot h_{2} \qquad p_{0\gamma2} = 0.00913 \frac{MN}{m^{2}}$$

$$p_{0q2} \coloneqq K_{0\beta2} \cdot (q + q_{1}) \qquad p_{0q2} = 0.03866 \frac{MN}{m^{2}}$$

Maanpaine kerroksen alareunassa (z = 3,0 m)

$$p_{o2} := p_{o\gamma2} + p_{oq2}$$
 $p_{o2} = 0.0478 \frac{MN}{m^2}$

Kerroksen 2 resultantit ja niiden etäisyys perustamistasosta:

$$P_{0\gamma2} \coloneqq 0.5 \cdot p_{0\gamma2} \cdot h_2 \qquad P_{0\gamma2} = 0.00685 \frac{MN}{m} \qquad d_{\gamma2} \coloneqq \frac{1}{3} \cdot h_2 + h_3 + h_4 \qquad d_{\gamma2} = 1.5 \text{ m}$$

$$P_{0q2} \coloneqq p_{0q2} \cdot h_2 \qquad P_{0q2} = 0.058 \frac{MN}{m} \qquad d_{q2} \coloneqq \frac{1}{2} \cdot h_2 + h_3 + h_4 \qquad d_{q2} = 1.75 \text{ m}$$

. . . .

Kerros 3: 3,0 m < z < 3,5 m

Maakerrosten 1 ja 2 painosta aiheutuva pintakuorma q2:

$$q_{2} := q_{1} + \gamma_{2} \cdot h_{2}$$

$$q_{2} = 0.057 \frac{MN}{m^{2}}$$

$$k_{0\beta3} := K_{0\beta2}$$

$$p_{0\gamma3} := K_{0\beta3} \cdot \gamma_{3} \cdot h_{3}$$

$$p_{0\gamma3} = 0.00304 \frac{MN}{m^{2}}$$

$$p_{0q3} := K_{0\beta3} \cdot (q + q_{2})$$

$$p_{0q3} = 0.0478 \frac{MN}{m^{2}}$$

Maanpaine kerroksen alareunassa (z = 3,5 m)

$$p_{03} := p_{0\gamma3} + p_{0q3}$$
 $p_{03} = 0.05084 \frac{MN}{m^2}$

Kerroksen 3 resultantit ja niiden etäisyys perustamistasosta:

$$P_{0\gamma3} \coloneqq 0.5 \cdot p_{0\gamma3} \cdot h_3 \qquad P_{0\gamma3} = 0.00076 \frac{MN}{m} \qquad d_{\gamma3} \coloneqq \frac{1}{3} \cdot h_3 + h_4 \qquad d_{\gamma3} = 0.667 \text{ m}$$

$$P_{0q3} \coloneqq p_{0q3} \cdot h_3 \qquad P_{0q3} = 0.024 \frac{MN}{m} \qquad d_{q3} \coloneqq \frac{1}{2} \cdot h_3 + h_4 \qquad d_{q3} = 0.75 \text{ m}$$

Kerros 4: 3,5 m < z < 4,0 m

Maakerrosten 1 ja 2 ja 3 painosta aiheutuva pintakuorma q₃:

$$q_{3} \coloneqq q_{2} + \gamma_{3} \cdot h_{3} \qquad q_{3} \equiv 0.067 \frac{MN}{m^{2}}$$

$$K_{0\beta4} \coloneqq K_{0\beta3}$$

$$p_{0\gamma4} \coloneqq K_{0\beta4} \cdot \gamma_{4} \cdot h_{4} \qquad p_{0\gamma4} \equiv 0.00183 \frac{MN}{m^{2}}$$

$$p_{0q4} \coloneqq K_{0\beta4} \cdot (q + q_{3}) \qquad p_{0q4} \equiv 0.05084 \frac{MN}{m^{2}}$$

$$q \equiv Maanpaine \text{ kerroksen alareunassa } (z = 4, 0 \text{ m})$$

 $p_{04} := p_{0\gamma4} + p_{0q4}$ $p_{04} = 0.05267 \frac{MN}{m^2}$

Kerroksen 4 resultantit ja niiden etäisyys perustamistasosta:

$$P_{0\gamma4} := 0.5 \cdot p_{0\gamma4} \cdot h_4 \qquad P_{0\gamma4} = 0.00046 \frac{MN}{m} \qquad d_{\gamma4} := \frac{1}{3} \cdot h_4 \qquad d_{\gamma4} = 0.167 \text{ m}$$

$$P_{0q4} := p_{0q4} \cdot h_4 \qquad P_{0q4} = 0.025 \frac{MN}{m} \qquad d_{q4} := \frac{1}{2} \cdot h_4 \qquad d_{q4} = 0.25 \text{ m}$$

 $0.1 \frac{\text{MN}}{\text{m}^2}$

Lepopainekuorman resultantti ja sen etäisyys perustamistasosta:

$$P_{o} \coloneqq P_{o\gamma1} + P_{o\gamma2} + P_{o\gamma3} + P_{o\gamma4} + P_{oq1} + P_{oq2} + P_{oq3} + P_{oq4}$$
$$M_{o} \coloneqq P_{o\gamma1} \cdot d_{\gamma1} + P_{o\gamma2} \cdot d_{\gamma2} + P_{o\gamma3} \cdot d_{\gamma3} + P_{o\gamma4} \cdot d_{\gamma4} + P_{oq1} \cdot d_{q1} + P_{oq2} \cdot d_{q2} + P_{oq3} \cdot d_{q3} + P_{oq4} \cdot d_{q4}$$

2) Aktiivinen maanpaine:

Paineen horisontaalisen komponentin intensiteetti syvyydellä z:

Maan omasta painosta (γ)

 $p_{a\gamma h} = K_{ah} \cdot \gamma_s \cdot z$ (kasvaa lineaarisesti)

Tasaisesta pintakuormasta (q):

 $p_{aqh} = K_{ah} \cdot q$ (vakio)

Aktiivisen maanpaineen horisontaalikomponentin kerroin kaavasta:

$$K_{ah} = \frac{\cos(\varphi_d + \alpha)^2}{\cos(\alpha)^2 \cdot \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi_d + \delta_d) \cdot \sin(\varphi_d - \beta)}{\cos(\alpha - \delta_d) \cdot \cos(\alpha + \beta)}}\right)^2}$$

p_{aγh} p_{aqh}

 $(\alpha = seinän kaltevuus pystytasosta$ $<math>\beta = maanpinnan kaltevuus vaakatasosta$

 $\delta = seinäkitkakulma$

 φ_d = maan sisäisen kitkakulman suun. arvo)

Kerros 1: 0< z < 1,5 m

 $\phi_{dl} := \phi_{d1}$ (maa

(maan sisäinen kitkakulma kerroksessa 1)

 $\delta_d := \phi_{d1}$

(seinäkitkakulma $\delta = \phi$ koska oletettu liukupinta maan sisässä)

$$K_{ah1} := \frac{\cos(\varphi_d + \alpha)^2}{\cos(\alpha)^2 \cdot \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi_d + \delta_d) \cdot \sin(\varphi_d - \beta)}{\cos(\alpha - \delta_d) \cdot \cos(\alpha + \beta)}}\right)^2} \qquad K_{ah1} = 0.177$$

$$p_{a\gamma1} := K_{ah1} \cdot \gamma_1 \cdot h_1 \qquad p_{a\gamma1} = 0.00477 \frac{MN}{m^2}$$

$$p_{aq1} := K_{ah1} \cdot q \qquad p_{aq1} = 0.01767 \frac{MN}{m^2}$$

Maanpaine kerroksen alareunassa (z = 1,5 m)

$$p_{a1} := p_{a\gamma 1} + p_{aq1}$$
 $p_{a1} = 0.02244 \frac{MN}{m^2}$

Maanpaineiden horisontaalikomponenttien resultantit ja niiden etäisyys perustamistasosta:

$$\begin{split} P_{a\gamma1} &\coloneqq 0.5 \cdot p_{a\gamma1} \cdot h_1 \\ P_{aq1} &\equiv 0.00358 \, \frac{MN}{m} \\ P_{aq1} &\coloneqq p_{aq1} \cdot h_1 \\ P_{aq1} &= 0.0265 \, \frac{MN}{m} \\ d_{q1} &= 3.25 \, m \end{split} \tag{ks edellä}$$

Kerros 2: 1,5 m < z < 3,0 m

$$\begin{split} & \underset{\text{Mak}}{\overset{\text{i}=}{\text{p}}} \phi_{d1} \\ & \underset{\text{Mak}}{\overset{\text{i}=}{\text{p}}} \phi_{d2} \\ & K_{ah2} \coloneqq \frac{\cos(\phi_d + \alpha)^2}{\cos(\alpha)^2 \cdot \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\phi_d + \delta_d) \cdot \sin(\phi_{d2} - \beta)}{\cos(\alpha - \delta_d) \cdot \cos(\alpha + \beta)}}\right)^2} \\ & K_{ah2} = 0.185 \\ & p_{a\gamma2} \coloneqq K_{ah2} \cdot \gamma_2 \cdot h_2 \\ & p_{a\gamma2} \coloneqq 0.00555 \frac{\text{MN}}{\text{m}^2} \\ & p_{aq2} \coloneqq K_{ah2} \cdot (q + q_1) \\ & p_{aq2} \equiv 0.02348 \frac{\text{MN}}{\text{m}^2} \\ & (q_1 = \gamma_1 h_1, \text{ ks kohta 1}) \end{split}$$

Maanpaine kerroksen alareunassa (z = 3,0 m)

$$p_{a2} := p_{a\gamma 2} + p_{aq2}$$
 $p_{a2} = 0.02903 \frac{MN}{m^2}$

Maanpaineiden horisontaalikomponenttien resultantit ja niiden etäisyys perustamistasosta:

$$P_{a\gamma2} := 0.5 \cdot p_{a\gamma2} \cdot h_2 \qquad P_{a\gamma2} = 0.00416 \frac{MN}{m} \qquad d_{\gamma2} = 1.5 \text{ m}$$

$$P_{aq2} := p_{aq2} \cdot h_1 \qquad P_{aq2} = 0.03522 \frac{MN}{m} \qquad d_{q2} = 1.75 \text{ m}$$

Kerros 3: 3,0 m < z < 3,5 m

$$\mathfrak{M}_{dv} := \mathfrak{P}_{d1}$$

 $\delta_{dv} := \frac{3}{4} \cdot \mathfrak{P}_{d3}$ (seinäkitkakulma $\delta = 3/4 \mathfrak{p}$; PRO 2004)

$$\begin{split} \mathbf{K}_{ah3} &\coloneqq \frac{\cos(\varphi_d + \alpha)^2}{\cos(\alpha)^2 \cdot \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi_d + \delta_d) \cdot \sin(\varphi_{d2} - \beta)}{\cos(\alpha - \delta_d) \cdot \cos(\alpha + \beta)}}\right)^2} \qquad \mathbf{K}_{ah3} = 0.209 \\ \mathbf{p}_{a\gamma3} &\coloneqq \mathbf{K}_{ah3} \cdot \gamma_3 \cdot \mathbf{h}_3 \qquad \mathbf{p}_{a\gamma3} = 0.00209 \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^2} \\ \mathbf{p}_{aq3} &\coloneqq \mathbf{K}_{ah3} \cdot (\mathbf{q} + \mathbf{q}_2) \qquad \mathbf{p}_{aq3} = 0.03289 \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^2} \qquad (\mathbf{q}_2 = \gamma_2 \mathbf{h}_2 + \gamma_1 \mathbf{h}_1) \end{split}$$

Maanpaine kerroksen alareunassa (z = 3,5 m)

$$p_{a3} := p_{a\gamma3} + p_{aq3}$$
 $p_{a3} = 0.03498 \frac{MN}{m^2}$

Maanpaineiden horisontaalikomponenttien resultantit ja niiden etäisyys perustamistasosta:

$$P_{a\gamma3} := 0.5 \cdot p_{a\gamma3} \cdot h_3 \qquad P_{a\gamma3} = 0.00052 \frac{MN}{m} \qquad d_{\gamma3} = 0.667 \text{ m}$$
$$P_{aq3} := p_{aq3} \cdot h_3 \qquad P_{aq3} = 0.01644 \frac{MN}{m} \qquad d_{q3} = 0.75 \text{ m}$$

Kerros 4: 3,5 m < z < 4,0 m

 $K_{ah4} := K_{ah3}$

$$p_{a\gamma4} := K_{ah4} \cdot \gamma_4 \cdot h_4 \qquad p_{a\gamma4} = 0.00126 \frac{MN}{m^2}$$

$$p_{aq4} := K_{ah4} \cdot (q + q_3) p_{aq4} = 0.03498 \frac{MN}{m^2} \qquad (q_3 = \gamma_3 h_3 + \gamma_2 h_2 + \gamma_1 h_1)$$

Maanpaine perustamistasossa (z = 4 m)

$$p_{a4} := p_{a\gamma4} + p_{aq4}$$
 $p_{a4} = 0.03624 \frac{MN}{m^2}$

Maanpaineiden horisontaalikomponenttien resultantit ja niiden etäisyys perustamistasosta:

$$P_{a\gamma4} \coloneqq 0.5 \cdot p_{a\gamma4} \cdot h_4 \qquad P_{a\gamma4} = 0.00031 \frac{MN}{m} \qquad d_{\gamma4} = 0.167 \text{ m}$$
$$P_{aq4} \coloneqq p_{aq4} \cdot h_4 \qquad P_{aq4} = 0.01749 \frac{MN}{m} \qquad d_{q4} = 0.25 \text{ m}$$

Akt. maanpainekuvion vaakakomponentin resultantti ja sen paikka:

$$P_{ah} \coloneqq P_{a\gamma1} + P_{a\gamma2} + P_{a\gamma3} + P_{a\gamma4} + P_{aq1} + P_{aq2} + P_{aq3} + P_{aq4}$$
$$M_{ao} \coloneqq P_{a\gamma1} \cdot d_{\gamma1} + P_{a\gamma2} \cdot d_{\gamma2} + P_{a\gamma3} \cdot d_{\gamma3} + P_{a\gamma4} \cdot d_{\gamma4} + P_{aq1} \cdot d_{q1} + P_{aq2} \cdot d_{q2} + P_{aq3} \cdot d_{q3} + P_{aq4} \cdot d_{q4}$$

$$P_{ah} = 0.10423 \frac{MN}{m} \qquad d_{ao} = \frac{M_{ao}}{P_{ah}}$$
$$d_{res} = 1.745 m \qquad \text{Resultantin etäisyys perustamistasosta}$$

Aktiivisen maanpaineen suuruus ja suunta, kun myös vertikaalikomponentti huomioitu :

Maanpaine poikkeaa horisontaalisuunnasta kulman δ - α verran ks. luennot kaavat (12) ja (13):

Kerros 1: $\delta_{dd} = \varphi_{d1}$

$$p_{1y} \coloneqq \frac{p_{aq1}}{\cos(\delta_d - \alpha)} \qquad p_{1y} = 0.0308 \frac{MN}{m^2} \qquad \delta_d - \alpha = 55 \text{ deg} \quad (= \text{ maanpaineen suunnan poikkeama vaakatasosta})$$
$$p_{1a} \coloneqq \frac{p_{a1}}{\cos(\delta_d - \alpha)} \qquad p_{1a} = 0.03912 \frac{MN}{m^2}$$

Kerros 2: $\delta_{dd} := \phi_{d2}$

$$p_{2y} \coloneqq \frac{p_{aq2}}{\cos(\delta_d - \alpha)} \qquad p_{2y} = 0.03902 \frac{MN}{m^2} \qquad \delta_d - \alpha = 53 \text{ deg}$$
$$p_{2a} \coloneqq \frac{p_{a2}}{\cos(\delta_d - \alpha)} \qquad p_{2a} = 0.04823 \frac{MN}{m^2}$$

Kerros 3: $\delta_{dd} := \frac{3}{4} \phi_{d3}$

$$p_{3y} := \frac{p_{aq3}}{\cos(\delta_d - \alpha)} \qquad p_{3y} = 0.04534 \frac{MN}{m^2} \qquad \delta_d - \alpha = 43.5 \text{ deg}$$
$$p_{3a} := \frac{p_{a3}}{\cos(\delta_d - \alpha)} \qquad p_{3a} = 0.04822 \frac{MN}{m^2}$$

Kerros 4: $\delta_{dd} := \frac{3}{4} \varphi_{d4}$

$$p_{4y} \coloneqq \frac{p_{aq4}}{\cos(\delta_d - \alpha)} \qquad p_{4y} \equiv 0.04822 \frac{MN}{m^2} \qquad \delta_d - \alpha \equiv 43.5 \text{ deg}$$
$$p_{4a} \coloneqq \frac{p_{a4}}{\cos(\delta_d - \alpha)} \qquad p_{4a} \equiv 0.04996 \frac{MN}{m^2}$$

Lopullinen maanpainekuvio:

Esim 2.1: Maanpaineen laskenta kerroksellisessa maassa (vanha)

Määritä kantavuuslaskennassa tarvittavat kuormaresultantin pystysuora komponentti sekä momenttiresultantti oheisen tukimuurin pohjalaatan pohjapinnan piinopisteen suhteen.

 $\varphi_{d1} := \operatorname{atan}\left(\frac{\operatorname{tan}(32 \cdot \operatorname{deg})}{1.25}\right) \qquad \varphi_{d1} = 26.56026 \operatorname{deg} \qquad \text{kitkakulman suunnitteluarvo, osavarmuuskerroin} = 1,25 \text{ kantavuutta laskettaesssa, PRO-2004}$

$$\delta_{d1} \coloneqq \frac{3}{4} \cdot \varphi_{d1} \qquad \qquad \delta_{d1} = 19.9202 \text{ deg}$$

Huom! seinäkitkakulma ($\delta = 3/4 \varphi$), PRO-2004

0.24765

Maanpaineen horisontaaliomponentin kerroin:

$$K_{ah1} := \frac{\cos(\varphi_{d1} + \alpha)^2}{(\cos(\alpha))^2 \cdot \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi_{d1} + \delta_{d1}) \cdot \sin(\varphi_{d1} - \beta)}{\cos(\alpha - \delta_{d1}) \cdot \cos(\alpha + \beta)}}\right)^2} \qquad K_{ah1} = \frac{1}{1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi_{d1} + \delta_{d1}) \cdot \sin(\varphi_{d1} - \beta)}{\cos(\alpha - \delta_{d1}) \cdot \cos(\alpha + \beta)}}}$$

Maapaineiden horisontaalikomponentit:

Paine syvyydellä 1 m:

$p_{\gamma 1h} := K_{ah1} \cdot \gamma_{s1} \cdot h_1$	$p_{\gamma 1h} = 4.95298$	$\frac{KN}{m^2}$	kolmiokuorman intensiteetti syvyydellä h_1
$p_{q1h} := K_{ah1} \cdot q$	$p_{q1h} = 0.4953$	$\frac{kN}{m^2}$	tasainen kuorma
$p_{1y} \coloneqq p_{\gamma 1h} + p_{q1h}$	$p_{1y} = 5.44828$		maanpaine syvyydellä h ₁

1 3 1

Maanpainekuormien vaakakomponenttien resultantit ja niiden etäisyys peruslaatan alapinnasta:

$P_{\gamma 1h} \coloneqq 0.5 \cdot K_{ah1} \cdot \gamma_{s1} \cdot h_1^2$	$P_{\gamma 1h} = 2.47649$	<u>kN</u> m	$d_{\gamma 1h} := \frac{h_1}{3} + h_2 + h_3$	$d_{\gamma 1h} = 2.73333$	n
$P_{q1h} := K_{ah1} \cdot q \cdot h_1$	$P_{q1h} = 0.4953$	kN m	$d_{q1h} := \frac{h_1}{2} + h_2 + h_3$	$d_{q1h} = 2.9$	m

Vertikaalikomponentit:

$$\begin{aligned} \mathbf{P}_{\gamma 1 \mathbf{v}} &\coloneqq \tan(\delta_{d1} - \alpha) \cdot \mathbf{P}_{\gamma 1 \mathbf{h}} & \mathbf{P}_{\gamma 1 \mathbf{v}} = 0.22075 & \frac{kN}{m} \\ \mathbf{P}_{q1 \mathbf{v}} &\coloneqq \tan(\delta_{d1} - \alpha) \cdot \mathbf{P}_{q1 \mathbf{h}} & \mathbf{P}_{q1 \mathbf{v}} = 0.04415 & \frac{kN}{m} \end{aligned}$$

Kerros 2:

$$\varphi_{d2} \coloneqq \operatorname{atan}\left(\frac{\operatorname{tan}(28 \cdot \operatorname{deg})}{1.25}\right) \qquad \varphi_{d2} = 23.04333 \operatorname{deg}$$
$$\delta_{d2} \coloneqq \frac{3}{4} \cdot \varphi_{d2} \qquad \qquad \delta_{d2} = 17.28249 \operatorname{deg}$$

$$K_{ah2} := \frac{\cos(\varphi_{d2} + \alpha)^2}{\cos(\alpha)^2 \cdot \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi_{d2} + \delta_{d2}) \cdot \sin(\varphi_{d2} - \beta)}{\cos(\alpha - \delta_{d2}) \cdot \cos(\alpha + \beta)}}\right)^2}$$

maanpaine etäisyydellä 1 m maanpinnasta:

$$p_{q2h} := K_{ah2} \cdot (q + \gamma_{s1} \cdot h_1) \quad p_{q2h} = 6.60746$$

maanpaine etäisyydellä 2.2 m maanpinnasta:

$$p_{\gamma 2h} \coloneqq K_{ah2} \cdot \gamma_{s2} \cdot h_2 \qquad \qquad p_{\gamma 2h} = 6.48733 \quad \frac{kN}{m^2}$$

$$p_{2a} := p_{\gamma 2h} + p_{q2h}$$
 $p_{2a} = 13.09479 \frac{kN}{m^2}$

Resultantit kerroksessa 2:

$$P_{\gamma 2h} := 0.5 \cdot K_{ah2} \cdot \gamma_{s2} \cdot h_2^2$$
 $P_{\gamma 2h} = 3.8924 \frac{kN}{m}$

$$\mathbf{P}_{q2h} := \mathbf{K}_{ah2} \cdot \left(\mathbf{q} + \gamma_{s1} \cdot \mathbf{h}_1 \right) \cdot \mathbf{h}_2 \qquad \mathbf{P}_{q2h} = 7.92895 \quad \frac{\mathrm{kN}}{\mathrm{m}}$$

Vertikaalikomponentit:

$$P_{\gamma 2v} \coloneqq \tan(\delta_{d2} - \alpha) \cdot P_{\gamma 2h} \qquad P_{\gamma 2v} = 0.16695 \quad \frac{kN}{m}$$
$$P_{q2v} \coloneqq \tan(\delta_{d2} - \alpha) \cdot P_{q2h} \qquad P_{q2v} = 0.34009 \quad \frac{kN}{m}$$

Kerros 3: (pohjavedenpinnan alapuolella)

$$\begin{split} p_{q3h} &\coloneqq K_{ah2} \cdot \left(q + \gamma_{s1} \cdot h_1 + \gamma_{s2} \cdot h_2 \right) \qquad p_{q3h} = 13.09479 \\ p_{\gamma3h} &\coloneqq K_{ah2} \cdot \left(\gamma_{s2} - \gamma_w \right) \cdot h_3 \qquad \qquad p_{\gamma3h} = 2.88326 \end{split}$$

tasainen kuorma kerroksessa 3 (= p2a) kolmiokuorman intensiteetti syvyydellä h₁

Kerroksen 2 kolmiokuorman intensiteetti kerroksen alalaidassa (syvyydellä h₂)

maanpaine syvyydellä h₂

$$d_{\gamma 2h} := \frac{h_2}{3} + h_3$$
 $d_{\gamma 2h} = 1.6$ m

$$d_{q2h} := \frac{h_2}{2} + h_3$$
 $d_{q2h} = 1.8$ m

 $K_{ah2} = 0.30034$

Resultantit kerroksessa 3:

$$P_{q3h} := K_{ah2} \cdot (q + \gamma_{s1} \cdot h_1 + \gamma_{s2} \cdot h_2) \cdot h_3 \quad P_{q3h} = 15.71375 \quad \frac{kN}{m} \qquad d_{q3h} := \frac{h_3}{2} \qquad d_{q3h} = 0.6 \quad m$$

$$P_{\gamma3h} := 0.5 \cdot K_{ah2} \cdot (\gamma_{s2} - \gamma_w) \cdot h_3^2 \qquad P_{\gamma3h} = 1.72995 \quad \frac{kN}{m} \qquad d_{\gamma3h} := \frac{h_3}{3} \qquad d_{\gamma3h} = 0.4 \quad m$$
Vertikaalikomponentit:

$$\begin{split} P_{\gamma 3v} &\coloneqq \tan \left(\delta_{d2} - \alpha \right) \cdot P_{\gamma 2h} & P_{\gamma 3v} = 0.16695 \quad \frac{kN}{m} \\ P_{q3v} &\coloneqq \tan \left(\delta_{d2} - \alpha \right) \cdot P_{q3h} & P_{q3v} = 0.67399 \quad \frac{kN}{m} \end{split}$$

Omapaino ja epäkeskisyydet pohjapinnan painopisteeseen nähden:

$\Delta \mathbf{x}_1 \coloneqq \frac{1.2 \cdot 0.9}{3.4}$	$\Delta x_1 = 0.31765$	m	kolmiomaisen osapinnan mitta
$\Delta \mathbf{x}_3 \coloneqq \frac{1.1 \cdot 0.9}{3.4}$	$\Delta x_3 = 0.29118$	m	etumuurin pp:n epäkeskeisyys (ks kuva)
$G_1 \coloneqq \left(\gamma_c - \gamma_w\right) \cdot 1.2^2$	G ₁ = 21.6	$e_1 := 0$	(Huom! Omalle painolle ei käytetä kantavuutta laskettaessa osavarmuuskertoimia, PRO-2004)
$G_2 := \left(\gamma_c - \gamma_w\right) \cdot \frac{\Delta x_1}{2} \cdot$	$1.2i_2 = 2.85882$	$\mathbf{e}_2 \coloneqq 0.6 + \frac{\Delta \mathbf{x}_1}{3}$	$e_2 = 0.70588$ m
$\mathbf{G}_3 \coloneqq \gamma_{\mathbf{c}} \cdot \left(\Delta \mathbf{x}_1 + 0.2 \right) \cdot \mathbf{z}_3$	$2.23_3 = 28.47059$	$e_3 := 0.4 + \frac{(0.2 + \Delta x_1)}{2}$	$\frac{)}{2} + \Delta x_3 e_3 = 0.95 \qquad m$

m

Mitoituskuormien resultantit:

Maanpaineen vaakakomponenttien resultantti:

$P_{\gamma} := P_{\gamma 1 h} + P_{\gamma 2 h} + P_{\gamma 3 h}$	$P_{\gamma} = 8.09884$	$\frac{KN}{m}$
$P_q \coloneqq P_{q1h} + P_{q2h} + P_{q3h}$	$P_q = 24.138$	$\frac{kN}{m}$
$H := P_{\gamma} + P_{q}$ Omapaino :	H = 32.23684	kN m

 $G := G_1 + G_2 + G_3$ G = 52.92941 kN

(Maanpaineen pystykomponenttien resultantti:)

$P_{\gamma v} := P_{\gamma 1 v} + P_{\gamma 2 v} + P_{\gamma 3 v}$	$P_{\gamma V}=0.55465$	$\frac{kN}{m}$
$P_{q\mathbf{v}} \coloneqq P_{q1\mathbf{v}} + P_{q2\mathbf{v}} + P_{q3\mathbf{v}}$	$P_{qv} = 1.05823$	$\frac{kN}{m}$
$P_v \coloneqq P_{\gamma v} + P_{qv}$	$P_{V} = 1.61288$	$\frac{kN}{m}$

kN	(Huom! Maanpainekuormille ei käytetä
m	kuormien osavarmuuskertoimia, PRO-2004)

(Huom! Jätetään usein huomioimatta laskelmissa

(Pystykomponenttien osuu tässä pieni)

Pystykuormien resultantti:

	1.51
$V := G + P_v$ $V = 54.54229$	
, in the second s	m

Momentti pohjapinnan painopisteen suhteen:

$$M_{d} := -G_{2} \cdot e_{2} - G_{3} \cdot e_{3} + P_{\gamma 1h} \cdot d_{\gamma 1h} + P_{\gamma 2h} \cdot d_{\gamma 2h} + P_{\gamma 3h} \cdot d_{\gamma 3h} + P_{q 1h} \cdot d_{q 1h} + P_{q 2h} \cdot d_{q 2h} + P_{q 3h} \cdot d_{q 3h}$$
$$M_{d} = 9.76057 \frac{'Nm}{m}$$

Huom! Oheinen laskutapa maanpaineen määrittämiseksi kerroksellisessa maassa on likimääräinen. Coulombin maanpaineteorian johdossa oletetaan, että maa on homogeenista ts. tasalaatuista.

Esimerkki 3.1: Sydänkuvion määritys

Poikkileikkausarvot:

$$A_1 := 0.5 \cdot 4 \cdot 2 \cdot \sqrt{3}$$
2Tasasiv. kolmio $A_2 := 1 \cdot 1$ m^2 Neliö

A :=
$$0.5 \cdot 4 \cdot 2 \cdot \sqrt{3} - 1 \cdot 1$$
 A = 5.9282 m² Kokon. ala

$$e_p := \frac{A_1 \cdot \frac{1}{3} \cdot 2 \cdot \sqrt{3} - A_2 \cdot 0.5}{A}$$
 $e_p = 1.26514$ m

$$I_{x1} := \frac{4 \cdot (2 \cdot \sqrt{3})^3}{36} + A_1 \cdot \left(e_p - \frac{1}{3} \cdot 2 \cdot \sqrt{3}\right)^2 \qquad I_{x1} = 4.7033 \qquad m^4$$

$$I_{x2} := \frac{1 \cdot 1^3}{12} + A_2 \cdot (e_p - 0.5)^2$$
 $I_{x2} = 0.66877$

 $I_x := I_{x1} - I_{x2}$ $I_x = 4.03453$ m⁴

$$I_y := \frac{2 \cdot \sqrt{3} \cdot 4^3}{48} - \frac{1^4}{12}$$
 $I_y = 4.53547 \text{ m}^4$

$$i_{x} := \sqrt{\frac{I_{x}}{A}} \qquad \qquad i_{x} = 0.82496$$
$$i_{x} := \sqrt{\frac{I_{y}}{A}} \qquad \qquad \qquad i_{x} = 0.87468$$

$$y := \sqrt{\frac{I_y}{A}} \qquad \qquad i_y = 0.8746$$

Sydänkuviota rajoittavien suorien yhtälöt:

$$1 + \frac{x_{i} \cdot x}{i_{y}^{2}} + \frac{y_{i} \cdot y}{i_{x}^{2}} = 0$$
(1)

m

m

Lasketaan piirtämistä varten suorien pp- akseleista erot amat osa ξ_i ja η_i :

$$i := 1 ... 2$$
 $\xi_i = -\frac{i_y^2}{x_i}$ $\eta_i = -\frac{i_x^2}{y_i}$

Sijoittamalla kuperien nurkkapisteiden (1, 2) koordinaatit

$$\begin{aligned} \mathbf{x}_1 &\coloneqq 2 & \mathbf{y}_1 &\coloneqq -\mathbf{e}_p \\ \mathbf{x}_2 &\coloneqq 0 & \mathbf{y}_2 &\coloneqq 2 \cdot \sqrt{3} - \mathbf{e}_p \end{aligned}$$

Leikkauspisteet

$$\xi_{1} := -\frac{i_{y}^{2}}{x_{1}} \qquad \eta_{i} := -\frac{i_{x}^{2}}{y_{i}}$$

$$\xi_{1} = -0.38253 \qquad \eta_{1} = 0.53794$$

$$\eta_{2} = -0.30949$$

(suora (2) x-aks. suunt.)

Poikkileikkauksen painopisteen et. kannasta

Kolmion jäyhyysmomentti pp:n suhteen

Neliön jäyhyysmomentti pp:n suht

Pinnan jäyhyysmomentti x- aks. suht

Pinnan jäyhyysmomentti y- aks. suht

hitaussäde x- aks. suht

 m^4

hitaussäde y- aks. suht

neutraaliakseli ($\sigma = 0$)

Huom! Sydänkuvio symmetrinen y -aks. suhteen

Esim 4.1: Murtovarmuustarkastelu kantavuuskaavalla

Mikä on oheisen hallin pilariperustuksen tarvittava perustamissyvyys maapohjan kantavuuden perusteella arvioiutuna, kun tarkastelu tehdään

- Kokonaisvarmuuskerroin menetelmällä a)
- Rajatilamenettelyllä. b)

Peruslaatan leveys toisessa suunnassa on 2,5 m. (Omaa painoa ei tarvitse ottaa huomioon.)

Alkuarvot: (kuva)

$\gamma_1 := 21 \cdot 10$	$0^{-3} \frac{MN}{m^3}$	$\gamma_2 := \gamma_1$	$\phi := 28 \cdot deg$
h := 5	B := 2.2	L:= 2.5	m
P _g := 1.2	$P_q := 0.2$	$H_{W} := 0.08$	MN

Murtotilatarkastelut:

a) Mitoitus kokonaisvarmuuskerroinmenettelyllä:

Pohjapaine:

(Tehdään alkuoletus: D:= 1.0 m) $M := 0.3 \cdot P_q + (5 + D) \cdot H_w$ M = 0.54MNm $N := P_g + P_q$ N = 1.4 MN $e_N := \frac{M}{N}$ $e_{N} = 0.38571$ m $B_t := B - 2 \cdot e_N$ $B_t = 1.42857$ m $q_d := \frac{N}{B_t \cdot L}$ $\frac{MN}{m^2}$ $q_{d} = 0.392$

Kantavuus:

 $q_{md} = \gamma_1 \cdot D \cdot N_D \cdot s_D \cdot i_D + \frac{1}{2} \cdot \gamma_2 \cdot B \cdot s_B \cdot i_B$

$$N_{D} := \tan\left(45 \cdot \deg + \frac{\phi}{2}\right)^{2} \cdot e^{\pi \cdot \tan(\phi)} \qquad N_{D} = 14.71988 \qquad (PRO \ 2004 \\ taul \ 9)$$
$$s_{D} := 1 + 0.2 \cdot \left(\frac{B_{t}}{L}\right) \qquad s_{D} = 1.11429$$
$$i_{D} := \left(1 - \frac{H_{w}}{N}\right)^{2} \qquad i_{D} = 0.88898$$

(1)

 $i_{D} = 0.88898$

$$i_{B} := (i_{D})^{2}$$
 $i_{B} = 0.79028$

 $N_B := 1.5 \cdot (N_D - 1) \cdot tan(\varphi)$ (PRO 2004 $N_{B} = 10.94249$ taul 9)

 $s_{\rm B} := 1 - 0.4 \cdot \left(\frac{B_{\rm t}}{L}\right)$ $s_{\rm B} = 0.77143$

Vaadittava min. perustamissyvyys:

(1) =>
$$D_{\min} := \frac{2 \cdot q_d - \frac{1}{2} \cdot \gamma_2 \cdot B_t \cdot N_B \cdot s_B \cdot i_B}{\gamma_1 \cdot N_D \cdot s_D \cdot i_D} => D_{\min} = 2.234 \text{ m} > kuin alussa oletettu 1 m}$$

Iteroimalla D:tä päästään 'tarkkaan' ratkaisuun:

$$D = 2.70$$
 m

Kitkakulman laskenta-arvo:

$$_{\rm d} := \operatorname{atan}\left(\frac{\operatorname{tan}(\varphi)}{1.25}\right) \qquad \varphi_{\rm d} = 23.043 \operatorname{deg}$$

D:= 1.75 Arvataan perustamissyvyys

(**OK**)

φ / (maan kitkak. osavarmuusluku 1.25 kantavuutta laskettaessa)

Pohjapaine:

(Käytetään kuormille osavarmuuslukuja 1,2 ja 1,6)

$$\begin{split} M_d &\coloneqq 0.3 \cdot 1.6 \cdot P_q + (5 + D) \cdot 1.6 \cdot H_w & M_d = 0.96 & MNm \\ N_d &\coloneqq 1.2 \cdot P_g + 1.6 \cdot P_q & N_d = 1.76 & MN \\ H_d &\coloneqq 1.6 \cdot H_w & H_d = 0.128 & MN \\ e_{N_d} &\coloneqq \frac{M_d}{N_d} & e_N = 0.54545 & m \\ B_t &\coloneqq B - 2 \cdot e_N & B_t = 1.10909 & m \end{split}$$

$$B_{t} = B - 2 \cdot e_{N} \qquad B_{t} = 1.10909 \qquad m$$

$$g_{t} = \frac{N_{d}}{B_{t} \cdot L} \qquad q_{d} = 0.63475 \qquad \frac{MN}{m^{2}}$$

Kantavuus:

$$q_{md} = \gamma_1 \cdot D \cdot N_D \cdot s_D \cdot i_D + \frac{1}{2} \cdot \gamma_2 \cdot B \cdot s_B \cdot i_B$$
(1)

~

$$N_{D_{a}} := \tan \left(45 \cdot \deg + \frac{\varphi_{d}}{2} \right)^{2} \cdot e^{\pi \cdot \tan(\varphi_{d})} \qquad N_{D} = 8.6998 \qquad (PRO \ 2004 \ taul \ 9)$$

$$S_{D_{a}} := 1 + 0.2 \cdot \left(\frac{B_{t}}{2} \right)^{2} \cdot e^{\pi \cdot \tan(\varphi_{d})} \qquad S_{D} = 1.08873$$

$$i_{D} := \left(1 - \frac{H_{d}}{N_{d}}\right)^{2} \qquad i_{D} = 0.85983$$

$$i_{B} := (i_{D})^{2} \qquad i_{B} = 0.73932$$

$$N_{B} := 1.5 \cdot (N_{D} - 1) \cdot tan(\phi_{d}) \qquad N_{B} = 4.91287 \qquad (taul 9)$$

$$SB_{V} := 1 - 0.4 \cdot \left(\frac{B_{t}}{L}\right) \qquad SB_{B} = 0.82255$$

Vaadittava min. perustamissyvyys:

(1)
$$\Rightarrow$$
 $p_{m} := \frac{q_d - \frac{1}{2} \cdot \gamma_2 \cdot B_t \cdot N_B \cdot s_B \cdot i_B}{\gamma_1 \cdot N_D \cdot s_D \cdot i_D}$ $D = 3.508$ m $=>$ ei järkevä. ei suppene alkup. mitoilla !

Tarvittava perustamissyvyys tulee näillä anturan mitoilla liian suureksi. ==> kasvatetaan peruslaatan leveyttä:

Peruslaatan	a) Kokonaisvarmuuslukukumenetelmä.:	b) Osavarmuuslukumenetelmä:
leveys:	Perustamissyvyys	Perustamissyvyys
В	Dmin	D.min
2,2	2,70	Ei ratkaisua
2,5	1,85	3,20
2,8	1,39	2,14
3,0	1,17	1,75

Esim 5.1: Paalutus osana st. määräämätöntä rakennetta (Laskenta voimamenetelmällä)

1) Laskenta kiertokeskiötä hyväksi käyttäen

Oheista paaluille perustettua pilaria (500 x 500) kuormittaa yläpäässä momentti M=1 MNm. Laske pilarin alapäätä rasittavat leikkausvoima Qz ja taivutusmomentti My. Paalut ovat puupaaluja k = EA/l = 20 MN/m ja vinopaalut kaltevuudessa 4:1. Pilarille Ec = 25000 MN/m2

Lähtoarvot:

$$\begin{split} & \text{EI}_p \coloneqq 25000 \cdot \frac{0.5^4}{12} \quad \text{EI}_p = 130.208 \quad \text{MNm}^2 \quad \text{pilarin t-jäykkyys} \\ & \text{Li}_{\text{i}} \coloneqq 5 \\ & \text{k} \coloneqq 20 \quad \frac{\text{MN}}{\text{m}} \qquad \text{paalun puristusjäykkyys} \\ & \text{M} \coloneqq 1 \quad \text{MN} \qquad \text{ulkoinen kuorma} \end{split}$$

Staattisen perusmuodon siirtymien laskenta:

Voimamenetelmää käytettäessä valitaan st, perusmuoto (tässä irroitetaan yläpään kiinnitys) ja lasketaan lasketaan perusmuodon pilarin yläpään vaakasiirtymät. Tuntematon suure on tukireaktio **T**, jolle saadaan ratkaisuyhtälö ehdosta $\mathbf{v} = \mathbf{0}$.

1. Pilarin taipuma kuormasta M:

$$\mathbf{v}_{\mathbf{M}} \coloneqq \frac{\mathbf{M}}{2 \cdot \mathrm{EI}_{\mathbf{p}}} \cdot \mathbf{L}^2 \qquad \mathbf{v}_{\mathbf{M}} = 0.096$$

2. Pilarin taipuma kuormasta T:

$$v_{\rm T} = \frac{L^3}{3 \cdot EI_{\rm p}} \cdot T$$
 $v_{\rm T} = 0.32 \cdot T$

3. Paalutuksen kiertokeskiön siirtymät:

Paalutuksen jäykkyydet:

$$p_{x1} \coloneqq 1 \quad p_{x2} \coloneqq \frac{4}{\sqrt{17}} \quad p_{z2} \coloneqq \frac{1}{\sqrt{17}} \quad r_{y1} \coloneqq 1.25$$

$$k_{11} \coloneqq k \cdot \left(5 \cdot p_{x1}^{2} + 6 \cdot p_{x2}^{2}\right) \quad k_{22} \coloneqq k \cdot \left(6 \cdot p_{z2}^{2}\right) \quad k_{11} = 212.941$$

$$k_{33} \coloneqq k \cdot \left(2 \cdot 2 \cdot r_{y1}^{2}\right) \quad k_{33} = 125$$

Paalutuksen kiertokeskiön saamat siirtymät kuormista M ja T:

$$w_T = \frac{T}{k_{22}}$$
 $\phi_T = \frac{T \cdot \Delta h}{k_{33}}$ T:stä
 $\phi_M := \frac{M}{k_{33}}$ M:stä

4. Yhteensopivuus pilarin yläpäässä

Kokonaissiirtymä pilarin yläpäässä on oikeasti = 0:

 $\mathbf{v} = \mathbf{v}_{\mathbf{M}} + \mathbf{v}_{\mathbf{T}} + \mathbf{w}_{\mathbf{T}} + \boldsymbol{\phi}_{\mathbf{T}} \cdot \Delta \mathbf{h} + \boldsymbol{\phi}_{\mathbf{M}} \cdot \Delta \mathbf{h} = \mathbf{0}$

josta tuntematon tukivoima T voidaan ratkaista:

$$\left(\frac{L^{3}}{3EI_{p}} + \frac{1}{k_{22}} + \frac{\Delta h^{2}}{k_{33}}\right) \cdot T = -\left(\frac{L^{2}}{2EI.p} + \frac{\Delta h}{k_{33}}\right) M$$

=>
$$\frac{L^{2}}{T_{v}} = -\frac{\frac{L^{2}}{2 \cdot EI_{p}} + \frac{\Delta h^{2}}{k_{33}}}{\frac{L^{3}}{3 \cdot EI_{p}} + \frac{1}{k_{22}} + \frac{\Delta h}{k_{33}}} \cdot M \qquad T = -0.221 \quad MN$$

Kysytyt leikkaussuureet pilarin alapäässä:

$\mathbf{Q} := \mathbf{T}$	Q = -0.221	MN
$M_p := -T \cdot 5 - M$	$M_{p} = 0.107$	MNm

2) Laskenta, kun origo on pilarin juuressa:

1. Pilarin taipuma kuormasta M:

$$x_{MA} := \frac{M}{2 \cdot EI_p} \cdot L^2$$
 $v_M = 0.096$

2. Pilarin taipuma kuormasta T:

$$v_{\rm T} = \frac{L^3}{3 \cdot EI_{\rm p}} \cdot T$$
 $v_{\rm T} = 0.32 \cdot T$

3. Paalutuksen kiertokeskiön siirtymät:

Paalutuksen jäykkyydet:

$$\begin{aligned} & \mathcal{R}_{xx}_{yx} := 1 \quad \mathcal{R}_{xx}_{2x} := \frac{4}{\sqrt{17}} \quad \mathcal{R}_{xx}_{2x} := \frac{1}{\sqrt{17}} \\ & \mathcal{R}_{yx}_{yx}_{y} := 1.25 \qquad r_{y2} := -1.25 \cdot p_{x2} - 1 \cdot (-p_{z2}) \\ & r_{y1} = 1.25 \qquad r_{y2} = -0.97 \\ & \mathcal{R}_{yx}_{yx}_{y} := k \cdot \left(5 \cdot p_{x1}^{2} + 6 \cdot p_{x2}^{2}\right) \end{aligned}$$

$$k_{222} := k \cdot \left(6 \cdot p_{Z2}^{2}\right)$$

$$k_{232} := k \cdot \left(2 \cdot 2 \cdot r_{y1}^{2} + 2 \cdot 3 \cdot r_{y2}^{2}\right)$$

$$k_{23} := k \cdot \left[3 \cdot 2 \cdot \left(-p_{Z2}\right) \cdot r_{y2}\right]$$

Paalutuksen jm.:

Paalutuksen sivusiirtymä- ja kiertymävapausasteisiin (w ja φ) liittyvä jäykkyysmatriisin osa:

$$k_{t} := \begin{pmatrix} k_{22} & k_{23} \\ k_{23} & k_{33} \end{pmatrix} \qquad \delta = \begin{pmatrix} w \\ \varphi \end{pmatrix} \qquad f = \begin{pmatrix} T \\ M \end{pmatrix}$$

Lasketaan M:n ja T:n aiheuttamat siirtymät origossa ratkaisemalla yhtälöpari:

$$\begin{pmatrix} k_{22} & k_{23} \\ k_{23} & k_{33} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} w \\ \phi \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} T \\ M \end{pmatrix}$$
$$w_{T} = \frac{k_{33}}{k_{22} \cdot k_{33} - k_{23}^{2}} \cdot T \qquad \phi_{T} \coloneqq \frac{-k_{23}}{k_{22} \cdot k_{33} - k_{23}^{2}} \cdot T$$
$$w_{M} = \frac{-k_{23}}{k_{22} \cdot k_{33} - k_{23}^{2}} \cdot M \qquad \phi_{M} = \frac{k_{22}}{k_{22} \cdot k_{33} - k_{23}^{2}} \cdot M$$

Lasketaan siirtymät pilarin yläpäässä:

Tukivoiman T aiheuttama vaakasiitymä pilarin yläpäässä

$$w_{T} = \frac{k_{33} - k_{23} \cdot L}{k_{22} \cdot k_{33} - k_{23}^{2}} \cdot T \qquad w_{T2} = \varphi_{T} \cdot L = \frac{-k_{23} + k_{22} \cdot L}{k_{22} \cdot k_{33} - k_{23}^{2}} \cdot T \cdot L$$

$$w_{M} = \frac{-k_{23}}{k_{22} \cdot k_{33} - k_{23}^{2}} \cdot M \qquad w_{M2} = \varphi_{M} \cdot L = \frac{k_{22}}{k_{22} \cdot k_{33} - k_{23}^{2}} \cdot M \cdot L$$

4. Yhteensopivuus pilarin yläpäässä

Kokonaissiirtymä pilarin yläpäässä on oikeasti = 0:

$$v = v_M + v_T + w_T + w_M + \phi_T \cdot L + \phi_M \cdot L = 0$$

josta tuntematon tukivoima T voidaan ratkaista:

Jos paalutus olisi täysin jäykkä ts. pilarin alapää jäykästi kiinnitetty

$\mathbf{T} := \frac{-3}{2} \cdot \frac{\mathbf{M}}{\mathbf{L}}$	T = -0.3	MN
$M_{\rm pa} := -T \cdot 5 - M$	$M_{p} = 0.5$	MNm

Paalutuksen joustavuus siis pienentää pilarin leikkaussuureita alapään kiinnityskohdassa.

Esim 5.2: Paalutus osana st. määräämätöntä rakennetta (Laskenta siirtymämenetelmällä)

 $EA := 25000 \cdot 0.5^2$ EA = 6250.000MN L = 5 m $k := 20 \frac{MN}{m}$ EI := 130.208 MN·m

Paalutuksen jäykkyysmatriisi

/

$$p_{x1} := 1$$
 $p_{z1} := 0$ $r_{y1} := -1.25$

$$p_{x2} := \frac{4}{\sqrt{17}}$$
 $p_{z2} := \frac{1}{\sqrt{17}}$ $r_{y2} := -1.25 \cdot p_{x2} - 1 \cdot (-p_{z2})$

Pystypaalujen suuntakosinit ja momettivarrret

Vinopaalujen suuntakosinit ja momettivarrret

$$k_{11} := k \cdot \left(5 \cdot p_{x1}^{2} + 6 \cdot p_{x2}^{2}\right) \qquad k_{11} = 212.941 \quad \frac{MN}{m}$$

$$k_{22} := k \cdot \left(6 \cdot p_{z2}^{2}\right) \qquad k_{22} = 7.059 \quad \frac{MN}{m}$$

$$k_{33} := k \cdot \left(2 \cdot 2 \cdot r_{y1}^{2} + 2 \cdot 3 \cdot r_{y2}^{2}\right) \qquad k_{33} = 237.941 \quad MN \cdot m$$

$$k_{23} := k \cdot \left[3 \cdot 2 \cdot (-p_{z2}) \cdot r_{y2}\right] \qquad k_{23} = 28.235 \quad MN$$

$$\mathbf{K}_{1} := \begin{pmatrix} \mathbf{k}_{11} & 0 & 0 \\ 0 & \mathbf{k}_{22} & \mathbf{k}_{23} \\ 0 & \mathbf{k}_{23} & \mathbf{k}_{33} \end{pmatrix} \qquad \mathbf{K}_{1} = \begin{pmatrix} 212.941 & 0.000 & 0.000 \\ 0.000 & 7.059 & 28.235 \\ 0.000 & 28.235 & 237.941 \end{pmatrix}$$

Pilarin jäykkyysmatriisi taivutusvapausasteille:

$$\mathbf{K}_{2} := \begin{pmatrix} 12 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} & 6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} & -12 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} & 6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} \\ 6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} & 4 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} & -6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} & 2 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} \\ -12 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{3}} & -6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} & 12 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} & -6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} \\ 6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} & 2 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} & -6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} & 4 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} \\ \end{pmatrix}$$

J

Kootaan rakenteen jäykkyysmatriisi nurkan 1 ja 2 tasapainoyhtälöistä (luennot kaava (88):

$$\begin{pmatrix} 12 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}^3} + k_{22} \end{pmatrix} \cdot \mathbf{w}_1 + \begin{pmatrix} 6 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}^2} + k_{23} \end{pmatrix} \cdot \mathbf{\phi}_1 + 6 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}^2} \cdot \mathbf{\phi}_2 = 0 \\ \begin{pmatrix} 6 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}^2} + k_{23} \end{pmatrix} \cdot \mathbf{w}_1 + \begin{pmatrix} 4 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}} + k_{33} \end{pmatrix} \cdot \mathbf{\phi}_1 + 2 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}} \cdot \mathbf{\phi}_2 = 0 \end{cases}$$

$$6 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}^2} \cdot \text{w}_1 + 2 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}} \cdot \phi_1 + 4 \cdot \frac{\text{EI}}{\text{L}} \cdot \phi_1 = \text{M}$$

Yhtälöryhmä matriisimuodossa:

 $K \cdot \delta = f$

missä K = rakenteen jäykkyysmatriisi, f = kuormavektori ja δ = ratkaistavat siirtymät

$$\mathbf{K} := \begin{pmatrix} 12 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{3}} + \mathbf{k}_{22} & 6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} + \mathbf{k}_{23} & 6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} \\ 6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} + \mathbf{k}_{23} & 4 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} + \mathbf{k}_{33} & 2 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} \\ 6 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}^{2}} & 2 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} & 4 \cdot \frac{\mathbf{EI}}{\mathbf{L}} \\ \end{pmatrix} \quad \boldsymbol{\varphi}_{2} \qquad \qquad \mathbf{K} = \begin{pmatrix} 19.559 & 59.485 & 31.250 \\ 59.485 & 342.108 & 52.083 \\ 31.250 & 52.083 & 104.166 \end{pmatrix}$$

Kuormitusvektori M := 1 MNm

$$\mathbf{f} := \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Siirtymien ratkaisu: $\begin{pmatrix} w_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \delta_0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} w_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0.05628 \end{pmatrix}$

Pilarin voimasuureet:

$$\begin{pmatrix} Q_{12} \\ M_{12} \\ Q_{21} \\ M_{21} \end{pmatrix} := K_2 \cdot \begin{pmatrix} w_1 \\ \phi_1 \\ w_2 \\ \phi_2 \end{pmatrix} \qquad \begin{pmatrix} Q_{12} \\ M_{12} \\ Q_{21} \\ M_{21} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0.221 \\ 0.107 \\ -0.221 \\ 1.000 \end{pmatrix}$$

Taivutusmomentti ja leikkausvoima

M	MNm	taivutusmomentti pilarin juuressa
Q12:= 0.221	MN	leikkausvoima pilarin juuressa

Vinopaalu

Pystysuora paalu

Paaluvoimat:

$$\begin{split} & N_1 \coloneqq k \cdot \left(-p_{z2} \right) \cdot w_1 + r_{y2} \cdot \phi_1 & N_1 = 0.267 & MN \\ & N_2 \coloneqq k \cdot (-1.25) \cdot \phi_1 & N_2 = -0.156 & MN \\ & N_3 \coloneqq 0 & \\ & N_4 \coloneqq -N_2 & \\ & N_5 \coloneqq -N_1 & \end{split}$$

Esim 6.1: Suurpaaluperustuksen laskenta elementtimenetelmällä

Määritä oheiselle poikkileikkaukseltaan pyöreästä pilarista ja suurpaalusta koostuvalle perustuksen siirtymät, sivupaine sekä taivutus- ja leikkausvoimakuviot elementtimenetelmän mukaisella ratkaisulla pisteissä 1...5 käyttämällä paalulle kuvan mukaista elementtijakoa. Sivupaine muuttuu oheisen kuvion mukaisesti c = 100 MN/m³ ja kuormituksena on vaakavoima H 1 MN. L = 4 m ja d = 0.9 m. Paalu ja pilari ovat betonia K40.

 $kN := 1000 \cdot N$ $MN := 1000 \cdot kN$

Lähtöarvot :

$$\begin{split} \mathbf{d} &\coloneqq \mathbf{0}.9 \cdot \mathbf{m} \qquad \mathbf{L}_{w} &\coloneqq 4 \cdot \mathbf{m} \qquad \mathbf{c} &\coloneqq 100 \cdot \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^{3}} \\ \mathbf{K}_{c} &\coloneqq 45 \cdot \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^{2}} \qquad \mathbf{K}_{0} &\coloneqq 25 \cdot 10^{6} \cdot \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^{2}} \\ \mathbf{E}_{c} &\coloneqq \sqrt{\mathrm{K}_{0} \cdot \mathrm{K}_{c}} \qquad \mathbf{E}_{c} &\equiv 33541 \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^{2}} \\ \mathbf{I} &\coloneqq \frac{\pi \cdot \mathrm{d}^{4}}{\mathrm{64}} \qquad \mathbf{I}_{2} &\coloneqq \frac{\pi \cdot (2 \cdot \mathrm{d})^{4}}{\mathrm{64}} \\ \mathbf{EI}_{1} &\coloneqq \mathbf{E}_{c} \cdot \mathbf{I} \quad \mathbf{EI}_{1} &= 1080.2 \, \mathrm{MN} \cdot \mathrm{m}^{2} \qquad \text{pilari} \\ \mathbf{EI}_{2} &\coloneqq \mathbf{E}_{c} \cdot \mathbf{I}_{2} \quad \mathbf{EI}_{2} &= 17283.7 \, \mathrm{MN} \cdot \mathrm{m}^{2} \qquad \text{paalu} \end{split}$$

Maan sivuvastusta kuvaavat jousivakiot:

$$k_4 := \frac{L}{2} \cdot d \cdot (c + 3 \cdot c) \qquad \qquad k_4 = 720.0 \frac{MN}{m}$$

Muutetaan matriiseissa käytettävät suureet dimensioimattomiksi (MathCadin takia) :

$$\underset{k_{2}}{\text{EI}_{1}} \coloneqq \frac{\text{EI}_{1}}{\text{UnitsOf}(\text{EI}_{1})} \cdot 10^{-6} \qquad \underset{k_{2}}{\text{EI}_{2}} \coloneqq \frac{\text{EI}_{2}}{\text{UnitsOf}(\text{EI}_{2})} \cdot 10^{-6} \qquad \underset{k_{3}}{\text{EI}_{2}} \coloneqq \frac{\text{EI}_{2}}{\text{UnitsOf}(\text{EI}_{2})} \cdot 10^{-6} \qquad \underset{k_{4}}{\text{EI}_{2}} \coloneqq \frac{\text{k}_{3}}{\text{UnitsOf}(\text{k}_{3})} \cdot 10^{-6} \qquad \underset{k_{4}}{\text{EI}_{2}} \coloneqq \frac{\text{k}_{4}}{\text{UnitsOf}(\text{k}_{4})} \cdot 10^{-6}$$

Paaluelementin jäykkyysmatriisi

Pilari :

$$L_1 := 1.5 \cdot L$$

$$\mathbf{K}_{1} \coloneqq \begin{pmatrix} \frac{12 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{3}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{12 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{3}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} \\ \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{4 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{2 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}} \\ \frac{12 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{3}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{12 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{3}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} \\ \frac{12 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{3}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{12 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{3}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} \\ \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{2 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{4 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}} \\ \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{2 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}} & \frac{6 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}^{2}} & \frac{4 \cdot \mathrm{EI}_{1}}{\mathrm{L}_{1}} \\ \end{array} \right)$$

Kootaan koko rakenteen jäykkyysmatriisi pilarin ja paaluelementtien jäykkyysmatriiseista:

C =	$\begin{bmatrix} \frac{12 E I_1}{L_1^3} \\ \frac{6 E I_1}{L_1^2} \\ \frac{-12 E I_1}{L_1^3} \\ \frac{6 E I_1}{L_1^2} \end{bmatrix}$	$\frac{\frac{6EI_1}{L_1^2}}{\frac{4EI_1}{L_1}}$ $\frac{\frac{-6EI_1}{L_1^2}}{\frac{2EI_1}{L_1}}$	$\frac{\frac{-12EI_1}{L_1^3}}{\frac{-6EI_1}{L_1^2}}$ $\frac{\frac{12EI_1}{L_1^3} + \frac{12EI_2}{L_2^3}}{\frac{-6EI_1}{L_1^2} + \frac{6EI_2}{L_2^2}}$ $\frac{\frac{-12EI_2}{L_2^3}}{\frac{6EI_2}{L_2^2}}$	$\frac{\frac{6EI_1}{L_1^2}}{\frac{2EI_1}{L_1}}$ $\frac{\frac{-6EI_1}{L_1^2} + \frac{6EI_2}{L_2^2}}{\frac{4EI_1}{L_1} + \frac{4EI_2}{L_2}}$ $\frac{\frac{-6EI_2}{L_2^2}}{\frac{2EI_2}{L_2}}$	$\frac{\frac{-12EI_2}{L_2^3}}{\frac{-6EI_2}{L_2^3}}$ $\frac{\frac{12EI_2}{L_2^3} + \frac{12EI_2}{L_2^3}}{\frac{-6EI_2}{L_2^2} + \frac{6EI_2}{L_2^2}}$	$\frac{\frac{6EI_2}{L_2^2}}{\frac{2EI_2}{L_2}}$ $\frac{\frac{-6EI_2}{L_2^2} + \frac{6EI_2}{L_2^2}}{\frac{4EI_2}{L_2} + \frac{4EI_2}{L_2}}$	$\frac{\frac{-12EI_2}{L_2^3}}{\frac{-6EI_2}{L_2^2}}$	$\frac{\frac{6EI_2}{L_2^2}}{\frac{2EI_2}{L_2}}$		
					$\frac{-12EI_2}{L_2^3}$ $\frac{6EI_2}{L_2^2}$	$\frac{-6EI_2}{L_2^2}$ $\frac{2EI_2}{L_2}$	$\frac{12EI_2}{L_2^3} + \frac{12EI_2}{L_2^3}$ $\frac{-6EI_2}{L_2^2} + \frac{6EI_2}{L_2^2}$ $\frac{-12EI_2}{L_2^3}$ $\frac{6EI_2}{L_2^2}$	$\frac{\frac{-6EI_2}{L_2^2} + \frac{6EI_2}{L_2^2}}{\frac{4EI_2}{L_2} + \frac{4EI_2}{L_2}}$ $\frac{\frac{-6EI_2}{L_2^2}}{\frac{2EI_2}{L_2}}$	$\frac{-12EI_2}{L_2^3}$ $\frac{-6EI_2}{L_2^2}$ $\frac{12EI_2}{L_2^3}$ $\frac{-6EI_2}{L_2^2}$	$ \frac{6EI_2}{L_2^2} \frac{2EI_2}{L_2} \frac{-6EI_2}{L_2^2} \frac{4EI_2}{L_2} \end{bmatrix} $

Lisätään sivuvastuksen jousivakiot rivien 2, 4 6 lävistäjäalkioon (Huom! MathCadin numerointi alkaaa 0:sta)

 $K_{0} := C$

$$C_{2,2} \coloneqq C_{2,2} + k_2$$
 $C_{4,4} \coloneqq C_{4,4} + k_3$ $C_{6,6} \coloneqq C_{6,6} + k_4$

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	0	60	180	-60	180	0	0	0	0	0	0
	1	180	720.2	-180	360.1	0	0	0	0	0	0
	2	-60	-180	3480.7	6301.3	-3240.7	6481.4	0	0	0	0
	3	180	360.1	6301.3	18003.8	-6481.4	8641.8	0	0	0	0
K ₀ =	4	0	0	-3240.7	-6481.4	6931.4	0	-3240.7	6481.4	0	0
	5	0	0	6481.4	8641.8	0	34567.4	-6481.4	8641.8	0	0
	6	0	0	0	0	-3240.7	-6481.4	7201.4	0	-3240.7	6481.4
-	7	0	0	0	0	6481.4	8641.8	0	34567.4	-6481.4	8641.8
	8	0	0	0	0	0	0	-3240.7	-6481.4	3240.7	-6481.4
	9	0	0	0	0	0	0	6481.4	8641.8	-6481.4	17283.7

Rakenteen jäykkyysmatriisi ennen reunaehtojen soveltamista:

Muodostetaan kuormitusvektori:

 $i_{i} = 0, 1..6$ $f_{i} = 0$ $f_{0} = 1$ (Pilarin yläpäässä on vaakavoima H = 1)

Rreunaehdot $\varphi_1 = w_5 = \varphi_5 = 0$ otetaan huomioon pyyhkäiseimällä matriisiyhtälöistä vastaavat rivit ja sarakkeet pois (nrot 1, 8 ja 9) (Huom! numerointi MathCadissä alkaa 0:sta)

Lopullinen ratkaisuyhtälö nurkkasiirtymien δ ratkaisemiseksi:

 $K \cdot \delta = f$ missä

<u>K</u> :=	(60.013 -60.013 180.038 0.000 0.000 0.000	-60.013 3480.702 6301.341 -3240.690 6481.379 0.000	180.038 6301.341 18003.832 -6481.379 8641.839 0.000	0.000 -3240.690 -6481.379 6931.379 0.000 -3240.690	0.000 6481.379 8641.839 0.000 34567.357 -6481.379	0.000 0.000 -3240.690 -6481.379 7201.379	0.000 0.000 6481.379 8641.839 0.000	f =	1.000 0.000 0.000 0.000 0.000 0.000 0.000 0.000 0.000	 w₁ w₂ φ₂ w₃ φ₃ w₄
	0.000	0.000	0.000	6481.379	8641.839	0.000	34567.357)		(0.000)	φ ₄

Yhtälöstä (1) saadaan ratkaisuna siirtymävektori :

 $\underset{\mathsf{M}}{\delta} := \mathbf{K}^{-1} \cdot \mathbf{f} \qquad \delta^{T} = (0.025538 \ \ 0.005027 \ \ -0.001283 \ \ 0.001236 \ \ -0.000598 \ \ 0.000018 \ \ -0.000082 \,)$

Pilarin voimasuureet ratkaistaan pilarin jäykkyysmatriisin avulla:

$\left(\mathbf{Q}_{12} \right)$	$\left(\delta_{0}\right)$	$\left(Q_{12} \right)$	(1.000)
M ₁₂	0	M ₁₂	3.231
$\left \mathbf{Q}_{21} \right := \mathbf{K}_1$	δ_1	$\left \mathbf{Q}_{21} \right ^{=}$	-1.000
$\left(M_{21}\right)$	$\left(\delta_{2}\right)$	$\left(M_{21}\right)$	(2.769)

Suurpaalun saadaan voimasuureet vastaavasti elementeittäin:

Kuvaajat:

Paalun ja pilarin sivusiirtymä w: (poimitaan ratkaisuvektorista tarvittavat siirtymät)

$$\mathbf{y} := \begin{pmatrix} 4.5 \cdot \mathbf{L} \\ 3 \cdot \mathbf{L} \\ 2 \cdot \mathbf{L} \\ \mathbf{L} \\ 0 \end{pmatrix} \quad \mathbf{w} := \begin{pmatrix} \delta_0 \\ \delta_1 \\ \delta_3 \\ \delta_5 \\ 0 \end{pmatrix} \cdot 1000 \qquad \mathbf{y} = \begin{pmatrix} 18.0 \\ 12.0 \\ 8.0 \\ 4.0 \\ 0.0 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{w} = \begin{pmatrix} 25.5 \\ 5.0 \\ 1.2 \\ 0.0 \\ 0.0 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{mm}$$

(y -koordinaatti paalun juuresta ylöspäin)

Suurpaalun kohdistuva sivupaine p : (sivupaine $p_i = c_i w_i$)

Paalun ja pilarin momenttipinta :

Paalun ja pilarin leikkausvoimajakautuma Q :

Esim 7.1 Kimmoisella alustalla oleva palkki differenssimenetelmällä

Laske taipuma, pohjapainejakautuma ja taivutusmomenttipinta oheisen kimmoisalla alustalla (alustaluku c= 10 MN/m3) olevan palkin alla differenssimenetelmällä jakamalla palkki neljään tasaväliseen osaan otaksumalla pohjapainen muuttuvan lineaarisesti diff.pisteiden välillä.

Palkin poikkileikkaus; h x b = $0.3 \times 0.4 \text{ m}$. ja kimmokerroin E = $14\ 000 \text{ MN/m2}$

a) Taipuisa palkki differenssimenetelmällä:

Lähtöarvot:

P := 0.5	MN		Ulkoinen kuorma
c := 10	$\frac{MN}{m^3}$		Alustaluku
b := 0.4	m	h := 0.3 m	palkin poikkileikkausmitat
L:= 6.0	m	$\Delta x := 1.5 m$	Palkin pituus, diff.pisteiden väli

Palkin jäykkyys:

E := 14000
$$\frac{\text{MN}}{\text{m}^2}$$
 I := $\frac{\text{b} \cdot \text{h}^3}{12}$ I = 910⁻⁴ m⁴ EI := E·I EI = 12.6 $\frac{\text{MN}}{\text{m}^2}$

Reaktiovoimat eli "tukireaktiot" taipumien avulla: (ol. lineaarinen pohjapainejakautuma ks luennt)

$$R_{1} = \frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (3 \cdot w_{1} + w_{2})$$

$$R_{2} = \frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (w_{1} + 6 \cdot w_{2} + w_{3}) \quad (1)$$
R1

$$R_3 = \frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (2 \cdot w_2 + 6 \cdot w_3) \qquad \text{Symmetria:=>} \ w_2 = w_4 \ \text{ja} \ w_1 = w_5$$

Ulkoiset tasapainoyhtälöt (ks kuva)

$$\begin{split} \mathbf{M}_2 &= \mathbf{R}_1 \cdot \Delta \mathbf{x} \\ \mathbf{M}_3 &= \mathbf{R}_1 \cdot 2 \cdot \Delta \mathbf{x} + \mathbf{R}_2 \cdot \Delta \mathbf{x} - \mathbf{P} \cdot \Delta \mathbf{x} \qquad (2) \\ &2 \cdot \mathbf{R}_1 + 2 \cdot \mathbf{R}_2 + \mathbf{R}_3 = 2 \cdot \mathbf{P} \qquad (= \text{palkin "globaali" voimatasapainoyhtälö}) \end{split}$$

Toisaalta palkin taivutusmomentti sisäpisteessä i voidaan lausua differenssiyhtälön avulla (l.(97)):

$$\mathbf{M}_{i} = -\frac{\mathbf{EI}}{\Delta \mathbf{x}} \cdot \left(\mathbf{w}_{i-1} - 2 \cdot \mathbf{w}_{i} + \mathbf{w}_{i+1} \right)$$

Taivutusmomentit pisteissä 2 ja 3::

$$M_{2} = -\frac{EI}{\Delta x^{2}} \cdot \left(w_{1} - 2 \cdot w_{2} + w_{3}\right)$$
(3)
$$M_{3} = -\frac{EI}{\Delta x^{2}} \cdot \left(2 \cdot w_{2} - 2 \cdot w_{3}\right)$$

Kaavoista (2) ja (3) saadaan ratkaisuyhtälöt taipumille, kun sijoitetaan Ri:t yhtälöistä (1)

$$\frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (3 \cdot w_1 + w_2) \cdot \Delta x = -\frac{EI}{\Delta x^2} \cdot (w_1 - 2 \cdot w_2 + w_3)$$

$$\frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (3 \cdot w_1 + w_2) \cdot 2 \cdot \Delta x + \frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (w_1 + 6 \cdot w_2 + w_3) \cdot \Delta x - P \cdot \Delta x = -\frac{EI}{\Delta x^2} \cdot (2 \cdot w_2 - 2 \cdot w_3)$$

$$2 \cdot \left[\frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (3 \cdot w_1 + w_2)\right] + 2 \cdot \left[\frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (w_1 + 6 \cdot w_2 + w_3)\right] + \frac{\Delta x \cdot b \cdot c}{8} \cdot (2 \cdot w_2 + 6 \cdot w_3) = 2 \cdot P$$

Taipumien ratkaisuyhtälöryhmä on muotoa:

 $K \cdot w = f$

Käytetään vakiotermeille merkintöjä

$$c_1 := \frac{\Delta x^2 \cdot b \cdot c}{8}$$
 $c_2 := \frac{EI}{\Delta x^2}$ $c_1 = 1.125$ $c_2 = 5.6$

Saadaan kerroinmatriisiksi K:

$$\mathbf{K} := \begin{pmatrix} 3 \cdot \mathbf{c}_1 + \mathbf{c}_2 & \mathbf{c}_1 - 2 \cdot \mathbf{c}_2 & \mathbf{c}_2 \\ 7 \cdot \mathbf{c}_1 & 8 \cdot \mathbf{c}_1 + 2 \cdot \mathbf{c}_2 & \mathbf{c}_1 - 2 \cdot \mathbf{c}_2 \\ 8 \cdot \mathbf{c}_1 & 16 \cdot \mathbf{c}_1 & 8 \cdot \mathbf{c}_1 \end{pmatrix} \qquad \mathbf{K} = \begin{pmatrix} 8.975 & -10.075 & 5.6 \\ 7.875 & 20.2 & -10.075 \\ 9 & 18 & 9 \end{pmatrix}$$
(= "kerroinmatriisi")

Oikean puolen kuormavektori:

$$f := \begin{pmatrix} 0 \\ P \cdot \Delta x \\ 2 \cdot P \cdot \Delta x \end{pmatrix} \qquad f = \begin{pmatrix} 0 \\ 0.75 \\ 1.5 \end{pmatrix}$$

Taipumat:

w :=
$$K^{-1} \cdot f$$
 w = $\begin{pmatrix} 0.02/1 \\ 0.0482 \\ 0.0433 \end{pmatrix}$ mm

(0.00-1)

Pohjapaine:

		(0.271)	
$\sigma \coloneqq c{\cdot}w$	σ =	0.482	MN
		0.433	m^2

(= "kuormavektori")

Taivutusmomentit:

$$M_{1} := 0$$

$$M_{2} := -\frac{EI}{\Delta x^{2}} \cdot \left(w_{0} - 2 \cdot w_{1} + w_{2}\right)$$

$$M_{2} = 0.146$$

$$M_{1}$$

$$M_{3} := -\frac{EI}{\Delta x^{2}} \cdot \left(2 \cdot w_{1} - 2 \cdot w_{2}\right)$$

$$M_{3} = -0.055$$

$$M_{3}$$

b) Vastaava täysin jäykkä palkki (EI = oo): (vertailun vuoksi)

Pohjapaine:

$$\sigma := \frac{2 \cdot P}{L \cdot b}$$
 $\sigma = 0.417$ $\frac{MN}{m^2}$ (= tasainen)

Taipuma:

$$w := \frac{\sigma}{c}$$
 $w = 0.0417$ m (= vakio)

$$M_{\text{MA}} = 0$$

$$M_{2} = \sigma \cdot b \cdot \frac{\Delta x^{2}}{2}$$

$$M_{2} = 0.188 \text{ MNm}$$

$$M_{3} := \sigma \cdot b \cdot \frac{(2 \cdot \Delta x)^{2}}{2} - P \cdot \Delta x \qquad M_{3} = 0 \qquad MNm$$

Taivutusmomenttikuvio:

Rak-11.2107 Sillat ja Perustukset

ESIMERKKITEHTÄVÄT

Sillat ja perustukset

Esimerkkitehtävät

Tekijät	Jutila, A., Syrjä, R.
Julkaisija	Aalto-yliopisto
	Insinööritieteiden korkeakoulu
	Rakennustekniikan laitos
Luokka	66
Paikka	Espoo
Vuosi	2011

ALKUSANAT

Tämä opetusmoniste sisältää Sillat ja perustukset -nimisen kurssin (Rak-11.2107) esimerkkitehtävät. Kurssi sisältyy Aalto-yliopiston rakenne- ja rakennustuotantotekniikan tutkinto-ohjelmaan.

Tehtävät on ryhmitelty aihepiireittäin. Kukin tehtävä sisältää tehtävänannon ja malliratkaisun.

Monistetta on työstetty 1990-luvun lopulta lähtien. Esimerkkitehtäviin sisältyy sekä Eurokoodien että B-sarjan ohjeiden mukaisia laskentatapoja.

Tätä monistetta on saatavana myös englanninkielisenä (*Bridges and Foundation Structures - Problems*).

Otaniemessä 20.12.2011 Tekijät

SISÄLLYS

Sivu

Alk	usanat		3			
I	Raken	teiden kuormat				
	1.	Nosturikehä: voima- ja siirtymämenetelmät	7			
	2.	Kerrostalo: kuormien yhdistely, Eurokoodi	17			
	3.	Kerrostalo: kuormien yhdistely, RIL 144-2002	25			
	4.	Pato: vedenpaine, kaatumis- ja liukuvarmuus	31			
II	Siltojen kuormat					
	5.	Painuva välituki: momentti ja leikkausvoima	37			
	6.	Yksinkertainen palkki: taipumaviivan differentiaaliyhtälö	43			
	7.	Keskituen kannalta vaarallisin kuorma-asento	49			
III	Maanpaine					
	8.	Kellarin seinä: lepopaine ja tiivistetty täyttö	55			

9.	Kasuuni: aktiivipaineen horisontaalikomponentti	63
10.	Tukimuuri: lepo- ja aktiivipaine, pintakuorma	69

IV Poikkileikkauksen sydänkuvio

11.	Homogeeninen kolmio	77
12.	Elliptinen liittopoikkileikkaus	81
13.	Lyöntipaaluryhmä	89
14.	Liittoperustuksen sydänkuvio	97
15.	Elliptisen monikomponenttisauvan sydänkuvio	103

V Kallioperustus

16.	Peruslaatta: pohjapaine	111
17.	Peruslaatta: pohjapaine, neutraaliakseli, esijännitys	117
18.	Tukimuuri: kaatumis- ja liukuvarmuus	125
Sisällys

19.	Murtorajatilamenetelmä, Eurokoodi	131
20.	Murtorajatilamenetelmä, Eurokoodi, Suomen kansall. liite	141
21.	Murtorajatilamenetelmä, Eurokoodi, Suomen kansall. liite,	
	mitoitustapa DA2*	151
22.	Murtorajatilamenetelmä, RIL 144-2002, RIL 121-2004	161
23.	Kokonaisvarmuusmenetelmä	169
24.	Sallittujen jännitysten menetelmä	177

VII Lyöntipaaluryhmä

25.	Pystypaalut	183
26.	Paalut kahdessa suunnassa	185
27.	Vaihteleva jäykkyys ja kaltevuus	193
28.	Lyöntipaaluille perustettu pilari	201
29.	Lyöntipaaluryhmän sydänkuvio	209
30.	Avaruuspaaluryhmä	215

VIII Suurpaalu

	31.	Elementtimenetelmä	221
	32.	Pilarin perustus: elementtimenetelmä	229
	33.	Sillan välituki: yksikkövoimamenetelmä	237
	34.	Sillan välituki: siirtymäsuureiden käyttö	243
	35.	Sillan välituki: Mohrin menetelmä	247
	36.	Sillan välituki: elementtimenetelmä	251
IX	Perust	us kimmoisella alustalla	
	37.	Peruslaatta: kimmoinen alusta (Winkler)	257
	38.	Lattia: kolmikerrosalusta	263

39.	Sokkelimuuri: pohjapaine alustaluvun funktiona	271

20111205

1. TEHTÄVÄ

Ratkaise kuvan 1 mukaisen nosturikehän perustuksiin syntyvä vaakavoima yksikkövoima-, kulmanmuutos- ja momenttimenetelmällä!

YKSIKKÖVOIMAMENETELMÄ

Staattisesti määrättyyn perusmuotoon ulkoisesta kuormasta (2F) aiheutuvan siirtymän (δ_{10}) ja tuen tuntemattoman vaakavoiman (X_1) aiheuttaman siirtymän ($X_1\delta_{11}$) summa on nolla. Tässä δ_{11} on yksikkövoiman aiheuttama siirtymä. Ks. kuva 2.

$$\delta_{10} + X_1 \delta_{11} = 0 \tag{1}$$

Momentti vaakapalkilla ulkoisesta kuormasta (kuva 3a)

$$M_{0} = \begin{cases} Fx, & x = \begin{bmatrix} 0, & \frac{3L}{8} \end{bmatrix} \\ \frac{3FL}{8}, & x = \begin{bmatrix} \frac{3L}{8}, & \frac{5L}{8} \end{bmatrix} \\ F(L-x), & x = \begin{bmatrix} \frac{5L}{8}, & L \end{bmatrix} \end{cases}$$
(2a...c)

Pilareille ei synny momenttia ulkoisesta kuormasta.

Momentti yksikkövoimasta (kuva 3b)

$$M_1 = \begin{cases} L, & \text{palkki} \\ y, & \text{pilari} \end{cases}$$
(3a, b)

Siirtymät

$$\begin{cases} \delta_{10} = \int \frac{M_1 M_0}{D} ds \\ \delta_{11} = \int \frac{M_1 M_1}{D} ds \end{cases}$$
(4a, b)

Sijoittamalla näihin momentit saadaan

$$\begin{cases} \delta_{10} = \frac{15FL^3}{64D} \\ \delta_{11} = \frac{5L^3}{3D} \end{cases}$$
(5a, b)

VASTAUS:

Vaakavoima

$$X_{1} = \frac{-\delta_{10}}{\delta_{11}}$$

$$= \frac{-9F}{64}$$
(6)
(7)

Negatiivinen merkki tarkoittaa, että suunta on päinvastainen kuin alussa oletettiin.

SIIRTYMÄMENETELMÄ (erityisesti kulmanmuutosmenetelmä)

Nurkkamomentit (kuva 4)

$$\begin{cases}
M_{12} = 0 \\
M_{21} = a_{21}^{o}\phi_{21} - c_{21}^{o}\psi_{21} + M_{K21}^{o} \\
M_{23} = a_{23}\phi_{23} + b_{23}\phi_{32} - c_{23}\psi_{23} + M_{K23} \\
M_{32} = a_{32}\phi_{32} + b_{32}\phi_{23} - c_{32}\psi_{32} + M_{K32} \\
M_{34} = a_{34}^{o}\phi_{34} - c_{34}^{o}\psi_{34} + M_{K34}^{o} \\
M_{43} = 0
\end{cases}$$
(8a...f)

Kuva 4.

Yhteensopivuusehdot

$$\phi_{21} = \phi_{23} = \phi_2 \tag{9}$$

$$\phi_{32} = \phi_{34} = \phi_3 = -\phi_2 \tag{10}$$

Tasapainoehdot

$$\begin{cases} 0 = M_{21} + M_{23} \Rightarrow M_{23} = -M_{21} = M_2 = M \\ 0 = M_{32} + M_{34} \Rightarrow M_{34} = -M_{32} = M_3 = M_2 = M \end{cases}$$
(11a, b)

Siirtymästä aiheutuva kiertymä perusmuodossa (Kaavakokoelma)

$$\psi = \frac{v_2 - v_1}{l} \tag{12}$$

Sauvavakiot perusmuodossa

$$a = \frac{4EI}{l} = \frac{4D}{l} \tag{13}$$

$$b = \frac{2EI}{l} = \frac{2D}{l} \tag{14}$$

$$c = \frac{6EI}{l} = \frac{6D}{l} \tag{15}$$

$$a^o = c^o = \frac{3EI}{l} = \frac{3D}{l} \tag{16}$$

Kuormituksesta aiheutuvat sauvanpäämomentit perusmuodossa

$$M_{Ki} = -M_{Kj} = \frac{-Fa_1b_1^2}{l^2} + \frac{-Fa_2b_2^2}{l^2}$$
(17)

Kuva 5.

Siirtymästä aiheutuvat kiertymät

$$\psi_{21} = \psi_{34} = \psi \tag{18}$$

$$\psi_{23} = \psi_{32} = 0 \tag{19}$$

$$\psi_{23} = \psi_{32} = 0 \tag{19}$$

Sauvavakiot

$$a_{21} = a_{23} = a_{32} = a_{34} = \frac{4EI}{L} = \frac{4D}{L} = a$$
(20)

$$b_{23} = b_{32} = \frac{2EI}{L} = \frac{2D}{L} = b \tag{21}$$

$$c_{23} = c_{32} = \frac{6EI}{L} = \frac{6D}{L} = c \tag{22}$$

$$a_{21}^{o} = a_{34}^{o} = c_{21}^{o} = c_{34}^{o} = \frac{3EI}{L} = \frac{3D}{L} = a^{o}$$
(23)

Kuormituksesta aiheutuvat sauvanpäämomentit

$$M_{K23} = -M_{K32} = \frac{-15FL}{64} \tag{24}$$

Nurkkamomentit sievennyksen jälkeen $\int M = a^{\circ} \phi - a^{\circ} \psi$

$$\begin{bmatrix}
-M_{2} = a^{\circ} \phi - a^{\circ} \psi \\
M_{2} = a \phi - b \phi + M_{K} \\
-M_{3} = -a \phi + b \phi - M_{K} \\
M_{3} = -a^{\circ} \phi - a^{\circ} \psi
\end{bmatrix}$$
(25a...d)

Yhtälöistä 11

$$\begin{cases} -M_K = +(a^o + a - b)\phi - a^o\psi \\ +M_K = -(a^o + a - b)\phi - a^o\psi \end{cases}$$
(26a, b)

Siirtymästä aiheutuva kiertymä

 $\boldsymbol{\psi} = \boldsymbol{0} \tag{27}$

Kaavoista 26a ja 27 saadaan

$$\phi = \frac{-M_K}{a^0 + a - b} \tag{28}$$

$$\Rightarrow \phi = \frac{3FL^2}{64D} \tag{29}$$

Yhtälöstä 25a

$$M = -a^{o}\phi \tag{30}$$

$$\Rightarrow M = \frac{-9FL}{64} \tag{31}$$

Tuen vaakavoima (kuva 6)

$$HL = -M_{34} \tag{32}$$

Kuva 6.

<u>VASTAUS</u>: Vaakavoima 9F

$$H = \frac{9F}{64} \tag{33}$$

VOIMAMENETELMÄ (erityisesti momenttimenetelmä)

Sauvanpääkiertymät (kuva 4)

$$\begin{cases} \phi_{21} = \alpha_{21}M_{21} - \beta_{21}M_{12} + \psi_{21} + \alpha_{21}^{o} \\ \phi_{23} = \alpha_{23}M_{23} - \beta_{23}M_{32} + \psi_{23} + \alpha_{23}^{o} \\ \phi_{32} = \alpha_{32}M_{32} - \beta_{32}M_{23} + \psi_{32} + \alpha_{32}^{o} \\ \phi_{34} = \alpha_{34}M_{34} - \beta_{34}M_{43} + \psi_{34} + \alpha_{34}^{o} \end{cases}$$
(34)

Yhteensopivuusehdot

$$\phi_{21} = \phi_{23} \tag{35}$$

$$\phi_{32} = \phi_{34} \tag{36}$$

Nurkkamomentit

$$\begin{cases} 0 = M_{21} + M_{23} \Rightarrow M_{23} = -M_{21} = M_2 = M \\ 0 = M_{32} + M_{34} \Rightarrow M_{34} = -M_{32} = M_3 = M_2 = M \\ 0 = M_{12} \\ 0 = M_{43} \end{cases}$$
(37a...d)

Siirtymästä aiheutuva kiertymä perusmuodossa

$$\psi = \frac{v_2 - v_1}{l} \tag{38}$$

Sauvavakiot perusmuodossa

$$\alpha = \frac{l}{3EI} = \frac{l}{3D} \tag{39}$$

$$\beta = \frac{l}{6EI} = \frac{l}{6D} \tag{40}$$

Kuormituksesta aiheutuvat sauvanpääkiertymät perusmuodossa (kuva 7)

$$\alpha_i^o = \frac{Fa_1b_1}{6Dl} (b_1 + l) + \frac{Fa_2b_2}{6Dl} (b_2 + l)$$
(41)

$$\alpha_{j}^{o} = \frac{-Fa_{1}b_{1}}{6Dl} \left(a_{1}+l\right) + \frac{-Fa_{2}b_{2}}{6Dl} \left(a_{2}+l\right)$$
(42)

Siirtymästä aiheutuvat kiertymät

$$\psi_{21} = \psi_{34} = \psi \tag{43}$$

$$\psi_{23} = \psi_{32} = 0 \tag{44}$$

Sauvavakiot

$$\alpha_{21} = \alpha_{23} = \alpha_{32} = \alpha_{34} = \frac{L}{3D} = \alpha \tag{45}$$

$$\beta_{21} = \beta_{23} = \beta_{32} = \beta_{34} = \frac{L}{6D} = \beta \tag{46}$$

Kuormituksesta aiheutuvat sauvanpääkiertymät

$$\alpha_{21}^o = \alpha_{34}^o = 0 \tag{47}$$

$$\alpha_{23}^{o} = -\alpha_{32}^{o} = \frac{15FL^2}{128D} = \alpha^o$$
(48)

Sauvanpääkiertymät sievennyksen jälkeen

$$\begin{cases} \phi_{21} = -\alpha M + \psi \\ \phi_{23} = (\alpha + \beta)M + \alpha^{0} \\ \phi_{32} = -(\alpha + \beta)M - \alpha^{0} \\ \phi_{34} = \alpha M + \psi \end{cases}$$

$$(49a...d)$$

$$+\alpha^{o} = -(2\alpha + \beta)M + \psi$$
⁽⁵⁰⁾
⁽⁵¹⁾

$$-\alpha^{o} = +(2\alpha + \beta)M + \psi \tag{51}$$

Siirtymästä aiheutuva kiertymä

$$\boldsymbol{\psi} = \boldsymbol{0} \tag{52}$$

Yhtälöistä 50 ja 52

$$M = \frac{-\alpha^o}{2\alpha + \beta} \tag{53}$$

Sijoittamalla sauvavakiot saadaan

$$M = \frac{-9FL}{64} \tag{54}$$

Tuen vaakavoima (kuva 6) $HL = -M_{34}$

VASTAUS: Vaakavoima

$$H = \frac{9F}{64} \tag{56}$$

(55)

20111205

2. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 tasakattoisen, teräsrunkoisen asuinrakennuksen reunapilarin peruslaattaa (kuvassa harmaalla) rasittavien voimasuureiden kaikki mahdolliset kuormitusyhdistelmät murtorajatilassa (STR/GEO) Eurokoodin ja sen Suomen kansallisen liitteen mukaan siten, että kaikkien kuormitustapausten kertoimet käyvät ilmi [*NA SFS-EN 1990*, taulukko A1.2(B)]; voimasuureiden arvoja ei tarvitse laskea. Mikä on suurimman mahdollisen kaatavan momentin arvo peruslaatan päällä, kun tuuli on rakennuksen lyhemmän sivun suuntainen? Tuulikuorman oletetaan jakaantuvan tasan peräkkäisille pilareille. Rakennus sijaitsee Kemijärvellä.

Pilareiden määrä

$n_1 =$	3 kpl
$n_{2} =$	5 kpl
n nuolikas	

Pilareiden välin puolikas

a = 5 m Kerrosmäärä ja -korkeus

n_k	=	4 kpl
h _i	=	3 m

Pystykuormat kertyvät pisteviivalla merkityltä alueelta.

Rakennuksen katon ja välipohjan omapaino

 $p = 0,005 \text{ MN/m}^2$

Kantavien seinien ja pilarin omapaino ulkoseinän kohdalla

Kuva 1.

KUORMIEN YHDISTELY

...

Mitoituskaava (NA* SFS-EN 1990, taulukko A1.2(B))

$$F_{d} = \frac{\xi \gamma_{Gj, \text{sup}}}{\gamma_{Gj, \text{sup}}} \bigg\} K_{FI} G_{kj, \text{sup}} + \gamma_{Gj, \text{inf}} G_{kj, \text{inf}} + \frac{\gamma_{Q1}}{0} \bigg\} K_{FI} Q_{k1} + \frac{\gamma_{Qi}}{0} \bigg\} K_{FI} \sum \psi_{0i} Q_{ki}$$
(1)

jossa $G_{kj, sup}$ on pysyvän kuorman ominaisarvon yläraja ja vastaava osavarmuusluku on

> $\gamma_{Gi, sup} =$ 1,35

 $G_{kj, inf}$ on pysyvän kuorman ominaisarvon alaraja ja vastaava osavarmuusluku on

$$\gamma_{Gj, inf} = 0,9$$

 Q_{k1} on määräävän muuttuvan kuorman ominaisarvo ja vastaava osavarmuusluku
on

1,5 $\gamma_{Q1} =$

 Q_{ki} on muuttuvan kuorman ominaisarvo ja vastaava osavarmuusluku on

$$\gamma_{Oi} = 1.5$$

pienennyskerroin on

Nelikerroksinen talo on luotettavuusluokassa RC2 (NA SFS-EN 1990, taulukko B1), jolloin kuormakerroin on (SFS-EN 1990, taulukko B3)

$$K_{FI} = 1,0$$

Yhdistelyarvo hyöty-, lumi- ja tuulikuormalle (NA SFS-EN 1990, taulukko A1.1, luokka A)

$\psi_{0,imposed} =$	0,7
$\psi_{0,snow} =$	0,7
$\Psi_{0,wind} =$	0,6
Fulot	
<i>ξγ_{Gj, sup} ≈</i>	1,15
$\gamma_{Qi} K_{FI} \psi_{0,imposed} =$	1,05
$\gamma_{Qi} K_{FI} \psi_{0,snow} =$	1,05
$\gamma_{Qi} K_{FI} \psi_{0,wind} =$	0,90

*) NA = National Annex, kansallinen liite.

LISÄVAAKAVOIMA

Vinouden aiheuttaman epäkeskisyyden perusarvo (SFS-EN 1993-1-1, kohta 5.3.2)

$$\phi_0 = 0,005$$

Rakenteen korkeudesta johtuva pienennyskerroin

$$\alpha_h = \min \begin{cases} \frac{2}{\sqrt{h_0 h}} \\ \frac{2}{3} \\ 1 \end{cases}$$
(2)

missä

$$h_0 = 1 \text{ m}^{-1}$$

Saadaan

$$\alpha_h = 0,667$$

Pilarien lukumäärä rakennuksen lyhemmässä suunnassa

$$m = n_1 \tag{3}$$

Rakenteen leveydestä johtuva pienennyskerroin

$$\alpha_m = \sqrt{\frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{m} \right)}$$

$$= 0.816$$
(4)

Vinouden aiheuttama kokonaisepäkeskisyys (SFS-EN 1993-1-1, kaava 5.5)

$$\phi = \phi_0 \alpha_h \alpha_m \tag{5}$$
$$= 0,002722$$

Lisävaakavoima vaikuttaa kerroksen lattian tasolla ja on

$$H = \phi N \tag{6}$$

jossa N on vastaava pystyvoima (SFS-EN 1993-1-1, kuva 5.4).

RAKENTEEN OMAPAINO

Rakennuksen katto tai välipohja

$$G_{pi} = 2a^2 p$$
 (7)
= 0,250 MN

Seinä ja pilari

$$G_{vi} = 2av$$
 (8)
= 0,200 MN

Pystyvoiman ominaisarvo yhden kerroksen osalta

$$G_i = G_{pi} + G_{vi} \tag{9}$$

$$=$$
 0,450 MN

Rakennuksen kokonaiskorkeus

$$h = n_k h_i$$
 (10)
= 12,000 m

Momentti katon aiheuttamasta lisävaakavoimasta

$$M_{G1} = \phi G_{pi} h \tag{11}$$

$$=$$
 0,008 MNm (11)

Momentti kolmen ylimmän kerroksen aiheuttamasta lisävaakavoimasta

$$M_{G2} = 3\phi G_i h / 2 \tag{12}$$

$$=$$
 0,022 MNm

Momentti yhteensä

$$M_{G} = M_{G1} + M_{G2}$$
(13)
= 0,030 MNm

HYÖTYKUORMA

Rakennus on käyttöluokassa A (*NA SFS-EN 1990*, taulukko A1.1). Pintakuorma (*NA SFS-EN 1991-1-1*, taulukko 6.2)

$$q_{ki} = 0,002 \text{ MN/m}^2$$

Mitoittava pystyvoima kerroksessa

$$Q_{ii} = 2a^2 q_{ki}$$
(14)
= 0,100 MN

Toisen kerroksen lattian yläpuolella olevien kerrosten määrä

$$n = n_k \cdot 1 \tag{15}$$
$$= 3$$

Pienennystekijä (NA SFS-EN 1991-1-1, kohta 6.3.1.2(11))

$$\alpha_n = \frac{2 + (n-2)\psi_{0,imposed}}{n}$$

$$= 0.900$$
(16)

Momentti kerroksien hyötykuormien aiheuttamasta lisävaakavoimasta

$$M_{i} = \phi(\alpha_{n}h_{i}+2h_{i}+3h_{i})Q_{ii}$$

$$= 0,005 \text{ MNm}$$
(17)

LUMIKUORMA

Ominaislumikuorma Kemijärvellä (NA SFS-EN 1991-1-3, kuva 4.1) $s_k = 0,002750 \text{ MN/m}^2$ Tasakaton muotokerroin (SFS-EN 1991-1-3, taulukko 5.2) $\mu_i = 0,8$ Tuulensuojaisuuskerroin C_e (normaali maasto) ja lämpökerroin C_t (SFS-EN

1991-1-3, kohta 5.2(7) ja 5.2(8))

$$C_e = 1,0$$

 $C_t = 1,0$

Lumikuorma pinta-alayksikköä kohti (SFS-EN 1991-1-3, kaava 5.1)

$$s = \mu_i C_e C_t s_k$$
(18)
= 0,002200 MN/m²

Mitoittava pystyvoima

$$Q_{ks} = 2a^2s$$
 (19)
= 0,110 MN

Momentti lumen aiheuttamasta lisävaakavoimasta

$$M_s = \phi Q_{ks} h \tag{20}$$

= 0,004 MNm

TUULIKUORMA

Lyhemmän sivun pituus $L_1 = 2a(n_1 - 1)$ (21)= 20 m Pidemmän sivun pituus $L_2 = 2a(n_2-1)$ (22)40 m = Vaikutuspinta $A_{ref} = hL_2$ (23) 480 m^2 Tuulennopeuden modifioimaton perusarvo (NA SFS-EN 1994-1-4, kohta 4.2) 21 m/s $v_{b,0} =$ Suuntakerroin (SFS-EN 1991-1-4, kohta 4.2) $C_{dir} =$ 1.0 Vuodenaikakerroin (SFS-EN 1991-1-4, kohta 4.2) $c_{season} =$ 1.0 Tuulennopeuden perusarvo (SFS-EN 1991-1-4, kaava 4.1) $v_b = c_{dir} c_{season} v_{b,0}$ (24)21 m/s = Ilman tiheys (SFS-EN 1991-1-4, kohta 4.5) $\rho = 1,250 \text{ kg/m}^3$ Nopeuspaineen perusarvo (SFS-EN 1991-1-4, kaava 4.10) $q_b = \frac{1}{2}\rho v_b^2$ (25)= 276 N/m² Maastoluokaksi valitaan II (SFS-EN 1991-1-4, liite A). Altistuskerroin rakennuksen yläosassa (SFS-EN 1991-1-4, kuva 4.2) $C_{e,wind} =$ 2,5 Puuskanopeuspaine (SFS-EN 1991-1-4, kaava 4.8) $q_p = C_{e,wind} q_b$ (26)= 689 N/m²

к =

Koska rakenteen korkeus on pienempi kuin leveys, tarkastellaan nopeuspaine vhtenä kaistana (SFS-EN 1991-1-4, kohta 7.2.2, kuva 7.4).

Suhde (SFS-EN 1991-1-4, kuva 7.5)

$$h/d = L_1/h$$
 (27)
= 0,600

Painekerroin vyöhykkeille D ja E, kun pinta-ala on suurempi kuin 10 m² saadaan interpoloimalla (SFS-EN 1991-1-4, taulukko 7.1).

$$C_{pe,10,D} = \frac{0.8 - 0.7}{1 - 0.25} (\kappa - 0.25) + 0.7$$
(28)

$$= 0,747$$

$$C_{pe,10,E} = -\left[\frac{0,5-0,3}{1-0,25}(\kappa-0,25)+0,3\right]$$

$$= -0,393$$
(29)

Ulkopintoihin vaikuttava tuulenpaine (SFS-EN 1991-1-4, kaava 5.1)

$$w_{e,i} = q_p C_{pe, 10, i}$$

$$w_{e,D} = 515 \text{ N/m}^2$$

$$w_{e,E} = -271 \text{ N/m}^2$$
(30)

Rakennekerroin (SFS-EN 1991-1-4, kohta 6.2)

$$c_{s}c_{d} = 1$$

Tuulikuorma (SFS-EN 1991-1-4, kaava 5.5)
$$F_{w,e} = c_{s}c_{d}(w_{e,D}-w_{e,E})A_{ref}$$
(31)

0,377 MN =

Pilaria kohden

$$F_{w} = \frac{F_{w,e}}{n_{1}n_{2}}$$

$$= 0,025 \text{ MN}$$
(32)

Momentti

$$M_w = F_w h/2$$
 (33)
= 0,151 MNm

$$=$$
 0,151 MNn

VASTAUS:

Kuormitustapaukset

1,15	1,5	1,05	0,9`	(34a)
1,15	1,5	1,05	0	(34b)
1,15	1,5	0	0,9	(34 c)
1,15	1,5	0	0	(34d)
1,15	1,05	1,5	0,9	(34 e)
1,15	1,05	1,5	0	(34f)
$F_d = 1,15$	$G_{k,\sup} + 0.9G_{k,\inf} + 0$	Q_{ki} + 1,5	$Q_{ks} + 0,9$	Q_{kw} (34g)
1,15	0	1,5	0	(34h)
1,15	1,05	1,05	1,5	(34i)
1,15	1,05	0	1,5	(34 j)
1,15	0	1,05	1,5	(34k)
1,15	0	0	1,5	(341)
1,35	0	0	0	(34m)

Tuuli aiheuttaa momentin suhteen määräävän kuormituksen, joten vaarallisin tapaus on i.

Suurin mahdollinen momentti

$$M = 1,15M_G + 1,05M_i + 1,05M_s + 1,5M_w$$
(35)
= 0,270 MNm

20111205

3. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 nelikerroksisen rakennuksen reunapilarin peruslaatalle (kuvassa harmaalla) tulevien pystykuormien ja lyhyen sivun suuntaisten vaakavoimien suurimmat ja pienimmät laskenta-arvot! Kyseessä on rakenteellinen mitoitus. Kuormitusyhdistelmät muodostetaan murtorajatilassa julkaisun *Rakenteiden kuormitusohjeet, RIL 144-2002* mukaan. Tuulikuorman oletetaan jakaantuvan tasan peräkkäisille pilareille. Rakennuksessa on tasakatto ja se sijaitsee Kemijärvellä.

Pilareiden määrä

3 kpl
5 kpl
5 m
4 kpl
3 m

Pystykuormat kertyvät pisteviivalla merkityltä alueelta.

Rakennuksen katon ja välipohjan omapaino

 $p = 0,005 \text{ MN/m}^2$

Kantavien seinien ja pilarin omapaino ulkoseinän kohdalla

Kuva 1.

RAKENTEEN OMAPAINO

Rakennuksen katto tai välipohja

$$G_{pi} = 2a^2 p$$
 (1)
= 0,250 MN

Seinä ja pilari

$$G_{vi} = 2av \tag{2}$$

$$=$$
 0,200 MN

Pystyvoiman ominaisarvo yhden kerroksen osalta

$$G_i = G_{pi} + G_{vi}$$
(3)
= 0.450 MN

$$G = G_{pi} + \sum_{n=1}^{4} G_i$$

= 2,050 MN

LUMIKUORMA

Peruslumikuorma Kemijärvellä (*RIL 144-2002*, kuva 4.121, s. 24) $s_k = 0,002 \text{ MN/m}^2$

Tasakaton muotokerroin (RIL 144-2002, kuva 4.122d, s. 27)

$$\mu = 1,0$$

Mitoittavan pystyvoiman ominaisarvo (*RIL 144-2002*, kohta 4.1, s. 23)
$$Q_{k} = 2a^{2}\mu s_{k}$$
(5)
$$= 0,100 \text{ MN}$$

(4)

HYÖTYKUORMA

Pintakuorma (*RIL 144-2002*, taulukko 5.12, s. 78)

$$q_{ik} = 0,001500 \text{ MN/m}^2$$

Mitoittava pystyvoima kerroksessa
 $Q_{ii} = 2a^2 q_{ik}$ (6)
 $= 0,075 \text{ MN}$
Oleskelukuorman pienennyskerroin (*RIL 144-2002*, taulukko 8,21h s. 150)

Oleskelukuorman pienennyskerroin (RIL 144-2002, taulukko 8.21b, s. 150)

$$k = 0,75$$

Mitoittavan pystyvoiman ominaisarvo

$$Q_i = k \sum_{i=1}^{4} Q_{ii}$$
 (7)
= 0,225 MN

LISÄVAAKAVOIMA

Rakennuksen lyhemmän sivun pituus

$$L_{1} = 2a (n_{1}-1)$$
(8)
= 20 m

Rakennuksen pidemmän sivun pituus

$$L_{2} = 2a (n_{2}-1)$$
(9)
= 40 m

Lisävaakavoima vaikuttaa kerroksen lattian tasolla ja on

$$H = \phi N \tag{10}$$

jossa ϕ on rakennuksen lyhemmässä suunnassa (RIL 144-2002, kohta 6.5, s. 134)

$$\phi = 1/150$$

= 0,006667

ja N on vastaava pystyvoima.

TUULIKUORMA

Rakennuksen kokonaiskorkeus

$$h = \sum_{n=1}^{4} h_i$$

$$= 12 \text{ m}$$
(11)

Oletetaan maastoluokaksi II.

Tuulenpaine (RIL 144-2002, taulukko 4.22a, s. 31)

$$q_{wk} = q_0 \left(\frac{h}{h_0}\right)^{0,24}$$
(12)

jossa

$$q_0 = 0,000650 \text{ MN/m}^2$$

 $h_0 = 10 \text{ m}$

Täten

$$q_{wk} = 0,000679 \text{ MN/m}^2$$

Tuulenpuoleisen seinän painekerroin (RIL 144-2002, taulukko 4.231a, s. 38)

$$C_{p,t} = 0,7$$

Seinien pituusmittojen suhde, kun tuuli on lyhyen sivun suuntainen

$$L_1/L_2 = 0,500$$

Suojanpuoleisen seinän painekerroin

$$C_{p,s} = -0,5$$

Pilarin kokonaistuulikuorma pitkälle sivulle (RIL 144-2002, kaava 4.212b, s. 30)

$$Q_{w} = \frac{hL_{2}(C_{p,t} - C_{p,s})q_{wk}}{n_{1}n_{2}}$$

$$= 0,026 \text{ MN}$$
(13)

KUORMIEN YHDISTELY

Kuormien yhdistely murtorajatilassa (RIL 144-2002, kohta 8.2, s. 149)

$$q_{d} = \sum_{i=1}^{m} \gamma_{gi} g_{i} + \gamma_{q1} q_{k1} + \gamma_{q2} q_{k2} + \sum_{i=3}^{n} \gamma_{qi} q_{ki}$$
(14)

voidaan kirjoittaa muotoon

Alaindeksi d viittaa laskenta-arvoon (design value).

Kertoimet vaakariveittäin vastaavat samaa tapausta. Jatkossa alaindeksien numerot viittaavat näihin rivinumeroihin. (*RIL 144-2002*, taulukko 8.21a, s. 150) (Kuormitustapauksia on kaksinkertainen määrä, jos $\gamma_{q\,1} = 0$, kun $\gamma_g = 1,2$, ja $\gamma_{q\,1} = 1,6$, kun $\gamma_g = 0,9$.)

Peruslaatalle tuleva pystyvoiman suurin ja pienin laskenta-arvo

Lumi täysillä (tuuli puolella tai ei tuulta)

$$V_{d,1,2} = 1,2G + 1,6Q_i + 1,6Q_k$$
(16)
= 2,980 MN

Lumi puolella (tuuli täysillä)

$$V_{d,3} = 1,2G+1,6Q_i+0,8Q_k$$
(17)
= 2,900 MN

Omapaino minimissä (lumi ja tuuli nolla)

$$V_{d,10} = 0.9G$$
 (18)
= 1.845 MN

Peruslaatalle tulevan lyhyen sivun suuntaisen vaakavoiman suurin ja pienin laskenta-arvo ja sen vaikutuskorkeus peruslaatasta

Lumi täysillä (tuuli puolella)

$$\pm H_1 = 1,2\phi(G_{p5} + 4G_i) + 1,6\phi \cdot 4Q_{ii} + 1,6\phi Q_k + 0,8Q_w$$
(19)
= 0,042 MN

$$e_{1} = \frac{1,2\phi\left(G_{p5}h + 4G_{i}\frac{3}{8}h\right) + 1,6\phi \cdot 4Q_{ii}\frac{3}{8}h + 1,6\phi Q_{k}h + 0,8Q_{w}\frac{h}{2}}{H_{1}}$$
(20)

$$=$$
 5,807 m

Lumi puolella (tuuli täysillä)

$$\pm H_3 = 1,2\phi(G_{p5} + 4G_i) + 1,6\phi \cdot 4Q_{ii} + 0,8\phi Q_k + 1,6Q_w$$
(21)
= 0,062 MN

$$e_{3} = \frac{1,2\phi\left(G_{p5}h + 4G_{i}\frac{3}{8}h\right) + 1,6\phi \cdot 4Q_{ii}\frac{3}{8}h + 0,8\phi Q_{k}h + 1,6Q_{w}\frac{h}{2}}{H_{3}}$$
(22)

= 5,819 m

Ei vaakakuormia

$$H_{10} = 0 \text{ MN}$$

VASTAUS: Suurimmat ja pienimmät laskenta-arvot ja näiden sijainti

Pystyvoima

$$V_{d,max} = 2,980 \text{ MN}$$

 $V_{d,min} = 1,845 \text{ MN}$

Vaakavoima kohtisuorassa pitkää sivua vastaan

$$H_{d,max} = 0,062 \text{ MN}$$

 $e_{d,max} = 5,819 \text{ m}$
 $H_{d,min} = 0,000 \text{ MN}$

20111205

4. TEHTÄVÄ

Määritä tarkastuskäytävällä varustettuun massiiviseen betonipatoon (kuva 1) vaikuttavien vedenpaineiden ja nosteen resultantit ja vaikutuskohdat *x* -*y* - koordinaatistossa, kun alaveden korkeus on

$$h_{a,1} = 3,000 \text{ m}$$

Tutki toisena tapauksena kaatumis- ja liukuvarmuus, kun alaveden korkeus on $h_{a,2} = 0$ m

Laskelmat suoritetaan julkaisun Vesirakenteiden suunnittelu RIL 123-1979 mukaan.

Kitkakerroin padon ja kallion välissä (lievästi rakoillut ja lustoinen kallio, *RIL 123-1979*, s. 64)

$$\mu = 0,700$$

Teräsbetonin tilavuuspaino

$$\gamma_c = 25\ 000\ \mathrm{N/m^3}$$

Makean veden tilavuuspaino

$$\gamma_w = 9810 \text{ N/m}^3$$

Padon leveys sen "syvyyden" t funktiona (kuva 2)

$$b(t) = d + \frac{t}{\sqrt{3}} \tag{1}$$

Perustamistasossa

$$b_p = b(t = h)$$
 (2)
= 7,985 m

YLÄVEDEN VEDENPAINE

Resultantin arvo (kuva 2)

$$F_1 = \frac{1}{2} \gamma_w h_y^2$$
(3)
= 397 305 N/m

ja sen etäisyys perustamistasosta

$$e_1 = h_y/3$$
 (4)
= 3,000 m

ALAVEDEN VEDENPAINE

Resultantin horisontaalikomponentin arvo (kuva 2) $F_{2,1h} = \gamma_w h_{a,1}^2 \cos \alpha / 2 \qquad (5)$ $= 38 \ 231 \ \text{N/m}$ ja sen etäisyys pisteestä O $e_{2,1h} = h_{a,1} / 3 \qquad (6)$ $= 1,000 \ \text{m}$

Resultantin vertikaalikomponentin arvo

$$F_{2,1\nu} = \gamma_{\nu} h_{a,1}^{2} \sin \alpha / 2$$

$$= 22\,073 \text{ N/m}$$
(7)

ja sen etäisyys pisteestä O

$$e_{2,1\nu} = e_{2,1h} \tan \alpha$$
 (8)
= 0,577 m

YLÄVEDEN PUOLEINEN NOSTE

Resultantin arvo (RIL 123-1979. Kohta 2. Kuva 7.) (kuva 3)

$$F_{3,i} = \begin{bmatrix} 0,4(h_y - h_{a,i}) + \frac{1}{2}(h_y - 0,4(h_y - h_{a,i})) \end{bmatrix} \gamma_w (a+c)$$

$$F_{3,1} = 83\ 876\ \text{N/m}$$

$$F_{3,2} = 92\ 705\ \text{N/m}$$
(9)

Vaikutuskohdan etäisyys padon ylävedenpuoleisesta pystysuorasta seinästä

$$e_{3,i} = \frac{0.4(h_y - h_{a,i})\frac{a+c}{2} + \frac{1}{2}[h_y - 0.4(h_y - h_{a,i})]\frac{a+c}{3}}{0.4(h_y - h_{a,i}) + \frac{1}{2}[h_y - 0.4(h_y - h_{a,i})]} - c$$
(10)

$$e_{3,1} = 0.105 \text{ m}$$

$$e_{3,2} = 0.143 \text{ m}$$

x -koordinaatin arvo

ALAVEDEN PUOLEINEN NOSTE

Resultantin arvo (RIL 123-1979. Kohta 2. Kuva 7.) (kuva 3)

$$F_{4,i} = \left\{ h_{a,i} + \frac{1}{2} \left[0.4 (h_y - h_{a,i}) - h_{a,i} \right] \right\} \gamma_w (b_p - d)$$

$$F_{4,1} = 145\ 277\ \text{N/m}$$

$$F_{4,2} = 96\ 851\ \text{N/m}$$
(12)

Vaikutuskohdan etäisyys padon alanurkasta (origosta)

$$e_{4,i} = \frac{h_{a,i} \frac{b_p - d}{2} + \frac{1}{2} [0,4(h_y - h_{a,i}) - h_{a,i}] \frac{2}{3} (b_p - d)}{h_{a,i} + \frac{1}{2} [0,4(h_y - h_{a,i}) - h_{a,i}]}$$

$$e_{4,1} = 2,641 \text{ m}$$

$$e_{4,2} = 3,657 \text{ m}$$
(13)

RAKENTEEN OMAPAINO

Resultantti (kuva 4)

$$G = [hd + h (b_p - d)/2]\gamma_c$$
(14)
= 1 245 073 N/m

Vaikutuskohdan etäisyys origosta

$$e_{G} = \frac{\gamma_{c}}{G} \left[hd \left(b_{p} - \frac{d}{2} \right) + \frac{1}{2} h \left(b_{p} - d \right) \frac{2}{3} \left(b_{p} - d \right) \right]$$

$$= 5,125 \text{ m}$$
(15)

Kuva 4.

<u>VASTAUS</u>: Vedenpaineen resultantit ja vaikutuskohdat *x-y-* koordinaatistossa on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1.

		F_x [N/m]	y [m]	F_y [N/m]	<i>x</i> [m]
Vedenpaine	Ylävesi	397 305	-3,000		
	Alavesi	-38 231	1,000	22 073	-0,577
Noste	Yläveden puoli			-83 876	-7,880
	Alaveden puoli			-145 277	-2,641

Kaatumisvarmuusehto pisteen O suhteen (RIL 123-1979, kohta 2.42, s. 63)

$$n = \frac{\sum M_p}{\sum M_k} = \frac{Ge_G}{F_1 e_1 + F_{3,2}(b_p - e_{3,2}) + F_{4,2} e_{4,2}}$$

$$= 2,807 > 1,5 \text{ OK}$$
(16)

Liukuvarmuusehto (kynnystä ei ole otettu huomioon)

$$n = \frac{\mu(\sum V - N)}{\sum H}$$

$$\Rightarrow n = \frac{\mu[G - (F_{3,2} + F_{4,2})]}{E}$$
(17)
(17)

$$F_1$$
 (18)
= 1,860 < 2 Liukuu!

20121105

5. TEHTÄVÄ

Kaksi-aukkoisen sillan päätytuet on perustettu kalliolle ja keskituki hiekalle (kuva 1). Sillan keskituki painuu matkan

$$\delta = 0,010$$
 m.

Määritä sillan taivutusmomentti- ja leikkausvoimakuvio omasta painosta ennen ja jälkeen painuman!

Sillan pituus

L = 16 m

Sillan taivutusjäykkyys

 $D = 120 \text{ MNm}^2$

Sillan omapaino

g = 0,010 MN/m

Staattisesti määrättyyn perusmuotoon ulkoisesta kuormasta (g) aiheutuvan taipuman (δ_{10}) ja keskituen tuntemattoman tukireaktion (X_1) aiheuttaman taipuman ($-X_1\delta_{11}$) summa on yhtä suuri kuin keskituen painuma (δ). Tässä δ_{11} on keskituen kohdalla alaspäin vaikuttavan yksikkövoiman aiheuttama taipuma (kuva 2).

$$\delta_{10} X_1 \delta_{11} = \delta \tag{1}$$

Kuva 2.

Taivutusmomentti yksikkövoimasta jänteen keskellä on ratkaistu kuvassa 3.

Kuva 3.

Kuva 4.

Taivutusmomentti omasta painosta (kuva 6) on ratkaistu kuvassa 5.

Kuva 5.

Taivutusmomentti on (kuva 6)

$$M_0 = \frac{g}{2} \left(Lx - x^2 \right), \quad x = [0, L]$$
(3)

Siirtymät

$$\begin{cases} \delta_{10} = \int_{0}^{L} \frac{M_1 M_0}{D} dx \\ \delta_{11} = \int_{0}^{L} \frac{M_1 M_1}{D} dx \end{cases}$$
(4a, b)

Sijoittamalla momenttien lausekkeet saadaan

$$\begin{cases} \delta_{10} = \frac{5gL^4}{384D} \\ \delta_{11} = \frac{L^3}{48D} \end{cases}$$
(5a, b)
$$\Rightarrow \begin{cases} \delta_{10} = & 0,071 \text{ m} \\ \delta_{11} = & 0,711 \text{ m/MN} \end{cases}$$

Tukireaktio

Ennen

$$X_{1,i} = \frac{\delta_{10} - \delta_i}{\delta_{11}}$$
painumaa (alkutila, $i = a$)

$$\delta_a = 0,000 \text{ m}$$

$$X_{1,a} = 0,100 \text{ MN}$$
(6)

Painuman jälkeen (lopputila, i = l) $X_{1,l} = 0,086$ MN

Taivutusmomentti

$$M_{i}(x) = M_{0} - X_{1,i}M_{1}$$

$$= \begin{cases} \frac{g}{2}(Lx - x^{2}) - X_{1,i}\frac{x}{2}, & x = \begin{bmatrix} 0, \frac{L}{2} \end{bmatrix} \\ \frac{g}{2}(Lx - x^{2}) - X_{1,i}\frac{L - x}{2}, & x = \begin{bmatrix} \frac{L}{2}, L \end{bmatrix} \end{cases}$$
(8a, b)

Leikkausvoima

$$Q_{i}(x) = \frac{dM}{dx}$$

$$= \begin{cases} \frac{g}{2}(L-2x) - \frac{X_{1,i}}{2}, & x = \begin{bmatrix} 0, \frac{L}{2} \end{bmatrix} \\ \frac{g}{2}(L-2x) + \frac{X_{1,i}}{2}, & x = \begin{bmatrix} \frac{L}{2}, L \end{bmatrix} \end{cases}$$
(10a, b)

VASTAUS:

Taivutus
momenttikuvio alku- $\left(a\right)$ ja lopputilassa $\left(l\right)$
on esitetty kuvassa 7.

Leikkausvoimakuvio alku-(a) ja lopputilassa (l) on esitetty kuvassa 8.

Kuva 8.

20111205

6. TEHTÄVÄ

Määritä yksiaukkoisen sillan (yksinkertaisen palkin) taipumakuvio junasta, jonka aiheuttama kuormitus on kuvan 1 kaavion mukainen! Vertaa *EN 1991-2*, kohta 6.3.2, kuormamalli 71, kun kerroin

 $\alpha = 1,46$

Etäisyys

 $a_0 = 3 \text{ m}$

Sillan pituus

L = 16 m

Sillan taivutusjäykkyys

 $D = 12\,000\,\,\mathrm{MNm}^2$

Pistevoima veturin akselista F = 0,370 MN

Kuormatut vaunut (mielivaltainen pituus)

q = 0,120 MN/m

Mitta

b = 0,800 m

Taipumaviivan differentiaaliyhtälö integroidaan määrätysti kahteen kertaan

$$v^{\prime\prime}(x) = \frac{-M(x)}{EI} \tag{1}$$

$$\Rightarrow v'(x) = \frac{-1}{D} \int_{0}^{x} M(x) dx + A = \phi(x)$$
⁽²⁾

$$\Rightarrow v(x) = \frac{-1}{D} \int_{0}^{xx} \int_{0}^{x} M(x) (dx)^2 + Ax + B$$
(3)

PISTEVOIMA a -MITAN PÄÄSSÄ VASEMMALTA TUELTA

Kuva 2.

Taivutusmomentti (kuva 2)

$$M(x) = \begin{cases} \frac{x}{L}(L-a), & x \in \{0...a\} \\ \frac{a}{L}(L-x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(4a, b)

Taipuma x :n funktiona

$$v'(x) = \begin{cases} v'_1(x), & x \in \{0...a\} \\ v'_2(x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(5a, b)
$$\left\{ \frac{x^2}{1-x} (a-L) + A_1, & x \in \{0...a\} \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 2DL^{(n-1)} + 1 & (-1) \\ \frac{ax}{2DL}(x-2L) + A_2, & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(6a, b)

$$\Rightarrow v(x) = \begin{cases} v_1(x), & x \in \{0...a\} \\ v_2(x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(7a, b)

$$=\begin{cases} \frac{x^{3}}{6DL}(a-L) + A_{1}x + B_{1}, & x \in \{0...a\} \\ \frac{a}{6DL}(x^{3} - 3Lx^{2}) + A_{2}x + B_{2}, & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(8a, b)

Reunaehdot

$$v_1'(a) = v_2'(a)$$
 (9)

$$v_1(0) = 0$$
 (10)

$$v_2(L) = 0$$
 (11)

$$v_1(a) = v_2(a)$$
 (12)

Reunaehdoista saadaan integroimisvakiot

$$\left(A_{1} = \frac{a}{6DL} \left(2L^{2} - 3La + a^{2}\right)\right)$$
(13)

$$\begin{cases} B_1 = 0 \\ a \quad (a = 2) \end{cases}$$
(14)

$$A_{2} = \frac{a}{6DL} \left(2L^{2} + a^{2} \right)$$
(15)

$$\left[B_2 = \frac{-a^3}{6D}\right] \tag{16}$$

Taipumaviiva pistevoimasta F, joka vaikuttaa kohdassa x = a, on

$$v_F(x) = \begin{cases} \frac{F}{6DL} \left[(a-L)x^3 + a(2L^2 - 3La + a^2)x \right], & x \in \{0...a\} \\ \frac{F}{6DL} \left[ax^3 - 3Lax^2 + a(2L^2 + a^2)x - La^3 \right], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(17a, b)

VÄLILLÄ [*a, L*] VAIKUTTAVA, PITUUSYKSIKKÖÄ KOHTI TASAISESTI JAKAUTUNUT VOIMA

Kuva 3.

Taivutusmomentti (kuva 3)

$$M(x) = \begin{cases} \frac{x}{2L} \left(L^2 - 2La + a^2 \right), & x \in \{0...a\} \\ \frac{1}{2L} \left[-Lx^2 + \left(L^2 + a^2 \right) x - La^2 \right], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(18a, b)

Taipuma x :n funktiona

$$v'(x) = \begin{cases} v'_1(x), & x \in \{0...a\} \\ v'_2(x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(5a, b)
$$\left\{ \frac{x^2}{4D^4} \left(-L^2 + 2La - a^2 \right) + A_1, & x \in \{0...a\} \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 4DL \\ \frac{1}{12DL} \left[2Lx^3 + 3\left(L^2 + a^2\right)x^2 - 6La^2x \right] + A_2, \quad x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(19a, b)

$$\Rightarrow v(x) = \begin{cases} v_1(x), & x \in \{0...a\} \\ v_2(x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(7a, b)

$$=\begin{cases} \frac{x^{3}}{12DL} \left(-L^{2} + 2La - a^{2}\right) + A_{1}x + B_{1}, & x \in \{0...a\} \\ \\ \frac{1}{24DL} \left[Lx^{4} - 2\left(L^{2} + a^{2}\right)x^{3} + 6La^{2}x^{2}\right] + A_{2}x + B_{2}, \\ & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(20a, b)

Reunaehdoista 9...12 saadaan integroimisvakiot

$$\left(A_{1} = \frac{1}{24DL} \left(L^{4} - 4L^{2}a^{2} + 4La^{3} - a^{4}\right)\right)$$
(21)

$$\begin{cases} B_1 = 0 \\ A_2 = \frac{1}{a^2 - a^2} \begin{pmatrix} I_1^4 - 4I_2^2 a^2 - a^4 \end{pmatrix} \end{cases}$$
(22)

$$A_2 = \frac{1}{24DL} \left(L^4 - 4L^2 a^2 - a^4 \right)$$
(23)

$$B_2 = \frac{a^4}{24D} \tag{24}$$

Taipumaviiva tasaisesti jakautuneesta kuormasta q on

$$v_{q}(x) = \begin{cases} \frac{q}{24DL} \left[2\left(-L^{2} + 2La - a^{2}\right)x^{3} + \left(L^{4} - 4L^{2}a^{2} + 4La^{3} - a^{4}\right)x \right], & x \in \{0...a\} \\ + \left(L^{4} - 4L^{2}a^{2} + 4La^{3} - a^{4}\right)x \right], & x \in \{0...a\} \end{cases}$$
(25a, b)
$$\frac{q}{24DL} \left[Lx^{4} - 2\left(L^{2} + a^{2}\right)x^{3} + 6La^{2}x^{2} + \left(L^{4} - 4L^{2}a^{2} - a^{4}\right)x + La^{4} \right], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$

SUPERPOSITIO

Taulukko 1. Pistekuormien ja viivakuorman vaikutuskohdat.

		a_i
		m
Pistekuorma F ₁	$a_1 = a_0 + b =$	3,800
Pistekuorma F 2	$a_2 = a_0 + 3b =$	5,400
Pistekuorma F 3	$a_3 = a_0 + 5b =$	7,000
Pistekuorma <i>F</i> 4	$a_4 = a_0 + 7b =$	8,600
Viivakuorma <i>q</i>	$a_{5} = a_{0} + 8b =$	9,400

Sijoittamalla vaikutuskohdat $a_1 \dots a_4$ (taulukko 1) yhtälöihin 17 ja a_5 yhtälöön 25 sekä laskemalla taipumat yhteen saadaan sillan taipumakuvio (kuva 4).

<u>VASTAUS</u>: Taipumakuvio on esitetty kuvassa 4.

Kuva 4. Taipumakuvio.

7. TEHTÄVÄ

Määritä se ajoneuvon kuorma-asento (mitta *a*), jolla kuvan 1 kaksiaukkoisen sillan keskitukeen tulee suurin mahdollinen tukireaktio sekä tämän tukireaktion suuruus!

Kuormamalli vastaa kevyen liikenteen sillan tilapäistä huoltoajoneuvoa *Eurokoodin* mukaan (*EN 1991-2* § 5.6.3).

Sillan pituus

L = 16 m

Sillan taivutusjäykkyys

 $D = 120 \text{ MNm}^2$

Nauhakuorma koko sillan pituudella sillan omasta painosta

p = 0,009 MN/m

Akselikuorma

$F_{1} =$	0,080 MN
F ₂ =	0,040 MN

Akseliväli

$$b = 3,000 \text{ m}$$

Poistamalla keskituki saadaan rakenteen staattisesti määrätty perusmuoto (kuva 2).

Kuva 2.

Pisteessä n (x-koordinaatin arvo) vaikuttavasta ykkösen suuruisesta voimasta syntyvä keskipisteen (2) taipuma δ_{2n} ja tukireaktion X_2 aiheuttama keskipisteen taipuma $X_2\delta_{22}$ asetetaan toistensa vastaluvuiksi. Tässä δ_{22} on keskipisteen taipuma samassa pisteessä vaikuttavasta ykkösen suuruisesta voimasta.

$$0 = \delta_{2n} - X_2 \delta_{22} \tag{1}$$
$$\Rightarrow X_2 - \frac{\delta_{2n}}{\delta_{2n}}$$

$$\Rightarrow X_2 = \frac{\delta_{2n}}{\delta_{22}} \tag{2}$$

Miinus-merkki yhtälössä 1 osoittaa tukireaktion suunnan olevan ylöspäin. Yhtälön 2 mukaan tukireaktio X_2 saa maksimiarvon, kun taipuma δ_{2n} saa maksimiarvon.

Maxwellin säännöstä: pisteessä n vaikuttavasta ykkösen suuruisesta voimasta keskipisteeseen syntyvä taipuma δ_{2n} on yhtä suuri kuin keskipisteessä vaikuttavasta ykkösen suuruisesta voimasta pisteeseen n syntyvä taipuma δ_{n2} .

$$\delta_{2n} = \delta_{n\,2} \tag{3}$$

Yksikkövoima aiheuttaman tukireaktion vaikutusviiva saadaan keskipisteessä vaikuttavan ykkösen suuruisen voiman aiheuttaman taipumaviivan avulla.

$$X_2 = \frac{\delta_{n2}}{\delta_{22}} \tag{4}$$

Ratkaistaan taipuma $\delta_{n2} = v(x)$ Mohrin menetelmällä.

Yksikkövoiman aiheuttaman taivutusmomentin suhde taivutusjäykkyyteen (kuva 3)

Kuva 3.

M/D-pinnalla kuormitetun rakenteen $M_{M/D}$ -pinta on sen taipumaviiva (kuva 4) $v(x) = M_{M/D}(x)$ (6)

Kuva 4.

Taipuma jänteen puolivälissä sijaitsevasta yksikkövoimasta kohdassa x

$$v(x) = \begin{cases} Tx - R_1 e_1, & x \in \{0...L/2\} \\ Tx - R_2 e_2 - R_3 e_3 - R_4 e_4, & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(7a, b)
$$= \begin{cases} \frac{1}{48D} \left(-4x^3 + 3L^2x\right), & x \in \{0...L/2\} \\ \frac{1}{48D} \left(4x^3 - 12Lx^2 + 9L^2x - L^3\right), & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(8a, b)

Taipuma kohdassa x jänteen puolivälissä sijaitsevasta pistevoimasta F

$$v(x,F) = \begin{cases} \frac{F}{48D} \left(-4x^3 + 3L^2x \right), & x \in \{0...L/2\} \\ \frac{F}{48D} \left(4x^3 - 12Lx^2 + 9L^2x - L^3 \right), & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(9a, b)

Keskipisteen taipuma samassa pisteessä vaikuttavasta ykkösen suuruisesta voimasta saadaan yhtälöstä 8

$$\delta_{22} = v \left(x = \frac{L}{2} \right) \tag{10}$$
$$= \frac{L^3}{48D} \tag{11}$$

Sijoittamalla yhtälöön 4 yhtälöt 8 ja 11 saadaan tukireaktion vaikutusviivaksi yksikkövoimasta. Ks. kuva 5.

$$X_{2}(x) = \begin{cases} \frac{1}{L^{3}} \left(-4x^{3} + 3L^{2}x \right), & x \in \{0...L/2\} \\ \frac{1}{L^{3}} \left(4x^{3} - 12Lx^{2} + 9L^{2}x - L^{3} \right), & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(12a, b)

Kuva 5.

Tukireaktion vaikutusviiva akselikuormasta F_i on

$$X_{2,F_{i}}(x) = \begin{cases} \frac{F_{i}}{L^{3}} \left(-4x^{3} + 3L^{2}x\right), & x \in \{0...L/2\} \\ \frac{F_{i}}{L^{3}} \left(4x^{3} - 12Lx^{2} + 9L^{2}x - L^{3}\right), & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(13a, b)

Tukireaktion suuruus tasaisesti jakautuneesta voimasta *p* saadaan kertomalla yhtälö 12 voimalla *p* ja integroimalla voiman vaikutusmatkan yli

$$X_{2,p} = \int_{0}^{L/2} \frac{p}{L^{3}} \left(-4x^{3} + 3L^{2}x \right) dx +$$

$$+ \int_{L/2}^{L} \frac{p}{L^{3}} \left(4x^{3} - 12Lx^{2} + 9L^{2}x - L^{3} \right) dx$$

$$= \frac{5}{8} pL$$
(14)
(15)

Iteroimalla löydetään suurin tukireaktio ja sen sijainti (kaavat 13 ja 15, taulukko 1) a = 7,050 m

Taulukko 1.

		<i>x</i> _{<i>i</i>} [m]	X _{2,i} [MN]
Pistevoima F_1	$x_1 = a =$	7,050	0,078
Pistevoima F_2	$x_2 = a + b =$	10,050	0,036
Viivavoima p			0,090
		Σ	0,205

VASTAUS: Kuorma-asento: mitta

a = 7,050 m Tukireaktio *X*₂ = 0,205 MN

20111007

8. TEHTÄVÄ

Määritä kellarin seinään (kuva 1) kohdistuvan maanpaineen jakauma ja resultantti, kun maanpinnan kaltevuuskulma vaakatasoon nähden on

A) $\beta_A =$ 0 °B) $\beta_B =$ 20 °

Täyte on tiivistetty seuraavasti:

Tiivistyskone	400 kg:n tärylevy
Tiivistyskerrat	4 kpl
Kerrospaksuus	0,350 m

Seinän korkeus

h = 2,500 m

0,019 MN/m³

Maan sisäinen kitkakulma

 $\varphi = 34^{\circ}$

 $\gamma =$

Maan tilavuuspaino

β_i φ h γ

Taulukko 1. Siirtymättömän tukirakenteen takana tehtävän täytön aiheuttama pysyvä maanpaine (kuva 2).¹

Tiivistyskone	Tiivistys-	Tiivistys-	Kerros-	Taite-	Maan-
	koneen	kertojen	paksuus	syvyys	paine
	paino	määrä	h	z	р
	[kg]	kpl	[m]	[m]	$[MN/m^2]$
Täryjyrä	3 000	6	0,400	0,500	0,019
Tärylevy	400	4	0,350	0,500	0,016
Tärylevy	100	4	0,200	0,500	0,012

Kuva 2. Painekuvio.

Liikkumattomaan rakenteeseen kohdistuu lepopaine, joka vaikuttaa horisontaalisuunnassa.

A) Kaltevuuskulma on nolla

Lepopaineen maanpaineluku

$$K_o = 1 - \sin \varphi \tag{1}$$
$$= 0,441$$

Paine seinän alapinnan tasossa ilman tiivistystä (kuva 3)

$$p_o = K_o \gamma h$$

$$= 0,021 \text{ MN/m}^2$$
(2)

Lepopaineen resultantti

$$P_{o} = \frac{1}{2} p_{o} h$$
= 0,026 MN/m (3)

Resultantin etäisyys seinän alapinnan tasosta

Kuva 3.

(4)

Tiivistyksen jälkeinen paine syvyydellä z (kuvat 2 ja 3) $p = 0,016 \text{ MN/m}^2$

Tiivistyksen aiheuttaman painejakauman taitekohdan etäisyys maan pinnalta z = 0,500 m

Tiivistyksen aiheuttaman painejakauman vaikutuksen päättymiskohdan etäisyys maan pinnan tasalta (vrt. kaava 2)

$$z_o = \frac{p}{K_o \gamma}$$

$$= 1,910 \text{ m}$$

$$< h$$
(5)

Tiivistyksen aiheuttama lisä syvyydellä z

$$p_{l} = p - K_{o} \gamma z$$
(6)
= 0,012 MN/m²

Painelisän resultantti kohdan z yläpuolella (1)

$$P_{1} = p_{l} z / 2$$
(7)
= 0,003 MN/m

Resultantin etäisyys perustamistasosta

$$e_1 = h - \frac{2}{3}z$$
 (8)
= 2,167 m

Painelisän resultantti kohdan z alapuolella (2)

$$P_{2} = p_{l}(z_{o} - z)/2$$

$$= 0,008 \text{ MN/m}$$
(9)

Resultantin etäisyys perustamistasosta

$$e_2 = h - z - \frac{1}{3}(z_o - z)$$

= 1,530 m (10)

<u>VASTAUS</u>: Maanpainejakauma ja sen resultantti on esitetty kuvassa 4.

Kuva 4.

Maanpaineen resultantti

$$R = P_0 + P_1 + P_2$$
(11)
= 0,0375 MN/m

Resultantin etäisyys perustamistasosta

$$e = \frac{P_0 e_0 + P_1 e_1 + P_2 e_2}{R}$$
= 1,093 m (12)

B) Kaltevuuskulma poikkeaa nollasta

Lepopaineen maanpaineluku (vertaa kaava 1)

$$K_{oB} = (1-\sin\varphi)(1+\sin\beta)$$
 (13)
 $= 0,592$

Paine seinän alapinnan tasossa ilman tiivistystä (kuva 5)

$$p_{oB} = K_{oB} \gamma h$$

$$= 0,028 \text{ MN/m}^2$$
(14)

Lepopaineen resultantti

$$P_{oB} = \frac{1}{2} p_{oB} h$$
(15)
= 0,035 MN/m

Resultantin etäisyys seinän alapinnan tasosta

$$e_{oB} = h/3$$
 (16)
= 0,833 m

Tiivistyksen aiheuttaman painejakauman vaikutuksen päättymiskohdan etäisyys maan pinnan tasalta (vrt. kaava 2)

$$z_{oB} = \frac{p}{K_{oB}\gamma}$$

$$= 1,424 \text{ m}$$

$$< h$$
(17)

Tiivistyksen aiheuttama lisä syvyydellä z

$$p_{IB} = p - K_{oB} \gamma z$$

$$= 0,010 \text{ MN/m}^{2}$$
(18)

Painelisän resultantti kohdan z yläpuolella (1)

$$P_{1B} = p_{1B} z / 2$$
(19)
= 0,003 MN/m

Resultantin etäisyys perustamistasosta

$$e_{1B} = h - \frac{2}{3}z$$
 (20)
= 2,167 m

Painelisän resultantti kohdan z alapuolella (2)

$$P_{2B} = p_{lB} (z_{oB} - z)/2$$

$$= 0,005 \text{ MN/m}$$
(21)

Resultantin etäisyys perustamistasosta

$$e_{2B} = h - z - \frac{1}{3}(z_{oB} - z)$$
 (22)
= 1,692 m

<u>VASTAUS</u>: Maanpainejakauma ja sen resultantti on esitetty kuvassa 6.

Kuva 6.

Maanpaineen resultantti

$$R = P_{oB} + P_{1B} + P_{2B}$$

$$= 0,0425 \text{ MN/m}$$
(23)

Resultantin etäisyys perustamistasosta

$$e = \frac{P_{oB}e_{oB} + P_{1B}e_{1B} + P_{2B}e_{2B}}{R}$$
= 1,012 m (24)

20111205

9. TEHTÄVÄ

Laske oheiseen betonista valmistettuun kasuuniin kohdistuva maanpaine (aktiivisen maanpaineen horisontaalikomponentti), kun taustatäyttö on tehty merihiekasta!

Mitat

a =	1 m
$h_{1} =$	2 m
$h_{2} =$	1 m
$h_{3} =$	6 m

Maanpinnan kaltevuuskulman tangentin käänteisluku

$$k = 10$$

Maan sisäinen kitkakulma

 $\varphi = 38^{\circ}$

Maan tilavuuspaino

Kuva 1.

Ohje: Maanpaine lasketaan kolmessa kerroksessa, jotka kuvassa 1 on erotettu toisistaan katkoviivoin.

Maanpinnan kaltevuus vaakatasoon nähden (kuva 2)

$$\beta = \arctan\left(\frac{1}{k}\right)$$
(1)
= 5.711°

Tukimuurin kaltevuus pystytasoon verrattuna kussakin kerroksessa (kuva 2)

$$\alpha_{1} = \arctan\left(\frac{a}{h_{1}}\right)$$

$$= 26,565^{\circ}$$

$$\alpha_{2} = 0,000^{\circ}$$

$$\alpha_{3} = 0,000^{\circ}$$
(2)

Seinäkitkakulma, kun liukupinta on betonirakenteen ja maan välissä

$$\delta = \frac{3}{4}\varphi \tag{3}$$
$$= 28,500^{\circ}$$

Aktiivisen maanpaineen horisontaalikomponentin maanpaineluku

$$K_{ahi} = \frac{\cos^2(\varphi + \alpha_i)}{\cos^2 \alpha_i \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi + \delta)\sin(\varphi - \beta)}{\cos(\alpha_i - \delta)\cos(\alpha_i + \beta)}} \right)^2}$$
(4)

$$K_{ah1} = 0,074$$

$$K_{ah2} = 0,203$$

$$K_{ah3} = 0,203$$

Maan tilavuuspaino pohjavedenpinnan yläpuolella

 $\gamma_1 = \gamma_2 = 0,018 \text{ MN/m}^3$ Maan tilavuuspaino pohjavedenpinnan alapuolella (taulukko 1 tehtävän lopussa) $\gamma_3 = 0,012 \text{ MN/m}^3$

Maakerroksen n aktiivipaine p_n maakerroksen ylä- (y) ja alaosassa (a)

$$\begin{cases} p_{ny} = \begin{cases} 0, & n = 1 \\ K_n \sum_{i=1}^{n-1} (\gamma_i h_i), & n \ge 2 \\ K_n \sum_{i=1}^{n} (\gamma_i h_i), & n \ge 1 \end{cases}$$
(5a, b)
$$p_{na} = K_n \sum_{i=1}^{n} (\gamma_i h_i), & n \ge 1 \end{cases}$$
(5a, b)
$$p_{1y} = 0 \text{ MN/m}^2$$

$$p_{1a} = K_{ah} (\gamma_1 h_1)$$
(6)
$$= 0,002675 \text{ MN/m}^2$$

$$p_{2y} = K_{ah} 2(\gamma_1 h_1)$$
(7)
$$= 0,007312 \text{ MN/m}^2$$

$$p_{2a} = K_{ah} 2(\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_2)$$
(8)
$$0,010968 \text{ MN/m}^2$$

$$p_{3y} = K_{ah} 3(\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_2)$$
(9)
$$0,010968 \text{ MN/m}^2$$

$$p_{3a} = K_{ah} 3(\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_2 + \gamma_3 h_3)$$
(10)
$$= 0,025593 \text{ MN/m}^2$$

Maakerroksen n aktiivipaineen resultantti P_n (kuva 3)

$$P_{n} = p_{ny}h_{n} + \frac{1}{2}(p_{na} - p_{ny})h_{n}$$

$$P_{1} = 0,003 \text{ MN/m}$$

$$P_{2} = 0,009 \text{ MN/m}$$

$$P_{3} = 0,110 \text{ MN/m}$$
(11)

Aktiivipaineen resultanttien P_n etäisyydet e_n tukimuurin alaosasta

$$e_{n} = \frac{p_{ny} \frac{h_{n}}{2} + \frac{1}{2} (p_{na} - p_{ny}) \frac{h_{n}}{3}}{p_{ny} + \frac{1}{2} (p_{na} - p_{ny})} + \begin{cases} n_{\max} \sum_{i=n+1}^{n_{\max}} n_{i} = n_{\max} \end{cases}$$

$$e_{1} = 7,667 \text{ m}$$

$$e_{2} = 6,467 \text{ m}$$

$$e_{3} = 2,600 \text{ m}$$
(12)

VASTAUS:

Maanpaineen resultantti

$$P = P_{1} + P_{2} + P_{3}$$
= 0,121 MN/m (13)

Etäisyys tukimuurin alaosasta

$$e = \frac{\sum_{n=1}^{n_{\text{max}}} P_n e_n}{\sum_{n=1}^{n_{\text{max}}} P_n}$$

$$= 3,002 \text{ m}$$
(14)

Painejakauma ja paineresultantti on esitetty kuvassa 4.

Kuva 4.

Maalaji		Tilavu	Kitka-	
		pohjaved	kulma	
		yläpuol.	alapuol.	ϕ
		$[kN/m^3]$	$[kN/m^3]$	[°]
Hieno hiekka	Löyhä	1517	9	30
(hHk)	Keskitiivis			33
$d_{10} \leq 0,06$	Tiivis	1618	11	36
Hiekka (Hk)	L	1618	10	32
$d_{10} > 0,06$	K			35
	Т	1719	12	38
Sora (Sr)	L	1719	10	34
	K			37
	Т	1820	12	40
Moreeni (Mr)	Hyvin löyhä	1619	1012	34
	L	1720	1012	36
	K	1821	1113	38
	Т	1923	1114	40
Tiivistetty täyte	Louhe	1518	911	45
perustusten alla ²⁾	Murske	1922	1113	42
	Sora	1821	1113	40

Taulukko 1. Karkearakeisten maalajien arviointi rakeisuuden perusteella.¹⁾

- 1) Lähde: Tielaitos: *Pohjarakennusohjeet sillansuunnittelussa*. TIEL 2172068-99. Helsinki 1999. 71 s. ISBN 951-726-583-2. Taulukko 1. s. 9.
- 2) Näiden arvojen käyttö edellyttää, että työn suoritus ja materiaalit ovat Sillanrakentamisen yleisten laatuvaatimusten - SYL 2 kohdan 2.7.1.2/24/ mukaiset.

20111205

10. TEHTÄVÄ

Laske ja piirrä kuvan 1 mukaiseen betonista valmistettuun tukimuuriin kohdistuvan lepopaineen ja aktiivisen maanpaineen (horisontaalikomponentti) jakaumat sekä lisäksi maanpaineen resultantti ja sen sijainti! Täyttömateriaali on hiekka.

Mitat

$$a = 2,200 \text{ m}$$

 $b = 5,200 \text{ m}$
 $c = 1,000 \text{ m}$
 $d = 1,000 \text{ m}$
 $h_1 = 6,200 \text{ m}$
 $h_2 = 2,100 \text{ m}$

Kuormitus

 $q = 0.012 \text{ MN/m}^2$

Maakerroksen tilavuuspaino

 $\gamma = 0,018 \text{ MN/m}^3$

Maakerroksen sisäinen kitkakulma

 $\varphi_1 = 32^{\circ}$ $\varphi_2 = 34^{\circ}$

Kuva 1.

Maan tilavuuspaino pohjavedenpinnan yläpuolella $\gamma_1 = 0,018 \text{ MN/m}^3$

Maan tilavuuspaino pohjavedenpinnan alapuolella (taulukko 1 tehtävässä 9; Pohjarakennusohjeet sillansuunnittelussa, taulukko 1)

$$\gamma_2 = 0,011 \text{ MN/m}^3$$

LEPOPAINE

Lepopainekerroin

$$K_{oi} = 1 - \sin \varphi_i$$
 (1)
 $K_{o1} = 0,470$
 $K_{o2} = 0,441$

Maakerroksen n lepopaine p_{on} maakerroksen ylä- (y) ja alaosassa (a) (kuva 2)

$$\begin{cases} p_{ony} = \begin{cases} K_{on}q, & n = 1\\ K_{on}\left(\sum_{i=1}^{n-1}\gamma_{i}h_{i}+q\right), & n \ge 2\\ p_{ona} = K_{on}\left(\sum_{i=1}^{n}\gamma_{i}h_{i}+q\right), & n \ge 1 \end{cases}$$

$$(2a, b)$$

$$p_{01y} = K_{01}q$$
(3)
= 0.005641 MN/m²

$$p_{o1a} = K_{o1}(\gamma_1 h_1 + q)$$
(4)

$$= 0,058102 \text{ MIN/m}$$

$$p_{02y} = K_{02}(\gamma_1 h_1 + q)$$
(5)

$$=$$
 0,054484 MN/m²

$$p_{02a} = K_{02}(\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_2 + q)$$

$$= 0,064666 \text{ MN/m}^2$$
(6)

Maakerroksen *n* lepopaineen resultantti P_{on} sekä näiden summa P_o (kuva 3)

$$P_{on} = p_{ony}h_{n} + \frac{1}{2}(p_{ona} - p_{ony})h_{n}$$

$$P_{o1} = 0,198 \text{ MN/m}$$

$$P_{o2} = 0,125 \text{ MN/m}$$

$$P_{o} = P_{o1} + P_{o2}$$

$$= 0,323 \text{ MN/m}$$

$$H_{1}$$

$$H_{1}$$

$$P_{o1} = P_{o1} + P_{o1} + P_{o2} + P_{o2}$$

h,

Lepopaineen resultanttien P_{on} ja P_o etäisyydet e_{on} ja e_o tukimuurin alaosasta (kuva 3)

$$e_{on} = \frac{p_{ony} \frac{h_n}{2} + \frac{1}{2} (p_{ona} - p_{ony}) \frac{h_n}{3}}{p_{ony} + \frac{1}{2} (p_{ona} - p_{ony})} + \begin{cases} \sum_{i=n+1}^{n_{max}} h_i, & n = [1, n_{max} - 1] \\ 0, & n = n_{max} \end{cases}$$
(9)
$$e_{o1} = 4,350 \text{ m}$$
$$e_{o2} = 1,020 \text{ m}$$
$$e_o = \frac{\sum_{n=1}^{n_{max}} p_{on} e_{on}}{\sum_{n=1}^{n_{max}} p_{on}}$$
(10)

= 3,059 m

AKTIIVIPAINE

Maanpinnan kaltevuus vaakatasoon nähden (kuva 4) $\beta = 0^{\circ}$

Liukupinnan kaltevuus pystytasoon verrattuna (kuva 4)

$$\alpha_{1} = -\arctan\left(\frac{b-a-c}{h_{1}}\right)$$

$$= -17,879^{\circ}$$

$$\alpha_{2} = 0,000^{\circ}$$
(11)

Kuva 4.

Seinäkitkakulma, kun liukupinta ei ole rakenteen ja maan välissä

$$\delta_1 = \varphi_1 \tag{12}$$
$$= 32,000^{\circ}$$

Seinäkitkakulma, kun liukupinta on betonirakenteen ja maan välissä

$$\delta_2 = \frac{3}{4}\varphi_2$$
 (13)
= 25,500 °

Aktiivisen maanpaineen horisontaalikomponentin maanpaineluku

$$K_{ahi} = \frac{\cos^2(\varphi_i + \alpha_i)}{\cos^2 \alpha_i \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi_i + \delta_i)\sin(\varphi_i - \beta)}{\cos(\alpha_i - \delta_i)\cos(\alpha_i + \beta)}} \right)^2}$$
(14)

$$K_{ah1} = 0,293$$

$$K_{ah2} = 0,229$$

Maakerroksen n aktiivipaine p_n maakerroksen ylä- (y) ja alaosassa (a)

$$\begin{cases} p_{ny} = \begin{cases} K_n q, & n = 1 \\ K_n \left(\sum_{i=1}^{n-1} \gamma_i h_i + q \right), & n \ge 2 \\ p_{na} = K_n \left(\sum_{i=1}^n \gamma_i h_i + q \right), & n \ge 1 \end{cases}$$
(15a, b)

$$p_{1y} = K_{ah 1}q$$
(16)
= 0.003521 MN/m²

$$= 0,003521 \text{ WIN/III}$$

$$p_{1a} = K_{ah} (\gamma_1 h_1 + q)$$

$$= 0.036263 \text{ MN/m}^2$$
(17)

$$p_{2y} = K_{ah\,2}(\gamma_1 h_1 + q)$$

$$= 0.028363 \text{ MN/m}^2$$
(18)

$$p_{2a} = K_{ah 2}(\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_2 + q)$$

$$= 0,033664 \text{ MN/m}^2$$
(19)

Maakerroksen n aktiivipaineen resultantti P_n sekä näiden summa P (kuva 5)

$$P_{n} = p_{ny}h_{n} + \frac{1}{2}(p_{na} - p_{ny})h_{n}$$

$$P_{1} = 0,123 \text{ MN/m}$$
(20)

Kuva 5.

Aktiivipaineen resultanttien P_n ja P etäisyydet e_n ja e tukimuurin alaosasta (kuva 5)

$$e_{n} = \frac{p_{ny} \frac{h_{n}}{2} + \frac{1}{2} (p_{na} - p_{ny}) \frac{h_{n}}{3}}{p_{ny} + \frac{1}{2} (p_{na} - p_{ny})} + \begin{cases} \sum_{i=n+1}^{n_{max}} h_{i}, & n = [1, n_{max}] \\ \sum_{i=n+1}^{i=n+1} 0, & n = n_{max} \end{cases}$$
(22)
$$e_{1} = 4,350 \text{ m}$$
$$e_{2} = 1,020 \text{ m}$$
$$e = \frac{\sum_{i=1}^{n_{max}} p_{i} e_{n}}{\sum_{n=1}^{n_{max}} p_{n}}$$
$$= 3,199 \text{ m}$$

(21)

VASTAUS:

Maanpaineen resultantti ja sen etäisyys tukimuurin alaosasta

Lepopaine

 $P_o = 0,323 \text{ MN/m}$ $e_o = 3,059 \text{ m}$ Aktiivipaine P = 0,188 MN/me = 3,199 m

Maanpainejakauma on esitetty kuvassa 6.

20111205

11. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 homogeenisen tasakylkisen kolmiopoikkileikkauksen sydänkuvio!

Mitat

Kuva 1.
Sijoitetaan koordinaatisto siten, että koordinaattiakselit yhtyvät poikkileikkauksen pääjäyhyysakseleihin.

Pinta-ala

$$A = bh/2$$
(1)
= 3,000 m²

Jäyhyysmomentti x - ja y -akselin suhteen

$$I_x = \frac{bh^3}{36}$$
(2)

$$= -1,500 \text{ m}$$

$$I_y = \frac{hb^3}{48}$$
(3)

$$=$$
 0,500 m⁻

Homogeeniselle poikkileikkaukselle jäyhyyssäde s-akselin suhteen on

$$i_s = \sqrt{\frac{I_s}{A}} \tag{4}$$

x - ja y -akselien suhteen olevien jäyhyyssäteiden neliöt

$$i_x^2 = \frac{I_x}{A}$$
 (5)
= 0.500 m²

$$i_y^2 = \frac{I_y}{A}$$
(6)

$$=$$
 0,167 m²

Ulkonurkkien A ja B koordinaatit

$$x_{\rm Ap} = -b/2 \tag{7}$$

$$= -1,000 \text{ m}$$

y_{Ap} = -*h*/3 (8)

$$=$$
 -1,000 m

$$x_{Bp} = 0,000 \text{ m}$$

 $y_{Bp} = 2h/3$ (9)
 $= 2,000 \text{ m}$

Sydänkuviota rajoittavien suorien yhtälöt ovat muotoa

$$0 = 1 + \frac{x_{ip}}{i_y^2} x + \frac{y_{ip}}{i_x^2} y$$
(10)

$$\Rightarrow y(x) = \alpha x + \beta \tag{11}$$

jossa

$$\alpha = -\frac{x_{ip}}{y_{ip}} \frac{i_x^2}{i_y^2} \tag{12}$$

$$\beta = -\frac{i_x^2}{y_{ip}} \tag{13}$$

Sijoittamalla saadaan

	α_{ι}		β_{ι}
$y_{\rm A}(x) =$	-3,000 x	+	0,500 [m]
$y_{\rm B}(x) =$	0,000 x	+	-0,250 [m]

Suorien i ja j leikkauspisteen x -koordinaatti

$$x_{ij} = \frac{\beta_i - \beta_j}{\alpha_j - \alpha_i} \tag{14}$$

Suorien i ja j leikkauspisteet on laskettu taulukossa 1.

Taulukko 1.

ij	x _{ij}	У _{ij}
	m	m
AB	0,250	-0,250
Ax	0,167	0,000
Ау	0,000	0,500

VASTAUS:

Sydänkuviota rajoittavat suorat: A, sen peilaus *y* :n suhteen Ay ja B on esitetty kuvassa 2.

20111205

12. TEHTÄVÄ

Kalliolla oleva peruslaatta tehdään sisä- ja ulkoreunaltaan ellipsin muotoisesta teräsrenkaasta, joka valetaan täyteen betonia niin, että valmis laatta toimii liittorakenteena (kuva 1). Määritä perustuksen sydänkuvio ennen betonointia ja betonin kovetuttua!

Mitat

$$a = \pi m$$

$$\approx 3,142 m$$

$$b = \pi/2 m$$

$$\approx 1,571 m$$

$$t = 1/\pi^{\pi} m$$

$$\approx 0,027 m$$

Betonin (c) ja teräksen (s) kimmokertoimet

 $\alpha =$

$$E_c = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$$

 $E_s = 210\ 000\ \text{MN/m}^2$

 $\pi/8$

Ohje: Arvioi sydänkuvion muoto määrittämällä kuvaan merkittyjä pisteitä A, B ja C vastaavat sydänkuviota rajoittavat suorat. Kulma

Kuva 1.

Pinta-alat

Betoni

$$A_c = \pi(a-t)(b-t) \tag{1}$$

Teräs

$$A_s = \pi a b \cdot A_c$$
(2)
= 0,404 m²

Poikkileikkaus

$$A = A_{c} + A_{s}$$
(3)
= 15,503 m²

Jäyhyysmomentit x- ja y- akselien suhteen

= 15,099 m²

Betoni

$$I_{cx} = \pi (a-t)(b-t)^3/4$$
= 8.992 m⁴
(4)

$$I_{cy} = \pi (b-t)(a-t)^3/4$$

$$= 36,609 \text{ m}^4$$
(5)

Teräs

$$I_{sx} = \pi a b^{3} / 4 I_{cx}$$

$$= 0,571 \text{ m}^{4}$$
(6)

$$I_{sy} = \pi b a^{3/4} I_{cy}$$
(7)
= 1,644 m⁴

TERÄSRENGAS

Jäyhyyssäteen neliö x -akselin ja y- akselin suhteen

$$i_{sx}^{2} = I_{sx} / A_{s}$$
 (8)

$$= 1,416 \text{ m}^{2}$$

$$i_{sy}^{2} = I_{sy}/A_{s}$$

$$= 4,072 \text{ m}^{2}$$
(9)

Suoran kulmakerroin

$$k = \tan(\alpha) \tag{10}$$
$$\approx 0,414$$

Ulkonurkkien koordinaatit

$$x_{Ap} = 0,000 \text{ m}$$

$$y_{Ap} = b$$

$$= 1,571 \text{ m}$$

$$\left\{ \frac{x_{Bp}^2}{a^2} + \frac{y_{Bp}^2}{b^2} = 1$$

$$y_{Bp} = kx_{Bp}$$

$$\Rightarrow \qquad x_{Bp} = \frac{+}{(-)}\sqrt{\frac{a^2b^2}{k^2a^2 + b^2}}$$

$$= 2,419 \text{ m}$$

$$y_{Bp} = 1,002 \text{ m}$$

$$x_{Cp} = a$$

$$= 3,142 \text{ m}$$

$$y_{Cp} = 0,000 \text{ m}$$
(11a, b)

Sydänkuviota rajoittavien suorien yhtälöt ovat muotoa

$$0 = 1 + \frac{x_{ip}}{i_y^2} x + \frac{y_{ip}}{i_x^2} y$$
(13)

$$\Rightarrow y(x) = \alpha x + \beta \tag{14}$$

jossa

$$\alpha = -\frac{x_{ip}}{y_{ip}} \frac{i_x^2}{i_y^2} \tag{15}$$

$$\beta = -\frac{i_x^2}{y_{ip}} \tag{16}$$

Sijoittamalla saadaan

$$\alpha_{i} \qquad \beta_{i}$$

$$y_{As}(x) = 0,000 x + -0,901 \text{ [m]}$$

$$y_{Bs}(x) = -0,839 x + -1,413 \text{ [m]}$$
Kun $y_{ip} = 0,$

$$x = -i_{y}^{2}/x_{ip}$$

$$x_{Cs} = -1,296 \text{ m}$$
(17)

Suorien *i* ja *j* leikkauspisteen *x* -koordinaatti

$$x_{ij} = \frac{\beta_i - \beta_j}{\alpha_j - \alpha_i} \tag{18}$$

Suorien i ja j leikkauspisteet on laskettu taulukossa 1.

Taulukko 1.

ij	x _{ij}	У _{ij}
	m	m
AB	-0,609	-0,901
BC	-1,296	-0,325

Oletetaan, että sydänkuvio on ellipsi, jonka puoliakselit ovat

$$n_{s} = -x_{Cs}$$

$$= 1,296 \text{ m}$$

$$m_{s} = -\beta_{As}$$

$$= 0,901 \text{ m}$$

Pistettä B vastaavan sydänkuviota rajoittavan suoran ja em. ellipsin leikkauspiste on

$$\begin{cases} \frac{x_o^2}{n_s^2} + \frac{y_o^2}{m_s^2} = 1\\ y_o = \alpha_B x_o + \beta_B \end{cases}$$
(19a, b)
$$\Rightarrow x_o = \frac{-n_s^2 \alpha_B \beta_B \pm n_s m_s \sqrt{n_s^2 \alpha_B^2 + m_s^2 - \beta_B^2}}{m_s^2 + n_s^2 \alpha_B^2}$$
(20)

$$x_o = -0,998 \text{ m}$$

 $y_o = -0,575 \text{ m}$

Ellipsin tangentti tässä pisteessä on

$$\frac{x_o}{n_s^2} x + \frac{y_o}{m_s^2} y = 1$$

$$\Rightarrow y = -\frac{m_s^2 x_o}{2} x + \frac{m_s^2}{2}$$
(21)

$$y = -\frac{3}{n_s^2 y_0} x + \frac{3}{y_0}$$

$$= -0.839 x + -1.413 \text{ [m]}$$
(22)

joka on sama kuin edellä saatu sydänkuviota rajoittava suora y $_B(x).$

VASTAUS: ♥-kuviota rajoittavat suorat A, B ja C sekä näiden peilaukset *x* - ja *y* -akselien suhteen on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2.

Huom! Sydänkuvio ei ole yhdenmuotoinen teräsrenkaan ulko- tai sisäpinnan kanssa:

$$a/b = 2,000$$

 $(a-t)/(b-t) = 2,018$
 $n_s/m_s = 1,438$

LIITTORAKENNE

Aksiaalijäykkyys

Betoni

$$C_c = E_c A_c$$
 (23)
= 452 984 MN

Teräs

$$C_s = E_s A_s$$
(24)
= 84 768 MN

Liittorakenne

$$C = C_c + C_s$$
 (25)
= 537 753 MN

Taivutusjäykkyys

Betoni

$$D_{cx} = E_c I_{cx}$$
(26)
= 269 751 MNm²

$$D_{cy} = E_c I_{cy}$$
(27)
= 1 098 265 MNm²

Teräs

$$D_{sx} = E_s I_{sx}$$
(28)

=
$$119 994 \text{ MNm}^2$$

 $D_{sy} = E_s I_{sy}$ (29)
= $3,45\text{E}+05 \text{ MNm}^2$

Liittorakenne

$$D_x = D_{cx} + D_{sx}$$
(30)

$$= 389746 \text{ MNm}^{2}$$

 $D_{y} = D_{cy} + D_{sy}$ (31)

$$=$$
 1,44E+06 MNm²

Jäyhyyssäteen neliö x -akselin ja y- akselin suhteen

$$i_x^2 = D_x / C$$
 (32)
= 0,725 m²

$$i_y^2 = D_y/C$$
 (33)
= 2,684 m²

Sydänkuviota rajoittavien suorien yhtälöt

$$\alpha_{i} \qquad \beta_{i}$$

$$y_{A}(x) = 0,000 x \qquad + 0.461 \text{ [m]}$$

$$y_{B}(x) = -0.652 x \qquad + 0.723 \text{ [m]}$$

$$= 0.$$

 $\mathbf{Kun} \ \mathbf{y}_{ip} = \mathbf{0},$

$$x_{\rm C} = -0,854 {\rm m}$$

Suorien i ja j leikkauspisteet on laskettu taulukossa 2.

Taulukko 2.

ij	x _{ij}	У _{ij}
	m	m
AB	-0,402	-0,461
BC	-0,854	-0,166

Oletetaan, että sydänkuvio on ellipsi, jonka puoliakselit ovat

$$n = -x_{\rm C}$$

= 0,854 m
$$m = -\beta_{\rm A}$$

= 0,461 m

Pistettä B vastaavan sydänkuviota rajoittavan suoran ja em. ellipsin leikkauspiste on

$$\begin{cases} x_{o} = \frac{-n^{2} \alpha_{B} \beta_{B} \pm nm \sqrt{n^{2} \alpha_{B}^{2} + m^{2} - \beta_{B}^{2}}}{m^{2} + n^{2} \alpha_{B}^{2}} \\ y_{o} = \alpha_{B} x_{o} + \beta_{B} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_{o} = -0.658 \text{ m} \\ y_{o} = -0.294 \text{ m} \end{cases}$$
(34a, b)

87

Ellipsin tangentti on

$$y = \frac{-m^2 x_o}{n^2 y_o} x + \frac{m^2}{y_o}$$

= -0,652 x + -0,723 [m] (35)

joka on sama kuin edellä saatu sydänkuviota rajoittava suora $y_B(x)$.

VASTAUS: ♥-kuviota rajoittavat suorat A, B ja C sekä näiden peilaukset *x* - ja *y* -akselien suhteen on esitetty kuvassa 3.

Kuva 3.

Huom! Sydänkuvio ei ole yhdenmuotoinen teräsrenkaan ulko- tai sisäpinnan kanssa:

$$a/b = 2,000$$

 $(a-t)/(b-t) = 2,018$
 $n/m = 1,852$

20111205

13. TEHTÄVÄ

Määritä y -z -tasossa se alue, jolla pystykuorma voi sijaita niin, että kaikki paalut ovat puristettuja (sydänkuvio)! Paalut ovat pystysuoria sekä poikkileikkaukseltaan, materiaaliltaan ja pituudeltaan samanlaisia. Ks. kuva 1 ja taulukko 1.

Käytä vastauksessa paaluryhmän pääjäyhyyssuunnan koordinaatistoa (ψ , ζ) tai painopistekoordinaatistoa (y, z), jonka akselit ovat annetun (y_0 , z_0) suuntaiset!

Mitat

$$a = 1,5 m$$

 $d = 1,5 m$

Taulukko 1. Paalujen yläpään koordinaatit.

Symboli	i	Z 0i	Y 0i
Yksikkö	-	m	m
Lukuarvo	1	-1,500	0,750
	2	1,500	0,750
	3	0,000	-0,750
	4	-1,500	-0,750

Kuva 1.

 $I_{z'i} = 0$

 $I_{y'i} = 0$

 $I_{v'z'i} = 0$

 $A_i =$

 $A = 4A_i$

=

Koko paaluryhmän pinta-ala

Painopiste

Oletetaan, että paalun poikkileikkauksen omalla painopistelinjalla (y', z') sen tulo- ja jäyhyysmomentit häviävät (1) (2) (3) Merkitään paalun pinta-alaa dimensiottomalla luvulla (4) 1 (5) 4 $z_{0p} = \Sigma z_i A_i / A$ (6) = -0,375 m

$$y_{0p} = \sum y_i A_i / A$$
 (7)
= 0,000 m

Paalujen z -koordinaatit painopistekoordinaatistossa

$$z_{i} = z_{0i} - z_{0p}$$

$$z_{1} = -1,125 m$$
(8)

1,875 m
0,375 m
-1,125 m

Paalujen y -koordinaatit painopistekoordinaatistossa

$$y_{i} = y_{0i} \cdot y_{0p}$$
(9)

$$y_{1} = 0,750 m$$

$$y_{2} = 0,750 m$$

$$y_{3} = -0,750 m$$

$$y_{4} = -0,750 m$$

Paalujen jäyhyysmomentit painopisteakselin z suhteen (Steinerin sääntö)

$$I_{zi} = I_{z'i} + A_{i} y_{pi}^{2}$$
(10)

$$I_{z1} = 0,563 m^{2}$$

$$I_{z2} = 0,563 m^{2}$$

$$I_{z3} = 0,563 m^{2}$$

$$I_{z4} = 0,563 m^{2}$$

Paalujen jäyhyysmomentit painopisteakselin y suhteen

$$I_{yi} = I_{y'i} + A_{i} z_{pi}^{2}$$
(11)

$$I_{y1} = 1,266 \text{ m}^{2}$$

$$I_{y2} = 3,516 \text{ m}^{2}$$

$$I_{y3} = 0,141 \text{ m}^{2}$$

$$I_{y4} = 1,266 \text{ m}^{2}$$

Paalujen tulomomentit painopistekoordinaatistossa (y, z)

$$I_{yzi} = I_{y'z'i} + A_{i}y_{pi}z_{pi}$$

$$I_{yz1} = -0,844 m^{2}$$

$$I_{yz2} = 1,406 m^{2}$$

$$I_{yz3} = -0,281 m^{2}$$

$$I_{yz4} = 0,844 m^{2}$$
(12)

Koko paaluryhmän tulo- ja jäyhyysmomentit painopisteakselien z ja y suhteen

$$I_z = \Sigma I_{zi} \tag{13}$$

$$I_{y} = \Sigma I_{yi}$$
(14)

$$= 6,188 \text{ m}^{2}$$

$$I_{yz} = \Sigma I_{yzi}$$

$$= 1,125 \text{ m}^{2}$$
(15)

$$1,125 \text{ m}^2$$

Pääjäyhyyssuunnan kulma

$$\alpha = \frac{1}{2} \arctan \frac{2I_{yz}}{I_y - I_z}$$

$$= 0,260 \text{ rad}$$

$$= 14,872^{\circ}$$
(16)

Pääjäyhyysmomentit

$$I_{\zeta} = I_z \cos^2 \alpha + I_y \sin^2 \alpha - I_{yz} \sin(2\alpha)$$

$$= 1,951 \text{ m}^2$$
(17)

$$I_{\psi} = I_z \sin^2 \alpha + I_y \cos^2 \alpha + I_{yz} \sin(2\alpha)$$

$$= 6,486 \text{ m}^2$$
(18)

Jäyhyyssäteen neliöt ζ - ja ψ -akselien suhteen

$$i_{\zeta}^{2} = I_{\zeta}/A$$
 (19)
= 0,488 m²

$$i_{\psi}^{2} = I_{\psi}/A$$
 (20)
= 1,622 m²

Paalujen ζ-koordinaatit

$$\zeta_{i} = y_{i} \sin \alpha + z_{i} \cos \alpha$$
(21)

$$\zeta_{1} = -0,895 m$$

$$\zeta_{2} = 2,005 m$$

$$\zeta_{3} = 0,170 m$$

$$\zeta_{4} = -1,280 m$$

Paalujen ψ -koordinaatit

$$\psi_i = y_i \cos \alpha - z_i \sin \alpha$$

$$\psi_1 = 1,014 m$$

$$\psi_2 = 0,244 m$$

$$\psi_3 = -0,821 m$$

$$\psi_4 = -0,436 m$$
(22)

Sydänkuviota rajoittavien suorien yhtälöt $\psi\mathchar`\zeta\mathchar`$ koordinaatistossa ovat muotoa

$$0 = 1 + \frac{\varsigma_{ip}}{i_{\psi}^2}\varsigma + \frac{\psi_{ip}}{i_{\varsigma}^2}\psi$$
(23)

$$\Rightarrow \psi(\varsigma) = A\varsigma + B \tag{24}$$

jossa

$$A = -\frac{\varsigma_{ip} i_{\varsigma}^2}{\psi_{ip} i_{\psi}^2}$$
(25)

$$B = -\frac{i_{\varsigma}^2}{\psi_{ip}} \tag{26}$$

Sijoittamalla saadaan

$$A_{\iota} \qquad B_{\iota}$$

$$\psi_{1}(\zeta) = 0,266 \zeta + -0,481 \text{ [m]}$$

$$\psi_{2}(\zeta) = -2,475 \zeta + -2,002 \text{ [m]}$$

$$\psi_{3}(\zeta) = 0,062 \zeta + 0,594 \text{ [m]}$$

$$\psi_{4}(\zeta) = -0,883 \zeta + 1,119 \text{ [m]}$$

Suorien i ja j leikkauspisteen ζ -koordinaatti

$$\varsigma_{ij} = \frac{B_i - B_j}{A_j - A_i} \tag{27}$$

Suorien i ja j leikkauspisteen koordinaatit on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2.

ij	ζ_{ij}	$oldsymbol{\psi}_{ij}$	Z ij	У _{ij}
	m	m	m	m
12	-0,555	-0,629	-0,375	-0,750
23	-1,023	0,530	-1,125	0,250
34	0,555	0,629	0,375	0,750
41	1,393	-0,111	1,375	0,250

Sydänkuviota rajoittavien suorien yhtälöt y -z -koordinaatistossa ovat muotoa

$$y(z) = Cz + D \tag{28}$$

jossa

$$C = \tan(\alpha + \arctan A)$$
⁽²⁹⁾

$$D = B(\cos\alpha + C\sin\alpha) \tag{30}$$

Sijoittamalla saadaan

	C_{i}		D_{i}
$y_{1}(z) =$	0,571 z	+	-0,536 [m]
$y_{2}(z) =$	-1,333 z	+	-1,250 [m]
$y_{3}(z) =$	0,333 z	+	0,625 [m]
$y_{4}(z) =$	-0,500 z	+	0,938 [m]

Suorien *i* ja *j* leikkauspisteen *z* -koordinaatti

$$z_{ij} = \frac{D_i - D_j}{C_j - C_i} \tag{31}$$

Suorien i ja j leikkauspisteen koordinaatit on esitetty taulukossa 2.

<u>VASTAUS</u>: **v**-kuviota rajoittavat suorat 1, 2, 3 ja 4 on esitetty kuvissa 2 ja 3.

Kuva 2. Pääjäyhyyssuunnan koordinaatisto.

Kuva 3. Painopistekoordinaatisto.

TOINEN TAPA (vertaa esimerkkitehtävä 29)

Painopiste lasketaan kuten edellä

z_{0p}	=	-0,375	m
У _{0р}	=	0,000	m

Taulukko 3. Jä<u>ykkyysmatriisin alkioiden laskenta.</u>

Muuttuja	Plu	Sijai	ntikoordin	aatit	Kulma	Jäykkyys	
Symboli	i	x _i	у _i	Z _i	α_i	<i>k</i> _{<i>i</i>}	
Yksikkö		m	m	m	0	-	
Lukuarvo	1	0	0,750	-1,125	0	1	
	2	0	0,750	1,875	0	1	
	3	0	-0,750	0,375	0	1	
	4	0	-0,750	-1,125	0	1	
	:						
Muuttuja	Plu	Suuntakul	man kosini	it	Norm.voir	nan mome	nttivarsi
Symboli	i	$p_{x,i}$	p _{y,i}	$p_{z,i}$	$r_{x,i}$	<i>r</i> _{y,i}	r _{z,i}
Yksikkö		-	-	-	m	m	m
Lukuarvo	1	1,000	0,000	0,000	0,000	-1,125	-0,750
	2	1,000	0,000	0,000	0,000	1,875	-0,750
	3	1,000	0,000	0,000	0,000	0,375	0,750
	4	1,000	0,000	0,000	0,000	-1,125	0,750
	:						
Muuttuja	Plu		Paalun jäy	kkyysmat	riisin alkio	t	
Symboli	i	<i>k</i> 11, <i>i</i>	k _{12,i}	k _{13,i}	$k_{22,i}$	$k_{23,i}$	k _{33,i}
Lukuarvo	1	1,000	-1,125	-0,750	1,266	0,844	0,563
	2	1,000	1,875	-0,750	3,516	-1,406	0,563
	3	1,000	0,375	0,750	0,141	0,281	0,563
	4	1,000	-1,125	0,750	1,266	-0,844	0,563
Yk	sikkö	MN/m	MN	MN	MNm	MNm	MNm
Lukı	uarvo	4,000	0,000	0,000	6,188	-1,125	2,250
Syı	nboli	<i>k</i> ₁₁	$k_{12} = k_{21}$	$k_{13} = k_{31}$	k 22	$k_{23} = k_{32}$	k 33
Muu	ıttuja		Paaluryhn	nän jäykky	ysmatriisi	n alkiot	

Jäykkyysmatriisi, jonka alkioiden laskenta on esitetty taulukossa 3.

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4,000 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 6,188 & -1,125 \\ 0,000 & -1,125 & 2,250 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} MN/m & MN/m & MN \\ MN/m & MN/m & MN \\ MN & MN & MNm \end{bmatrix}$$

Jäykkyysmatriisin käänteismatriisi

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 0,250 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 0,178 & 0,089 \\ 0,000 & 0,089 & 0,489 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} m/N & m/N & 1/N \\ m/N & m/N & 1/N \\ 1/N & 1/N & 1/Nm \end{bmatrix}$$

Tasapainoehdosta

$$\{F\} = [K]\{\delta\} \tag{32}$$

saadaan paaluryhmän siirtymävektori

$$\{\delta\} = [K]^{-1}\{F\}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} u \\ \varphi \\ \theta \end{cases} = [K]^{-1} \begin{cases} 1 \\ z \\ -y \end{cases} \quad (Pystyvoima x - akselin suuntaan [MN])
(Momentti y - akselin ympäri [MNm])
(Momentti z - akselin ympäri [MNm])
\Rightarrow \begin{cases} u = 0,000 \ y + 0,000 \ z + 0,250 \\ \varphi = -0,089 \ y + 0,178 \ z + 0,000 \\ \theta = -0,489 \ y + 0,089 \ z + 0,000 \end{cases}$$
(33)
(34)

Paaluvoima

$$N_{i} = k_{i} \Delta_{i}$$
(35)

$$= k_{i} (p_{x,i} u + r_{y,i} \varphi + r_{z,i} \theta)$$
(36)

$$N_{1} = 0,467 y + -0,267 z + 0,250 = 0$$
(36)

$$N_{2} = 0,200 y + 0,267 z + 0,250 = 0$$
(36)

$$N_{3} = -0,400 y + 0,133 z + 0,250 = 0$$
(37)

$$N_{4} = -0,267 y + -0,133 z + 0,250 = 0$$
(35)

Sydänkuviota rajoittavien suorien yhtälöt painopistekoordinaatistossa

$y_{1}(z) =$	0,571 z	+	-0,536 [m]
$y_{2}(z) =$	-1,333 z	+	-1,250 [m]
$y_{3}(z) =$	0,333 z	+	0,625 [m]
$y_{4}(z) =$	-0,500 z	+	0,938 [m]

<u>VASTAUS</u>: Kuten edellä painopistekoordinaatistossa (kuva 3).

20111205

14. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 liittopoikkileikkauksen (peruslaatan) sydänkuvio!

Betonin lujuusluokka

$K_1 =$	60 MN/m ²
$K_2 =$	20 MN/m^2

Mitat

a =	1 m
b =	3 m
<i>c</i> =	1 m
d =	3 m
<i>e</i> =	4 m

Betonin kimmokerroin

$$E_i = k \sqrt{K_i K_0}$$
(1)
= 1 ja $K_0 = 25 \cdot 10^6 \text{ MN/m}^2$. Osan *i* kimmokerroin
 $E_1 = -38730 \text{ MN/m}^2$

$$E_1 = 38730 \text{ MN/m}^2$$

 $E_2 = 22361 \text{ MN/m}^2$

Osan i pinta-ala

jossa k

$$A_1 = ab$$
(2)
= 3.000 m²

$$A_2 = cd$$
 (3)
= 3,000 m²

Osan *i* puristusjäykkyys

$$C_i = E_i A_i \tag{4}$$

$$C_1 = 116 190$$
 MN
 $C_2 = 67 082$ MN

Poikkileikkauksen puristusjäykkyys

$$C = \sum_{i=1}^{n} C_{i}$$
= 183 272 MN (5)

Koordinaatistona käytetään pääjäykkyyskoordinaatistoa, jonka origo sijaitsee kimmokertoimella painotetussa painopisteessä.

Osan jäyhyysmomentti sen oman x -akselin suuntaisen painopisteakselin x ' suhteen (symmetriasyistä pääjäyhyysakseli yhtyy x -akseliin)

$$I_{x',1} = \frac{ab^3}{12}$$

$$= 2,250 \text{ m}^4$$

$$I_{x',2} = \frac{cd^3}{12}$$

$$= 2,250 \text{ m}^4$$
(6)
(7)

Osan jäyhyysmomentti sen oman y -akselin suuntaisen pääjäyhyysakselin y ' suhteen

$$I_{y',1} = \frac{ba^3}{12}$$

$$= 0,250 \text{ m}^4$$
(8)

$$I_{y',2} = \frac{dc^3}{12}$$

$$= 0,250 \text{ m}^4$$
(9)

Yleisesti homogeeniselle poikkileikkauksella osan *i* jäyhyysmomentti *r*-akselin suhteen on Steinerin säännön mukaan

$$I_{r,i} = I_{r',i} + A_i e_{s,i}^2$$
(10)

jossa $I_{r',i}$ on osan i jäyhyysmomentti r-akselin suuntaisen osan oman r'painopisteakselin suhteen ja $e_{s,i}$ on r- ja r '-akselien välinen etäisyys (s-akseli on kohtisuorassa r-akselia vastaan).

Liittorakenteelle osan i taivutusjäykkyys on vastaavasti

$$D_{r,i} = D_{r',i} + C_i e_{s,i}^{2}$$
(11)

Osan *i* taivutusjäykkyys x' - ja y' -akselin (yleisesti r '-akselin) suhteen

$$D_{r',i} = E_i I_{r',i}$$
(12)

$$D_{x',1} = 87 \ 142 \ \text{MNm}^2$$

$$D_{x',2} = 50 \ 312 \ \text{MNm}^2$$

$$D_{y',1} = 9 \ 682 \ \text{MNm}^2$$

$$D_{y',2} = 5 \ 590 \ \text{MNm}^2$$

Puristusjäykkyyden aiheuttama momenttitasapainoyhtälö y -akselin eli koko

poikkileikkauksen kimmokertoimella painotetun pääjäyhyysakselin suhteen on

$$C_1 e_{x, 1} = C_2 e_{x, 2} \tag{13}$$

$$\Rightarrow C_1 e_{x,1} = C_2 (e \cdot e_{x,1}) \tag{14}$$

Osien 1 ja 2 y '-akselien ja y -akselin väliset etäisyydet

$$e_{x,1} = \frac{eC_2}{C_1 + C_2} \tag{15}$$

$$= 1,464 \text{ m}$$
 $e_{x,2} = e - e_{x,1}$
(16)

$$e_{x,2} = e_{x,1}$$
 (10)
= 2,536 m

Osan *i* taivutusjäykkyys x - ja y -akselin suhteen yhtälöstä 11

 $D_{x, 1} = 87 142 \text{ MNm}^{2}$ $D_{x, 2} = 50 312 \text{ MNm}^{2}$ $D_{y, 1} = 258 746 \text{ MNm}^{2}$ $D_{y, 2} = 436 980 \text{ MNm}^{2}$

Poikkileikkauksen taivutusjäykkyys x - ja y -akselin (yleisesti r -akselin) suhteen

$$D_{r} = \sum_{i=1}^{n} D_{r,i}$$

$$D_{x} = 137\ 454\ \text{MNm}^{2}$$

$$D_{y} = 695\ 726\ \text{MNm}^{2}$$
(17)

Homogeeniselle poikkileikkaukselle jäyhyyssäde s -akselin suhteen on

$$i_s = \sqrt{\frac{I_s}{A}} \tag{18}$$

Liittorakenteelle vastaavasti

$$i_s = \sqrt{\frac{D_s}{C}} \tag{19}$$

x - ja y -akselien suhteen olevien jäyhyyssäteiden neliöt

$$i_x^2 = \frac{D_x}{C} \tag{20}$$

$$= 0,750 \text{ m}^2$$

$$u_{\overline{y}} = \frac{1}{C}$$

$$= 3,796 \text{ m}^2$$
(21)

y -akselin positiivisella puolella olevien ulkonurkkien koordinaatit

$$x_{\rm Ap} = -e_{x, 1} - a/2 \tag{22}$$

$$= -1,964 \text{ m}$$

$$v_{AB} = b/2 \tag{23}$$

$$f_{Ap} = 0.12$$
 (23)
= 1,500 m

$$x_{\rm Bp} = -e_{x,\,1} + a/2 \tag{24}$$

$$= -0,964 \text{ m}$$

y_{Bp} = b/2 (25)
= 1,500 m

$$x_{\rm Cp} = e_{x, 2} - c/2 \tag{26}$$

$$= 2,036 \text{ m}$$

y_{Cp} = $d/2$ (27)

$$x_{\rm Dp} = e_{x, 2} + c/2 \tag{28}$$

$$= 3,036 \text{ m}$$

y_{Dp} = $d/2$ (29)

$$=$$
 1,500 m

Sydänkuviota rajoittavien suorien yhtälöt ovat muotoa

$$0 = 1 + \frac{x_{ip}}{i_y^2} x + \frac{y_{ip}}{i_x^2} y$$
(30)

$$\Rightarrow y(x) = \alpha x + \beta \tag{31}$$

jossa

$$\alpha = -\frac{x_{ip}}{y_{ip}} \frac{i_x^2}{i_y^2}$$
(32)

$$\beta = -\frac{i_x^2}{y_{ip}} \tag{33}$$

Sijoittamalla saadaan

	α_{ι}		β_{ι}
$y_{\rm A}(x) =$	0,259 <i>x</i>	+	-0,500 [m]
$y_{\rm B}(x) =$	0,127 <i>x</i>	+	-0,500 [m]
$y_{\rm C}(x) =$	-0,268 x	+	-0,500 [m]
$y_{\mathbf{D}}(x) =$	-0,400 x	+	-0,500 [m]

Suorien i ja j leikkauspisteen x -koordinaatti

$$x_{ij} = \frac{\beta_i - \beta_j}{\alpha_j - \alpha_i} \tag{34}$$

Suorien i ja j leikkauspisteen koordinaatit on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1.

ij	x _{ij}	У _{ij}
	m	m
Ax	1,933	0,000
Bx	3,937	0,000
Cx	-1,865	0,000
Dx	-1,250	0,000
AB	0,000	-0,500
BC	0,000	-0,500
CD	0,000	-0,500

VASTAUS:

Sydänkuviota rajoittavat suorat: A ja D sekä näiden peilaukset *x* -akselin suhteen (Ax, Dx). (Suorat C ja D rajoittavat vain yhdessä pisteessä.)

20111205

15. TEHTÄVÄ

Monikomponenttisauvan koostuu *n* :stä sisäkkäisestä yhdensuuntaisesta putkesta. Poikkileikkauksessa (*x-y* -taso) kunkin renkaan sisä- ja ulkoreunat ovat ellipsin muotoisia siten, että kaikkien renkaiden pääjäyhyyskoordinaatistot yhtyvät (kuva 1). Sisin rengas on reiätön ellipsialue.

Putken numero i ulkoreunaellipsin puolisäteet ovat

$$a_i > 0 \land r_i \in \mathbf{R}$$

 $b_i > 0 \land r_i \in \mathbf{R}$

ja kimmokerroin on

$$E_i \geq 0 \wedge E_i \in \mathbf{R}$$

Näissä $i \in \mathbb{N} \land i \in \{1...n\}$. Raja-arvolla $E_i = 0$ materiaalia ei ole (esim. tyhjiö).

Määritä poikkileikkauksen sydänkuvio ja sovella tulosta (umpinaiseen) homogeeniseen sauvaan sekä (sisältä tyhjään) äärettömän ohueen putkeen, jonka poikkileikkaus on ympyrän muotoinen!

⇒

Ellipsin yhtälö on (kuva 2)

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$
 (1)

Ellipsin pistettä (x_p, y_p) vastaava sydänkuviota rajoittava suora on

$$1 + \frac{x_p}{i_v^2} x + \frac{y_p}{i_r^2} y = 0$$
(2)

$$\mathbf{v} = \alpha \mathbf{x} + \boldsymbol{\beta} \tag{3}$$

jossa

$$\alpha = -\frac{x_p}{y_p} \frac{i_x^2}{i_y^2} \tag{4}$$

$$\beta = -\frac{t_x}{y_p} \tag{5}$$

Kuva 2.

Oletetaan, että ellipsialueen (reuna: yhtälö 1) sydänkuvion reunan muoto on ellipsi

$$\frac{x^2}{c^2} + \frac{y^2}{d^2} = 1$$
(6)

Tämän oletetun sydänkuvioellipsin tangentti pisteessä (x_q, y_q) on

$$\frac{x_q}{c^2}x + \frac{y_q}{d^2}y = 1$$
(7)

$$\Rightarrow \qquad y = \gamma x + \delta \tag{8}$$

jossa

$$\gamma = -\frac{x_q}{y_q} \frac{d^2}{c^2} \tag{9}$$

$$\delta = \frac{d^2}{y_q} \tag{10}$$

Ellipsin (yhtälö 1) pistettä (a, 0) vastaava sydänkuviota rajoittava suora on

$$1 + \frac{a}{i_y^2} x = 0$$
 (11)

josta oletetun sydänkuvioellipsin x- akselin suuntaiseksi puolisäteeksi pisteessä (-c, 0) saadaan

$$c = \frac{i_y^2}{a} \tag{12}$$

Vastaavasti pistettä (0, b) vastaava sydänkuviota rajoittava suora on

$$1 + \frac{b}{i_x^2} y = 0$$
(13)

josta oletetun sydänkuvioellipsin y- akselin suuntaiseksi puolisäteeksi pisteessä (0, -d) saadaan

$$d = \frac{i_x^2}{b} \tag{14}$$

Puolisäteiden c ja d avulla voidaan yhtälöt 4 ja 5 kirjoittaa muotoon

$$\alpha = -\frac{x_p}{y_p} \frac{bd}{ac} \tag{15}$$

$$\beta = -\frac{bd}{y_p} \tag{16}$$

Ellipsin (yhtälö 1) pistettä (x_p, y_p) vastaavan sydänkuviota rajoittavan suoran (yhtälö 3) ja oletetun sydänkuvioellipsin (yhtälö 6) leikkauspiste (x_o, y_o) on

$$\begin{cases} \frac{x_o^2}{c^2} + \frac{y_o^2}{d^2} = 1\\ y_o = \alpha x_o + \beta \end{cases}$$
(17a, b)

$$\Rightarrow \begin{cases} x_o = \frac{-c^2 \alpha \beta \pm c d \sqrt{q}}{d^2 + c^2 \alpha^2} \\ y_o = \frac{d^2 \beta \pm c d \sqrt{q}}{d^2 + c^2 \alpha^2} \end{cases}$$
(18a, b)

jossa

$$q = d^2 + c^2 \alpha^2 - \beta^2$$
(19)

$$\Rightarrow q = d^{2} + c^{2} \left(\frac{x_{p}}{y_{p}} \frac{bd}{ac}\right)^{2} - \left(\frac{bd}{y_{p}}\right)^{2} \quad \left| \frac{y_{p}^{2}}{b^{2}d^{2}} \right|$$
(20)

$$\Rightarrow \frac{y_p^2}{b^2 d^2} q = \frac{y_p^2}{b^2} + \frac{x_p^2}{a^2} - 1$$
(21)

$$\Rightarrow q = 0 \tag{22}$$

Eli leikkauspiste on (yhtälöistä 18 ja 22)

$$\begin{cases} x_o = \frac{-c^2 \alpha \beta}{d^2 + c^2 \alpha^2} \\ y_o = \frac{d^2 \beta}{d^2 + c^2 \alpha^2} \end{cases}$$
(23a, b)

Koska piste (x_q, y_q) on oletetun sydänkuvioellipsin (yhtälö 6) mielivaltainen piste, voimme sijoittaa

$$\begin{cases} x_q = x_o \\ y_q = y_o \end{cases}$$
(24a, b)

Gamma (yhtälöistä 9, 24 ja 23) on

$$\gamma = -\frac{-c^{2}\alpha\beta}{d^{2} + c^{2}\alpha^{2}} \frac{d^{2} + c^{2}\alpha^{2}}{d^{2}\beta} \frac{d^{2}}{c^{2}}$$
(25)

$$\Rightarrow \gamma = \alpha \tag{26}$$

Delta (yhtälöistä 10, 24b, 23b ja 15) on

$$\delta = d^2 \frac{d^2 + c^2 \alpha^2}{d^2 \beta} \tag{27}$$

$$\Rightarrow \delta = \frac{d^2}{\beta} \left[1 + \frac{c^2}{d^2} \left(\frac{x_p}{y_p} \frac{bd}{ac} \right)^2 \right]$$
(28)

$$\Rightarrow \delta = \frac{d^2}{\beta} \left[1 + \frac{x_p^2}{y_p^2} \frac{b^2}{a^2} \right]$$
(29)

Koska yhtälöstä 1 saadaan

$$\frac{x_p^2}{y_p^2}\frac{b^2}{a^2} + 1 = \frac{b^2}{y_p^2}$$
(30)

niin (yhtälöstä 16)

$$\delta = \frac{d^2}{\beta} \frac{b^2}{y_p^2}$$
(31)
$$\Rightarrow \delta = \beta$$
(32)

Joten ellipsin (yhtälö 1) pistettä (x_p, y_p) vastaava sydänkuviota rajoittava suora (yhtälö 3) ja oletetun sydänkuvioellipsin tangentti (yhtälö 8) yhtyvät. Ellipsialueen sydänkuvio on siis ellipsialue.

Monikomponenttisauvan sydänkuvioellipsin puolisäde *x* -akselin suunnassa on (yhtälö 12)

$$c = \frac{D_y}{a_n C} \tag{33}$$

$$\Rightarrow c = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_{i} I_{yi}}{a_{n} \sum_{i=1}^{n} E_{i} A_{i}}$$
(34)
$$\Rightarrow c = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_{i} (b_{i} a_{i}^{3} - b_{i-1} a_{i-1}^{3})}{4a_{n} \sum_{i=1}^{n} E_{i} (a_{i} b_{i} - a_{i-1} b_{i-1})}$$
(35)

Näissä D_y on taivutusjäykkyys y- akselien suhteen ja C on aksiaalijäykkyys koko poikkileikkaukselle. I_{yi} on vastaava taivutusjäyhyys ja A_i pinta-ala renkaalle i.

Vastaavasti saadaan puolisäde y -akselin suunnassa (yhtälö 14)

$$d = \frac{D_x}{b_n C} \tag{36}$$

$$\Rightarrow d = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_i I_{xi}}{b_n \sum_{i=1}^{n} E_i A_i}$$
(37)

$$\Rightarrow d = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_i \left(a_i b_i^3 - a_{i-1} b_{i-1}^3 \right)}{4 b_n \sum_{i=1}^{n} E_i \left(a_i b_i - a_{i-1} b_{i-1} \right)}$$
(38)

Homogeenisen, umpinaisen poikkileikkauksen tapauksessa n = 1 ja

$$c = \frac{a_1}{4} \tag{39}$$

$$d = \frac{b_1}{4} \tag{40}$$

108

Sydänkuvioalue on yhdenmuotoinen poikkileikkausalueen kanssa

$$\frac{a_1}{c} = \frac{b_1}{d} = 4 \tag{41}$$

Homogeenisen, reiällisen renkaan tapauksessa $n\ =2$ ja $E_1=0$ ja

$$c = \frac{b_2 a_2^3 - b_1 a_1^3}{4a_2 (a_2 b_2 - a_1 b_1)}$$
(42)

$$d = \frac{a_2 b_2^3 - a_1 b_1^3}{4 b_2 (a_2 b_2 - a_1 b_1)}$$
(43)

Ohuen ympyrärenkaan tapauksessa
 $b_i=a_i$ ja $a_1 {\,\rightarrow\,} a_2$ ja

jossa r on sydänkuvioympyrän säde.

VASTAUS:

Ellipsisymmetrisen *n* -osaisen moniomponenttisauvan poikkileikkauksen sydänkuvio on ellipsiala, jonka yhtälö poikkileikkauksen pääjäykkyyskoordinaatistossa on

$$16a_{n}^{2} \frac{\left[\sum_{i=1}^{n} E_{i}\left(a_{i}b_{i}-a_{i-1}b_{i-1}\right)\right]^{2}}{\left[\sum_{i=1}^{n} E_{i}\left(b_{i}a_{i}^{3}-b_{i-1}a_{i-1}^{3}\right)\right]^{2}} x^{2} + 16b_{n}^{2} \frac{\left[\sum_{i=1}^{n} E_{i}\left(a_{i}b_{i}-a_{i-1}b_{i-1}\right)\right]^{2}}{\left[\sum_{i=1}^{n} E_{i}\left(a_{i}b_{i}^{3}-a_{i-1}b_{i-1}^{3}\right)\right]^{2}} y^{2} \le 1$$
(45)

Homogeenisen poikkileikkauksen tapauksessa sydänkuvion yhtälö on (kuva 3)

$$\frac{16}{a_1^2}x^2 + \frac{16}{b_1^2}y^2 \le 1 \tag{46}$$

 $x^{2} + y^{2} \leq \frac{a_{2}^{2}}{4}$ $x^{2} + y^{2} \leq \frac{a_{2}^{2}}{4}$

Äärettömän ohuen ympyrärenkaan tapauksessa sydänkuvion yhtälö on (kuva 4)

Kuva 3.

(47)

20111205

16. TEHTÄVÄ

Kallionvaraiseen peruslaattaan (kuva 1) vaikuttaa keskeinen pystykuorma ja momentti

$$F_{zo} = 2 \text{ MN}$$
$$M_{xo} = 0,350 \text{ MNm}$$

- A) Etsi peruslaatan pienin sivumitta *a*, jolla koko pohjan ala on puristettu.
 Mikä on tällöin suurin jännitys?
- B) Etsi pienin sivumitta *a* siinä tapauksessa, että jännitys kallion pinnassa saa olla enintään (*RIL 121-2004*, kohta 5.5.3.1, s. 82)

 $\sigma_{\rm max} = 10 \ {\rm MN/m^2}$

C) Etsi pienin sivumitta *a* B-kohdan tapauksessa, kun käytetään lisäksi hyväksi ankkurointia, jonka etäisyys reunasta on

e = 0,10 m

Kuinka suuri ankkurointivoima tällöin tarvitaan?

A)

Normaalivoiman ja taivutusmomentin aiheuttama normaalijännitys (kuva 2)

Neliöpoikkileikkauksen ala

$$A = a^2 \tag{2}$$

Jäyhyysmomentti x -akselin suhteen

$$I_x = a^4 / 12$$
 (3)

Yhtälöistä 1, 2 ja 3

$$\sigma(y) = \frac{F_{zo}}{a^2} + 12\frac{M_{xo}}{a^4}y$$
(4)

Normaalijännitys reunalla

$$\sigma_{\min} = \sigma \left(y = \frac{-a}{2} \right) = 0 \tag{5}$$

$$\Rightarrow 0 = \frac{1}{a^2} - 6\frac{m_{x0}}{a^3} \tag{6}$$

Sivumitta

$$a = 6 \frac{M_{xo}}{F_{zo}}$$
(7)

Jännitys vastakkaisella reunalla

$$\sigma_{\max} = \sigma\left(\frac{a}{2}\right)$$

$$= \frac{F_{zo}}{a^2} + 6\frac{M_{xo}}{a^3}$$

$$= 3,628 \text{ MN/m}^2$$
(8)
(9)

Reunajännitykset laatan leveyden funktiona on esitetty kuvassa 3.

B)

Kuva 4.
Tasapainoehdot (kuva 4)

$$\begin{cases} \sum F_z = 0 \\ \sum M_x = 0 \end{cases}$$
(10a, b)

$$\Rightarrow \begin{cases} 0 = F_{zo} - \frac{ab}{2} \sigma_{\max} \\ 0 = M_{xo} - \left(\frac{a}{2} - \frac{b}{3}\right) \frac{ab}{2} \sigma_{\max} \end{cases}$$
(11a, b)

$$\Rightarrow \begin{cases} b = \frac{2F_{zo}}{a\sigma_{\max}} \\ a = \frac{-M_{xo} \begin{pmatrix} + \\ - \end{pmatrix}}{-F_{zo}} \frac{M_{xo}^2 + \frac{4}{3} \frac{F_{zo}^3}{\sigma_{\max}}}{-F_{zo}} \end{cases}$$
(12a, b)

Sivumitta *a* ja puristetun alueen pituus *b*

a = 0,720 mb = 0,555 m

Maksimireunajännitys laatan leveyden funktiona on esitetty kuvassa 5.

C)

Pystyvoimien ja momenttien tasapainoehdot (kuva 6)

Kuva 6.

Ratkaistaan jälkimmäisestä ankkurointivoima

$$P = \frac{M_{xo}}{\frac{a}{2} - e} \tag{14}$$

Sijoitetaan pystyvoimien tasapainoehtoon

$$\sigma_{\max}a^2 = F_{zo} + \frac{M_{xo}}{\frac{a}{2} - e} \quad \left| \cdot \left(a - 2e \right) \right|$$
(15)

$$\sigma_{\max}a^{2}(a-2e) = F_{zo}(a-2e) + 2M_{xo}$$
(16)

$$\Rightarrow \sigma_{\max}a^3 - 2e\sigma_{\max}a^2 - F_{zo}a + 2eF_{zo} - 2M_{xo} = 0$$
(17)

Yhtälö saa arvon

 \Rightarrow

0,000 MNm

kun

$$a = 0,609 \text{ m}$$

Yhtälöstä 14 saadaan tällöin ankkurointivoimaksi P = 1,711 MN

Yhtälön 17 vasemman puolen lausekkeen arvo laatan leveyden funktiona on esitetty kuvassa 7.

Kuva 7.

VASTAUS:

A) Peruslaatan pienin sivumitta, jolla koko ala on puristettu, on a = 1,050 m. Tällöin suurin puristusjännitys on $\sigma_{max} = 3,628$ MN/m².

B) Pienin sivumitta, kun jännitys kallion pinnassa saa olla enintään $\sigma_{\rm max} = 10 \ {\rm MN/m}^2,$

on

a = 0,720 m.

C) Pienin sivumitta, kun lisäksi käytetään ankkurointia, on

a = 0,609 m.

Tällöin ankkurointivoima on

P = 1,711 MN

20111205

17. TEHTÄVÄ

Kallionvaraiseen perusmuuriin (kuva 1) vaikuttaa pystykuormaN = 0,750 MN

Rakenne ankkuroidaan esijännitysteräksillä kallioon.

- A) Minkälainen on pohjapainejakauma, kun esijännitysvoima P = 0 MN?
- B) Kuinka suuri esijännitysvoima tarvitaan, että pohjapaine olisi tasaisesti jakautunut?

Perusmuurin mitat

$$a_1 = 0,400 \text{ m}$$

 $a_2 = 0,800 \text{ m}$
 $a_3 = 0,600 \text{ m}$
 $b = 2,000 \text{ m}$
 $L = 6,000 \text{ m}$

Kuva 1.

Pinta-ala

$$A_1 = a_1 L$$
 (1)
- 2 400 m²

$$= 2,400 \text{ m}$$

$$A_2 = a_2 L \tag{2}$$

$$= 4,800 \text{ m}^2$$

A ₃ = a ₃b (3)

$$= 1,200 \text{ m}^{2}$$

$$A = A_{1}+A_{2}+2A_{3}$$

$$= 9,600 \text{ m}^{2}$$
(4)

Sijoitetaan koordinaatiston origo painopisteeseen.

Koko poikkileikkauksen painopisteen etäisyys (x- akseli) osan 1 painopisteestä

$$e_{1} = \frac{A_{1} \cdot 0 + A_{2}(e_{1} + e_{2}) + 2A_{3}(e_{1} - e_{3})}{A}$$
(5)

$$=\frac{A_{2}\left(\frac{a_{1}}{2}+b+\frac{a_{2}}{2}\right)+2A_{3}\left(\frac{a_{1}}{2}+\frac{b}{2}\right)}{A}$$
(6)

Vastaavasti

$$e_{2} = \frac{a_{1}}{2} + b + \frac{a_{2}}{2} - e_{1}$$

$$= 1,000 \text{ m}$$

$$e_{2} = e_{1} - \frac{a_{1}}{2} - \frac{b_{1}}{2}$$
(7)

$$e_{3} = e_{1} - \frac{1}{2} - \frac{1}{2}$$

$$= 0,400 \text{ m}$$
(8)

A)

Jäyhyysmomentti x -akselin suhteen (Steinerin sääntö)

$$I_x = \frac{La_1^3}{12} + A_1e_1^2 + \frac{La_2^3}{12} + A_2e_2^2 + 2\left(\frac{a_3b^3}{12} + A_3e_3^2\right)$$

$$= 12,416 \text{ m}^4$$
(9)

Taivutusmomentti x -akselin suhteen

$$M_x = Ne_2$$
 (10)
= 0,750 MNm

Jännitys pisteessä A

$$\sigma(y) = \frac{M_x}{I_x} y + \frac{N}{A}$$
(11)

$$\Rightarrow \sigma_A = \frac{M_x}{I_x} \left(\frac{-a_1}{2} - e_1 \right) + \frac{N}{A}$$

$$= -0.031 \text{ MN/m}^2 < 0, \text{ vetoa}$$
(12)

Vetoa ei voi esiintyä. Lasketaan jännitys pisteessä B siten, että osa 1 jää pois.

$$A_B = A_2 + 2A_3$$
(13)
- 7 200 m²

$$e_{2B} = \frac{2A_3\left(\frac{a_2}{2} + \frac{b}{2}\right)}{A_B}$$
(14)

$$= 0,467 \text{ m}$$

$$e_{3B} = \frac{a_2}{2} + \frac{b}{2} - e_{2B}$$
(15)

$$I_{xB} = \frac{La_2^3}{12} + A_2 e_{2B}^2 + 2 \left(\frac{a_3 b^3}{12} + A_3 e_{3B}^2 \right)$$

$$= 4,192 \text{ m}^4$$
(16)

$$M_{xB} = Ne_{2B} \tag{17}$$

$$= 0,350 \text{ MNm}$$

$$\sigma_B = \frac{M_{xB}}{I_{xB}} \left(\frac{-b}{2} - e_{3B}\right) + \frac{N}{A_B}$$
(18)

$$= -0,057 \text{ MN/m}^2 < 0, \text{ vetoa}$$
 (a)

Neutraaliakselin sijainti, jos etumuuri on tarpeeksi leveä, on

$$c_n = 3a_2/2$$
 (19)

$$=$$
 1,200 m $> a_2$ (b)

Kuva 2.

Kohtien a ja b perusteella neutraaliakseli kulkee pisteiden B ja C välissä (kuva 2).

Jännityskuvaaja on esitetty kuvassa 3.

Kuva 3.

Vertikaalivoimien tasapainoehto

$$\sum V = 0 \tag{20}$$

$$\Rightarrow N = V_1 - V_2 \tag{21}$$

$$\Rightarrow N = \frac{1}{2}Lc\sigma_1 - \frac{1}{2}(L - 2a_3)(c - a_2)\left(\frac{c - a_2}{c}\right)\sigma_1$$
(22)

$$\Rightarrow \sigma_1 = \frac{2Nc}{Lc^2 - (L - 2a_3)(c - a_2)^2}$$
(23)

Momenttitasapainoehto pisteen D suhteen

$$\sum M = 0 \tag{24}$$

$$\Rightarrow N\frac{a_2}{2} = V_1 \frac{c}{3} - V_2 \left(\frac{c - a_2}{3} + a_2\right)$$
(25)

$$\Rightarrow N\frac{a_2}{2} = \frac{1}{6}Lc^2\sigma_1 - \frac{1}{6c}(L - 2a_3)(c - a_2)^2(c + 2a_2)\sigma_1$$
(26)

$$\Rightarrow N \frac{a_2}{2} = \frac{\sigma_1}{6c} \left[Lc^3 - (L - 2a_3)(c - a_2)^2 (c + 2a_2) \right]$$
(27)

Yhtälöistä 23 ja 27 seuraa

$$\frac{a_2}{2} = \frac{Lc^3 - (L - 2a_3)(c - a_2)^2 (c + 2a_2)}{3Lc^2 - 3(L - 2a_3)(c - a_2)^2}$$
(28)

Ratkaisun iterointi yhtälöstä 28 (vertaa kolmannen asteen yhtälön ratkaisu tehtävän lopussa): vakio

$$a_2/2 = 0,400 \text{ m}$$

kun

$$c = 1,600 \text{ m}$$

Tällöin jännitys pisteessä D yhtälöstä 23 on

$$\sigma_1 = 0,195 \text{ MN/m}$$

VASTAUS:

Pohjapainejakauma on kahden kolmisivuisen suoran särmiön erotus. Kuvassa 3

c = 1,600 m $\sigma_1 = 0,195 \text{ MN/m}^2$

B)

Poikkileikkaus on tasaisesti puristettu, kun pohjapintaan vaikuttavien voimien resultantti vaikuttaa painopisteessä (kuva 4).

$$Ne_{2} = 3Pe_{1}$$

$$\Rightarrow P = \frac{Ne_{2}}{3e_{1}}$$

$$= 0,156 \text{ MN}$$

$$(29)$$

$$(30)$$

Kuva 4.

VASTAUS:

Tarvittava esijännitysvoima on

P = 0,156 MN

KOLMANNEN ASTEEN YHTÄLÖN RATKAISU

Kolmannen asteen yhtälö on muotoa

$$\alpha c^{3}+\beta c^{2}+\gamma c+\delta=0$$

Merkitään

$$\mu = \frac{\lambda^2}{4} + \frac{\kappa^3}{27} \tag{II}$$

jossa

$$\kappa = \frac{3\alpha\gamma - \beta^2}{3\alpha^2} \tag{III}$$

$$\lambda = \frac{2\beta^3 - 9\alpha\beta\gamma + 27\alpha^2\delta}{27\alpha^3}$$
(IV)

Jos $\mu < 0$, yhtälöllä on kolme reaalijuurta

$$c_n = 2\sqrt{\frac{-\kappa}{3}\cos\frac{\phi + 2n\pi}{3} - \frac{\beta}{3\alpha}}, \quad n \in \{1, 2, 3\}$$
 (Va, b, c)

joissa

$$\phi = \arccos\left(\frac{-\lambda}{2}\sqrt{\frac{-27}{\kappa^3}}\right)$$
(VI)

Jos $\mu = 0$, yhtälöllä on kaksi erisuurta reaalijuurta

$$c_{1} = 2 \cdot \sqrt[3]{\frac{-\lambda}{2}} - \frac{\beta}{3\alpha}$$

$$c_{2} \atop c_{3}} = \sqrt[3]{\frac{\lambda}{2}} - \frac{\beta}{3\alpha}$$
(VIIa, b)

joista jälkimmäinen on kaksoisjuuri. Jos lisäksi $\lambda = 0$, yhtälöllä on yksi reaalinen kolmoisjuuri.

Jos $\mu > 0$, yhtälöllä on yksi reaalijuuri

$$c = \sqrt[3]{\frac{-\lambda}{2} + \sqrt{\mu}} + \sqrt[3]{\frac{-\lambda}{2} - \sqrt{\mu}} - \frac{\beta}{3\alpha}$$
(VIII)

ja kaksi kompleksijuurta.

(I)

Tehtävän tapauksessa yhtälö 20 voidaan kirjoittaa yhtälön I muotoon, missä

$$\alpha = 4a_3 \tag{IX}$$

$$\beta = -6a_2a_3 \tag{X}$$

$$\gamma = 0,000 \text{ m}^{3}$$

$$\delta = a_{2}^{3}(2a_{3}-L)$$

$$= -2.458 \text{ m}^{4}$$
(XI)

Sijoittamalla lukuarvot saadaan

$$\kappa = -0,480 \text{ m}^2$$

 $\lambda = -1,152 \text{ m}^3$
 $\mu = 0,328 \text{ m}^6$
 $c = 1,600 \text{ m}$

Vertaa kuva I.

20111205

18. TEHTÄVÄ

Määritä kallionvaraisen teräsbetonisen tukimuurin kaatumis- ja liukuvarmuus kokonaisvarmuusmenetelmällä (kuva 1)!

Mitat

<i>a</i> =	1,000 m
<i>b</i> =	2,000 m
h =	5,000 m
<i>t</i> =	0,500 m

Pintavoima (hyötykuorma)

 $q = 0,010 \text{ MN/m}^2$

Maan sisäinen kitkakulma

 φ = 36,000 °

Maan tilavuuspaino

 $\gamma = 0,018 \text{ MN/m}^3$

Teräsbetonin tilavuuspaino

 $\gamma_c = 0,025 \text{ MN/m}^3$

Kitkakerroin kallion ja betonin välissä

Kallionvaraisen rakenteen kokonaisvarmuusluvun minimiarvo kaatumista ja liukumista vastaan on (*RIL 121-2004*, kohta 5.1.2.2, s. 58)

$$n = 1,500$$

Lepopaineen maanpaineluku

$$K_o = 1 - \sin \varphi \tag{1}$$
$$= 0,412$$

Maamassan aiheuttaman paineen resultantti ja sen etäisyys tukimuurin alapinnasta (kuva 2)

$$P_{\gamma} = \frac{1}{2} K_0 \gamma h^2$$
= 0,093 MN/m (2)

$$e_{\gamma} = h/3$$
 (3)
= 1,667 m

Pintakuorman aiheuttaman paineen resultantti ja sen etäisyys tukimuurin alapinnasta (kuva 2)

$$P_q = K_0 q h \tag{4}$$

$$= 0,021 \text{ MN/m} \\ e_a = h/2$$
 (5)

Kuva 2.

Kaatava momentti (kuva 4) $M_k = P_{\gamma} e_{\gamma} + P_q e_q$ (6) = 0,206 MNm/m

Tukimuurin omanpainon resultantti ja sen etäisyys etunurkasta (kuva 3)

$$G_c = \gamma_c [t(h - a) + ab]$$
(7)

$$= 0,100 \text{ MN/m}$$

$$e_{c} = \frac{\gamma_{c} \left[\frac{t}{2} t(h-a) + \frac{b}{2} ab \right]}{G_{c}}$$

$$= 0,625 \text{ m}$$
(8)

Maamassan painon resultantti ja sen etäisyys etunurkasta (kuva 3)

$$G = \gamma(b - t)(h - a)$$
(9)
= 0,108 MN/m
$$e = t + \frac{b - t}{2}$$
(10)
= 1,250 m

Pintakuorman (hyötykuorman) ei oleteta vaikuttavan tukimuurin yläpuolella (katkoviiva kuvassa 1); näin saadaan vaarallisin kuormitustapaus.

$$Q = 0 \cdot qb$$
 (11)
= 0,000 MN/m
 $e_Q = b/2$ (12)

$$M_p = G_c e_c + Ge + Qe_Q$$

$$= 0,198 \text{ MNm/m}$$
(13)

Kaatumisvarmuus (alaindeksi t englanninkielen sanasta 'tilting')

$$n_t = \frac{M_p}{M_k}$$
 (14)
= 0,958 < n = 1,500 Kaatuu!

Ankkuroidaan rakenne teräksellä (kuva 5) reunaetäisyydeltä c = 0,100 m

Teräksen vetokapasiteetin tulee olla (yhtälöstä 14)

$$\frac{P(b-c) + M_p}{M_k} \ge n \tag{15}$$

$$\Rightarrow \qquad P \ge \frac{nM_k - M_p}{M_k}$$

$$P \ge \frac{\kappa}{b-c}$$
(16)

 $\Rightarrow P \geq 0,059 \text{ MN/m}$

Liukuvarmuus (alaindeksi s englanninkielen sanasta 'sliding')

$$n_{s} = \frac{\mu V}{H}$$

$$= \frac{\mu (G_{c} + G + Q)}{(17)}$$

$$=\frac{P(-e^{-1}-2)}{P_{\gamma}+P_{q}}$$
(18)

Ankkuroidaan tukimuuri pystysuoralla esijännitysvoimalla P. Kun otetaan lisäksi huomioon esijännitysteräksen leikkauskapasiteetti Q_p , saadaan

$$\frac{\mu(V+P)}{H-Q_p} \ge n \tag{19}$$

Jos oletetaan, että leikkauskapasiteetti

$$Q_p = 0$$

niin esijännitysvoima on

$$P \ge \frac{nH - \mu V}{\mu}$$

$$\Rightarrow P \ge \frac{n(P_{\gamma} + P_q) - \mu(G_c + G + Q)}{\mu}$$
(20)
(21)

$$\Rightarrow P \ge 0,019 \text{ MN/m}$$

VASTAUS:

Kaatumis- ja liukuvarmuusehdot eivät täyty: rakenne tulee ankkuroida esimerkiksi pystysuoralla esijännitysvoimalla

P = 0,060 MN/m

reunaetäisyyden ollessa

c = 0,100 m

20111007

19. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 perustuksen pienin mitta *a* maan kantokyvyn mukaan Eurokoodin (*SFS-EN 1997-1*) mukaan! Käytä murtorajatilan (GEO) mitoitustapaa 2 (kohta 2.4.7.3.4.3) sekä liitteitä A (kohta A.3) ja D!

Yläpuolisesta rakenteesta aiheutuvan kuormituksen ominaisarvot

 $V_o = 1,500 \text{ MN}$ $H_o = 0,130 \text{ MN}$ $M_o = 0,240 \text{ MNm}$

Pysyvän kuorman osuus kokonaiskuormasta on

$$k_V = 0,400$$

 $k_H = 0,000$
 $k_M = 0,400$

ja loput on muuttuvaa kuormaa. Pystykuorman V_o ja momentin M_o muuttuva osuus aiheutuu hyötykuormasta ja vaakakuorman H_o tuulikuormasta.

Teräsbetonin tilavuuspaino

 $\gamma_c = 0.025 \text{ MN/m}^3$

Kuva 1.

Perustuksen toinen sivumitta

$$L = 4,000 \text{ m}$$

Tässä sivusuunnassa kuormitus on keskeinen.

KUORMIEN YHDISTELY

Ratkaisussa on käytetty Eurokoodin *SFS-EN 1997-1* esittämää tapaa. Kansallisessa liitteessä kuormien yhdistely ja osavarmuuskertoimet saattavat poiketa siitä; näin on tilanne Suomen kansallisen liitteen kohdalla.

Mitoitustavan 2 osavarmuuslukujen yhdistelmä on

jossa

- A viittaa kuormiin tai kuormien vaikutuksiin (liitteen A taulukko A.3),
- M viittaa maaparametreihin (taulukko A.4),
- R viittaa kestävyyteen (taulukko A.5),
- numerot 1 ja 2 viittaavat sarjoihin 1 ja 2 ja
- "+" tarkoittaa yhdistettynä.

Kuormien yhdistely murtorajatilassa

$$q_d = \gamma_{gi}g_i + \gamma_{q1}q_{k1} + \gamma_{q2}q_{k2} \tag{1}$$

voidaan esittää muodossa

Kertoimet vaakariveittäin vastaavat samaa tapausta.

Tutkitaan alkuun kuormitustapaus a ja sen jälkeen kaikki muut.

KUORMITUSTAPAUS a

Valitaan

a = 2,100 m

Tässä oleva arvo on iteroinnin tuloksena saatu lopullinen ratkaisu.

Lasketaan ominaiskuormat peruslaatan alapinnan tasossa. Alaindeksit viittaavat kaavaan 1.

Perustuksen omapaino (a- mitan funktio)

$$V_{gc} = \gamma_c [(h+c-d)t+ad]L$$
 (3)
 $= 0,250 \text{ MN}$

Maan omapaino (a- mitan funktio)

$$V_{gm} = \gamma_m (a-t)(c-d)L$$

$$= 0,122 \text{ MN}$$
(4)

Pysyvä pystykuorma

$$V_g = k_V V_0$$
(5)
= 0,600 MN

Muuttuva pystysuora hyötykuorma $V_{q 1} = (1-k_V)V_0$ = 0,900 MN

Pysyvä vaakakuorma $H_g = k_H H_0$ (7) = 0,000 MN

Muuttuva vaakasuora tuulikuorma

$$H_{q\,2} = (1-k_H)H_0$$
 (8)
 $= 0,130 \text{ MN}$

(6)

Pysyvien kuormien aiheuttama momentti

$$M_{g} = k_{M} M_{0} + k_{H} H_{0} (c + h)$$
(9)

Hyötykuorman aiheuttama momentti $M_{q1} = (1-k_M)M_0$ (10) = 0,144 MNm

$$M_{q\,2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(11)

Kuormien laskenta-arvot

Pystykuorma

$$V_{d} = 1,35(V_{gm} + V_{g} + V_{gc}) + 1,5V_{q1}$$

$$= 2,663 \text{ MN}$$
(12)

Vaakakuorma

$$H_{d} = 1,35H_{g} + 1,5H_{q2}$$
(13)
= 0,195 MN

Momentti

$$M_{d} = 1,35M_{g} + 1,5M_{q1} + 1,5M_{q2}$$
(14)
= 1,067 MNm

Momenttitasapainosta kiertymispisteen suhteen (kuva 2)

$$M_d - V_d e_o = 0 \tag{15}$$

saadaan kuormaepäkeskisyys

$$e_o = \frac{M_d}{V_d} \tag{16}$$

= 0,401 m

Kuva 2.

Tasaisen pohjapaineen vaikutusalueen pituus a -mitan suunnassa

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (17)
= 1,298 m

Peruslaatan tehokkaan alueen pienempi sivumitta (kuva 3)

$$B' = \min \begin{cases} b \\ L \end{cases}$$
(18)
= 1.298 m

Peruslaatan tehokkaan alueen suurempi sivumitta

$$L' = \max \begin{cases} b \\ L \end{cases}$$
(19)
= 4,000 m

Tehokkaan alueen ala (kuva 3)

$$A' = B'L'$$
 (20)
= 5,194 m²

Pohjapaineen suuruus

$$q_d = \frac{V_d}{A'}$$

$$= 0,513 \text{ MN/m}^2$$
(21)

Koheesion laskenta-arvo

$$c' = 0 \text{ MN/m}^2$$

Perustamistason yläpuolinen tilavuuspaino

$$\gamma = \gamma_m$$
(22)
= 0,020 MN/m³

Perustamistason alapuolinen tilavuuspaino

$$\begin{aligned} \gamma' &= \gamma_m \\ &= 0,020 \text{ MN/m}^3 \end{aligned} \tag{23}$$

Tehokas mitoituspaine perustamistasolla

$$q' = c \gamma$$
(24)
= 0,030 MN/m²

Pohjan kaltevuus

$$\alpha = 0^{\circ}$$

Maakerroksen lujuusparametrin osavarmuusluku murtorajatilassa (*EN 1997-1*, Liite A. Taulukko A.4).

$$\gamma_{\varphi} = 1,000$$

Kitkakulman laskenta-arvo

$$\varphi' = \arctan\left(\frac{\tan\varphi}{\gamma_{\varphi}}\right)$$

$$= 30,000^{\circ}$$
(25)

Kantavuuskertoimet

$$N_q = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'}$$

$$= 18.401$$
(26)

$$N_{\gamma} = 2 \left[\tan^2 \left(45^{\circ} + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'} - 1 \right] \tan \varphi'$$

= 20,093 (27)

Perustuksen pohjan kaltevuuskertoimet

Peruslaatan muodon vaikutuskertoimet

$$s_q = 1 + \frac{B'}{L'} \sin \varphi'$$
 (29)
= 1,162
 $s_{\gamma} = 1 - 0.3 \frac{B'}{L'}$ (30)
= 0,903

Parametri *m*

$$m = m_B \tag{31}$$

$$=\frac{2+\frac{B}{L'}}{1+\frac{B'}{1+\frac{B}{L'}}}$$
(32)

$$L' = 1,755$$

Kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet

$$i_q = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A'c'\cot\varphi'}\right)^m \tag{33}$$

$$= 0,875$$

$$i_{\gamma} = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A'c'\cot\varphi'}\right)^{m+1}$$

$$= 0,811$$
(34)

Kestävyyden osavarmuuskerroin (EN 1997-1, liite A, taulukko A.5)

$$\gamma_R = 1,4$$

Kantokyky

$$q_m = \frac{R}{A'} \tag{35}$$

$$=c'N_{c}b_{c}s_{c}i_{c}+q'N_{q}b_{q}s_{q}i_{q}+\frac{1}{2}\gamma'B'N_{\gamma}b_{\gamma}s_{\gamma}i_{\gamma}$$
(36)

$$=$$
 0,752 MN/m²

Kantokyvyn laskenta-arvo

$$q_{md} = \frac{q_m}{\gamma_R}$$

$$= 0,537 \text{ MN/m}^2$$
(37)

Kantavuuden suhde pohjapaineeseen

$$n = q_{md}/q_d$$
 (38)
= 1,048 > 1, OK

Peruslaatan leveys saadaan iteroimalla.

a = 2,100 m Arvo on pyöristetty ylöspäin 0,1 m:n tarkkuudella.

KAIKKI KUORMITUSTAPAUKSET

Perustuksen *a* -mitat eri kuormitustapauksissa on laskettu taulukossa 1. Mukana ovat vain *a* :sta ja/tai osavarmuuskertoimista riippuvat suureet; muut suureet on laskettu edellä.

VASTAUS:

Peruslaatan leveys

a = 2,400 m

	1	1	-1.		1
L	au	ս	KK	(0)	1.
				-	

Suure	Yht.		Kuormitustapaukset					Yks.		
i		a	b	c	d	e	f	g	h	
a		2,055	1,347	2,124	0,784	2,042	1,250	2,358	0,660	m
ext (<i>a</i>)								Max	Min	
a round		2,100	1,400	2,200	0,800	2,100	1,300	2,400	0,700	m
γ_g	2	1,35	1,35	1,35	1,35	1,00	1,00	1,00	1,00	
γ_{qk} 1	2	1,50	1,50	0,00	0,00	1,50	1,50	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	1,50	0,00	1,50	0,00	1,50	0,00	1,50	0,00	
V _{gc}	3	0,247	0,205	0,251	0,171	0,247	0,199	0,265	0,164	MN
V_{gm}	4	0,119	0,068	0,124	0,028	0,118	0,061	0,141	0,019	MN
V _d	12	2,655	2,529	1,317	1,078	2,315	2,210	1,006	0,782	MN
H_d	13	0,195	0,000	0,195	0,000	0,195	0,000	0,195	0,000	MN
M_d	14	1,067	0,346	0,851	0,130	1,034	0,312	0,818	0,096	MNm
<i>e</i> ₀	16	0,402	0,137	0,646	0,120	0,446	0,141	0,812	0,123	m
b	17	1,251	1,074	0,832	0,544	1,149	0,968	0,733	0,414	m
B '	18	1,251	1,074	0,832	0,544	1,149	0,968	0,733	0,414	m
L'	19	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	m
Α'	20	5,005	4,294	3,327	2,174	4,597	3,871	2,934	1,657	m ²
\boldsymbol{q}_{d}	21	0,530	0,589	0,396	0,496	0,504	0,571	0,343	0,472	MN/m ²
S_q	29	1,156	1,134	1,104	1,068	1,144	1,121	1,092	1,052	
Sγ	30	0,906	0,919	0,938	0,959	0,914	0,927	0,945	0,969	
m	31	1,762	1,788	1,828	1,880	1,777	1,805	1,845	1,906	
i _q	33	0,874	1,000	0,746	1,000	0,855	1,000	0,672	1,000	
i _y	34	0,810	1,000	0,636	1,000	0,783	1,000	0,542	1,000	
q_m	36	0,743	0,824	0,554	0,694	0,705	0,799	0,480	0,661	MN/m ²
\boldsymbol{q}_{md}	37	0,530	0,589	0,396	0,496	0,504	0,571	0,343	0,472	MN/m ²
n	38	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	

20111007

20. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 perustuksen pienin mitta *a* maan kantokyvyn mukaan Eurokoodin (*NA SFS-EN 1997-1*) mukaan! Käytä murtorajatilan (GEO) mitoitustapaa 2 (kohta 2.4.7.3.4.3) sekä liitteitä A (kohta A.3) ja D Suomen kansallisesta liitteestä!

Yläpuolisesta rakenteesta aiheutuvan kuormituksen ominaisarvot

V _o	=	1,500	MN
H_o	=	0,130	MN
M _o	=	0,240	MNm

Pysyvän kuorman osuus kokonaiskuormasta on

$k_V =$	0,400
$k_H =$	0,000
$k_M =$	0,400

ja loput on muuttuvaa kuormaa. Pystykuorman V_o ja momentin M_o muuttuva osuus aiheutuu hyötykuormasta ja vaakakuorman H_o tuulikuormasta.

Kuva 1.

Perustuksen toinen sivumitta

$$L = 4,000 \text{ m}$$

Tässä sivusuunnassa kuormitus on keskeinen.

KUORMIEN YHDISTELY

Ratkaisussa on käytetty *Suomen kansallista liitettä standardiin SFS-EN 1997-1*. Siinä esitetty kuormien yhdistely ja osavarmuuskertoimet poikkeavat standardissa *SFS-EN 1997-1* esitetystä.

Mitoitustavan 2 osavarmuuslukujen yhdistelmä on

A1 "+" M1 "+" R2 jossa (Kansallista liite standardiin SFS-EN 1997-1)

- A viittaa kuormiin tai kuormien vaikutuksiin (liitteen A taulukko A.3),

- M viittaa maaparametreihin (taulukko A.4),

- R viittaa kestävyyteen (taulukko A.5),

- numerot 1 ja 2 viittaavat sarjoihin 1 ja 2 ja

- "+" tarkoittaa yhdistettynä.

Yhdistelyarvo hyötykuormalle (*Kansallinen liite standardiin SFS-EN 1990*, taulukko A1.1, luokka A)

$\psi_{0,imposed}$ =	0,7
ja tuulikuormalle	
$\psi_{0,wind} =$	0,6
jolloin	
$1,5\psi_{0,imposed} =$	1,05
$1,5\psi_{0,wind} =$	0,90

Kun kuormakerroin

 $K_{FI} =$

1

niin kuormien yhdistely murtorajatilassa on

$$F_{d} = \frac{1,15}{1,35} G_{kj,\sup} + 0.9G_{kj,\inf} + \frac{1,5}{0} Q_{k1} + \frac{1,5}{0} \sum \psi_{0i}Q_{ki}$$
(1)

joka voidaan esittää muodossa

Kertoimet vaakariveittäin vastaavat samaa tapausta.

Tutkitaan alkuun kuormitustapaus a ja sen jälkeen kaikki muut.

KUORMITUSTAPAUS a

Valitaan

a = 1,900 m

Tässä oleva arvo on iteroinnin tuloksena saatu lopullinen ratkaisu.

Lasketaan ominaiskuormat peruslaatan alapinnan tasossa. Alaindeksit viittaavat kaavaan 1.

Perustuksen ja maan omapaino (a- mitan funktio)

$$V_{gc,m} = \gamma_{c}[(h+c-d)t+ad]L + \gamma_{m}(a-t)(c-d)L \qquad (3)$$

$$= 0,346 \text{ MN}$$

Pysyvä pystykuorma

$$V_g = k_V V_0$$
 (4)
= 0,600 MN

Muuttuva pystysuora hyötykuorma

$$V_{q1} = (1-k_V)V_0$$
(5)
= 0,900 MN

Pysyvä vaakakuorma

$$H_g = k_H H_0 \tag{6}$$

Muuttuva vaakasuora tuulikuorma

$$H_{q2} = (1-k_H)H_0$$
(7)
= 0,130 MN

Pysyvien kuormien aiheuttama momentti

$$M_g = k_M M_0 + k_H H_0(c + h)$$
 (8)
 $= 0,096 \text{ MNm}$

Hyötykuorman aiheuttama momentti

$$M_{q1} = (1-k_M)M_0$$
(9)
= 0,144 MNm

Tuulikuorman aiheuttava momentti

$$M_{q2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(10)
= 0,481 MNm

Kuormien laskenta-arvot: pystykuorma, vaakakuorma ja momentti

$$V_{d} = 1,15(V_{gc,m} + V_{g}) + 1,5V_{q1}$$
(11)

$$H_d = 1,15H_g + 0,9H_{q\,2} \tag{12}$$

$$= 0,117 \text{ MN}$$

$$M_{d} = 1,15M_{g}+1,5M_{q}+0,9M_{q}^{2}$$
(13)

144

Momenttitasapainosta kiertymispisteen suhteen (kuva 2)

$$M_d - V_d e_o = 0 \tag{14}$$

saadaan kuormaepäkeskisyys

$$e_o = \frac{M_d}{V_d}$$
(15)
= 0,311 m

Kuva 2.

Tasaisen pohjapaineen vaikutusalueen pituus a -mitan suunnassa

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (16)
= 1,277 m

Peruslaatan tehokkaan alueen pienempi sivumitta (kuva 3)

$$B' = \min \begin{cases} b \\ L \\ = 1,277 \text{ m} \end{cases}$$
(17)

Peruslaatan tehokkaan alueen suurempi sivumitta

$$L' = \max \begin{cases} b \\ L \\ = 4,000 \text{ m} \end{cases}$$
(18)

Kuva 3.

Tehokkaan alueen ala (kuva 3)

$$A' = B'L'$$
 (19)
 $= 5,108 \text{ m}^2$

Pohjapaineen suuruus

$$q_d = \frac{V_d}{A'}$$

$$= 0,477 \text{ MN/m}^2$$
(20)

Koheesion laskenta-arvo

$$c' = 0 \text{ MN/m}^2$$

Perustamistason yläpuolinen tilavuuspaino

$$\gamma = \gamma_m \tag{21}$$
$$= 0,020 \text{ MN/m}^3$$

Perustamistason alapuolinen tilavuuspaino

$$\begin{aligned} \gamma' &= \gamma_m \\ &= 0,020 \text{ MN/m}^3 \end{aligned} \tag{22}$$

Tehokas mitoituspaine perustamistasolla

$$q' = c \gamma$$
 (23)
= 0,030 MN/m²

Pohjan kaltevuus

$$\alpha = 0^{\circ}$$

Maakerroksen lujuusparametrin osavarmuusluku murtorajatilassa (*Kansallinen liite standardiin SFS-EN 1997-1*, Liite A. Taulukko A.4)

$$\gamma_{\varphi} = 1,000$$

Kitkakulman laskenta-arvo

$$\varphi' = \arctan\left(\frac{\tan\varphi}{\gamma_{\varphi}}\right)$$

$$= 30,000^{\circ}$$
(24)

Kantavuuskertoimet

$$N_q = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'}$$

$$= 18.401$$
(25)

$$N_{\gamma} = 2 \left[\tan^{2} \left(45^{\circ} + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'} - 1 \right] \tan \varphi'$$

= 20,093 (26)

Perustuksen pohjan kaltevuuskertoimet

.

$$\begin{vmatrix} b_q \\ b_\gamma \end{vmatrix} = (1 - \alpha \tan \varphi')^2$$

$$= 1,000$$
(27a, b)

Peruslaatan muodon vaikutuskertoimet

$$s_q = 1 + \frac{B'}{L'} \sin\varphi' \tag{28}$$

$$= 1,160$$

 $s_{\gamma} = 1 - 0,3 \frac{B'}{L'}$
 $= 0,904$
(29)

Parametri *m*

$$m = m_B \tag{30}$$

$$=\frac{2+\frac{2}{L'}}{1+\frac{B'}{1+\frac{B}{L'}}}$$
(31)

$$L' = 1,758$$

Kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet

$$i_q = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A'c'\cot\varphi'}\right)^m \tag{32}$$

$$= 0,917$$

$$i_{\gamma} = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A'c'\cot\varphi'}\right)^{m+1}$$

$$= 0,873$$
(33)

Kestävyyden osavarmuuskerroin (*Kansallinen liite standardiin SFS-EN 1997-1*, Liite A. Taulukko A.5)

$$\gamma_R = 1,55$$

Kantokyky

$$q_m = \frac{R}{A'} \tag{34}$$

$$=c'N_c b_c s_c i_c + q'N_q b_q s_q i_q + \frac{1}{2}\gamma' B'N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma$$
(35)

$$=$$
 0,790 MN/m²

Kantokyvyn laskenta-arvo

$$q_{md} = \frac{q_m}{\gamma_R}$$

$$= 0,510 \text{ MN/m}^2$$
(36)

Kantavuuden suhde pohjapaineeseen

$$n = q_{md}/q_d$$
 (37)
= 1,068 > 1, OK

Peruslaatan leveys saadaan iteroimalla.

a = **1,900** m Arvo on pyöristetty ylöspäin 0,1 m:n tarkkuudella.

KAIKKI KUORMITUSTAPAUKSET

Perustuksen *a* -mitat eri kuormitustapauksissa on laskettu taulukossa 1. Mukana ovat vain *a* :sta ja/tai osavarmuuskertoimista riippuvat suureet; muut suureet on laskettu edellä.

VASTAUS:Peruslaatan leveysa = 2,600 m
Laulukko L

Suure	Yht.		Kuormitustapaukset									
i		a	b	с	d	e	f	g	h	i	j	
a		1,839	1,377	2,110	2,292	0,834	1,803	1,302	2,128	2,517	0,658	m
ext(a)										Max	Min	
a _{round}		1,900	1,400	2,200	2,300	0,900	1,900	1,400	2,200	2,600	0,700	m
γ_g	2	1,15	1,15	1,15	1,15	1,35	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,50	1,50	1,05	0,00	0,00	1,50	1,50	1,05	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	0,90	0,00	1,50	1,50	0,00	0,90	0,00	1,50	1,50	0,00	
$V_{gc,m}$	3	0,338	0,277	0,374	0,398	0,205	0,333	0,267	0,376	0,427	0,182	MN
V_d	11	2,429	2,358	2,065	1,147	1,087	2,190	2,130	1,823	0,925	0,704	MN
H_d	12	0,117	0,000	0,195	0,195	0,000	0,117	0,000	0,195	0,195	0,000	MN
M_d	13	0,759	0,326	0,983	0,832	0,130	0,735	0,302	0,959	0,808	0,086	MNm
<i>e</i> ₀	15	0,313	0,138	0,476	0,725	0,119	0,336	0,142	0,526	0,874	0,123	m
b	16	1,213	1,100	1,158	0,842	0,595	1,132	1,018	1,076	0,769	0,413	m
B '	17	1,213	1,100	1,158	0,842	0,595	1,132	1,018	1,076	0,769	0,413	m
L'	18	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	m
Α'	19	4,853	4,400	4,631	3,369	2,382	4,527	4,071	4,304	3,077	1,651	m ²
q_{d}	20	0,500	0,536	0,446	0,341	0,456	0,484	0,523	0,424	0,301	0,426	MN/m ²
S_q	28	1,152	1,138	1,145	1,105	1,074	1,141	1,127	1,135	1,096	1,052	
Sγ	29	0,909	0,917	0,913	0,937	0,955	0,915	0,924	0,919	0,942	0,969	
m	31	1,767	1,784	1,776	1,826	1,870	1,779	1,797	1,788	1,839	1,906	
i _q	32	0,916	1,000	0,838	0,712	1,000	0,907	1,000	0,817	0,647	1,000	
i,	33	0,872	1,000	0,759	0,591	1,000	0,858	1,000	0,730	0,511	1,000	
q_m	34	0,776	0,831	0,691	0,528	0,707	0,750	0,811	0,657	0,466	0,661	MN/m ²
q_{md}	36	0,501	0,536	0,446	0,341	0,456	0,484	0,523	0,424	0,301	0,426	MN/m ²
n	<u>3</u> 7	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	

20111007

21. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 perustuksen pienin mitta a maan kantokyvyn mukaan.

- Käytä Eurokoodin murtorajatilan (GEO) mitoitustapaa DA2*:
 - Suomen kansallinen liite standardiin SFS-EN 1997-1, kohta 4 ja taulukko A.3.
 - SFS-EN 1997-1+AC, Liite D; tai kurssin Kaavakokoelma, kohta 2.1.

Yläpuolisesta rakenteesta aiheutuvan kuormituksen ominaisarvot

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Pysyvän kuorman osuus kokonaiskuormasta on

$k_V =$	0,400
$k_H =$	0,000
$k_M =$	0,400

ja loput on muuttuvaa kuormaa. Pystykuorman V_o ja momentin M_o muuttuva osuus aiheutuu hyötykuormasta ja vaakakuorman H_o tuulikuormasta.

Kuva 1.

Perustuksen toinen sivumitta

$$L = 4,000 \text{ m}$$

Tässä sivusuunnassa kuormitus on keskeinen.

KUORMIEN YHDISTELY

Ratkaisussa on käytetty *Suomen kansallista liitettä standardiin SFS-EN 1997-1*. Siinä esitetty kuormien yhdistely ja osavarmuuskertoimet poikkeavat standardissa *SFS-EN 1997-1* esitetystä.

Mitoitustavan 2 osavarmuuslukujen yhdistelmä on

A1 "+" M1 "+" R2 jossa (Kansallista liite standardiin SFS-EN 1997-1)

- A viittaa kuormiin tai kuormien vaikutuksiin (liitteen A taulukko A.3),

- M viittaa maaparametreihin (taulukko A.4),

- R viittaa kestävyyteen (taulukko A.5),

- numerot 1 ja 2 viittaavat sarjoihin 1 ja 2 ja

- "+" tarkoittaa yhdistettynä.

Yhdistelyarvo hyötykuormalle (*Kansallinen liite standardiin SFS-EN 1990*, taulukko A1.1, luokka A)

$\psi_{0,imposed} =$	0,7
ja tuulikuormalle	
$\psi_{0,wind} =$	0,6
jolloin	
$1,5\psi_{0,imposed} =$	1,05
$1,5\psi_{0,wind} =$	0,90

Kun kuormakerroin

 $K_{FI} =$

1

niin kuormien yhdistely murtorajatilassa on

$$F_{d} = \frac{1,15}{1,35} G_{kj,\sup} + 0.9G_{kj,\inf} + \frac{1,5}{0} Q_{k1} + \frac{1,5}{0} \sum \psi_{0i}Q_{ki}$$
(1)

joka voidaan esittää muodossa

Kertoimet vaakariveittäin vastaavat samaa tapausta.

Tutkitaan alkuun kuormitustapaus a ja sen jälkeen kaikki muut.

KUORMITUSTAPAUS a

Valitaan

a = 1,800 m

Tässä oleva arvo on iteroinnin tuloksena saatu lopullinen ratkaisu.

Lasketaan ominaiskuormat peruslaatan alapinnan tasossa. Alaindeksit viittaavat kaavaan 1.

Perustuksen ja maan omapaino (a- mitan funktio)

$$V_{gc,m} = \gamma_{c}[(h+c-d)t+ad]L + \gamma_{m}(a-t)(c-d)L \qquad (3)$$

$$= 0,323 \text{ MN}$$

Pysyvä pystykuorma

$$V_g = k_V V_0$$
 (4)
= 0,600 MN

$$V_{q\,1} = (1-k_V)V_0$$
(5)
= 0,900 MN

Pysyvä vaakakuorma

$$H_g = k_H H_0 \tag{6}$$

Muuttuva vaakasuora tuulikuorma

$$H_{q2} = (1-k_H)H_0$$
(7)
= 0,130 MN

Pysyvien kuormien aiheuttama momentti

$$M_g = k_M M_0 + k_H H_0 (c + h)$$
 (8)
 $= 0,096 \text{ MNm}$

Hyötykuorman aiheuttama momentti

$$M_{q\,1} = (1-k_M)M_0 \tag{9}$$

= 0,144 MNm

Tuulikuorman aiheuttava momentti

$$M_{q2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(10)
= 0,481 MNm

Kuormien ominaisarvot: pystykuorma, vaakakuorma ja momentti

$$V_{k} = V_{gc,m} + V_{g} + V_{q1}$$
(11)

$$=$$
 1,823 MN

$$H_{k} = H_{g} + H_{q2}$$
(12)
= 0,130 MN

Pystykuorman laskenta-arvo

$$V_{d} = 1,15(V_{gc,m} + V_{g}) + 1,5V_{q1}$$

$$= 2,411 \text{ MN}$$
(14)

Momenttitasapainosta kiertymispisteen suhteen (kuva 2)

$$M_k - V_k e_o = 0 \tag{15}$$

saadaan kuormaepäkeskisyys

$$e_o = \frac{M_k}{V_k} \tag{16}$$

Kuva 2.

Tasaisen pohjapaineen vaikutusalueen pituus *a* -mitan suunnassa

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (17)
= 1,009 m

Peruslaatan tehokkaan alueen pienempi sivumitta (kuva 3)

$$B' = \min \begin{cases} b \\ L \\ = 1,009 \text{ m} \end{cases}$$
(18)

Peruslaatan tehokkaan alueen suurempi sivumitta

$$L' = \max \begin{cases} b \\ L \\ = 4,000 \text{ m} \end{cases}$$
(19)

Tehokkaan alueen ala (kuva 3)

$$A' = B'L'$$
 (20)
= 4,035 m²

Pohjapaineen suuruus

$$q_d = \frac{V_d}{A'}$$

$$= 0,597 \text{ MN/m}^2$$
(21)

Koheesion laskenta-arvo

 $c' = 0 \text{ MN/m}^2$

Perustamistason yläpuolinen tilavuuspaino

$$\gamma = \gamma_m \tag{22}$$
$$= 0,018 \text{ MN/m}^3$$

Perustamistason alapuolinen tilavuuspaino

$$\begin{aligned} \gamma' &= \gamma_m \\ &= 0.018 \text{ MN/m}^3 \end{aligned} \tag{23}$$

Tehokas mitoituspaine perustamistasolla

$$q' = c \gamma$$
(24)
= 0,027 MN/m²

Pohjan kaltevuus

$$\alpha = 0^{\circ}$$

Maakerroksen lujuusparametrin osavarmuusluku murtorajatilassa (*Kansallinen liite standardiin SFS-EN 1997-1*, Liite A. Taulukko A.4)

$$\gamma_{\varphi} = 1,000$$

Kitkakulman laskenta-arvo

$$\varphi' = \arctan\left(\frac{\tan\varphi}{\gamma_{\varphi}}\right)$$

$$= 34,000^{\circ}$$
(25)

Kantavuuskertoimet

$$N_q = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'}$$

$$- 29.440$$
(26)

$$N_{\gamma} = 2 \left[\tan^{2} \left(45^{\circ} + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'} - 1 \right] \tan \varphi'$$

$$= 38,366$$
(27)

Perustuksen pohjan kaltevuuskertoimet

Peruslaatan muodon vaikutuskertoimet

$$s_q = 1 + \frac{B'}{L'} \sin \varphi'$$

$$= 1,141$$
(29)

$$s_{\gamma} = 1 - 0.3 \frac{B'}{L'}$$
 (30)
= 0.924

Parametri *m*

$$m = m_B \tag{31}$$

$$=\frac{2+\frac{D}{L'}}{1+\frac{B'}{L'}}$$
= 1,799
(32)

Kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet

$$i_q = \left(1 - \frac{H_k}{V_k + A'c'\cot\varphi'}\right)^m$$
(33)

$$= 0,875$$

$$i_{\gamma} = \left(1 - \frac{H_k}{V_k + A'c'\cot\varphi'}\right)^{m+1}$$

$$= 0,813$$
(34)

Kestävyyden osavarmuuskerroin (Kansallinen liite standardiin SFS-EN 1997-1, Liite A. Taulukko A.5)

$$\gamma_R = 1,55$$

Kantokyky

$$q_m = \frac{R}{A'} \tag{35}$$

$$=c'N_c b_c s_c i_c + q'N_q b_q s_q i_q + \frac{1}{2}\gamma' B'N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma$$
(36)

$$=$$
 1,056 MN/m²

Kantokyvyn laskenta-arvo

$$q_{md} = \frac{q_m}{\gamma_R}$$

$$= 0,681 \text{ MN/m}^2$$
(37)

Kantavuuden suhde pohjapaineeseen

$$n = \frac{q_{md}}{q_d}$$
(38)
= 1,140 > 1, OK

Peruslaatan leveys saadaan iteroimalla.

KAIKKI KUORMITUSTAPAUKSET

Kantavuuden suhde pohjapaineeseen eri kuormitustapauksissa on laskettu taulukossa 1. Mukana ovat vain osavarmuuskertoimista riippuvat suureet; muut suureet on laskettu edellä.

<u>VASTAUS</u>: Peruslaatan leveys a = 1,800 m

Taulukko 1	1.
------------	----

	Yht.		Kuormitustapaukset									
i		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	
a		1,707	1,063	1,588	1,794	0,663	1,642	1,007	1,519	1,706	0,540	m
ext(a)					Max						Min	
a _{round}		1,800	1,100	1,600	1,800	0,700	1,700	1,100	1,600	1,800	0,600	m
Ycm	2	1,15	1,15	1,15	1,15	1,35	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,50	1,50	1,05	0,00	0,00	1,50	1,50	1,05	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	0,90	0,00	1,50	1,50	0,00	0,90	0,00	1,50	1,50	0,00	
Ycmk	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
$\gamma_{qk} {}_{1k}$	2	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	
$\gamma_{qk} 2k$	2	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	
$V_{gc,m}$	3	0,311	0,231	0,296	0,322	0,181	0,303	0,224	0,288	0,311	0,165	MN
V_k	11	1,811	1,731	1,796	0,922	0,781	1,803	1,724	1,788	0,911	0,765	MN
H_k	12	0,130	0,000	0,130	0,130	0,000	0,130	0,000	0,130	0,130	0,000	MN
M_k	13	0,721	0,240	0,721	0,577	0,096	0,721	0,240	0,721	0,577	0,096	MNm
V _d	14	2,398	2,305	1,976	1,060	1,054	2,163	2,091	1,744	0,820	0,689	MN
<i>e</i> ₀	16	0,398	0,139	0,401	0,626	0,123	0,400	0,139	0,403	0,633	0,125	m
b	17	0,911	0,786	0,786	0,542	0,417	0,842	0,728	0,713	0,439	0,289	m
B '	18	0,911	0,786	0,786	0,542	0,417	0,842	0,728	0,713	0,439	0,289	m
L'	19	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	m
Α'	20	3,643	3,143	3,142	2,167	1,666	3,368	2,913	2,851	1,757	1,155	m ²
q_d	21	0,658	0,734	0,629	0,489	0,633	0,642	0,718	0,612	0,467	0,596	MN/m ²
S_q	29	1,127	1,110	1,110	1,076	1,058	1,118	1,102	1,100	1,061	1,040	
Sγ	30	0,932	0,941	0,941	0,959	0,969	0,937	0,945	0,947	0,967	0,978	
m	32	1,815	1,836	1,836	1,881	1,906	1,826	1,846	1,849	1,901	1,933	
i _q	33	0,874	1,000	0,871	0,751	1,000	0,872	1,000	0,870	0,746	1,000	
i,	34	0,811	1,000	0,808	0,645	1,000	0,809	1,000	0,806	0,640	1,000	
q_m	36	1,020	1,137	0,975	0,758	0,981	0,995	1,113	0,948	0,723	0,925	MN/m ²
q_{md}	37	0,658	0,734	0,629	0,489	0,633	0,642	0,718	0,612	0,467	0,596	MN/m ²
n	38	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	

20111007

22. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 perustuksen pienin mitta *a* maan kantokyvyn mukaan murtorajatilamenetelmällä teosten *RIL-144-2002 Rakenteiden kuormitusohjeet* ja *RIL121-2004 Pohjarakennusohjeet* mukaan!

Yläpuolisesta rakenteesta aiheutuvan kuormituksen ominaisarvot

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Pysyvän kuorman osuus kokonaiskuormasta on

$k_V =$	0,400
$k_H =$	0,000
$k_M =$	0,400

ja loput on muuttuvaa kuormaa. Pystykuorman V_o ja momentin M_o muuttuva osuus aiheutuu hyötykuormasta ja vaakakuorman H_o tuulikuormasta.

Perustuksen toinen sivumitta

$$L = 4,000 \text{ m}$$

Tässä sivusuunnassa kuormitus on keskeinen.

KUORMIEN YHDISTELY

Kuormien yhdistely murtorajatilassa (RIL 144-2002, kohta 8.21, s. 149)

$$q_{d} = \sum_{i=1}^{m} \gamma_{gi} g_{i} + \gamma_{q1} q_{k1} + \gamma_{q2} q_{k2} + \sum_{i=3}^{n} \gamma_{qi} q_{ki}$$
(1)

voidaan esittää muodossa

Osavarmuuskertoimet ovat ohjeista

- *RIL 144-2002*, taulukko 8.21a, s. 150, ja
- RIL 121-2004, kohta 5.1.2.3, s. 60.

Kertoimet vaakariveittäin vastaavat samaa tapausta.

Tutkitaan alkuun kuormitustapaus a ja sen jälkeen kaikki muut.

KUORMITUSTAPAUS a

Valitaan

a = 2,700 m

Tässä oleva arvo on iteroinnin tuloksena saatu lopullinen ratkaisu.

Lasketaan ominaiskuormat peruslaatan alapinnan tasossa. Alaindeksit viittaavat kaavaan 1.

Perustuksen ja maan omapaino (*a*- mitan funktio) $V_{gc} = \gamma_{c}[(h+c-d)t+ad]L + \gamma_{m}(a-t)(c-d)L \qquad (3)$ = 0.452 MN

Pysyvä pystykuorma

$$V_g = k_V V_0 \tag{4}$$

= 0,600 MN

Muuttuva pystysuora hyötykuorma

$$V_{q\,1} = (1-k_V)V_0$$
 (5)
 $= 0,900 \text{ MN}$

Pysyvä vaakakuorma

$$H_g = k_H H_0 \tag{6}$$

$$H_{q2} = (1-k_H)H_0$$
(7)
= 0,130 MN

Pysyvien kuormien aiheuttama momentti $M_g = k_M M_0 + H_g (c + h)$ (8) = 0,096 MNm

Hyötykuorman aiheuttama momentti	
$M_{q1} = (1 - k_M) M_0$	(9)
= 0,144 MNm	

Tuulikuorman aiheuttava momentti $M_{q\,2} = (1-k_H)H_0(c+h)$ (10) = 0,481 MNm

Kuormien laskenta-arvot: pystykuorma, vaakakuorma ja momentti

$$V_d = 1,0V_{gc} + 1,2V_g + 1,6V_{q1}$$
(11)

$$= 2,612 \text{ MN} H_d = 1,2H_g + 1,6H_{q2}$$
(12)

$$= 0,208 \text{ MN}$$

$$M_{d} = 1,2M_{g}+1,6M_{q1}+1,6M_{q2}$$

$$= 1,115 \text{ MNm}$$
(13)

Momenttitasapainosta kiertymispisteen suhteen (kuva 2)

$$M_d - V_d e_o = 0 \tag{14}$$

saadaan kuormaepäkeskisyys

$$e_o = \frac{M_d}{V_d} \tag{15}$$

$$=$$
 0,427 m

. .

Kuva 2.

Kuva 3.

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (16)
= 1,846 m

Peruslaatan tehokkaan alueen pienempi sivumitta (kuva 3)

$$B_t = \min \begin{cases} b \\ L \\ = 1,846 \text{ m} \end{cases}$$
(17)

Peruslaatan tehokkaan alueen suurempi sivumitta

$$L_t = \max \begin{cases} b \\ L \\ = 4.000 \text{ m} \end{cases}$$
(18)

Tehokkaan alueen ala

$$A_t = B_t L_t$$
(19)
= 7,384 m²

Pohjapaineen suuruus

$$q_d = \frac{V_d}{A_t}$$

$$= 0,354 \text{ MN/m}^2$$
(20)

Peruslaatan pienin perustamissyvyys

$$D = c$$
 (21)
= 1,500 m

Koheesion laskenta-arvo

$$c_d = 0 \text{ MN/m}^2$$

Perustamistason yläpuolinen tilavuuspaino

$$\gamma'_{1} = \gamma_{m}$$

$$= 0,020 \text{ MN/m}^{3}$$
(22)

Perustamistason alapuolinen tilavuuspaino

$$\gamma'_2 = \gamma_m \tag{23}$$
$$= 0,020 \text{ MN/m}^3$$

Maakerroksen lujuusparametrin osavarmuusluku murtorajatilassa (*RIL 121-2004*, taulukko 7, s. 60)

$$\gamma_{\varphi} = 1,250$$

Kitkakulman laskenta-arvo

$$\varphi_{d} = \arctan\left(\frac{\tan\varphi}{\gamma_{\varphi}}\right)$$

$$= 24,791^{\circ}$$
(24)

Kantavuuskertoimet

$$N_D = \tan^2(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2})e^{\pi \tan \varphi_d}$$
(25)

$$= 10,431$$

$$N_B = 1,5 \left[\tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi_d} - 1 \right] \tan \varphi_d$$

$$= 6,534$$
(26)

Peruslaatan muodon vaikutuskertoimet

$$s_B = 1 - 0.4 \left(\frac{B_t}{L_t}\right)$$

$$= 0.815$$

$$s_D = 1 + 0.2 \left(\frac{B_t}{L_t}\right)$$
(27)
(28)

Kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet

$$i_D = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A_t c_d \cot \varphi_d}\right)^2$$

$$= 0,847$$
(29)

$$i_B = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A_t c_d \cot \varphi_d}\right)^4$$

= 0,718 (30)

Kantokyvyn laskenta-arvo

$$q_{md} = c_d N_c s_c i_c + \gamma_1 D N_D s_D i_D + \frac{1}{2} \gamma_2 B_t N_B s_B i_B$$

= 0,360 MN/m² (31)

Kantavuuden suhde pohjapaineeseen

$$n = q_{md}/q_d$$
 (32)
= 1,018 > 1, OK

Peruslaatan leveys saadaan iteroimalla.

KAIKKI KUORMITUSTAPAUKSET

Perustuksen *a* -mitat eri kuormitustapauksissa on laskettu taulukossa 1. Mukana ovat vain *a* :sta ja/tai osavarmuuskertoimista riippuvat suureet; muut suureet on laskettu edellä.

<u>VASTAUS</u>: Peruslaatan leveys a = 2,800 m

Taul	lukko	1.
		_

Suure	Yht.		Kuormitustapaukset								
i		a	b	c	d	e	f	g	h		
a		2,673	1,763	2,666	0,890	2,630	1,666	2,787	0,755		
ext (<i>a</i>)								Max	Min		
a round		2,700	1,800	2,700	0,900	2,700	1,700	2,800	0,800		
Υm	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		
γ_g	2	1,20	1,20	1,20	1,20	0,90	0,90	0,90	0,90		
γ_{qk} 1	2	1,60	1,60	0,00	0,00	1,60	1,60	0,00	0,00		
γ_{qk} 2	2	1,60	0,00	1,60	0,00	1,60	0,00	1,60	0,00		
V _{gc}	3	0,448	0,328	0,447	0,213	0,442	0,315	0,463	0,195	MN	
V_d	11	2,608	2,488	1,167	0,933	2,422	2,295	1,003	0,735	MN	
H_d	12	0,208	0,000	0,208	0,000	0,208	0,000	0,208	0,000	MN	
M_d	13	1,115	0,346	0,885	0,115	1,086	0,317	0,856	0,086	MNm	
<i>e</i> ₀	15	0,428	0,139	0,758	0,124	0,448	0,138	0,853	0,118	m	
b	16	1,818	1,485	1,150	0,643	1,733	1,390	1,081	0,520	m	
\boldsymbol{B}_{t}	17	1,818	1,485	1,150	0,643	1,733	1,390	1,081	0,520	m	
L_t	18	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	m	
A_t	19	7,271	5,941	4,599	2,573	6,931	5,559	4,322	2,080	m ²	
q_d	20	0,359	0,419	0,254	0,362	0,349	0,413	0,232	0,353	MN/m ²	
S _B	27	0,818	0,851	0,885	0,936	0,827	0,861	0,892	0,948		
S _D	28	1,091	1,074	1,057	1,032	1,087	1,069	1,054	1,026		
<i>i</i> _D	29	0,847	1,000	0,675	1,000	0,836	1,000	0,628	1,000		
i _B	30	0,717	1,000	0,456	1,000	0,698	1,000	0,395	1,000		
q_{md}	31	0,359	0,419	0,254	0,362	0,350	0,413	0,232	0,353	MN/m ²	
n	32	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000		

20111110

23. TEHTÄVÄ

Määritä perustuksen (kuva 1) pienin mitta *a* maan kantokyvyn mukaan kokonaisvarmuus(luku)menetelmällä käyttäen teoksen *RIL 121-2004* kantavuuskaavaa siten, että kokonaisvarmuus maapohjan murtumista vastaan on

n = 2

Yläpuolisesta rakenteesta aiheutuvan kuormituksen ominaisarvot

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Pysyvän kuorman osuus kokonaiskuormasta on

$k_V =$	0,400
$k_H =$	0,000
$k_M =$	0,400

ja loput on muuttuvaa kuormaa. Pystykuorman V_o ja momentin M_o muuttuva osuus aiheutuu hyötykuormasta ja vaakakuorman H_o tuulikuormasta.

Kuva 1.

Perustuksen toinen sivumitta

L = 4,000 m

Tässä sivusuunnassa kuormitus on keskeinen.

KUORMIEN YHDISTELY

Kuormien yhdistely

$$q_d = \sum_{i=1}^m g_i + q_{k1} + q_{k2} + \sum_{i=3}^n q_{ki}$$
(1)

voidaan esittää muodossa

$$q_{d} = g + \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} q_{k1} + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} q_{k2}$$
(c)
(d) (2a...d)

Kertoimet vaakariveittäin vastaavat samaa tapausta.

Tutkitaan alkuun kuormitustapaus a ja sen jälkeen kaikki muut.

KUORMITUSTAPAUS a

Valitaan

$$a = 2,300 \text{ m}$$

Tässä oleva arvo on iteroinnin tuloksena saatu lopullinen ratkaisu.

Lasketaan ominaiskuormat peruslaatan alapinnan tasossa. Alaindeksit viittaavat kaavaan 1.

Yläpuolisen rakenteen, perustuksen ja maan omapaino (*a*- mitan funktio)

$$V_{g} = k_{V}V_{0} + \gamma_{c}[(h + c - d)t + ad]L + \gamma_{m}(a - t)(c - d)L$$

$$= 0,999 \text{ MN}$$
(3)

Muuttuva pystysuora hyötykuorma $V_{q\,1}=\,(1{\text -}k_V)V_0$

$$q_{1} = (1-k_{V})V_{0}$$

$$= 0,900 \text{ MN}$$
(4)

Pysyvä vaakakuorma

$$H_g = k_H H_0 \tag{5}$$

$$=$$
 0,000 MN

Muuttuva vaakasuora tuulikuorma $H_{xx} = (1-k_x)H_0$

$$I_{q2} = (1-k_H)H_0$$
(6)
= 0,130 MN

Pysyvien kuormien aiheuttama momentti $M_g = k_M M_0 + H_g (b + h)$

Hyötykuorman aiheuttama momentti $M_{q1} = (1-k_M)M_0$ (8) = 0,144 MNm

Tuulikuorman aiheuttava momentti

$$M_{q2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(9)

= 0,481 MNm

Kuormien laskenta-arvot: pystykuorma, vaakakuorma ja momentti

$$V_d = V_g + V_{q1} \tag{10}$$

$$= 1,899 \text{ MIN}$$
$$H_d = H_g + H_{q2} \tag{11}$$

$$= 0,130 \text{ MN}$$

$$M_{d} = M_{g} + M_{g1} + M_{g2}$$
(12)

$$M_{d} = M_{g} + M_{q1} + M_{q2}$$

$$= 0,721 \text{ MNm}$$
(12)

Momenttitasapainosta kiertymispisteen suhteen (kuva 2)

$$M_d - V_d e_0 = 0 \tag{13}$$

(7)

saadaan kuormaepäkeskisyys

$$e_o = \frac{M_d}{V_d}$$
(14)
= 0,380 m

Kuva 2.

Tasaisen pohjapaineen vaikutusalueen pituus *a* -mitan suunnassa

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (15)
= 1,541 m

Peruslaatan tehokkaan alueen pienempi sivumitta (kuva 3)

$$B_t = \min \begin{cases} b \\ L \\ = 1,541 \text{ m} \end{cases}$$
(16)

Peruslaatan tehokkaan alueen suurempi sivumitta

$$L_t = \max \begin{cases} b \\ L \\ = 4,000 \text{ m} \end{cases}$$
(17)

Tehokkaan alueen ala $A_t = B_t L_t$ (18) $= 6,162 \text{ m}^2$

Pohjapaineen suuruus

$$q_d = \frac{V_d}{A_t}$$
(19)
= 0,308 MN/m²

Peruslaatan pienin perustamissyvyys

$$D = c$$
 (20)
= 1,500 m

Koheesion laskenta-arvo

$$c_d = 0 \text{ MN/m}^2$$

~

Perustamistason yläpuolinen tilavuuspaino

$$\gamma'_{1} = \gamma_{m}$$

$$= 0,020 \text{ MN/m}^{3}$$
(21)

Perustamistason alapuolinen tilavuuspaino

$$\gamma'_{2} = \gamma_{m}$$

$$= 0,020 \text{ MN/m}^{3}$$
(22)

Kitkakulman laskenta-arvo

$$\varphi_d = \varphi \tag{23}$$
$$= 30,000^{\circ}$$

Kantavuuskertoimet

$$N_D = \tan^2(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2})e^{\pi \tan \varphi_d}$$
(24)

$$= 18,401$$

$$N_B = 1,5 \left[\tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi_d} - 1 \right] \tan \varphi_d$$

$$= 15,070$$
(25)

Peruslaatan muodon vaikutuskertoimet

$$s_B = 1 - 0.4 \left(\frac{B_t}{L_t}\right)$$

$$= 0.846$$
(26)

$$s_D = 1 + 0.2 \left(\frac{B_t}{L_t}\right)$$

= 1.077 (27)

Kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet

$$i_D = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A_t c_d \cot \varphi_d}\right)^2$$

= 0,868 (28)

$$i_B = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A_t c_d \cot \varphi_d}\right)^4$$

$$= 0,753$$
(29)

Kantokyvyn laskenta-arvo

$$q_{md} = c_d N_c s_c i_c + \gamma_1 D N_D s_D i_D + \frac{1}{2} \gamma_2 B_t N_B s_B i_B$$

= 0,664 MN/m² (30)

Kantavuuden suhde pohjapaineeseen

$$n = q_{md}/q_d$$

= 2,154 > 2,000 OK

Peruslaatan leveys saadaan iteroimalla.

 $a = a_1 = 2,300$ m Arvo on pyöristetty ylöspäin 0,1 m:n tarkkuudella.

KAIKKI KUORMITUSTAPAUKSET

Perustuksen *a* -mitat eri kuormitustapauksissa on laskettu taulukossa 1. Mukana ovat vain *a* :sta ja/tai osavarmuuskertoimista riippuvat suureet; muut suureet on laskettu edellä.

<u>VASTAUS</u> :	Peruslaatan leveys	
	a =	2,300 m

(31)

Taulukko	1.
----------	----

Suure	Yht.	Kuormitustapaukset			Yksikkö	
i		a	b	c	d	
а		2,209	1,470	2,141	0,853	m
ext (<i>a</i>)		Max			Min	
a _{round}		2,300	1,500	2,200	0,900	m
γ _g	2	1,00	1,00	1,00	1,00	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,00	1,00	0,00	0,00	
Yqk 2	2	1,00	0,00	1,00	0,00	
V _g	3	0,987	0,889	0,978	0,808	MN
V _d	10	1,887	1,789	0,978	0,808	MN
H_d	11	0,130	0,000	0,130	0,000	MN
M_d	12	0,721	0,240	0,577	0,096	MNm
<i>e</i> ₀	14	0,382	0,134	0,590	0,119	m
b	15	1,445	1,202	0,961	0,616	m
\boldsymbol{B}_{t}	16	1,445	1,202	0,961	0,616	m
L_t	17	4,000	4,000	4,000	4,000	m
A_t	18	5,779	4,807	3,843	2,463	m ²
q _d	19	0,327	0,372	0,254	0,328	MN/m ²
S _B	26	0,856	0,880	0,904	0,938	
S _D	27	1,072	1,060	1,048	1,031	
<i>i</i> _D	28	0,867	1,000	0,752	1,000	
i _B	29	0,752	1,000	0,565	1,000	
q_{md}	30	0,653	0,745	0,509	0,656	MN/m ²
n	31	2,000	2,000	2,000	2,000	

20111205

24. TEHTÄVÄ

Määritä perustuksen (kuva 1) pienin mitta *a* maan kantokyvyn mukaan sallittujen jännitysten menetelmällä (vrt. *Eurokoodin* ohjaileviin sääntöihin perustuva menetelmä, *EN 1997-1:2004*, 6.4(5)P), kun

$$\sigma_{sall} = 0,400 \text{ MN/m}^2$$

Yläpuolisesta rakenteesta aiheutuvan kuormituksen ominaisarvot

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Pysyvän kuorman osuus kokonaiskuormasta on

$$k_V = 0,400$$

 $k_H = 0,000$
 $k_M = 0,400$

ja loput on muuttuvaa kuormaa. Pystykuorman V_o ja momentin M_o muuttuva osuus aiheutuu hyötykuormasta ja vaakakuorman H_o tuulikuormasta.

Perustuksen toinen sivumitta

$$L = 4,000 \text{ m}$$

Tässä sivusuunnassa kuormitus on keskeinen.

KUORMIEN YHDISTELY

Kuormien yhdistely

$$q_d = \sum_{i=1}^m g_i + q_{k1} + q_{k2} + \sum_{i=3}^n q_{ki}$$
(1)

voidaan esittää muodossa

$$q_{d} = g + \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} q_{k1} + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} q_{k2}$$
(b)
(c)
(d)
(2a...d)

Kertoimet vaakariveittäin vastaavat samaa tapausta.

Tutkitaan alkuun kuormitustapaus a ja sen jälkeen kaikki muut.

KUORMITUSTAPAUS a

Valitaan

$$a = 2,400 \text{ m}$$

Tässä oleva arvo on iteroinnin tuloksena saatu lopullinen ratkaisu.

Lasketaan ominaiskuormat peruslaatan alapinnan tasossa. Alaindeksit viittaavat kaavaan 1.

Yläpuolisen rakenteen, perustuksen ja maan omapaino (*a*- mitan funktio)

$$V_{g} = k_{V}V_{0} + \gamma_{c}[(h + c - d)t + ad]L + \gamma_{m}(a - t)(c - d)L$$
(3)
= 1,012 MN

Muuttuva pystysuora hyötykuorma $V_{r,1} = (1-k_{Y})V_{0}$

$$\begin{aligned} T_{q\,1} &= (1 - k_V) V_0 \\ &= 0,900 \text{ MN} \end{aligned}$$
(4)

Pysyvien kuormien aiheuttama momentti

$$M_{g} = k_{M} M_{0} + k_{H} H_{0} (c + h)$$
(5)

Hyötykuorman aiheuttama momentti $M_{q\,1} = (1-k_M)M_0$ (6) = 0,144 MNm

$$M_{q\,2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(7)

$$=$$
 0,481 MNm

Kuormien laskenta-arvot: pystykuorma ja momentti

$$V_d = V_g + V_{q1} \tag{8}$$

$$= 1,912 \text{ MN}$$

$$M_{d} = M_{g} + M_{q1} + M_{q2}$$

$$= 0,721 \text{ MNm}$$
(9)

Normaalivoiman ja taivutusmomentin aiheuttama normaalijännitys (kuva 2)

$$\sigma(y) = \frac{V_d}{A} + \frac{M_d}{I_x} y$$
(10)

Kuva 2.

Suorakaidepoikkileikkauksen ala

$$A = aL$$
 (11)
= 9,600 m²

Suorakaidepoikkileikkauksen jäyhyysmomentti x -akselin suhteen

$$I_x = \frac{La^3}{12}$$
(12)
= 4,608 m⁴

Maksimijännitys (kuva 2)

$$\sigma_{\max} = \sigma(y = a/2)$$

$$= 0,387 \text{ MN/m}^2 < \sigma_{\text{sall}}$$
(13)

Peruslaatan leveys saadaan iteroimalla. a = 2,400 mArvo on pyöristetty ylöspäin 0,1 m:n tarkkuudella.

Minimijännitys (kuva 2)

$$\sigma_{\min} = \sigma(y = -a/2)$$

$$= 0,011 \text{ MN/m}^2 \text{ puristusta}$$
(14)

KAIKKI KUORMITUSTAPAUKSET

Perustuksen *a* -mitat eri kuormitustapauksissa on laskettu taulukossa 1. Mukana ovat vain *a* :sta ja/tai osavarmuuskertoimista riippuvat suureet; muut suureet on laskettu edellä.

KUORMITUSTAPAUS c

Kuormitustapauksessa c saadaan perustuksen toiseen reunaan vetoa. Vetoa ei voi esiintyä. Tarkastellaan tilanne, kun poikkileikkaus on osittain puristettu (kuva 3).

Taulukko 1	l.
------------	----

Suure	Yht.	Kuormitustapaukset			Yksikkö	
i		a	b	c	d	
a		2,343	1,673	1,791	0,907	m
ext (<i>a</i>)		Max			Min	
a _{round}		2,400	1,700	1,800	1,000	m
γ_g	2	1,00	1,00	1,00	1,00	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,00	1,00	0,00	0,00	
Yqk 2	2	1,00	0,00	1,00	0,00	
V _g	3	1,004	0,916	0,932	0,815	MN
V_d	8	1,904	1,816	0,932	0,815	MN
M_{d}	9	0,721	0,240	0,577	0,096	MNm
A	11	9,370	6,692	7,163	3,626	m^2
I_x	12	4,285	1,561	1,914	0,248	\mathbf{m}^4
$\sigma_{ m max}$	13	0,400	0,400	0,400	0,400	MN/m ²
$\sigma_{ m min}$	14	0,006	0,143	-0,140	0,049	MN/m ²
$ext(\sigma_{min})$		Ν	Max N	Ain		

Kuva 3.

Valitaan

 $a_c = 2,100 \text{ m}$

Tässä oleva arvo on iteroinnin tuloksena saatu lopullinen ratkaisu.

Yläpuolisen rakenteen, perustuksen ja maan omapaino (kaava 3, a_c - mitan funktio) $V_{gc} = 0,972$ MN

Kuormien laskenta-arvot: pystykuorma ja momentti

$$V_{dc} = V_{gc}$$
 (15)
= 0,972 MN

$$M_{dc} = M_g + M_{q2}$$
= 0,577 MNm (16)

Pystyvoimien tasapainoehdosta (kuva 3)

$$V_{dc} = \frac{1}{2}eL\sigma_{sall} \tag{17}$$

saadaan puristetun alueen leveys

$$e = \frac{2V_{dc}}{L\sigma_{sall}}$$

$$= 1,216 \text{ m}$$
(18)

Momenttitasapainoehto origon suhteen

$$M_d = V_{dc} \left(\frac{a}{2} - \frac{e}{3}\right)$$

$$= 0,627 \text{ MNm}$$
(19)

Pohjapaineen aiheuttaman momentin suhde ulkoiseen momenttiin

$$n = M_d / M_{dc}$$
 (20)
= 1,087 \geq 1

Peruslaatan leveys saadaan iteroimalla.

$$a = a_{\rm c} = 2,100 {\rm m}$$

<u>VASTAUS</u>: Peruslaatan leveys a = 2,400 m

25. TEHTÄVÄ

Laske kuvan 1 lyöntipaaluryhmän paaluvoimat! Kaikilla paaluilla on sama puristusjäykkyys

$$C_i = E_i A_i$$

Paalujen pituudet

$L_1 =$	14,000 m
$L_{2} =$	10,500 m
<i>L</i> ₃ =	7,000 m
	• • • • • •

Paalujen lukumäärät riveittäin

$n_1 =$	4 kpl
$n_2 =$	3 kpl
<i>n</i> ₃ =	3 kpl

Pystyvoima

P = 6 MN

Mitta

d = 1,000 m

Paalujen suhteelliset jäykkyydet

$$k_{i} = \frac{C_{i}/L_{i}}{C_{1}/L_{1}} = \frac{L_{1}}{L_{i}}$$

$$k_{1} = 1,000$$

$$k_{2} = 1,333$$

$$k_{3} = 2,000$$

Jäykkyydet otetaan huomioon painopisteakselia laskettaessa.

Painopisteakselin etäisyys paalurivistä (kuva 2)

3

$$r_1 = \frac{\sum\limits_{i=2}^{3} n_i k_i z_i}{\sum\limits_{i=1}^{3} n_i k_i}$$
(2)

$$=\frac{n_2k_2d + n_3k_3 \cdot 2d}{n_1k_1 + n_2k_2 + n_3k_3}$$
(3)
= 1.143 m

$$\begin{array}{c}
P \\
M \\
\hline
r_2 \\
r_3 \\
\hline
r_1 \\
1 \\
2 \\
3 \\
\hline
Kuva 2.
\end{array}$$

(1)

Momentti painopisteakselilla

r

r

$$M = Pr_2$$
(6)
= 0,857 MNm

Paaluvoima rivissä i

$$N_i = \frac{k_i}{\sum n_i k_i} P + \frac{k_i r_i}{\sum n_i k_i r_i^2} M$$
(7)

$$=\frac{k_i P}{n_1 k_1 + n_2 k_2 + n_3 k_3} + \frac{k_i r_i M}{n_1 k_1 r_1^2 + n_2 k_2 r_2^2 + n_3 k_3 r_3^2}$$
(8)

VASTAUS: Paaluvoimat riveittäin

 $N_1 =$ 0,529 MN $N_2 =$ 0,588 MN $N_3 =$ 0,706 MN 20111205

26. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 lyöntipaaluryhmän pienin ja suurin paaluvoima (taulukot 1 ja 2) sekä suhteelliset siirtymät ja kiertymä!

Kuormitus

$F_x =$	8 MN
$F_z =$	2 MN
$M_y =$	1 MNm

Taulukko 1. Vertikaalipaalut (z_{Vi} paalun yläpäässä).

Muuttuja	Rivi	Paalujen	Vaaka-	Suht.
		lkm	sijainti	jäykkyys
Symboli	i_V	n_{Vi}	Z Vi	k_{Vi}
Yksikkö	-	kpl	m	-
Lukuarvo	1	10	-3,000	0,600
	2	9	3,000	0,700

Taulukko 2. Diagonaalipaalut (z_{Di} paalun yläpäässä), joiden kaltevuus on

 $\kappa = 1/\tan \alpha$ 3,500. = *Muuttuja* Rivi Paalujen Vaaka-Suht. jäykkyys lkm sijainti Symboli i_D k_{Di} $|F_x|$ n _{Di} z_{Di} Yksikkö kpl m F_z **М**_y \boldsymbol{z}_{\perp} 0,962 Lukuarvo 1 8 -3,000 2 7 2,500 0,962

Pysty- ja vinopaalujen suhteelliset jäykkyydet

$$k_i = \frac{\frac{E_i A_i}{L_i}}{\frac{E_0 A_0}{L_0}}$$

ovat keskenään verrannollisia.

Kuva 1.
Diagonaalien kaltevuuskulma

$$\alpha = \arctan(1/\kappa) \tag{1}$$

$$= 15,945^{\circ}$$

Vertikaali- ja diagonaalipaalujen aksiaaliset jäykkyydet

$$A_V = \sum n_{Vi} k_{Vi} \tag{2}$$

$$= 12,300$$

$$A_D = \sum n_{Di} k_{Di}$$
(3)

Vertikaali ja diagonaalipaalujen painopisteakselien *z*- koordinaatit paalun katkaisutasolla (kuva 2)

$$z_V = \frac{\sum n_{Vi} k_{Vi} z_{Vi}}{A_V}$$
(4)
= 0,073 m
$$z_D = \frac{\sum n_{Di} k_{Di} z_{Di}}{A_D}$$
(5)
= -0,433 m

Kuva 2.

Kiertokeskiön sijainti (kuva 2)

$$\begin{cases} x_0 = \frac{z_V - z_D}{\tan \alpha} \\ z_0 = z_V \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_0 = 1,773 \text{ m} \\ z_0 = 0,073 \text{ m} \end{cases}$$
(6a, b)

Pääjäykkyyssuunnan kulma myötäpäivään (ei tarvita tehtävässä)

$$\phi_0 = \frac{1}{2} \arctan \left[\frac{-2A_D \cos \alpha \sin \alpha}{A_V + A_D \cos 2\alpha} \right]$$

$$= -8,623^\circ$$

$$= -0,150 \text{ rad}$$
(7)

Vertikaalipaalujen kohtisuorat etäisyydet (posit./negat.) kiertokeskiöstä

$$r_{Vi} = z_{Vi} - z_V$$
 (8)
 $r_{V1} = -3,073 \text{ m}$
 $r_{V2} = 2,927 \text{ m}$

Diagonaalipaalujen kohtisuorat etäisyydet (posit./negat.) kiertokeskiöstä

$$r_{Di} = (z_{Di} - z_D)\cos\alpha$$
 (9)
 $r_{D1} = -2,468 \text{ m}$
 $r_{D2} = 2,820 \text{ m}$

Jäyhyysmomentti kiertokeskiön suhteen

$$\begin{cases} I_V = \sum n_{Vi} k_{Vi} r_{Vi}^2 \\ I_D = \sum n_{Di} k_{Di} r_{Di}^2 \\ I_V = 110,634 \text{ m}^2 \\ I_D = 100,393 \text{ m}^2 \\ I = I_V + I_D \\ = 211,027 \text{ m}^2 \end{cases}$$
(10a, b)
(10a, b)
(11a)

Kuormitus kiertokeskiössä

$$F_{x 0} = F_x$$
 (12)
= 8.000 MN

$$F_{z0} = F_z \tag{13}$$

$$= 2,000 \text{ MN}$$

$$M_{y0} = M_y - F_x z_0 + F_z x_0$$

$$= 3,960 \text{ MNm}$$
(14)

Kuormaosuudet pysty- ja vaakavoimista (kuva 3)

$$F_{xD} = \frac{F_{z0}}{\sin\alpha} \tag{15}$$

$$= 7,280 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$

$$F_{xV} = F_{x0} - \frac{F_{z0}}{\tan \alpha} \qquad (16)$$

$$= 1,000 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$

Vertikaalipaalujen aksiaalivoimat¹

$$N_{Vi} = k_{Vi} \left(\frac{F_{xV}}{A_V} + \frac{M_{y0}}{I} r_{Vi} \right)$$

$$N_{V1} = 0,014 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$

$$N_{V2} = 0,095 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$
(17)

Diagonaalipaalujen aksiaalivoimat

$$N_{Di} = k_{Di} \left(\frac{F_{xD}}{A_D} + \frac{M_{y0}}{I} r_{Di} \right)$$

$$N_{D1} = 0,441 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$

$$N_{D2} = 0,536 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$
(18)

Suuntakulmien kosinit

 $p_{xVi} = \cos(0) \tag{19}$

$$= 1,000 p_{zVi} = \sin(0)$$
 (20)

$$= 0,000$$

$$p_{xDi} = \cos\alpha$$
(21)

$$= 0,962$$

$$p_{zDi} = \sin\alpha \tag{22}$$
$$= 0,275$$

Jäykkyysmatriisin alkiot

$$k_{11} = \sum n_{Vi} k_{Vi} p_{xVi}^{2} + \sum n_{Di} k_{Di} p_{xDi}^{2}$$

$$= 25.634$$
(23)

$$k_{12} = \sum n_{Vi} k_{Vi} p_{xVi} p_{zVi} + \sum n_{Di} k_{Di} p_{xDi} p_{zDi}$$
(24)

$$= 3,810$$

 $k_{22} = \sum n_{Vi} k_{Vi} p_{zVi}^{2} + \sum n_{Di} k_{Di} p_{zDi}^{2}$
 $= 1,089$
(25)

1) Vertaa yhtälöön

$$\sigma = \frac{F}{A} + \frac{M}{I} y$$

$$k_{33} = I$$
 (26)
= 211,027 m²

Jäykkyysmatriisi

Jäykkyysmatriisi on dimensioton lukuun ottamatta alkiota k_{33} .

Käänteismatriisi

Γ	0,081	-0,285	0,000
K ⁻¹ =	-0,285	1,915	0,000
Ĺ	0,000	0,000	0,005

Voimavektorin {*f* } alkiot

 $F_{x 0} = 8,000 \text{ MN}$ $F_{z 0} = 2,000 \text{ MN}$ $M_{y 0} = 3,960 \text{ MNm}$

Siirtymävektori koordinaatiston ollessa kiertokeskiössä

$$\{\delta\} = [K]^{-1}\{f\}$$
(27)
$$\Rightarrow \begin{cases} u_0 = & 0,081 \text{ MN} \\ w_0 = & 1,553 \text{ MN} \\ \varphi = & 0,019 \text{ MNm} \end{cases}$$

Suhteelliset siirtymät alkuperäisessä koordinaatistossa

$$u = u_{0} - z_{0} \sin \varphi$$

$$= 0,080 \text{ MN}$$

$$w = w_{0} + x_{0} \sin \varphi$$

$$= 1,586 \text{ MN}$$
(28)
(29)

Todelliset siirtymät saadaan, kun käytetään todellisia jäykkyyksiä.

Paaluvoimat saadaan myös siirtymäsuureiden avulla pystypaaluille

$$N_{Vi} = k_{Vi} (p_{xVi} u_0 + p_{zVi} w_0 + r_{yVi} \varphi)$$

$$N_{V1} = 0,014 \text{ MN}$$

$$N_{V2} = 0,095 \text{ MN}$$
(30)

ja vinopaaluille

$$N_{Di} = k_{Di} (p_{xDi} u_{0} + p_{zDi} w_{0} + r_{yDi} \varphi)$$

$$N_{D1} = 0,441 \text{ MN}$$

$$N_{D2} = 0,536 \text{ MN}$$
(31)

VASTAUS:

Pienin ja suurin paaluvoima

$N_{\rm min} =$	0,014 MN	Puristusta	V1
$N_{\text{max}} =$	0,536 MN	Puristusta	D2

Suhteelliset siirtymät ja kiertymä

u =	0,080 MN
<i>w</i> =	1,586 MN
φ =	0,019 MNm

Vaihtoehtoinen tapa paaluvoimien laskentaan

Momenttien kuormaosuudet

$$M_V = \frac{I_V}{I_V + I_D} M_{y0} \tag{32}$$

$$= 2,076 \text{ MNm}$$

$$M_{\rm P} = M_{\rm M} - M_{\rm V}$$
(33)

$$= 1,884 \text{ MNm}$$
(33)

Vertikaalipaalujen aksiaalivoimat

$$N_{Vi} = k_{Vi} \left(\frac{F_{xV}}{A_V} + \frac{M_V r_{Vi}}{I_V} \right)$$

$$N_{V1} = 0,014 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$

$$N_{V2} = 0,095 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$
(34)

Diagonaalipaalujen aksiaalivoimat

$$N_{Di} = k_{Di} \left(\frac{F_{xD}}{A_D} + \frac{M_D r_{Di}}{I_D} \right)$$

$$N_{D1} = 0,441 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$

$$N_{D2} = 0,536 \text{ MN} \quad \text{Puristusta}$$
(35)

20111205

27. TEHTÄVÄ

Vanhaa puupaaluperustusta on myöhemmin täydennetty teräsbetonipaaluilla ja vielä tämän jälkeen yhdellä teräspaalulla. Ks. kuva 1 ja taulukko 1.

Tutki ovatko lyöntipaaluryhmän paaluvoimat hyväksyttäviä! Määritä myös lyöntipaaluryhmän pääjäykkyyssuunnan koordinaatisto ja pääjäykkyydet!

Taulukko 1.Paalurivien lukumäärä sekä näissä riveissä olevien paalujen
lukumäärä, kaltevuus poikkileikkausala, kimmokerroin ja sijainti.MuuttujaRiviPaalujenKaltevuusPoikkil.Kimmo-Pysty-Vaaka-

Muuttuja	KIVI	Paalujen	Kaitevuus	POIKKII.	Kimmo-	Pysty-	vаака-
		lkm		ala	kerroin	sijainti	sijainti
Symboli	i	\boldsymbol{j}_i	$\tan \alpha_i$	A_i	E_i	x_i	Z _i
Yksikkö	-	kpl	-	m ²	MN/m ²	m	m
Lukuarvo	1	5	0,000	0,031	5 600	0	-2,000
	2	5	0,000	0,031	5 600	0	0,000
	3	3	0,200	0,090	31 600	0	0,000
	4	1	0,250	0,018	210 000	0	2,000

Paalujen sallitut puristusjännitykset paalutusluokassa III ovat seuraavat:

 \mathbf{Puu}^1

$$\sigma_{w, \text{ sall}} = 5 \text{ MN/m}^2$$

Teräsbetoni²

 $\sigma_{c, \text{ sall}} = 5 \text{ MN/m}^2$

Teräs³

$$\sigma_{s, \text{ sall}} = 40 \text{ MN/m}^2$$

- 1) r = 100 mm, T40, AL A, KL 1.
- 2) a = 300 mm, K40.

3) r = 75 mm, Fe52C.

27. tehtävä

Kuormitus

$F_x =$	2,000 MN
$F_z =$	0,400 MN
$M_y =$	1,000 MNm

8 m

Kovan pinnan syvyys

h =

 F_x F_z M_y 1 2 3 h 4x

Pituus (kuva 2)

$$L_i = h_i / \cos \alpha_i \tag{1}$$

Jäykkyys

$$k_i = \frac{C_i}{L_i} \tag{2}$$

$$\Rightarrow k_i = \frac{L_i \Lambda_i}{L_i} \tag{3}$$

Suuntakulman kosini *x* - ja *z* -akselien suhteen (kuva 2)

$$p_{x,i} = \cos \alpha_i \tag{4}$$

$$p_{z,i} = \cos(90^\circ - \alpha_i) \tag{5}$$

$$=\sin\alpha_i$$
 (6)

Normaalivoiman momenttivarsi origon suhteen

$$\boldsymbol{r}_{y,i} = \boldsymbol{z}_{i} \boldsymbol{p}_{x,i} \cdot \boldsymbol{x}_{i} \boldsymbol{p}_{z,i} \tag{7}$$

Paalurivien jäykkyysmatriisien alkiot $k_{11,i} = n_i k_i p_{x,i}^2$

 $k_{11,i} = n_i k_i p_{x,i}^2$ (8)

$$k_{12,i} = k_{21,i} \tag{9}$$

 $= n_i k_i p_{x,i} p_{z,i}$ (10)

$$k_{13,i} = k_{31,i} \tag{11}$$

 $= n_i k_i p_{x,i} r_{y,i} \tag{12}$

$$k_{22,i} = n_i k_i p_{z,i}^{2}$$
(13)

$$k_{23,i} = k_{32,i} \tag{14}$$

$$k_{33,i} = n_i k_i r_{y,i}^{2}$$
(16)

Paaluryhmän jäykkyysmatriisin alkiot

$$k_{mn} = \sum_{i=0}^{\max} k_{mn,i} \tag{17}$$

Taulukko 2. Jäykkyysmatriisin alkioiden laskenta.

Muuttuja	Rivi	Paalujen	Pysty-	Vaaka-	Kalte-	Kaltevuus	Pinta-
		lkm	sijainti	sijainti	vuus	kulma	ala
Symboli	i	${m j}_{i}$	<i>x</i> _{<i>i</i>}	Z _i	$\tan \alpha_i$	α_i	A_i
Yksikkö	-	kpl	m	m	-	0	m^2
Lukuarvo	1	5	0,000	-2,000	0,000	0,000	0,031
	2	5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,031
	3	3	0,000	0,000	0,200	11,310	0,090
	4	1	0,000	2,000	0,250	14,036	0,018
	:						
1 <i>1 1 1</i>	D'	T7.	D' 4	T. 11		М	
Muuttuja	K IVI	Kimmo-	Pituus	Jaykkyys	Suuntaku	mien	Mom.
Muuttuja	RIVI	Kimmo- kerroin	Pituus	Jaykkyys	Suuntaku kosinit	lmien	Mom. varsi
Muuttuja Symboli	kivi i	Kimmo- kerroin <i>E</i> _i		Jaykkyys k _i	Suuntaku kosinit <i>p</i> _{x,i}	lmien <i>p</i> _{z,i}	Mom. varsi r _{y,i}
Muuttuja Symboli Kaava	kivi i	kimmo- kerroin E _i	Pituus L_i (1)	Jауккууз k _i (3)	Suuntaku kosinit $p_{x,i}$ (4)	mien <i>p</i> _{z,i} (6)	Mom. varsi $r_{y,i}$ (7)
Muuttuja Symboli Kaava Yksikkö	i -	Kimmo- kerroin <i>E_i</i> MN/m ²	Pituus L_i (1) m	Jауккууз k _i (3) MN/m	Suuntaku kosinit <i>p_{x,i}</i> (4) -	mien <i>p</i> _{z,i} (6) -	Mom. varsi r _{y,i} (7) m
Muuttuja Symboli Kaava Yksikkö Lukuarvo	kivi <i>i</i> - 1	Kimmo- kerroin E_i MN/m ² 5 600	Pituus <i>L_i</i> (1) <u>m</u> 8,000	Jaykkyys k _i (3) <u>MN/m</u> 21,700	Suuntaku kosinit $p_{x,i}$ (4) - 1,000	<i>p</i> _{z,i} (6) - 0,000	Mom. varsi $r_{y,i}$ (7) m -2,000
Muuttuja Symboli Kaava Yksikkö Lukuarvo	kivi <i>i</i> - 1 2	Kimmo- kerroin <i>E_i</i> MN/m ² 5 600 5 600	Pituus <i>L_i</i> (1) <u>m</u> 8,000 8,000	Jaykkyys k _i (3) <u>MN/m</u> 21,700 21,700	Suuntaku kosinit $p_{x,i}$ (4) - 1,000 1,000	<i>p</i> _{z,i} (6) - 0,000 0,000	Mom. varsi $r_{y,i}$ (7) m -2,000 0,000
Muuttuja Symboli Kaava Yksikkö Lukuarvo	kivi <i>i</i> - 1 2 3	Kimmo- kerroin <i>E_i</i> MN/m ² 5 600 5 600 31 600	Pituus <i>L_i</i> (1) m 8,000 8,000 8,158	Jaykkyys k _i (3) <u>MN/m</u> 21,700 21,700 348,596	Suuntaku kosinit $p_{x,i}$ (4) - 1,000 1,000 0,981	<i>p</i> _{z,i} (6) - 0,000 0,000 0,196	Mom. varsi $r_{y,i}$ (7) m -2,000 0,000 0,000
Muuttuja Symboli Kaava Yksikkö Lukuarvo	kivi <i>i</i> - 1 2 3 4	Kimmo- kerroin <i>E_i</i> MN/m ² 5 600 5 600 31 600 210 000	Pituus <i>L_i</i> (1) m 8,000 8,000 8,158 8,246	Jaykkyys k _i (3) <u>MN/m</u> 21,700 21,700 348,596 458,392	Suuntaku kosinit $p_{x,i}$ (4) - 1,000 1,000 0,981 0,970	mien <i>p</i> _{z,i} (6) - 0,000 0,000 0,196 0,243	Mom. varsi $r_{y,i}$ (7) m -2,000 0,000 0,000 1,940

•••	Muuttuja	Rivi		Paalurivien jäykkyysmatriisien alkiot					
	Symboli	i	<i>k</i> 11, <i>i</i>	k _{12,i}	k _{13,i}	$k_{22,i}$	$k_{23,i}$	k _{33,i}	
	Kaava		(8)	(10)	(12)	(13)	(15)	(16)	
	Yksikkö	-	MN/m	MN/m	MN	MN/m	MN	MNm	
	Lukuarvo	1	108,500	0,000	-217,000	0,000	0,000	434,000	
		2	108,500	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
		3	1005,567	201,113	0,000	40,223	0,000	0,000	
		4	431,428	107,857	862,856	26,964	215,714	1725,712	
			•						
	Muu	ittuja	Paaluryhmän jäykkyysmatriisin alkiot						
	Syn	nboli	<i>k</i> ₁₁	<i>k</i> ₁₂ = <i>k</i> ₂₁	<i>k</i> ₁₃ = <i>k</i> ₃₁	<i>k</i> 22	<i>k</i> ₂₃ = <i>k</i> ₃₂	<i>k</i> 33	
Kaava		aava	(17)	(17)	(17)	(17)	(17)	(17)	
	Yksikkö		MN/m	MN/m	MN	MN/m	MN	MNm	
	Lukı	iarvo	1653,995	308,970	645,856	67,187	215,714	2159,712	

Jäykkyysmatriisin alkioiden laskenta on esitetty taulukossa 2. $\begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{13} \end{bmatrix}$

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} & k_{13} \\ k_{21} & k_{22} & k_{23} \\ k_{31} & k_{32} & k_{33} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1653,995 & 308,970 & 645,856 \\ 308,970 & 67,187 & 215,714 \\ 645,856 & 215,714 & 2159,712 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} MN/m & MN/m & MN \\ MN/m & MN/m & MN \\ MN & MN & MNm \end{bmatrix}$$
(18)

Tasapainoehdosta saadaan paaluryhmän siirtymävektori

$$\{f\} = [K]\{\delta\} \tag{19}$$

$$\Rightarrow \{\delta\} = [K]^{-1}\{f\}$$
(20)

Siirtymävektorin alkiot (paalulaatan siirtymät ja kiertymät)

u = 0,001 m w = 0,003 m $\varphi = 0,000 \text{ rad}$

Paaluvoimat on laskettu taulukossa 3.

$$N_i = k_i \Delta_i \tag{21}$$

 $= k_{i} (p_{x,i} u + p_{z,i} w + r_{y,i} \varphi)$ (22)

$$N_{\max,i} = \sigma_{p, \text{ sall}} A_i \tag{23}$$

Symboli	i	$N_{\min,i}$	N_i	$N_{\max,i}$	Sallituissa
Kaava			(21)	(23)	rajoissa
Yksikkö	-	MN	MN	MN	
Lukuarvo	1	0	0,015	0,155	OK
	2	0	0,013	0,155	OK
	3	0	0,435	0,450	OK
	4	0	0,595	0,720	OK

Taulukko 3. Paaluvoimat sekä sallitut ääriarvot.

Kiertokeskiö

$$\begin{cases} x_{0} = -\frac{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{13} \\ k_{12} & k_{23} \\ k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}} = -\frac{k_{11}k_{23} - k_{12}k_{13}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}} \\ z_{0} = -\frac{\begin{vmatrix} k_{12} & k_{13} \\ k_{22} & k_{23} \\ k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}} = -\frac{k_{12}k_{23} - k_{22}k_{13}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}} \\ x_{0} = -10,0382 m \\ z_{0} = -1,4847 m \end{cases}$$
(24a, b)

Pääjäykkyyssuunnan kulma (vastapäivään) radiaaneina

$$\phi_{0} = \frac{1}{2} \arctan\left(\frac{2k_{12}}{k_{11} - k_{22}}\right)$$

$$= 0,186 \text{ rad}$$

$$= 10,639^{\circ}$$
(25)

Paalun pysty- ja vaakasijainti sekä kaltevuuskulma pääjäykkyys-koordinaatistossa (kuva 3)

$$x_{ki} = (z_i - z_0) \sin \phi_0 + (x_i - x_0) \cos \phi_0$$
(26)

$$z_{ki} = (z_i - z_0) \cos \phi_0 - (x_i - x_0) \sin \phi_0$$
(27)

$$\alpha_{ki} = \alpha_i - \phi_0 \tag{28}$$

Kuva 3.

Taulukko 4. Jäykkyysmatriisin alkioiden laskenta.

	<u> </u>	/			
Muuttuja	Rivi	Lkm	Sijaintiko	Sijaintikoordinaatit	
Symboli	$i_k = i$	$j_{ki} = j_i$	x_{ki}	Z _{ki}	α_{ki}
Kaava			(26)	(27)	(28)
Yksikkö	-	kpl	m	m	0
Lukuarvo	1	5	9,771	-2,360	-10,639
	2	5	10,140	-0,394	-10,639
	3	3	10,140	-0,394	0,671
	4	1	10,509	1,572	3,398
	:				
Muuttuja	Rivi	Jäykkyys	Suuntak. l	kosinit	M.varsi
Symboli	$i_k = i$	$k_{ki} = k_i$	$p_{xk,i}$	$p_{zk,i}$	$r_{yk,i}$
Kaava			(4)	(6)	(7)
Yksikkö	-	MN/m	-	-	m
Lukuarvo	1	21,700	0,983	-0,185	-0,515
	2	21,700	0,983	-0,185	1,485
	3	348,596	1,000	0,012	-0,513
	4	458,392	0,998	0,059	0,946

•••	Muuttuja	Rivi	Paalurivien jäykkyysmatriisien alkiot						
	Symboli	$i_k = i$	k_{11ki}	k_{12ki}	k _{13ki}	k_{22ki}	k_{23ki}	<i>k</i> _{33ki}	
	Yksikkö	-	MN/m	MN/m	MN	MN/m	MN	MNm	
	Lukuarvo	1	104,802	-19,686	-54,952	3,698	10,322	28,813	
		2	104,802	-19,686	158,318	3,698	-29,739	239,162	
		3	1045,646	12,253	-536,250	0,144	-6,284	275,011	
		4	456,782	27,119	432,883	1,610	25,700	410,235	
Muuttuja		ıttuja	Paaluryhmän jäykkyysmatriisin alkiot						
Symboli		nboli	k_{11k}	$k_{12k} = k_{21k}$	$k_{13k} = k_{31k}$	k_{22k}	$k_{23k} = k_{32k}$	k_{33k}	
Yksikkö		MN/m	MN/m	MN	MN/m	MN	MNm		
Lukuarvo		iarvo	1712,032	0,000	0,000	9,149	0,000	953,222	

Jäykkyysmatriisin alkiot on laskettu taulukossa 4.

$$\begin{bmatrix} K_k \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} k_{11k} & k_{12k} & k_{13k} \\ k_{21k} & k_{22k} & k_{23k} \\ k_{31k} & k_{32k} & k_{33k} \end{bmatrix}$$
(29)
$$= \begin{bmatrix} 1712,032 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 9,149 & 0,000 \\ 0,000 & 0,000 & 953,222 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} MN/m & MN/m & MN \\ MN/m & MN/m & MN \\ MN & MN & MNm \end{bmatrix}$$

Pääjäykkyydet sijaitsevat lävistäjällä.

VASTAUS:

Paaluvoimat ovat sallituissa rajoissa. Kiertokeskiö on

$$x_0 = -10,0382 \text{ m}$$

$$z_0 = -1,4847 \text{ m}$$

Pääjäykkyyssuunnan kulma on

0,186 rad	$\phi_0 =$
	Pääjäykkyydet ovat
1 712 MN/m	$k_{11k} =$
9 MN/m	$k_{22k} =$
953 MNm	$k_{33k} =$

20111205

28. TEHTÄVÄ

Paaluille perustettua pilaria (kuva 1 ja taulukko 1) kuormittaa yläpäästä momentti $M_y = 1 \text{ MNm}$ Laske pilarin alapäähän aiheutuva, peruslaattaa kuormittava vaakavoima $F_{z\,1-1}$ ja

Laske pilarin alapäähän aiheutuva, peruslaattaa kuormittava vaakavoima $F_{z \ 1-1}$ j momentti $M_{y \ 1-1}$!

Taulukko 1.Paalurivien lukumäärä sekä näissä riveissä olevien paalujen
lukumäärä, kaltevuus, jäykkyys sekä sijainti.

Muuttuja	Rivi	Paalujen	Kaltevuus	Jäykkyys	Pysty-	Vaaka-
		lkm			sijainti	sijainti
Symboli	i	j _i	$\tan \alpha_i$	<i>k i</i>	<i>x</i> _{<i>i</i>}	z_i
Yksikkö	-	kpl	-	MN/m	m	m
Lukuarvo	1	1	-0,250	20,000	0,000	-0,800
	2	1	0,250	20,000	0,000	-0,800
	3	1	-0,250	20,000	0,000	0,800
	4	1	0,250	20,000	0,000	0,800

Pilarin poikkileikkaus on neliö, jonka sivun pituus on a = 0,600 mja sen kimmokerroin on $E = 30\ 000 \text{ MN/m}^2$ Mitat

L =	6 m
d =	1 m
h =	10 m

Kuva 1.

Jäykkyysmatriisin alkiot on laskettu taulukossa 2.

Taulukko	2.
----------	----

Muuttuja	Rivi	Paalujen	Pysty-	Vaaka-	Kalte-	Kaltevuus	Jäykkyys	
		lkm	sijainti	sijainti	vuus	kulma		
Symboli	i	${m j}_{i}$	<i>x</i> _{<i>i</i>}	Z i	$\tan \alpha_i$	α_i	k _i	
Yksikkö	-	kpl	m	m	-	0	MN/m	
Lukuarvo	1	1	0,000	-0,800	-0,250	-14,036	20,000	
	2	1	0,000	-0,800	0,250	14,036	20,000	
	3	1	0,000	0,800	-0,250	-14,036	20,000	
	4	1	0,000	0,800	0,250	14,036	20,000	
	:							
Muuttuja	Rivi	Suuntak. I	kosinit	M.varsi				
Symboli	i	$p_{x,i}$	p _{z,i}	r _{y,i}				
Yksikkö	-	-	-	m				
Lukuarvo	1	0,970	-0,243	-0,776				
	2	0,970	0,243	-0,776				
	3	0,970	-0,243	0,776				
	4	0,970	0,243	0,776				
	:							
Muuttuja	Rivi	Paaluri	vin pääjäy	kkyydet	Paalurivin muut matr. alkiot			
Symboli	i	$k_{11,i}$	k _{22,i}	k _{33,i}	$k_{12,i} = k_{21,i}$	$k_{13,i} = k_{31,i}$	$k_{23,i} = k_{32,i}$	
Yksikkö	-	MN/m	MN/m	MNm	MN/m	MN	MN	
Lukuarvo	1	18,824	1,176	12,047	-4,706	-15,059	3,765	
	2	18,824	1,176	12,047	4,706	-15,059	-3,765	
	3	18,824	1,176	12,047	-4,706	15,059	-3,765	
	4	18,824	1,176	12,047	4,706	15,059	3,765	
Muu	ıttuja	Paaluryh	män pääjä	ykkyydet	Muut	t matriisin	alkiot	
Syı	nboli	<i>k</i> ₁₁	<i>k</i> 22	<i>k</i> 33	$k_{12,i} = k_{21}$	$k_{13,i} = k_{31}$	$k_{23,i} = k_{32}$	
Yk	sikkö	MN/m	MN/m	MNm	MN/m	MN	MN	
Lukı	iarvo	75,294	4,706	48,188	0,000	0,000	0,000	

Pääjäykkyyssuunnan kulma

$$\phi_0 = \frac{1}{2} \arctan\left(\frac{2k_{12}}{k_{22} - k_{11}}\right)$$
= 0,000 rad (1)

$$\begin{cases} x_{0} = -\frac{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{13} \\ k_{12} & k_{23} \\ k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}} = -\frac{k_{11}k_{23} - k_{12}k_{13}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}} \\ z_{0} = -\frac{\begin{vmatrix} k_{12} & k_{13} \\ k_{22} & k_{23} \\ k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}} = -\frac{k_{12}k_{23} - k_{22}k_{13}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}} \\ \Rightarrow \begin{cases} x_{0} = & 0,000 \\ z_{0} = & 0,000 \\ z_{0} = & 0,000 \\ m \end{cases}$$
(2a, b)

Jäykkyysmatriisi (taulukko 2)

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} & k_{13} \\ k_{21} & k_{22} & k_{23} \\ k_{31} & k_{32} & k_{33} \end{bmatrix}$$
(3)
$$= \begin{bmatrix} 75,294 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 4,706 & 0,000 \\ 0,000 & 0,000 & 48,188 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} MN/m & MN/m & MN \\ MN/m & MN/m & MN \\ MN & MN & MNm \end{bmatrix}$$

_

Jäykkyysmatriisin käänteismatriisi

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 0,013 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 0,213 & 0,000 \\ 0,000 & 0,000 & 0,021 \end{bmatrix}$$

Tasapainoehto

$$\{f\} = [K]\{\delta\} \tag{4}$$

Paaluryhmän siirtymävektori

$$\{\delta\} = [K]^{-1}\{f\}$$
(5)

Korvataan pilarin yläpään sivutuki vaakavoimalla $F_z = -1$ MN

ja ratkaistaan todellisen tukireaktion suuruus.

$$H = cF_z \tag{6}$$

Momentti origossa vaakavoimasta

$$M_{y\,0,Fz} = F_{z}(L+d)$$
(7)

Voimavektorin alkiot origossa momentista ($M_y = 1$) ja vaakavoimasta ($F_z = -1$) on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3.

	$i = M_y$	$i = F_z$	
$F_{x 0,i}$	0,000	0,000	MN
$F_{z 0,i}$	0,000	-1,000	MN
$M_{y 0,i}$	1,000	-7,000	MNm

Paalulaatan siirtymävektorin alkiot momentista ($M_y = 1$) ja vaakavoimasta ($F_z = -1$) on esitetty taulukossa 4.

Taulukko 4.

	$i = M_y$	$i = F_z$		
u _{0,i}	0,000	0,000	m	pystysiirtymä
W _{0,i}	0,000	-0,213	m	vaakasiirtymä
$\varphi_{0,i}$	0,021	-0,145	rad	kiertymä

Pilarin taivutusjäykkyys

$$D = E \frac{a^4}{12}$$
(8)
= 324 MN/m²

Momentin \boldsymbol{M}_y aiheuttama vaakasiirtymä pilarin yläpäässä (kuva 2)

$$w_{My} = w_{0,My} + (L+d)\varphi_{0,My} + \frac{M_y L^2}{2D}$$

= 0,201 m (9)

Vaakavoiman F_{z} aiheuttama vaakasiirtymä pilarin yläpäässä (kuva 3)

$$w_{Fz} = w_{0,Fz} + (L+d)\varphi_{0,Fz} + \frac{F_z L^3}{3D}$$

$$= -1,452 \text{ m}$$
(10)

Ehto pilarin yläpäässä

$$w = w_{Mv} + cw_{Fz} = 0 \tag{11}$$

$$\Rightarrow c = \frac{-w_{My}}{w_{Fz}} \tag{12}$$

Kuva 3.

Vaakavoima ja momentti pilarin alapäässä $F_{z \ 1-1} = H = cF_z$

$$_{1-1} = H = cF_z$$
 (13)
= -0,138 MN
 $M_{y\,1-1} = M_y + HL$ (14)

VASTAUS:

Vaakavoima ja momentti ovat

$$F_{z 1-1} = -0,138 \text{ MN}$$

 $M_{y 1-1} = 0,170 \text{ MNm}$

ULOKKEEN TAIPUMIEN JA KIERTYMIEN JOHTAMINEN MOHRIN MENETELMÄLLÄ

Kuvassa A on esitetty ulokkeen pään taipuman ja kiertymän määrittäminen ulokkeen päässä vaikuttavasta pistevoimasta F ja pistemomentista M_0 .

Kuva A.

Mohrin menetelmä

- 1) Ratkaistaan ulkoisen kuorman rakenteeseen aiheuttaman taivutusmomentin M(x) suhde rakenteen taivutusjäykkyyteen D(x) (M/D-kuvio).
- 2) Rakenteen vapaakappalekuvion reunaehtoja modifioidaan siten, että alkuperäisen kuvion taipumat vastaavat uuden taivutusmomentteja ja vastaavasti kiertymät leikkausvoimia. Rakenteen modifioitua vapaakappalekuviota kuormitetaan M/D-jakaumalla.
- 3) M/D-jakaumalla kuormitetusta rakenteesta laskettava momenttikuvio $M_{M/D}(x)$ vastaa alkuperäisen rakenteen taipumakuviota v(x) ja vastaavasti leikkausvoimakuvio $Q_{M/D}(x)$ kiertymäkuviota $\varphi(x)$.

Ks. lisäesimerkkejä: Arvo Ylinen: *Kimmo ja lujuusoppi I*. WSOY. 2 p. Porvoo 1965. S. 268 - 273.

20111205

29. TEHTÄVÄ

Määritä y -z -tasossa se alue (sydänkuvio), jolla pystykuorma

V = 1 MN

voi sijaita niin, että kaikki paalut ovat puristettuja! Ks. kuva 1 ja taulukko 1.

Käytä avaruuspaalutuksen tasapainoyhtälöryhmää!

Paalut ovat pystysuoria.

Mitat

$$d = 1,500 \text{ m}$$

 $L = 5,000 \text{ m}$

Taulukko 1. Paalujen yläpään koordinaatit ja pituudet.

Symboli	i	x _i	У <i>і</i>	Z _i	L_i
Yksikkö	-	m	m	m	m
Lukuarvo	1	0,000	0,750	-1,500	10,000
	2	0,000	0,750	0,000	15,000
	3	0,000	0,750	1,500	20,000
	4	0,000	-0,750	-1,500	10,000
	5	0,000	-0,750	0,000	15,000

29. tehtävä

$$p_{y,i} = \cos \alpha_{i,y} = 0 \tag{1}$$

$$p_{z,i} = \cos \alpha_{i,z} = 0 \tag{2}$$

$$r_{x,i} = y_i p_{z,i} - z_i p_{y,i} = 0$$
(3)

Avaruuspaalutuksen jäykkyysmatriisi sievenee 3 · 3 matriisiksi

Paalujen suhteelliset aksiaalijäykkyydet

$$k_{i} = \frac{\frac{E_{i}A_{i}}{L_{i}}}{\frac{E_{3}A_{3}}{L_{3}}}$$

$$\Rightarrow k_{i} = \frac{L_{3}}{L_{i}}$$

$$k_{1} = 2,000$$

$$k_{2} = 1,333$$

$$k_{3} = 1,000$$
(5)

Paaluryhmän painopisteakselin paikka

$$y_{0} = \frac{\sum k_{i} y_{i}}{\sum k_{i}}$$
(6)
= 0,098 m
$$z_{0} = \frac{\sum k_{i} z_{i}}{\sum k_{i}}$$
(7)
= -0,587 m

Suuntakulman kosini x -akselin sekä momenttivarsi y - ja z -akselin suhteen

$$p_{x,i} = \cos \alpha_{i,x}$$

$$(8)$$

$$r_{x,i} = 7; p_{x,i} - x; p_{x,i}$$

$$(9)$$

$$\mathbf{r}_{y,i} = \mathcal{L}_i \mathbf{p}_{x,i} \cdot \mathbf{x}_i \mathbf{p}_{z,i} \tag{9}$$

$$\boldsymbol{r}_{z,i} = \boldsymbol{x}_{i} \boldsymbol{p}_{y,i} \boldsymbol{-} \boldsymbol{y}_{i} \boldsymbol{p}_{x,i} \tag{10}$$

Jäykkyysmatriisin alkion arvojen laskenta on esitetty taulukossa 2.

Muuttuja	Plu	Sijai	ntikoordin	aatit	Kulma	Jäykkyys	
Symboli	i	<i>x</i> _{<i>i</i>}	у і	Z i	α_i	k_i	
Yksikkö		m	m	m	0	-	
Lukuarvo	1	0,000	0,652	-0,913	0,000	2,000	
	2	0,000	0,652	0,587	0,000	1,333	
	3	0,000	0,652	2,087	0,000	1,000	
	4	0,000	-0,848	-0,913	0,000	2,000	
	5	0,000	-0,848	0,587	0,000	1,333	
	:						
Muuttuja	Plu	Suun	takulman k	osinit	Norm.vo	iman mom	enttivarsi
Muuttuja Symboli	Plu i	Suunt $p_{x,i}$	takulman k p _{y,i}	osinit p _{z,i}	Norm.vo r _{x,i}	iman momo r _{y,i}	enttivarsi r _{z,i}
Muuttuja Symboli Yksikkö	Plu i	Suunt $p_{x,i}$	takulman k p _{y,i} -	osinit p _{z,i}	Norm.vo r _{x,i} m	iman momo <i>r</i> _{y,i} m	enttivarsi r _{z,i} m
Muuttuja Symboli Yksikkö Lukuarvo	Plu i 1	Suunt <i>p</i> _{<i>x,i</i>} - 1,000	takulman k p _{y,i} - 0,000	osinit <i>p</i> _{z,i} - 0,000	Norm.vo r _{x,i} m 0,000	iman momo <i>r_{y,i}</i> m -0,913	enttivarsi r _{z,i} m -0,652
Muuttuja Symboli Yksikkö Lukuarvo	Plu i 1 2	Suun <i>p</i> _{x,i} - 1,000 1,000	takulman k p _{y,i} - 0,000 0,000	osinit	Norm.vo r _{x,i} m 0,000 0,000	iman momo r _{y,i} m -0,913 0,587	enttivarsi r _{z,i} m -0,652 -0,652
Muuttuja Symboli Yksikkö Lukuarvo	Plu <i>i</i> 1 2 3	Suunt <i>p</i> _{x,i} - 1,000 1,000 1,000	takulman k <i>P</i> _{y,i} - 0,000 0,000 0,000	osinit <i>p</i> _{z,i} - 0,000 0,000 0,000	Norm.vo r _{x,i} m 0,000 0,000 0,000	iman momo r _{y,i} m -0,913 0,587 2,087	enttivarsi r _{z,i} m -0,652 -0,652 -0,652
Muuttuja Symboli Yksikkö Lukuarvo	Plu <i>i</i> 1 2 3 4	Suunt <i>p</i> _{x,i} - 1,000 1,000 1,000 1,000	takulman k <i>P</i> _{y,i} - 0,000 0,000 0,000 0,000	osinit p _{z,i} - 0,000 0,000 0,000 0,000	Norm.vo r _{x,i} m 0,000 0,000 0,000 0,000	iman momo r _{y,i} m -0,913 0,587 2,087 -0,913	enttivarsi r _{z,i} m -0,652 -0,652 -0,652 0,848
Muuttuja Symboli Yksikkö Lukuarvo	Plu <i>i</i> 1 2 3 4 5	Suunt <i>p</i> _{x,i} - 1,000 1,000 1,000 1,000 1,000	takulman k <i>p</i> _{y,i} - 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000	osinit p _{z,i} - 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000	Norm.vo r _{x,i} m 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000	iman momo r _{y,i} m -0,913 0,587 2,087 -0,913 0,587	enttivarsi r _{z,i} m -0,652 -0,652 -0,652 0,848 0,848

Taulukko 2. Jäykkyysmatriisin alkioiden laskenta.

	:						
Muuttuja	Plu		Paalun jäy	kkyysmatri	isin alkiot		
Symboli	i	<i>k</i> _{11,<i>i</i>}	<i>k</i> _{12,<i>i</i>}	<i>k</i> _{13,<i>i</i>}	k _{22,i}	<i>k</i> _{23,<i>i</i>}	<i>k</i> _{33,<i>i</i>}
Lukuarvo	1	2,000	-1,826	-1,304	1,667	1,191	0,851
	2	1,333	0,783	-0,870	0,459	-0,510	0,567
	3	1,000	2,087	-0,652	4,355	-1,361	0,425
	4	2,000	-1,826	1,696	1,667	-1,548	1,438
	5	1,333	0,783	1,130	0,459	0,664	0,958
Yk	sikkö	MN/m	MN	MN	MNm	MNm	MNm
Lukı	iarvo	7,667	0,000	0,000	8,609	-1,565	4,239
Syr	nboli	<i>k</i> 11	<i>k</i> ₁₂ = <i>k</i> ₂₁	<i>k</i> ₁₃ = <i>k</i> ₃₁	<i>k</i> 22	<i>k</i> ₂₃ = <i>k</i> ₃₂	<i>k</i> 33
Muu	ıttuja		Paaluryhm	län jäykkyy	smatriisin	alkiot	

Jäykkyysmatriisi

Jaykkyysillati lisi			_			
	7,667	0,000	0,000	MN/m	MN/m	MN]
$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} =$	0,000	8,609	-1,565	MN/m	MN/m	MN
L	0,000	-1,565	4,239	MN	MN	MNm
Jäykkyysmatriisin kää	inteismatrii	si	_			
Γ	0,130	0,000	0,000	[m / N	m / N	1/N]
$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix}^{-1} =$	0,000	0,125	0,046	m / N	m / N	1/N
	0,000	0,046	0,253	[1/N	1/N	1 / Nm
E			· -			

Tasapainoehdosta

$$\{F\} = [K]\{\delta\} \tag{11}$$

saadaan paaluryhmän siirtymävektori

$$\{\delta\} = [K]^{-1}\{F\}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} u \\ \varphi \\ \theta \end{cases} = [K]^{-1} \begin{cases} 1 \\ z \\ -y \end{cases} \quad (Pystyvoima x - akselin suuntaan [MN])
(Momentti y - akselin ympäri [MNm])
(Momentti z - akselin ympäri [MNm])
\Rightarrow \begin{cases} u = 0,000 \quad y + 0,000 \quad z + 0,130 \\ v = -0,046 \quad y + 0,125 \quad z + 0,000 \\ \theta = -0,253 \quad y + 0,046 \quad z + 0,000 \end{cases}$$
(12)

Paaluvoimat

$$N_{i} = k_{i} \Delta_{i}$$
(14)

$$= k_{i} (p_{x,i} u + r_{y,i} \varphi + r_{z,i} \theta)$$
(15)

$$N_{1} = 0,414 \quad y + 0,057 \quad z + 0,261 = 0$$
(14)

$$N_{2} = 0,184 \quad y + 0,057 \quad z + 0,174 = 0$$
(15)

$$N_{3} = 0,069 \quad y + 0,057 \quad z + 0,174 = 0$$
(15)

$$N_{4} = -0,345 \quad y + 0,057 \quad z + 0,130 = 0$$
(15)

$$N_{4} = -0,345 \quad y + 0,230 \quad z + 0,130 = 0$$
(15)

$$N_{5} = -0,322 \quad y + 0,149 \quad z + 0,174 = 0$$
(14)

VASTAUS:

Sallittua aluetta (sydänkuvio) rajoittavat suorat on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2.

30. TEHTÄVÄ

Määritä kuvan 1 lyöntipaaluryhmän paaluvoimat!

Kuormavektorin alkiot

F_x	=	0,000	MN
F_y	=	0,000	MN
\boldsymbol{F}_{z}	=	0,000	MN
M_x	=	1,000	MNm
M_y	=	0,000	MNm
M_{z}	=	0,000	MNm

4

Vinopaalujen kaltevuus

$$n =$$

Paaluilla on sama suhteellinen jäykkyys EA /L.

Tasapainoyhtälöryhmä $\{F\} = [K]\{\delta\}$ (1) jossa voimavektori

$$\{F\} = \{F_x \ F_y \ F_z \ M_x \ M_y \ M_z\}^{\mathrm{T}}$$
(2)

ja siirtymävektori

$$\{\delta\} = \{u \ v \ w \ \omega \ \varphi \ \theta\}^{\mathrm{T}}$$
(3)

ja paaluryhmän jäykkyysmatriisi on paalujen jäykkyysmatriisien summa

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} = \sum_{i=1}^{n} k_{i} \begin{bmatrix} p_{x,i}^{2} & p_{x,i}p_{y,i} & p_{x,i}p_{z,i} & p_{x,i}r_{x,i} & p_{x,i}r_{y,i} & p_{x,i}r_{z,i} \\ p_{y,i}p_{x,i} & p_{y,i}^{2} & p_{y,i}p_{z,i} & p_{y,i}r_{x,i} & p_{y,i}r_{y,i} & p_{y,i}r_{z,i} \\ p_{z,i}p_{x,i} & p_{z,i}p_{y,i} & p_{z,i}^{2} & p_{z,i}r_{x,i} & p_{z,i}r_{y,i} & p_{z,i}r_{z,i} \\ r_{x,i}p_{x,i} & r_{x,i}p_{y,i} & r_{x,i}p_{z,i} & r_{x,i}^{2} & r_{x,i}r_{y,i} & r_{x,i}r_{z,i} \\ r_{y,i}p_{x,i} & r_{y,i}p_{y,i} & r_{y,i}p_{z,i} & r_{y,i}r_{x,i} & r_{y,i}^{2} & r_{y,i}r_{z,i} \\ r_{z,i}p_{x,i} & r_{z,i}p_{y,i} & r_{z,i}p_{z,i} & r_{z,i}r_{x,i} & r_{z,i}r_{y,i} & r_{z,i}^{2} \\ \end{bmatrix}$$

$$(4)$$

jossa

$$p_{x,i} = \cos \alpha_i \tag{5}$$

$$p_{y,i} = \cos\beta_i \tag{6}$$

$$p_{z,i} = \cos \gamma_i \tag{7}$$

$$r_{x,i} = y_i p_{z,i} - z_i p_{y,i}$$

$$r_{x,i} = z_i p_{x,i} - z_i p_{y,i}$$

$$(8)$$

$$(9)$$

$$\boldsymbol{r}_{y,i} = \boldsymbol{z}_{i} \boldsymbol{p}_{x,i} \cdot \boldsymbol{x}_{i} \boldsymbol{p}_{z,i} \tag{9}$$

$$r_{z,i} = x_i p_{y,i} - y_i p_{x,i}$$
(10)

Kulmat α_i, β_i ja γ_i ilmenevät kuvasta 2.

Jäykkyysmatriisin alkioiden laskenta on esitetty taulukossa 1.

Muuttuja	Paa-	Paalujen	Pysty-	Vaakasijainti		Jäyk-
	lu	lkm	sijainti			kyys
Symboli	i	\boldsymbol{j}_i	<i>x</i> _{<i>i</i>}	у _i	Z i	<i>k</i> _{<i>i</i>}
Yksikkö	-	kpl	m	m	m	MN/m
Lukuarvo	1	1	0,000	-2,000	-2,000	1,000
	2	1	0,000	-2,000	0,000	1,000
	3	1	0,000	-2,000	2,000	1,000
	4	1	0,000	2,000	-2,000	1,000
	5	1	0,000	2,000	0,000	1,000
	6	1	0,000	2,000	2,000	1,000
	:					

Taulukko 1. Jäykkyysmatriisin alkioiden laskenta.

	:								
Muuttuja	Plu	Kaltevuus	Kaltevuus ja suuntakulmat						
Symboli	i	$\tan \alpha_i$	α_i	$\tan \beta_i$	β_i	$\tan \gamma_i$	γ _i		
Yksikkö	-	-	0	-	0		0		
Lukuarvo	1	-0,250	-14,036	-4,000	104,036	8	90,000		
	2	0,250	14,036	4,000	75,964	8	90,000		
	3	0,250	14,036	8	90,000	4,000	75,964		
	4	-0,250	-14,036	8	90,000	-4,000	104,036		
	5	0,250	14,036	4,000	75,964	8	90,000		
	6	-0,250	-14,036	-4,000	104,036	8	90,000		
	:								
Muuttuja	Plu	Suun	takulman k	osinit	Norm.voi	man mom	enttivarsi		
Symboli	i	<i>p</i> _{<i>x,i</i>}	$p_{y,i}$	<i>p</i> _{<i>z,i</i>}	<i>r</i> _{<i>x,i</i>}	<i>r</i> _{y,i}	r _{z,i}		
Yksikkö	-	-	-	-	m	m	m		
Lukuarvo	1	0,970	-0,243	0,000	-0,485	-1,940	1,940		
	2	0,970	0,243	0,000	0,000	0,000	1,940		
	3	0,970	0,000	0,243	-0,485	1,940	1,940		
	4	0,970	0,000	-0,243	-0,485	-1,940	-1,940		
	5	0,970	0,243	0,000	0,000	0,000	-1,940		
	6	0,970	-0,243	0,000	0,485	1,940	-1,940		
	:								
Symboli	i	<i>K</i> _{11,<i>i</i>}	<i>K</i> _{12,<i>i</i>}	<i>K</i> _{13,<i>i</i>}	K _{14,i}	K _{15,i}	K 16,i		
Lukuarvo	1	0,941	-0,235	0,000	-0,471	-1,882	1,882		
	2	0,941	0,235	0,000	0,000	0,000	1,882		
	3	0,941	0,000	0,235	-0,471	1,882	1,882		
	4	0,941	0,000	-0,235	-0,471	-1,882	-1,882		
	5	0,941	0,235	0,000	0,000	0,000	-1,882		
	6	0,941	-0,235	0,000	0,471	1,882	-1,882		
Yk	sikkö	MN/m	MN/m	MN/m	MN	MN	MN		
Lukı	iarvo	5,647	0,000	0,000	-0,941	0,000	0,000		
Syı	nboli	<i>K</i> ₁₁	$K_{12} = K_{21}$	$K_{13} = K_{31}$	$K_{14} = K_{41}$	$K_{15} = K_{51}$	$K_{16} = K_{61}$		
	:								

	:						
Symboli	i	K _{22,i}	K 23,i	K _{24,i}	K 25, <i>i</i>	K 26,i	
Lukuarvo	1	0,059	0,000	0,118	0,471	-0,471	
	2	0,059	0,000	0,000	0,000	0,471	
	3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
	4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
	5	0,059	0,000	0,000	0,000	-0,471	
	6	0,059	0,000	-0,118	-0,471	0,471	
Yks	sikkö	MN/m	MN/m	MN	MN	MN	
Lukuarvo		0,235	0,000	0,000	0,000	0,000	
Syn	nboli	K 22	$K_{23} = K_{32}$	<i>K</i> ₂₄ = <i>K</i> ₄₂	<i>K</i> ₂₅ = <i>K</i> ₅₂	K 26=K 62	
	:						
Symboli	i	K 33,i	K 34, <i>i</i>	K 35,i	K 36,i		
Lukuarvo	1	0,000	0,000	0,000	0,000		
	2	0,000	0,000	0,000	0,000		
	3	0,059	-0,118	0,471	0,471		
	4	0,059	0,118	0,471	0,471		
	5	0,000	0,000	0,000	0,000		
	6	0,000	0,000	0,000	0,000		
Yks	sikkö	MN/m	MN	MN	MN		
Lukuarvo		0,118	0,000	0,941	0,941		
Symboli		K ₃₃	$K_{34} = K_{43}$	$K_{35} = K_{53}$	$K_{36} = K_{63}$		
	•						
Symboli	i	K _{44,i}	K 45,i	K 46,i	K 55, <i>i</i>	K 56,i	K 66,i
Lukuarvo	1	0,235	0,941	-0,941	3,765	-3,765	3,765
	2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	3,765
	3	0,235	-0,941	-0,941	3,765	3,765	3,765
	4	0,235	0,941	0,941	3,765	3,765	3,765
	5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	3,765
	6	0,235	0,941	-0,941	3,765	-3,765	3,765
Yks	sikkö	MNm	MNm	MNm	MNm	MNm	MNm
Lukuarvo		0,941	1,882	-1,882	15,059	0,000	22,588
Symboli		K 44	$K_{45} = K_{54}$	$K_{46} = K_{64}$	K 55	$K_{56} = K_{65}$	K 66

Jäykkyysmatriisi

iisi						
	5,647	0,000	0,000	-0,941	0,000	0,000
	0,000	0,235	0,000	0,000	0,000	0,000
K =	0,000	0,000	0,118	0,000	0,941	0,941
	-0,941	0,000	0,000	0,941	1,882	-1,882
	0,000	0,000	0,941	1,882	15,059	0,000
	0,000	0,000	0,941	-1,882	0,000	22,588

Siirtymävektorin alkiot

u =	0,531 m
<i>v</i> =	0,000 m
<i>w</i> =	6,375 m
ω =	3,188 rad
φ =	-0,797 rad
$\theta =$	0,000 rad

Paaluvoimat

$$N_{i} = k_{i} \Delta_{i}$$

$$= k_{i} (p_{x,i} u + p_{y,i} v + p_{z,i} w + r_{x,i} \omega + r_{y,i} \varphi + r_{z,i} \theta)$$
(11)
(12)

$$= \kappa_{i} (\psi_{x,i} u + \psi_{y,i} v + \psi_{z,i} w + \tau_{x,i} \omega + \tau_{y,i} \psi + \tau_{z,i} v)$$
(1)

VASTAUS:

Paaluvoimat ovat

$N_{1} =$	0,515 MN
$N_{2} =$	0,515 MN
$N_{3} =$	-1,031 MN
$N_{4} =$	-1,031 MN
$N_{5} =$	0,515 MN
$N_{6} =$	0,515 MN

31. TEHTÄVÄ

Laske ja piirrä kuvan 1 suurpaalun leikkausvoima-, taivutusmomentti- ja taipumajakauma kolmea palkkielementtiä käyttäen!

Palkkielementin tasapainoehto (positiiviset suunnat kuvassa 2)

$$\begin{bmatrix} \frac{12D}{L^3} & \frac{6D}{L^2} & -\frac{12D}{L^3} & \frac{6D}{L^2} \\ \frac{6D}{L^2} & \frac{4D}{L} & -\frac{6D}{L^2} & \frac{2D}{L} \\ -\frac{12D}{L^3} & -\frac{6D}{L^2} & \frac{12D}{L^3} & -\frac{6D}{L^2} \\ \frac{6D}{L^2} & \frac{2D}{L} & -\frac{6D}{L^2} & \frac{4D}{L} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_1 \\ \varphi_1 \\ v_2 \\ \varphi_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix}$$

. . .

Betonin kimmokerroin

$$E_i = k \sqrt{K_i K_0}$$
 (2)
jossa $k = 1$ ja $K_0 = 25 \cdot 10^6$ MN/m².
 $E_i = 33541$ MN/m²
Ympyrän jäyhyysmomentti

$$I = \frac{\pi (d/2)^4}{4}$$
= 0,011786 m⁴ (3)

Pilarin jäykkyys

$$D = EI$$

$$= 395 \text{ MNm}^2$$
(4)

Elementin *i* jäykkyysmatriisi

$$K_i^e = \begin{bmatrix} 110,641 & 193,621 & -110,641 & 193,621 \\ 193,621 & 451,783 & -193,621 & 225,892 \\ -110,641 & -193,621 & 110,641 & -193,621 \\ 193,621 & 225,892 & -193,621 & 451,783 \end{bmatrix}$$

Yksiköt

	MN/m	MN	MN/m	MN]
$\begin{bmatrix} K_i^e \end{bmatrix} =$	MN	MNm	MN	MNm
	MN/m	MN	MN/m	MN
	MN	MNm	MN	MNm

Systeemin tasapainoehdosta $\{F\} = [K]\{\delta\}$ saadaan siirtymävektori $\{\delta\} = [K]^{-1}\{F\}$

Systeemin jäykkyysmatriisi (kuva 4)

Systeemin jäykkyysmatriisi (kuva 4)

$$K = \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} & k_{13} & k_{14} & k_{15} & k_{16} & k_{17} & k_{18} \\ k_{21} & k_{22} & k_{23} & k_{24} & k_{25} & k_{26} & k_{27} & k_{28} \\ k_{31} & k_{32} & k_{33} & k_{34} & k_{35} & k_{36} & k_{37} & k_{38} \\ k_{41} & k_{42} & k_{43} & k_{44} & k_{45} & k_{46} & k_{47} & k_{48} \\ k_{51} & k_{52} & k_{53} & k_{54} & k_{55} & k_{56} & k_{57} & k_{58} \\ k_{61} & k_{62} & k_{63} & k_{64} & k_{65} & k_{66} & k_{67} & k_{68} \\ k_{71} & k_{72} & k_{73} & k_{74} & k_{75} & k_{76} & k_{77} & k_{78} \\ k_{81} & k_{82} & k_{83} & k_{84} & k_{85} & k_{86} & k_{87} & k_{88} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} k_{11}^{11} + k_{01} & k_{12}^{12} & k_{13}^{13} & k_{14}^{14} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ k_{21} = k_{12} & k_{22}^{12} + k_{02} & k_{23}^{13} & k_{24}^{14} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ k_{31} = k_{13} & k_{32} = k_{23} & k_{33}^{13} + k_{11}^{21} + k_{1} & k_{34}^{13} + k_{12}^{2} & k_{13}^{23} & k_{14}^{2} & 0 & 0 \\ k_{41} = k_{14} & k_{42} = k_{24} & k_{43} = k_{34} & k_{44}^{14} + k_{22}^{2} & k_{23}^{2} & k_{24}^{2} & 0 & 0 \\ k_{51} = k_{15} & k_{52} = k_{25} & k_{53} = k_{35} & k_{54} = k_{45} & k_{33}^{2} + k_{11}^{3} + k_{12}^{3} & k_{13}^{3} & k_{14}^{3} \\ k_{61} = k_{16} & k_{62} = k_{26} & k_{63} = k_{36} & k_{64} = k_{46} & k_{65} = k_{56} & k_{44}^{2} + k_{32}^{2} & k_{23}^{2} & k_{23}^{2} \\ k_{71} = k_{18} & k_{72} = k_{27} & k_{73} = k_{37} & k_{74} = k_{47} & k_{75} = k_{57} & k_{76} = k_{67} & k_{33}^{3} + k_{3}^{3} \\ k_{81} = k_{18} & k_{82} = k_{28} & k_{83} = k_{38} & k_{84} = k_{48} & k_{85} = k_{58} & k_{86} = k_{68} & k_{87} = k_{78} & k_{44}^{3} \end{bmatrix}$$

Matriisi [K] lukuarvoina

1,0E+100	193,621	-110,641	193,621	0,000	0,000	0,000	0,000
193,621	1,0E+100	-193,621	225,892	0,000	0,000	0,000	0,000
-110,641	-193,621	319,282	0,000	-110,641	193,621	0,000	0,000
193,621	225,892	0,000	903,567	-193,621	225,892	0,000	0,000
0,000	0,000	-110,641	-193,621	276,407	0,000	-110,641	193,621
0,000	0,000	193,621	225,892	0,000	903,567	-193,621	225,892
0,000	0,000	0,000	0,000	-110,641	-193,621	116,766	-193,621
0,000	0,000	0,000	0,000	193,621	225,892	-193,621	451,783

(5)

(6)

(8)

m/MN

1/MN

1/MN

1/MNm

m/MN

1/MN

1/MN

1/MNm

m/MN

1/MN

1/MN

1/MNm

m/MN

1/MN

1/MN

1/MNm

Matriisin [/	K] yksiköt						
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
	1						
Käänteisma	atriisi [K] ⁻¹					-	
0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
0,000	0,000	0,005	0,001	0,003	-0,001	-0,001	-0,001
0,000	0,000	0,001	0,002	0,002	0,000	0,001	0,000
0,000	0,000	0,003	0,002	0,012	0,002	0,017	0,001
0,000	0,000	-0,001	0,000	0,002	0,003	0,011	0,002
0,000	0,000	-0,001	0,001	0,017	0,011	0,076	0,020
0,000	0,000	-0,001	0,000	0,001	0,002	0,020	0,009
		1					
Käänteisma	atriisin [K]	' yksiköt				-	
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm

Systeemin kuormavektorin alkiot elementin i yläpäässä

$F_{0} =$	0,000 MN
$M_0 =$	0,000 MNm
$F_{1} =$	0,000 MN
$M_{1} =$	0,000 MNm
$F_{2} =$	0,000 MN
$M_{2} =$	0,000 MNm
$F_{3} =$	1,500 MN
$M_{3} =$	0,200 MNm

Systeemin siirtymävektorin alkiot elementin i yläpäässä

$w_0 =$	0,000 m
$\varphi_0 =$	0,000 rad
$w_1 =$	-0,002 m
$\varphi_1 =$	0,001 rad
$w_{2} =$	0,025 m
$\varphi_2 =$	0,018 rad
$w_{3} =$	0,118 m
$\varphi_3 =$	0,031 rad
•	4

Elementin *i* voimasuureet

$$F_i^e = K_i^e \delta_i^e$$

1. elementti

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_1^e \cdot \begin{bmatrix} 0,000 \text{ m} \\ 0,000 \\ -0,002 \text{ m} \\ 0,001 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,407 \text{ MN} \\ 0,603 \text{ MNm} \\ -0,407 \text{ MN} \\ 0,822 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

2. elementti

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_2^{\ell} \cdot \begin{bmatrix} -0,002 \text{ m} \\ 0,001 \\ 0,025 \text{ m} \\ 0,018 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,601 \text{ MN} \\ -0,822 \text{ MNm} \\ -0,601 \text{ MN} \\ 2,926 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

(9)

3. elementti

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_3^e \cdot \begin{bmatrix} 0,025 \text{ m} \\ 0,018 \\ 0,118 \text{ m} \\ 0,031 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0,779 \text{ MN} \\ -2,926 \text{ MNm} \\ 0,779 \text{ MN} \\ 0,200 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

VASTAUS:

Systeemin leikkausvoima-, taivutusmomentti- ja taipumajakauma on esitetty taulukossa 1 sekä kuvissa 5, 6 ja 7. Positiiviset suunnat ilmenevät kuvasta 8.

Taulukko 1.

x_i	Q_i	M_i	w _i
[m]	[MN]	[MNm]	[m]
0,000	-0,407	0,603	0,000
3,500	-0,407	-0,822	-0,002
3,500	-0,601	-0,822	-0,002
7,000	-0,601	-2,926	0,025
7,000	0,779	-2,926	0,025
10,500	0,779	-0,200	0,118
10,500	0	0	

Kuva 5. Leikkausvoimakuvaaja.

Kuva 6. Taivutusmomenttikuvaaja.

Kuva 7. Taipumakuvaaja.

Kuva 8. Positiiviset suunnat (vrt. kuva 2).

32. TEHTÄVÄ

Laske ja piirrä kuvan 1 suurpaalun ja pilarin leikkausvoima-, taivutusmomenttija taipumajakauma käyttäen systeemin jäykkyysmatriisissa kolmea ylintä neljästä palkkielementistä!

Palkkielementin tasapainoehto (positiiviset suunnat kuvassa 2)

Kuva 2.

Jousivakio paalun osan *i* yläpäässä (kuva 3)

$$k_i = d \cdot \frac{a_i(c_{i-1,i} + 3c_{i,i-1}) + a_{i+1}(3c_{i,i+1} + c_{i+1,i})}{8}$$
(1)
 $k_1 = 98,000 \text{ MN/m}$
 $k_2 = 55,125 \text{ MN/m}$
 $k_3 = 6,125 \text{ MN/m}$
 $k_4 = 0 \text{ MN/m}$
 $c_{i+1,i} \longrightarrow + i+1 - \sqrt{k_{i+1}}$

Kuva 3.

Betonin kimmokerroin $E_{i} = k \sqrt{K_{i} K_{0}}$ (2) jossa k = 1 ja $K_{0} = 25 \cdot 10^{6} \text{ MN/m}^{2}$ $E_{i} = 33 541 \text{ MN/m}^{2}$ Ympyrän jäyhyysmomentti $I = \frac{\pi (d/2)^{4}}{4}$ (3) $= 0,011786 \text{ m}^{4}$ Pilarin jäykkyys

$$D = EI$$
 (4)
= 395,310 MNm²

Elementin *i* jäykkyysmatriisi

$$K_i^e = \begin{bmatrix} 110,641 & 193,621 & -110,641 & 193,621 \\ 193,621 & 451,783 & -193,621 & 225,892 \\ -110,641 & -193,621 & 110,641 & -193,621 \\ 193,621 & 225,892 & -193,621 & 451,783 \end{bmatrix}$$

Systeemin tasapainoehdosta $\{F\} = [K]\{\delta\}$ saadaan siirtymävektori $\{\delta\} = [K]^{-1}\{F\}$

Systeemin jäykkyysmatriisi (kuva 4)

$$K = \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} & k_{13} & k_{14} & k_{15} & k_{16} & k_{17} & k_{18} \\ k_{21} & k_{22} & k_{23} & k_{24} & k_{25} & k_{26} & k_{27} & k_{28} \\ k_{31} & k_{32} & k_{33} & k_{34} & k_{35} & k_{36} & k_{37} & k_{38} \\ k_{41} & k_{42} & k_{43} & k_{44} & k_{45} & k_{46} & k_{47} & k_{48} \\ k_{51} & k_{52} & k_{53} & k_{54} & k_{55} & k_{56} & k_{57} & k_{58} \\ k_{61} & k_{62} & k_{63} & k_{64} & k_{65} & k_{66} & k_{67} & k_{68} \\ k_{71} & k_{72} & k_{73} & k_{74} & k_{75} & k_{76} & k_{77} & k_{78} \\ k_{81} & k_{82} & k_{83} & k_{84} & k_{85} & k_{86} & k_{87} & k_{88} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} k_{13}^{1} + k_{11}^{1} & k_{13}^{1} + k_{12}^{2} & k_{13}^{2} & k_{12}^{2} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ k_{21} = k_{12} & k_{14}^{1} + k_{22}^{2} & k_{23}^{2} & k_{24}^{2} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ k_{31} = k_{13} & k_{32} = k_{23} & k_{33}^{2} + k_{11}^{1} + k_{2} & k_{34}^{2} + k_{12}^{3} & k_{13}^{13} & k_{14}^{13} & 0 & 0 \\ k_{41} = k_{14} & k_{42} = k_{24} & k_{43} = k_{34} & k_{44}^{2} + k_{23}^{2} & k_{23}^{3} & k_{24}^{3} & 0 & 0 \\ k_{51} = k_{15} & k_{52} = k_{25} & k_{53} = k_{35} & k_{54} = k_{45} & k_{33}^{3} + k_{11}^{1} + k_{3} & k_{34}^{3} + k_{12}^{4} & k_{13}^{4} & k_{14}^{4} \\ k_{61} = k_{16} & k_{62} = k_{26} & k_{63} = k_{36} & k_{64} = k_{46} & k_{65} = k_{56} & k_{44}^{3} + k_{42}^{4} & k_{43}^{2} \\ k_{71} = k_{18} & k_{72} = k_{27} & k_{73} = k_{37} & k_{74} = k_{47} & k_{75} = k_{57} & k_{76} = k_{67} & k_{33}^{4} + k_{4} & k_{44}^{4} \\ k_{81} = k_{18} & k_{82} = k_{28} & k_{83} = k_{38} & k_{84} = k_{48} & k_{85} = k_{58} & k_{86} = k_{68} & k_{87} = k_{78} & k_{44}^{4} \end{bmatrix}$$

$$(8)$$

Matriisi [K] lukuarvoina

319,282	0,000	-110,641	193,621	0,000	0,000	0,000	0,000
0,000	903,567	-193,621	225,892	0,000	0,000	0,000	0,000
-110,641	-193,621	276,407	0,000	-110,641	193,621	0,000	0,000
193,621	225,892	0,000	903,567	-193,621	225,892	0,000	0,000
0,000	0,000	-110,641	-193,621	227,407	0,000	-110,641	193,621
0,000	0,000	193,621	225,892	0,000	903,567	-193,621	225,892
0,000	0,000	0,000	0,000	-110,641	-193,621	110,641	-193,621
0,000	0,000	0,000	0,000	193,621	225,892	-193,621	451,783

(5)

(6)

-	Matriisin []	K] yksiköt						
ſ	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
	Käänteism	atriisi [<i>K</i>] ⁻¹	l				-	
	0,005	0,001	0,003	-0,001	-0,001	-0,001	-0,005	-0,001
	0,001	0,002	0,002	0,000	0,001	0,000	-0,001	0,000
	0,003	0,002	0,012	0,002	0,017	0,001	0,019	0,001
	-0,001	0,000	0,002	0,003	0,011	0,002	0,019	0,002
	-0,001	0,001	0,017	0,011	0,076	0,020	0,145	0,020
	-0,001	0,000	0,001	0,002	0,020	0,009	0,052	0,009
	-0,005	-0,001	0,019	0,019	0,145	0,052	0,363	0,068
L	-0,001	0,000	0,001	0,002	0,020	0,009	0,068	0,018
	Käänteism	atriisin [K]	⁻¹ yksiköt				<u>-</u>	
	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm

	m/MIN	1/MIN	m/MIN	1/MIN	m/MIN	1/MIN	m/MIN	I/MIN
	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
ľ	-							

Systeemin kuormavektorin alkiot elementin i yläpäässä

$F_{1} =$	0,000 MN
$M_{1} =$	0,000 MNm
$F_{2} =$	0,000 MN
$M_{2} =$	0,000 MNm
<i>F</i> ₃ =	0,000 MN
$M_{3} =$	0,000 MNm
$F_{4} =$	1,500 MN
$M_{4} =$	-5,050 MNm

Systeemin siirtymävektorin alkiot elementin i yläpäässä

$w_1 =$	-0,002 m
$\varphi_1 =$	0,001 rad
$w_2 =$	0,025 m
$\varphi_2 =$	0,018 rad
<i>w</i> ₃ =	0,118 m
$\varphi_3 =$	0,031 rad
$w_{4} =$	0,204 m
$\varphi_4 =$	0,010 rad
•	

Elementin *i* voimasuureet

$$F_i^e = K_i^e \delta_i^e$$

1. elementti

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_1^e \cdot \begin{bmatrix} 0 & m \\ 0 \\ -0,002 & m \\ 0,001 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,407 & MN \\ 0,603 & MNm \\ -0,407 & MN \\ 0,822 & MNm \end{bmatrix}$$

2. elementti

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_2^e \cdot \begin{bmatrix} -0,002 \text{ m} \\ 0,001 \\ 0,025 \text{ m} \\ 0,018 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,601 \text{ MN} \\ -0,822 \text{ MNm} \\ -0,601 \text{ MN} \\ 2,926 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

(9)

3. elementti

5. elementu

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_3^e \cdot \begin{bmatrix} 0,025 \text{ m} \\ 0,018 \\ 0,118 \text{ m} \\ 0,031 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0,779 \text{ MN} \\ -2,926 \text{ MNm} \\ 0,779 \text{ MN} \\ 0,779 \text{ MN} \\ 0,200 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$
4. elementti

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_4^e \cdot \begin{bmatrix} 0,118 \text{ m} \\ 0,031 \\ 0,204 \text{ m} \\ 0,010 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1,500 \text{ MN} \\ -0,200 \text{ MNm} \\ 1,500 \text{ MN} \\ -5,050 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

VASTAUS:

Systeemin leikkausvoima-, taivutusmomentti- ja taipumajakauma on esitetty taulukossa 1 sekä kuvissa 5, 6 ja 7. Positiiviset suunnat ilmenevät kuvasta 8.

Taulukko 1.

<i>x</i> _{<i>i</i>}	Q_i	M_{i}	w _i
[m]	[MN]	[MNm]	[m]
0,000	-0,407	0,603	0,000
3,500	-0,407	-0,822	-0,002
3,500	-0,601	-0,822	-0,002
7,000	-0,601	-2,926	0,025
7,000	0,779	-2,926	0,025
10,500	0,779	-0,200	0,118
10,500	1,500	-0,200	0,118
14,000	1,500	5,050	0,204
14,000	0	0	

Kuva 5. Leikkausvoimakuvaaja.

Kuva 6. Taivutusmomenttikuvaaja.

Kuva 7. Taipumakuvaaja.

Kuva 8. Positiiviset suunnat (vrt. kuva 2).

20111220

33. TEHTÄVÄ

Sillan välitukeen kohdistuu tieliikennekuormien mukainen suurin jarrukuormaJ = 0,500 MNVälituki koostuu kuvan 1 mukaisesti kaivinpaalusta (1) ja pilarista (2).

Kuinka paljon pilarin yläpää siirtyy jarrukuorman johdosta (a -mitta)?

Ratkaise tehtävä yksikkövoimamenetelmällä!

Maan kimmoisuus approksimoidaan (kuvan 1 mukaisesti) yhdellä jousella, jonka jousivakio on

k = 120 MN/m

Kaivinpaalun ja pilarin poikkileikkaus on ympyrä, jonka halkaisija on

$d_1 =$	1,200 m
$d_{2} =$	0,800 m

Korkeus

$$h_1 = 10 \text{ m}$$

 $h_2 = 8 \text{ m}$

Teräsbetonin kimmokerroin $E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$

Sillan päällysrakennetta voidaan pitää taivutukseen nähden äärettömän jäykkänä. $D = \infty$

Paalun alapään kiinnitystä voidaan pitää nivelellisenä.

Kuva 1.

Kaivinpaalun ja pilarin jäykkyys

$$D_{i} = E \frac{\pi}{4} \left(\frac{d_{i}}{2}\right)^{4}$$

$$D_{1} = 3054 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{2} = 603 \text{ MNm}^{2}$$
(1)

Kuva 2.

Yhteensopivuusehto (kuva 2)

$$\delta_{10} X_1 \delta_{11} = \delta \tag{2}$$

jossa

$$\delta = \frac{X_1}{k} \tag{3}$$

Taivutusmomentti yksikkövoimasta (kuva 3)

$$M_{1}(x) = \begin{cases} x, & x \in \{0..h_{1}\} \\ h_{1}, & x \in \{h_{1}..h_{1} + h_{2}\} \end{cases}$$
(4)

Taivutusmomentti jarrukuormasta (kuva 4)

$$M_0(x) = Jx \tag{5}$$

Kuva 3.

Kuva 4.

Siirtymät

$$\delta_{10} = \int \frac{M_1 M_0}{D} dx \tag{6}$$

$$= \int_{0}^{h_{1}} \frac{Jx^{2}}{D_{1}} dx + \int_{h_{1}}^{h_{1}+h_{2}} \frac{h_{1}Jx}{D_{2}} dx$$
(7)

$$=J\left[\frac{h_1^3}{3D_1} + \frac{h_1h_2(2h_1 + h_2)}{2D_2}\right]$$
(8)

$$\delta_{11} = \int \frac{M_1 M_1}{D} dx \tag{9}$$

$$= \int_{0}^{h_{1}} \frac{x^{2}}{D_{1}} dx + \int_{h_{1}}^{h_{1}+h_{2}} \frac{h_{1}^{2}}{D_{2}} dx$$
(10)

$$=\frac{h_1^3}{3D_1} + \frac{h_1^2 h_2}{D_2} \tag{11}$$

Yhtälöistä 2, 3, 8 ja 11 saadaan tukireaktioksi

=

$$X_{1} = \frac{\delta_{10}}{\frac{1}{k} + \delta_{11}}$$

$$= 0,681 \text{ MN}$$
(12)

Rakenteen taivutusmomentti (kuva 5)

$$M = M_0 - X_1 M_1 \tag{13}$$

$$=\begin{cases} (J-X_1)x, & x \in \{0...h_1\} \\ Jx - X_1h_1, & x \in \{h_1...h_1 + h_2\} \end{cases}$$
(14)

Kuva 5.

Taivutusmomentti yksikkövoimasta jarruvoiman kohdalla (kuva 6)

 $M_C(x) = x$ h_1 h_2 $x = [h_1, h_1 + h_2]$ ⊀ $\int M(x) = x$ h_1+h_2 M(x)

Kuva 6.

(15)

Pilarin yläpään siirtymä

$$a = \delta_1 \tag{16}$$

$$=\int \frac{MM_C}{D} dx \tag{17}$$

$$= \int_{0}^{h_{1}} \frac{(J-X_{1})x^{2}}{D_{1}} dx + \int_{h_{1}}^{h_{1}+h_{2}} \frac{Jx^{2}-X_{1}h_{1}x}{D_{2}} dx$$
(18)

$$=\frac{(J-X_1)h_1^3}{3D_1} + \frac{Jh_2(3h_1^2 + 3h_1h_2 + h_2^2)}{3D_2} - \frac{X_1h_1h_2(2h_1 + h_2)}{2D_2}$$
(19)

<u>VASTAUS</u>: Pilarin yläpään siirtymä a = 0,051 m

20111122

34. TEHTÄVÄ

Sillan välitukeen kohdistuu tieliikennekuormien mukainen suurin jarrukuorma J = 0,500 MN Välituki koostuu kuvan 1 mukaisesti kaivinpaalusta (1) ja pilarista (2). Kuinka paljon pilarin yläpää siirtyy jarrukuorman johdosta (*a* -mitta)?

Ratkaise tehtävä käyttäen hyväksi ulokkeen siirtymien lausekkeita!

Maan kimmoisuus approksimoidaan (kuvan 1 mukaisesti) yhdellä jousella, jonka jousivakio on

k = 120 MN/m

Kaivinpaalun ja pilarin poikkileikkaus on ympyrä, jonka halkaisija on

$d_1 =$	1,200 m
$d_{2} =$	0,800 m

Korkeus

$$h_1 = 10 \text{ m}$$

 $h_2 = 8 \text{ m}$

Teräsbetonin kimmokerroin $E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$

Sillan päällysrakennetta voidaan pitää taivutukseen nähden äärettömän jäykkänä. $D = \infty$

Paalun alapään kiinnitystä voidaan pitää nivelellisenä.

Kuva 1.

Kaivinpaalun ja pilarin jäykkyys

$$D_{i} = E \frac{\pi}{4} \left(\frac{d_{i}}{2}\right)^{4}$$

$$D_{1} = 3054 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{2} = 603 \text{ MNm}^{2}$$
(1)

Sovellettu Kaavakokoelman taipumaviivan yhtälöitä.

Jousen painuma ulokkeen (1) siirtymien avulla lausuttuna (kuva 2)

$$b = v_1 + \phi_2 h_1 \tag{2}$$

$$=\frac{(J-X)h_1^3}{3D_1} + \left[\frac{Jh_2^2}{2D_2} + \frac{(J-X)h_1h_2}{D_2}\right]h_1$$
(3)

jossa jousivoima

$$X = kb \tag{4}$$

Ratkaisemalla näistä jousen painuma, saadaan

$$b = J \frac{\frac{h_1^3}{3D_1} + \frac{h_1h_2^2}{2D_2} + \frac{h_1^2h_2}{D_2}}{1 + \frac{kh_1^3}{3D_1} + \frac{kh_1^2h_2}{D_2}}$$

$$= 0,006 \text{ m}$$
(5)

Pilarin yläpään siirtymä on jousen painuman b ja ulokkeen (2) taipuman v_2 summa $a = b + v_2$ (6)

$$= b + \frac{Jh_2^3}{3D_2} + \frac{(J - X)h_1h_2^2}{2D_2}$$

= 0,051 m (7)

<u>VASTAUS</u>: Pilarin yläpään siirtymä a = 0,051 m

Lisätarkastelu

Taipumaviivan muoto, kun origo on suurpaalun alaosassa, eli ulokkeen päässä (katkoviiva kuvassa 3)

$$v(x) = \begin{cases} \frac{(J-X)h_1^3}{6D_1} \left[2 - 3\frac{x}{h_1} + \left(\frac{x}{h_1}\right)^3 \right] + \\ \left[\frac{Jh_2^2}{2D_2} + \frac{(J-X)h_1h_2}{D_2} \right] (h_1 - x) + a - b, \quad x = [0, h_1] \\ \frac{Jh_2^3}{6D_2} \left[2 - 3\frac{x - h_1}{h_2} + \left(\frac{x - h_1}{h_2}\right)^3 \right] + \frac{(J-X)h_1}{2D_2} (h_2 - x + h_1)^2, \\ x = [h_1, h_2] \end{cases}$$
(8)

jossa jousivoima yhtälöstä 22

$$X = 0,681 \text{ MN}$$

Peilataan käyrä niin, että taipuma origossa on nolla (yhtenäinen viiva kuvassa 8) $v_p(x) = a - v(x)$ (9)

Kuva 3.

20111122

35. TEHTÄVÄ

Sillan välitukeen kohdistuu tieliikennekuormien mukainen suurin jarrukuormaJ = 0,500 MNVälituki koostuu kuvan 1 mukaisesti kaivinpaalusta (1) ja pilarista (2).

Kuinka paljon pilarin yläpää siirtyy jarrukuorman johdosta (a -mitta)?

Ratkaise tehtävä Mohrin menetelmällä!

Maan kimmoisuus approksimoidaan (kuvan 1 mukaisesti) yhdellä jousella, jonka jousivakio on

k = 120 MN/m

Kaivinpaalun ja pilarin poikkileikkaus on ymp

$d_{1} =$	1,200 m		
$d_{2} =$	0,800 m		

Korkeus

$$h_1 = 10 \text{ m}$$

 $h_2 = 8 \text{ m}$

Teräsbetonin kimmokerroin $E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$

Sillan päällysrakennetta voidaan pitää taivutukseen nähden äärettömän jäykkänä. $D = \infty$

Paalun alapään kiinnitystä voidaan pitää nivelellisenä.

Kaivinpaalun ja pilarin jäykkyys

$$D_{i} = E \frac{\pi}{4} \left(\frac{d_{i}}{2}\right)^{4}$$

$$D_{1} = 3054 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{2} = 603 \text{ MNm}^{2}$$
(1)

$$\begin{cases} v_B = a - b = -R_1 e_{1B} - R_2 e_{2B} - R_3 e_{3B} \\ v_A = a = -R_1 e_{1A} - R_2 e_{2A} - R_3 e_{3A} - R_4 e_{4A} \end{cases}$$
(28a, b)

Laskemalla yhteen saadaan

$$-b = R_{1}(e_{1A} - e_{1B}) + R_{2}(e_{2A} - e_{2B}) + R_{3}(e_{3A} - e_{3B}) + R_{4}e_{4A}$$
(29)

Kuormaresultantit ovat

$$R_1 = \frac{kb - J}{2D_2} h_2^2$$
(30)

$$R_{2} = \frac{kb - J}{D_{2}} h_{1}h_{2}$$
(30)

$$R_3 = \frac{-\kappa_0}{2D_2} h_2^2 \tag{32}$$

$$R_4 = \frac{kb - J}{2D_1} h_1^2 \tag{33}$$

Etäisyydet ovat

$$e_{iA} - e_{iB} = h_1 \tag{34}$$

$$e_{4A} = 2h_{1}/3 \tag{35}$$

Jousen painuma yhtälöstä 29

$$b = J \frac{\frac{h_1 h_2^2}{2D_2} + \frac{h_1^2 h_2}{D_2} + \frac{h_1^3}{3D_1}}{1 + \frac{k h_1^2 h_2}{D_2} + \frac{k h_1^3}{3D_1}}$$

$$= 0,006 \text{ m}$$
(36)

Pilarin yläpään siirtymä yhtälöstä 28a

$$a = b + \frac{Jh_2^3}{3D_2} - \frac{kb - J}{2D_2} h_1 h_2^2$$

= 0,051 m (37)

VASTAUS:

Pilarin yläpään siirtymä a = 0,051 m

20111205

36. TEHTÄVÄ

Sillan välitukeen kohdistuu tieliikennekuormien mukainen suurin jarrukuormaJ = 0,500 MNVälituki koostuu kuvan 1 mukaisesti kaivinpaalusta (1) ja pilarista (2).

Kuinka paljon pilarin yläpää siirtyy jarrukuorman johdosta (a -mitta)?

Ratkaise tehtävä elementtimenetelmällä!

Maan kimmoisuus approksimoidaan (kuvan 1 mukaisesti) yhdellä jousella, jonka jousivakio on

k = 120 MN/m

1,200 m

0,800 m

Kaivinpaalun ja pilarin poikkileikkaus on ymp

Korkeus

$$h_1 = 10 \text{ m}$$

 $h_2 = 8 \text{ m}$

Teräsbetonin kimmokerroin

 $d_{1} =$

 $d_{2} =$

$$E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$$

Sillan päällysrakennetta voidaan pitää taivutukseen nähden äärettömän jäykkänä. $D = \infty$

Paalun alapään kiinnitystä voidaan pitää nivelellisenä.

Kuva 1.

Kaivinpaalun ja pilarin jäykkyys

$$D_{i} = E \frac{\pi}{4} \left(\frac{d_{i}}{2}\right)^{4}$$

$$D_{1} = 3054 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{2} = 603 \text{ MNm}^{2}$$
(1)

Jousivakio

$k_{01} =$	∞ MN/m	
=	1,0E+100 MN/m	(laskennassa)
$k_{1} =$	120 MN/m	
$k_{2} =$	0 MN/m	

Palkkielementin tasapainoehto (kuva 2)

$$\begin{pmatrix}
\frac{12D}{L^{3}} & \frac{6D}{L^{2}} & -\frac{12D}{L^{3}} & \frac{6D}{L^{2}} \\
\frac{6D}{L^{2}} & \frac{4D}{L} & -\frac{6D}{L^{2}} & \frac{2D}{L} \\
-\frac{12D}{L^{3}} & -\frac{6D}{L^{2}} & \frac{12D}{L^{3}} & -\frac{6D}{L^{2}} \\
\frac{6D}{L^{2}} & \frac{2D}{L} & -\frac{6D}{L^{2}} & \frac{4D}{L}
\end{pmatrix} \begin{bmatrix}
v_{1} \\
\varphi_{1} \\
v_{2} \\
\varphi_{2} \\
\varphi_{2}
\end{bmatrix} = \begin{bmatrix}
Q_{1} \\
M_{1} \\
Q_{2} \\
M_{2}
\end{bmatrix}$$

$$M_{1} \begin{pmatrix}
Q_{1} \\
\varphi_{1} \\
\psi_{1} \\
\psi_{2} \\
\psi_{2} \\
\psi_{2}
\end{bmatrix} = \begin{pmatrix}
Q_{1} \\
W_{1} \\
Q_{2} \\
W_{2}
\end{pmatrix}$$
(2)

_

Kuva 2.

Elementin 1 jäykkyysmatriisi

$$K_i^e = \begin{bmatrix} 36,644 & 183,218 & -36,644 & 183,218 \\ 183,218 & 1 & 221,451 & -183,218 & 610,726 \\ -36,644 & -183,218 & 36,644 & -183,218 \\ 183,218 & 610,726 & -183,218 & 1 & 221,451 \end{bmatrix}$$

Elementin 2 jäykkyysmatriisi

$$K_i^e = \begin{bmatrix} 14,137 & 56,549 & -14,137 & 56,549 \\ 56,549 & 301,593 & -56,549 & 150,796 \\ -14,137 & -56,549 & 14,137 & -56,549 \\ 56,549 & 150,796 & -56,549 & 301,593 \end{bmatrix}$$

Systeemin jäykkyysmatriisi (kuva 3)

<i>K</i> =	$\begin{bmatrix} k_{11}^{1} + k_{01} \\ k_{21} = k_{12} \\ k_{31} = k_{13} \\ k_{41} = k_{14} \\ k_{51} = k_{15} \\ k_{61} = k_{16} \end{bmatrix}$	k_{12}^{1} k_{22}^{1} $k_{32} = k_{23}$ $k_{42} = k_{24}$ $k_{52} = k_{25}$ $k_{62} = k_{26}$	$k_{13}^{1} \\ k_{23}^{1} \\ k_{33}^{1} + k_{11}^{2} + k \\ k_{43} = k_{34} \\ k_{53} = k_{35} \\ k_{63} = k_{36}$	k_{14}^{1} k_{24}^{1} $k_{34}^{1} + k_{54}^{1}$ $k_{44}^{1} + k_{54}^{2}$ $k_{64} = k_{44}^{2}$	$ \begin{array}{cccc} 0 \\ 0 \\ k_{12}^2 \\ k_{22}^2 \\ k_{23}^2 \\ k_{45}^2 \\ k_{33}^2 \\ k_{65}^2 = k \end{array} $	$ \begin{array}{c} 0\\ 0\\ k_{14}^{2}\\ k_{24}^{2}\\ k_{34}^{2}\\ k_{56}^{2}\\ k_{44}^{2} \end{array} $ (3)
	1,0E+100	183,218	-36,644	183,218	0,000	0,000
	183,218	1221,451	-183,218	610,726	0,000	0,000
=	-36,644	-183,218	170,781	-126,669	-14,137	56,549
	183,218	610,726	-126,669	1523,044	-56,549	150,796
	0,000	0,000	-14,137	-56,549	14,137	-56,549
	0,000	0,000	56,549	150,796	-56,549	301,593

Systeemin kuormavektorin alkiot elementin i yläpäässä

$F_{1} =$	0,000 MN
$M_{1} =$	0,000 MNm
$F_{2} =$	0,000 MN
$M_{2} =$	0,000 MNm
$F_{3} =$	0,500 MN
$M_{3} =$	-2,192 MNm

Kuva 3.

Systeemin siirtymävektorin alkiot elementin i yläpäässä

$w_1 =$	0,000 m
$\varphi_1 =$	0,000 rad
$w_2 =$	0,006 m
$\varphi_2 =$	0,003 rad
$w_3 =$	0,051 m
$\varphi_3 =$	0,000 rad

VASTAUS:

Etsimällä sellainen M₃:n arvo, jolla kiertymä

$$\varphi_3 = 0$$

saadaan yläpään siirtymä
 $a = w_3$ (4)
 $= 0,051$ m

Lisätarkastelu

Elementin voimasuureet

$$F_i^{\ e} = K_i^{\ e} \delta_i^{\ e} \tag{5}$$

1. elementti

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_1^e \cdot \begin{bmatrix} 0,000 \text{ m} \\ 0,000 \\ 0,006 \text{ m} \\ 0,003 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,181 \text{ MN} \\ 0,000 \text{ MNm} \\ -0,181 \text{ MN} \\ 1,808 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

2. elementti
$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_2^e \cdot \begin{bmatrix} 0,006 \text{ m} \\ 0,003 \\ 0,051 \text{ m} \\ 0,000 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0,500 \text{ MN} \\ -1,808 \text{ MNm} \\ 0,500 \text{ MN} \\ -2,192 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

Systeemin leikkausvoima-, taivutusmomentti- ja taipumajakauma on esitetty taulukossa 1 sekä kuvissa 5, 6 ja 7. Positiiviset suunnat ilmenevät kuvasta 4.

Taulukko 1.

x_i	Q_{i}	M_i	W _i
[m]	[MN]	[MNm]	[m]
0,000	-0,181	0,000	0,000
10,000	-0,181	-1,808	0,006
10,000	0,500	-1,808	0,006
18,000	0,500	2,192	0,051
18,000	0	0	
	x _i [m] 0,000 10,000 10,000 18,000 18,000	x _i Q _i [m] [MN] 0,000 -0,181 10,000 -0,181 10,000 0,500 18,000 0,500 18,000 0	x _i Q _i M _i [m] [MN] [MNm] 0,000 -0,181 0,000 10,000 -0,181 -1,808 10,000 0,500 -1,808 18,000 0,500 2,192 18,000 0 0

Kuva 4. Positiiviset suunnat (vrt. kuva 2).

Kuva 5. Leikkausvoimakuvaaja.

Kuva 6. Taivutusmomenttikuvaaja.

Kuva 7. Taipumakuvaaja.

20111205

37. TEHTÄVÄ

Jäykän peruslaatan (kuva 1) oikea reuna on painumattomalla kalliolla (tuki B). Muulta osin alusta on kimmoinen (Winkler) ja sen alustavakio

 $c = 10 \text{ MN/m}^3$

Laatan pituus

 $L = 6 \mathrm{m}$

- A) Mille etäisyydelle (e) seinä voidaan sijoittaa niin, ettei tuelle B tule vetoa? Seinän aiheuttama pystyvoima juoksumetriä kohden on F = 1 MN/m
- B) Määritä vasemman reunan (piste A) painuma A-kohdan vastauksen maksimiarvolla!
- C) Laske jousivoimat A-kohdan vastauksen maksimiarvolla, jos samanlaisia jousia on kuvan 1 mukaisesti

A)

Kuva 2.

Pinta-ala

$$A = bL \tag{2}$$

jossa b on laatan leveys kuvatasoa vastaan kohtisuorassa suunnassa.

Jäyhyysmomentti z -akselin suhteen

$$I_z = \frac{bL^3}{12} \tag{3}$$

Jännitys σ_B tuella B on nolla eli

$$\sigma_B = \frac{F}{A} - \frac{aF}{I_z} \frac{L}{2} = 0$$

$$\Rightarrow \quad 0 = \frac{F}{bL} \left(1 - \frac{6a}{L} \right)$$
(4)
(5)

(1)

$$\Rightarrow a = \frac{L}{6}$$

$$= 1,000 \text{ m}$$
(6)

Etäisyys

$$e \leq \frac{L}{2} + a \tag{7}$$

$$\leq 4,000 \text{ m}$$

Pohjapaine tuella B kuormituskohdan *e* funktiona on esitetty kuvassa 3.

B)

Pohjapaine on alustavakion c ja taipuman v tulo

 $p = cv \tag{8}$

Pohjapaineen resultantti (kuva 4)

$$R = \frac{1}{2}pL \tag{9}$$

259

Momenttitasapainoehto tuen B suhteen

$$M_B = 0 \tag{11}$$

$$\Rightarrow \quad 0 = eF - \frac{2}{3}LR \tag{12}$$

$$\Rightarrow \quad 0 = eF - \frac{2}{3}L\frac{1}{2}cvL \tag{13}$$

$$\Rightarrow v(e) = \frac{3F}{cL^2}e$$

$$= 0,008 \ e$$
(14)

Kun

$$e = 4,000 \text{ m}$$

niin taipuma

$$v = 0,033 \text{ m}$$

260

(10)

VASTAUS:

Taipuma vasemmassa reunassa v(e) = 0,008 e

C)

Jos jousivoima viimeisessä jousessa on T_n , niin jousen i jousivoima on (kuva 6)

$$T_i = \frac{\iota}{n} T_n \tag{15}$$

Kuva 6.

Tasapainoyhtälö

$$\sum_{i=1}^{n} \frac{i}{n} T_n = F \tag{16}$$

$$\Rightarrow \qquad T_n = \frac{nF}{\sum_{i=1}^n i} \tag{17}$$

Jousivoima jousessa i

$$T_i = \frac{iF}{\sum_{i=1}^{n} i}$$
(18)

VASTAUS:

Jousivoimat on esitetty kuvassa 7.

$F_{1} =$	0,036 MN/m
$F_{2} =$	0,071 MN/m
$F_{3} =$	0,107 MN/m
$F_{4} =$	0,143 MN/m
$F_{5} =$	0,179 MN/m
$F_{6} =$	0,214 MN/m
$F_{7} =$	0,250 MN/m

Tarkistus

 $\Sigma F_i = 1,000 \text{ MN/m}$

Kuva 7.

20111205

5

38. TEHTÄVÄ

Laske kuvan 1 lattian painuma-, pohjapaine-, momentti- ja leikkausvoimakuvio!

Johda tarvittavat taivutusmomentin lausekkeet toisaalta taipumaviivan differentiaaliyhtälön ja toisaalta maanpaineen resultanttien avulla!

Mitta

2,500 m a =**Betonilaatan lujuus** 30 MN/m² K =Polystyreenin kimmokerroin 15 MN/m^2 $E_{2} =$ Soran kimmokerroin 40 MN/m² $E_{3} =$ Maapohjan alustaluku 5 MN/m^3 $c_{4} =$ Kerrosten paksuusmitat 0,100 m $h_{1} =$ $h_{2} =$ 0,100 m $h_{3} =$ 0,200 m Kuormitus pituusyksikköä kohti 0,050 MN/m $F_{1} =$ $F_{2} =$ 0,025 MN/m F_2 F_1 3 K h_1 E_2 h_2 E_3 h_3 *C*₄ a a a

Maanpaineen resultantit R_i (tukireaktiot) pituusyksikköä kohti yleisesti pisteissä 1...*n* saadaan laskemalla oheiseen kuvaan merkityn jännityskuvion osien pinta-alat (kuva 2).

$$R_{i} = \begin{cases} \sigma_{i} \frac{dx}{2} + \frac{1}{2} \frac{\sigma_{i+1} - \sigma_{i}}{2} \frac{dx}{2}, & i = 1 \\ \sigma_{i} \frac{dx}{2} - \frac{1}{2} \frac{\sigma_{i} - \sigma_{i-1}}{2} \frac{dx}{2} + \sigma_{i} \frac{dx}{2} + \frac{1}{2} \frac{\sigma_{i+1} - \sigma_{i}}{2} \frac{dx}{2}, & \left\{ \substack{i \in \{2...n-1\}\\i \in N \\ i \in N \\ \end{array} \right. \\ \sigma_{i} \frac{dx}{2} - \frac{1}{2} \frac{\sigma_{i} - \sigma_{i-1}}{2} \frac{dx}{2}, & i = n \end{cases}$$

Kuva 2.

Kun jännitys σ_i on alustaluvun c_i ja painuman w_i tulo

$$\sigma_i = c_i w_i \tag{2}$$

saadaan, kun alustaluku c on vakio,

$$R_{i} = \begin{cases} \frac{cdx}{8}(3w_{i} + w_{i+1}), & i = 1\\ \frac{cdx}{8}(w_{i-1} + 6w_{i} + w_{i+1}), & i \in \{2...n-1\}, & i \in N\\ \frac{cdx}{8}(w_{i-1} + 3w_{i}), & i = n \end{cases}$$
(3)

(1)

Maanpaineen resultantit (tukireaktiot) tehtävän solmupisteissä (kuva 3)

$$R_1 = \frac{ca}{8}(3w_1 + w_2) \tag{4}$$

$$R_2 = \frac{ca}{8}(w_1 + 6w_2 + w_3) \tag{5}$$

$$R_3 = \frac{ca}{8}(w_2 + 6w_3 + w_4) \tag{6}$$

$$R_4 = \frac{ca}{8}(w_3 + 6w_4 + w_5) \tag{7}$$

$$R_5 = \frac{ca}{8}(w_4 + 3w_5) \tag{8}$$

Kuva 3.

Taipuman w derivaatta (l. muutosnopeuden raja-arvo) pisteen i ja sen naapuripisteiden puolivälissä

$$w_{i-1/2} = \frac{w_i - w_{i-1}}{dx}$$
(9)

$$w_{i+1/2} = \frac{w_{i+1} - w_i}{dx}$$
(10)

Taipuman II derivaatta pisteessä i

$$w_{i}^{''} = \frac{w_{i+1/2}^{'} - w_{i-1/2}^{'}}{dx}$$
(11)

Taivutusmomentti

 $M_i = -EI_i w_i^{"}$ (12)

$$\Rightarrow M_i = -EI_i \frac{w_{i+1/2} - w_{i-1/2}}{dx}$$
(13)

$$\Rightarrow M_i = -EI_i \frac{w_{i+1} - w_i - w_i + w_{i-1}}{dx^2}$$
(14)

$$\Rightarrow M_i = \frac{EI_i}{dx^2} \left(-w_{i-1} + 2w_i - w_{i+1} \right)$$
(15)

Taivutusmomentti pisteissä 2, 3 ja 4

$$M_2 = R_1 a = -\frac{EI}{a^2} (w_1 - 2w_2 + w_3)$$
(16)

$$M_3 = 2R_5a + R_4a = -\frac{EI}{a^2}(w_2 - 2w_3 + w_4)$$
(17)

$$M_4 = R_5 a = -\frac{EI}{a^2} (w_3 - 2w_4 + w_5)$$
(18)

Pystysuorien voimien tasapainoehto (kuva 3)

$$F_1 + F_2 = R_1 + R_2 + R_3 + R_4 + R_5$$
(19)

Momenttitasapaino solmupisteen 3 suhteen

$$2aR_{1} + aR_{2} = aR_{4} + 2aR_{5} + aF_{1}$$
(20)

Yhtälöryhmä yhtälöistä 16...20

$$\begin{cases} \frac{ca^2}{8}(3w_1+w_2) = -\frac{EI}{a^2}w_1 + 2\frac{EI}{a^2}w_2 - \frac{EI}{a^2}w_3 \\ 2\frac{ca^2}{8}(w_4+3w_5) + \frac{ca^2}{8}(w_3+6w_4+w_5) = -\frac{EI}{a^2}w_2 + 2\frac{EI}{a^2}w_3 - \frac{EI}{a^2}w_4 \\ \frac{ca^2}{8}(w_4+3w_5) = -\frac{EI}{a^2}w_3 + 2\frac{EI}{a^2}w_4 - \frac{EI}{a^2}w_5 \\ F_1 + F_2 = \frac{ca}{8}(3w_1+w_2+w_1+6w_2+w_3+w_2+6w_3+w_4+w_5) \\ + w_3 + 6w_4 + w_5 + w_4 + 3w_5) \end{cases}$$
(21a...e)
$$= 2\frac{ca^2}{8}(3w_1+w_2) + \frac{ca^2}{8}(w_1+6w_2+w_3) - \frac{ca^2}{8}(w_3+6w_4+w_5) + 2\frac{ca^2}{8}(w_4+3w_5) - aF_1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \left(3\frac{ca^{2}}{8} + \frac{EI}{a^{2}}\right)w_{1} + \left(\frac{ca^{2}}{8} - 2\frac{EI}{a^{2}}\right)w_{2} + \frac{EI}{a^{2}}w_{3} = 0 \\ \frac{EI}{a^{2}}w_{2} + \left(\frac{ca^{2}}{8} - 2\frac{EI}{a^{2}}\right)w_{3} + \left(8\frac{ca^{2}}{8} + \frac{EI}{a^{2}}\right)w_{4} + 7\frac{ca^{2}}{8}w_{5} = 0 \\ \Rightarrow \left\{\frac{EI}{a^{2}}w_{3} + \left(\frac{ca^{2}}{8} - 2\frac{EI}{a^{2}}\right)w_{4} + \left(3\frac{ca^{2}}{8} + \frac{EI}{a^{2}}\right)w_{5} = 0 \\ 4\frac{ca}{8}w_{1} + 8\frac{ca}{8}w_{2} + 8\frac{ca}{8}w_{3} + 8\frac{ca}{8}w_{4} + 4\frac{ca}{8}w_{5} = F_{1} + F_{2} \\ 7\frac{ca}{8}w_{1} + 8\frac{ca}{8}w_{2} - 8\frac{ca}{8}w_{4} - 7\frac{ca}{8}w_{5} = F_{1} \end{cases}$$
(22a...e)

Betonilaatan jäyhyysmomentti pituusyksikköä kohti

$$I = h_1^{3}/12$$

 $= 0,000083 \text{ m}^4/\text{m}$

$$E = k \sqrt{KK_0}$$
jossa k = 1 ja K₀ = 25·10⁶ MN/m².
E = 27 386 MN/m²
(24)

Taivutusjäykkyys

$$D = EI$$

$$= 2,282 \text{ MNm}^2$$
(25)

Alustaluku (kuva 4; BY 31, Betonilattiat, s. 39)

$$c = \frac{1}{\frac{h_2}{E_2} + \frac{h_3}{E_3} + \frac{1}{c_4}}$$

$$= 4,724 \text{ MN/m}^3$$
(26)

(23)

Kuva 4.

Kerroinmatriisi

	11,438	2,961	0,365	0,000	0,000
	0,000	0,365	2,961	29,893	25,837
[K] =	0,000	0,000	0,365	2,961	11,438
	5,906	11,811	11,811	11,811	5,906
	10,335	11,811	0,000	-11,811	-10,335

Kerroinmatriisin käänteismatriisi

ſ	0,112	-0,010	-0,001	-0,001	-0,027
	-0,102	0,051	-0,003	-0,009	0,118
$[K]^{-1} =$	0,049	-0,091	0,049	0,104	-0,114
	-0,003	0,051	-0,102	-0,009	0,009
	-0,001	-0,010	0,112	-0,001	0,001

Voimavektorin alkiot (alaindeksi viittaa järjestykseen yhtälöryhmässä)

$F_a =$	0,000 MNm/m
$F_b =$	0,000 MNm/m
$F_c =$	0,000 MNm/m
$F_d =$	0,075 MN/m
$F_e =$	0,050 MN/m

Siirtymävektori saadaan kerroinmatriisin käänteismatriisin ja voimavektorin tulona

$$\{w\} = [K]^{-1}\{f\}$$
(27)

Siirtymävektorin alkiot

$$w_1 = -0,001413 \text{ m}$$

 $w_2 = 0,005194 \text{ m}$
 $w_3 = 0,002139 \text{ m}$
 $w_4 = -0,000279 \text{ m}$
 $w_5 = 0,000004 \text{ m}$

Leikkausvoima

$$Q_i = \frac{M_{i+1} - M_i}{a} \tag{28}$$

VASTAUS:

Laatan taipuma-, pohjapaine-, taivutusmomentti- ja leikkausvoimajakauma on esitetty taulukossa 1 sekä kuvissa 5...8.

Taulukko 1.

<i>x</i> _{<i>i</i>}	W _i	σ_{i}	\boldsymbol{R}_{i}	M_{i}	Q_{i}
		(2)	(3)	(15)	(28)
[m]	[m]	$[MN/m^2]$	[MN]	[MNm]	[MN]
0,000	-0,00141	-0,00667	0,00141	0,00000	0,00141
2,500	0,00519	0,02454	0,04708	0,00353	0,00141
2,500	0,00519	0,02454	0,04708	0,00353	-0,00150
5,000	0,00214	0,01010	0,02620	-0,00023	-0,00150
5,000	0,00214	0,01010	0,02620	-0,00023	-0,00030
7,500	-0,00028	-0,00132	0,00070	-0,00099	-0,00030
7,500	-0,00028	-0,00132	0,00070	-0,00099	0,00039
10,000	0,00000	0,00002	-0,00039	0,00000	0,00039
10,000		0		0	0

Kuva 5. Taipumakuvaaja.

Kuva 6. Pohjapainekuvaaja.

Kuva 7. Taivutusmomenttikuvaaja.

Kuva 8. Leikkausvoimakuvaaja.

20111205

39. TEHTÄVÄ

Rakennuksen lämpötilan muutoksesta johtuen sokkelimuurin (kuva 1) yläreuna siirtyy sivusuuntaan matkan

 $\delta = 0,020 \text{ m}$

Määritä pohjapaineen jakautuma jäykän peruslaatan alla maan alustaluvun funktiona, kun alustaluku vaihtelee välillä

$c_{\min} =$	10 MN/m^3
$c_{\rm max} =$	300 MN/m ³
ja kun alustaluku on	
$c_{\infty} =$	∞ MN/m ³

Pystyvoima

 $F_x = 0,300 \text{ MN/m}$

Muurin kimmokerroin

 $E = 15\ 000\ \text{MN/m}^2$

Mitta

d =	0,500 m
h =	3,000 m
<i>b</i> =	1,000 m
t =	0,200 m

Kuva 1.

Pohjapaineen resultantti (kuva 2)

 $R = \int \sigma(z) dz$

Kuva 2.

Pohjapaine

$$\sigma(z) = cu(z) \tag{2}$$

Peruslaatan painuma

$$u(z) = \psi z \tag{3}$$

jossa ψ on laatan kiertymäkulma.

Momentti y -akselin ympäri

$$M_y = \int \sigma(z) z dz \tag{4}$$

$$=c\psi\int z^{2}dz$$
(5)

Laatan (l) pohjan jäyhyysmomentti y -akselin suhteen

$$I_{y,l} = \int z^2 dz \tag{6}$$

Täten momentti

$$M_{y}(c) = c \psi I_{y,l}$$
⁽⁷⁾

(1)

Toisaalta momentti oletetun vaakavoiman H funktiona (kuva 3)

Kuva 3.

Momentin lausekkeista kiertymäkulmaksi seuraa

$$\psi = \frac{H(h+d)}{cI_{y,l}} \tag{9}$$

Kiertymäkulmaa vastaava siirtymä muurin yläpäässä

 $\Delta = (h+d)\psi \tag{10}$

$$=\frac{H(h+d)^2}{cI_{y,l}}\tag{11}$$

Oletetun vaakavoiman aiheuttama taipuma muurin (m) yläpäässä

$$w = \frac{Hh^3}{3D_{y,m}} \tag{12}$$

(8)

Horisontaalinen kokonaissiirtymä muurin yläpäässä

$$\delta(c) = \Delta + w$$

$$= \frac{H(h+d)^2}{Hh^3} + \frac{Hh^3}{Hh^3}$$
(13)

$$=\frac{-\left(cl^{2}+u^{2}\right)}{cI_{y,l}}+\frac{-u^{2}}{3D_{y,m}}$$
(14)

Horisontaalivoima

$$H(c) = \frac{\delta}{\frac{(h+d)^{2}}{cI_{y,l}} + \frac{h^{3}}{3D_{y,m}}}$$
(15)

Pohjapaine

$$\sigma(z) = \frac{F_x}{A_l} + \frac{M_y}{I_{y,l}}z$$
(16)

$$=\frac{F_x}{A_l} + \frac{H(h+d)}{I_{y,l}}z$$
(17)

$$\Rightarrow \sigma(c,z) = \frac{F_x}{A_l} + \frac{\delta(h+d)}{I_{y,l} \left(\frac{(h+d)^2}{cI_{y,l}} + \frac{h^3}{3EI_{y,m}}\right)^2}$$
(18)

$$=\frac{F_{x}}{A_{l}} + \frac{\delta(h+d)}{\frac{(h+d)^{2}}{c} + \frac{h^{3}I_{y,l}}{3EI_{y,m}}}z$$
(19)

Peruslaatan pohjan ala pituusyksikköä kohti

$$A_l = b \tag{20}$$

Laatan ja muurin jäyhyysmomentit y -akselin suhteen pituusyksikköä kohti

$$I_{y,l} = \frac{b^3}{12}$$
(21)

$$I_{y,m} = \frac{t^3}{12}$$
(22)

Pohjapaine

$$\sigma(c,z) = \frac{F_x}{b} + \frac{\delta(h+d)}{\frac{(h+d)^2}{c} + \frac{h^3b^3}{3Et^3}z}$$
(23)

Kun alustaluku c lähenee ääretöntä

$$\sigma(z) = \frac{F_x}{b} + \frac{3Et^3\delta(h+d)}{h^3b^3}z$$
(24)

VASTAUS:

Pohjapaineen ääriarvot on esitetty taulukossa 1. Pohjapaineet kysytyillä alustaluvun arvoilla *z* -koordinaatin funktiona on esitetty kuvassa 4. Pohjapaineet laatan reunojen kohdalla alustaluvun funktiona on esitetty kuvassa 5.

Taulukko 1. Pohjapaineen ääriarvot.

		$\sigma_{ m min}$	$\sigma_{ m max}$	
		z = -b/2	z = b/2	
		$[MN/m^2]$	$[MN/m^2]$	
$c_{\min} =$	10 MN/m ³	0,273	0,327	
$c_{\max} =$	300 MN/m ³	-0,002	0,602	
$c_{\infty} =$	∞ MN/m ³	-0,167	0,767	
——— minimi ———— maksimi ———— ääretön	1,0 0,8 0,6 0,4	σ[MN/m ²]		
	0,2 -			<i>z</i> [m]
-0,5 -0,3	-0,10,2 -	0,1	0,3	0,5
	-0,4 」			

Kuva 5. Pohjapaineet laatan reunojen kohdalla alustaluvun funktiona.

Rak-11.2107 Sillat ja Perustukset

PROBLEMS

Bridges and Foundation Structures

PROBLEMS

Authors	Jutila, A., Syrjä, R.
Publisher	Aalto University
	School of Science and Technology
	Faculty of Engineering and Architecture
	Department of Structural Engineering and Building
Classification	66
Place	Espoo, Finland
Year	2011

FOREWORD

This educational material includes problems of Bridges and Foundation Structures -course (Rak-11.2107). The course is part of the degree programme of structural engineering and building technology in Aalto University.

The problems are grouped to the subject matters. Each problem has a description of the problem and the model solution.

This material has prepared since the end of 1990 decade. Two design practices, Eurocode and Finnish standard, so-called B-set preceding Eurocodes, are represented on the material.

This material is also published in Finnish (Sillat ja perustukset - Esimerkkitehtävät).

Otaniemi, 20th of December 2011 Authors

CONTENTS

			Page
Ι	Loads of	f Structures	
	1.	Crane frame: Force and Displacement Methods	7
	2.	Multi-Storied Building: Combination of Actions, Eurocode	17
	3.	Multi-Storied Building: Combination of Actions, RIL 144	25
	4.	Dam: Water Pressure, Tilting and Sliding Stability	31
II	Loads o	f Bridges	
	5.	Elastic Intermediate Support	37
	6.	Simple Beam: Differential Equation of Deflection	43
	7.	The Most Severe Loading Case for Reaction Force of an	
		Intermediate Support	49
III	Earth P	ressure	
	8.	Cellar Wall: Neutral Pressure and Compressed Filling	55
	9.	Caisson: Horizontal Component of the Active Pressure	63
	10.	Retaining Wall: Active Pressure and Pressure in Rest	69
IV	Core Fig	gure of the Cross-Section	
	11.	Homogenous Triangle	77
	12.	Elliptical Two-Component Foundation	81
	13.	Pile Group	89
	14.	Core Figure of a Two-Component Foundation	97
	15.	Core Figure of a Multi-Component Bar Having an Elliptical	
		Cross-Section	103
V	Rock Fo	oundation	
	16.	Base Slab: Pressure Under the Slab	111
	17.	Base Slab: Pressure Under the Slab, Neutral Axis,	
		Prestressing	117
	18.	Retaining Wall: Safety Against Over-Turning and Sliding	125

Contents

VI	Carrying	Capacity of a Base Slab and Wall	
	19.	Ultimate Limit State Method by Eurocode	131
	20.	Ultimate Limit State Method by Eurocode and Finnish	
		national annex	141
	21.	Ultimate Limit State Method by Eurocode and Finnish	
		national annex, Design Approach 2*	151
	22.	Ultimate Limit State Method by Finnish Standards	
		RIL 144-2002 and RIL 121-2004	161
	23.	Total Safety Method	169
	24.	Method of the Allowed Bearing Resistance	177

VII Pile Group

25.	Variable Pile Length	183
26.	Constant Stiffness, Vertical and Inclined Piles	185
27.	Variable Stiffness and Slope	193
28.	Column Foundation Consisting of a Pile Group	201
29.	Core Figure of the Pile Group	209
30.	Space Pile Group	215

VIII Large Diameter Pile

31.	Finite Element Method (FEM)	221
32.	Column Foundation: FEM	229
33.	Bridge Intermediate Support: Force Method	237
34.	Bridge Intermediate Support: Deflection Method	243
35.	Bridge Intermediate Support: Mohr's Method	247
36.	Bridge Intermediate Support: FEM	251

IX Support on Elastic Foundation

37.	Base Slab: Winkler Support	257
38.	Floor: Three-Layer Foundation	263
39.	Foundation Wall: Pressure as Function of the Foundation	
	Modulus	271

20111205

1. PROBLEM

Determine the horizontal component of the support reaction force of the crane frame (Figure 1) by using force, slope-deflection and moment methods, respectively!

FORCE METHOD

At the statically determinate basic form the sum of the deflection (δ_{10}) from the external load (2F) and the deflection $(X_1\delta_{11})$ from the unknown horizontal force (X_1) is zero. Here δ_{11} is the displacement from force 1. See Figure 2.

Bending moment distribution curve due to external load is shown in Figure 3a and due to force 1 in Figure 3b.

Bending moment in the horizontal beam due to external load

$$M_{0} = \begin{cases} Fx, \quad x = \begin{bmatrix} 0, \quad \frac{3L}{8} \end{bmatrix} \\ \frac{3FL}{8}, \quad x = \begin{bmatrix} \frac{3L}{8}, \quad \frac{5L}{8} \end{bmatrix} \\ F(L-x), \quad x = \begin{bmatrix} \frac{5L}{8}, \quad L \end{bmatrix} \end{cases}$$
(2a...c)

There is no moment at the vertical columns.

Bending moment in the horizontal beam due to force F = 1 (Fig. 3b)

$$M_1 = \begin{cases} L, & \text{palkki} \\ y, & \text{pilari} \end{cases}$$
(3a, b)

Displacements

$$\begin{cases} \delta_{10} = \int \frac{M_1 M_0}{D} ds \\ \delta_{11} = \int \frac{M_1 M_1}{D} ds \end{cases}$$
(4a, b)

When inserting the bending moments we get

$$\begin{cases} \delta_{10} = \frac{15FL^3}{64D} \\ \delta_{11} = \frac{5L^3}{3D} \end{cases}$$
(5a, b)

ANSWER:

Horizontal force

$$X_1 = \frac{-\delta_{10}}{\delta_{11}}$$

$$= \frac{-9F}{64}$$
(6)
(7)

Negative sign means that the force direction is opposite to the supposed original one.

DISPLACEMENT METHOD (especially slope-deflection method)

Corner moments (Figure 4)

$$\begin{cases}
M_{12} = 0 \\
M_{21} = a_{21}^{o}\phi_{21} - c_{21}^{o}\psi_{21} + M_{K21}^{o} \\
M_{23} = a_{23}\phi_{23} + b_{23}\phi_{32} - c_{23}\psi_{23} + M_{K23} \\
M_{32} = a_{32}\phi_{32} + b_{32}\phi_{23} - c_{32}\psi_{32} + M_{K32} \\
M_{34} = a_{34}^{o}\phi_{34} - c_{34}^{o}\psi_{34} + M_{K34}^{o} \\
M_{43} = 0
\end{cases}$$
(8a...f)

Compatibility conditions

$$\phi_{21} = \phi_{23} = \phi_2$$
(9)
$$\phi_{32} = \phi_{34} = \phi_3 = -\phi_2$$
(10)

Equilibrium conditions

$$\begin{cases} 0 = M_{21} + M_{23} \Rightarrow M_{23} = -M_{21} = M_2 = M \\ 0 = M_{32} + M_{34} \Rightarrow M_{34} = -M_{32} = M_3 = M_2 = M \end{cases}$$
(11a, b)

Slope rotation in basic form (Formulary)

$$\psi = \frac{v_2 - v_1}{l} \tag{12}$$

Member coefficients in basic form

$$a = \frac{4EI}{l} = \frac{4D}{l} \tag{13}$$

$$b = \frac{2EI}{l} = \frac{2D}{l} \tag{14}$$

$$c = \frac{6EI}{l} = \frac{6D}{l} \tag{15}$$

$$a^{o} = c^{o} = \frac{3EI}{l} = \frac{3D}{l}$$
 (16)

Corner moments caused by loading (Figure 5) in basic form

$$M_{Ki} = -M_{Kj} = \frac{-Fa_1b_1^2}{l^2} + \frac{-Fa_2b_2^2}{l^2}$$
(17)

Figure 5.

Slope rotations in this case

 $\psi_{21} = \psi_{34} = \psi \tag{18}$

$$\psi_{23} = \psi_{32} = 0 \tag{19}$$

Member coefficients in this case

$$a_{21} = a_{23} = a_{32} = a_{34} = \frac{4EI}{L} = \frac{4D}{L} = a$$
(20)

$$b_{23} = b_{32} = \frac{2EI}{L} = \frac{2D}{L} = b \tag{21}$$

$$c_{23} = c_{32} = \frac{6EI}{L} = \frac{6D}{L} = c \tag{22}$$

$$a_{21}^{o} = a_{34}^{o} = c_{21}^{o} = c_{34}^{o} = \frac{3EI}{L} = \frac{3D}{L} = a^{o}$$
(23)

Corner moments caused by loading in this case

$$M_{K23} = -M_{K32} = \frac{-15FL}{64} \tag{24}$$

Corner moments after simplification $\int M = a^{\circ} \phi - a^{\circ} w$

$$\begin{bmatrix}
-M_{2} = a^{\circ} \phi - a^{\circ} \psi \\
M_{2} = a \phi - b \phi + M_{K} \\
-M_{3} = -a \phi + b \phi - M_{K} \\
M_{3} = -a^{\circ} \phi - a^{\circ} \psi
\end{bmatrix}$$
(25a...d)

From Equations 11

$$\begin{cases} -M_{K} = +(a^{o} + a - b)\phi - a^{o}\psi \\ +M_{K} = -(a^{o} + a - b)\phi - a^{o}\psi \end{cases}$$
(26a, b)

Slope

 $\boldsymbol{\psi} = \boldsymbol{0} \tag{27}$

From Equations 26a and 27

$$\phi = \frac{-M_K}{a^0 + a - b} \tag{28}$$

$$3FL^2$$

$$\Rightarrow \phi = \frac{3TL}{64D} \tag{29}$$

From Equation 25a

$$M = -a^{o}\phi \tag{30}$$

$$\Rightarrow M = \frac{-9FL}{64} \tag{31}$$

Horizontal force at the support (Figure 6)

$$HL = -M_{34} \tag{32}$$

Figure 6.

<u>ANSWER</u>: Horizontal force $H = \frac{9F}{64}$

FORCE METHOD (especially moment method)

Rotations at corners (Figure 4)

$$\begin{cases} \phi_{21} = \alpha_{21}M_{21} - \beta_{21}M_{12} + \psi_{21} + \alpha_{21}^{o} \\ \phi_{23} = \alpha_{23}M_{23} - \beta_{23}M_{32} + \psi_{23} + \alpha_{23}^{o} \\ \phi_{32} = \alpha_{32}M_{32} - \beta_{32}M_{23} + \psi_{32} + \alpha_{32}^{o} \\ \phi_{34} = \alpha_{34}M_{34} - \beta_{34}M_{43} + \psi_{34} + \alpha_{34}^{o} \end{cases}$$
(34a...d)

Compatibility conditions

$$\phi_{21} = \phi_{23}$$
(35)

$$\phi_{32} = \phi_{34}$$
(36)

Corner moments

$$\begin{cases} 0 = M_{21} + M_{23} \Rightarrow M_{23} = -M_{21} = M_2 = M \\ 0 = M_{32} + M_{34} \Rightarrow M_{34} = -M_{32} = M_3 = M_2 = M \\ 0 = M_{12} \\ 0 = M_{43} \end{cases}$$
(37a...d)

Slope rotation in basic form

$$\psi = \frac{v_2 - v_1}{l} \tag{38}$$

Member coefficients in basic form

$$\alpha = \frac{l}{3EI} = \frac{l}{3D} \tag{39}$$

$$\beta = \frac{l}{6EI} = \frac{l}{6D} \tag{40}$$

Rotations caused by loading (Figure 7) in basic form

$$\alpha_i^o = \frac{Fa_1b_1}{6Dl} (b_1 + l) + \frac{Fa_2b_2}{6Dl} (b_2 + l)$$
(41)

$$\alpha_{j}^{0} = \frac{-Fa_{1}b_{1}}{6Dl}(a_{1}+l) + \frac{-Fa_{2}b_{2}}{6Dl}(a_{2}+l)$$
(42)

Figure 7.

Slope rotations in this case

 $\psi_{21} = \psi_{34} = \psi \tag{43}$

$$\psi_{23} = \psi_{32} = 0 \tag{44}$$

Member coefficients in this case

$$\alpha_{21} = \alpha_{23} = \alpha_{32} = \alpha_{34} = \frac{L}{3D} = \alpha \tag{45}$$

$$\beta_{21} = \beta_{23} = \beta_{32} = \beta_{34} = \frac{L}{6D} = \beta \tag{46}$$

Rotations caused by loading in this case

$$\alpha_{21}^o = \alpha_{34}^o = 0 \tag{47}$$

$$\alpha_{23}^{o} = -\alpha_{32}^{o} = \frac{15FL^2}{128D} = \alpha^o \tag{48}$$

Rotations after simplification

$$\begin{cases} \phi_{21} = -\alpha M + \psi \\ \phi_{23} = (\alpha + \beta)M + \alpha^{0} \\ \phi_{32} = -(\alpha + \beta)M - \alpha^{0} \\ \phi_{34} = \alpha M + \psi \end{cases}$$

$$(49a...d)$$

From Equations 35 and 36

$$+\alpha^{o} = -(2\alpha + \beta)M + \psi$$
⁽⁵⁰⁾
⁽⁵¹⁾

$$-\alpha^{0} = +(2\alpha + \beta)M + \psi \tag{51}$$

Slope

$$\boldsymbol{\psi} = \boldsymbol{0} \tag{52}$$

From Equations 50 and 52

$$M = \frac{-\alpha^0}{2\alpha + \beta} \tag{53}$$

When inserting member coefficients we get

$$M = \frac{-9FL}{64} \tag{54}$$

Horizontal force at the support (Figure 6)

$$HL = -M_{34} \tag{55}$$

ANSWER: Horizontal force

$$H = \frac{9F}{64} \tag{56}$$
20111205

2. PROBLEM

A four-storey, steel-framed residential building with flat roof is shown in Figure 1. Determine all load combinations acting on the base slab of the outside column (grey colour)! Use ultimate limit state (STR/GEO) according to Eurocode and National Annex of Finland [*NA SFS-EN 1990*, Table A1.2(B)].

What is the maximum overturning moment at the top of the base slab, when wind is acting in the direction of the shorter side? The wind load is assumed to divide equally to all piles. The building is situated in Kemijärvi (Lapland).

Number of columns

$$n_1 = 3$$

 $n_2 = 5$

Dimension

 $a = 5 \mathrm{m}$

Number of stories and storey height

 $n_k = 4$ $h_i = 3 m$

The vertical forces are caused by the are shown by the dotted lines.

Self weight of roof and floors

$$p = 0,005 \text{ MN/m}^2$$

Self weight of the main wall and column

$$v = 0,020 \text{ MN/m}$$

Figure 1.

COMBINATIONS OF ACTIONS

Design equation (NA* SFS-EN 1990, Table A1.2(B))

$$F_{d} = \frac{\xi \gamma_{Gj, \sup}}{\gamma_{Gj, \sup}} \bigg\} K_{FI} G_{kj, \sup} + \gamma_{Gj, \inf} G_{kj, \inf} + \frac{\gamma_{Q1}}{0} \bigg\} K_{FI} Q_{k1} + \frac{\gamma_{Qi}}{0} \bigg\} K_{FI} \sum \psi_{0i} Q_{ki}$$
(1)

where $G_{kj, sup}$ is upper characteristic value of permanent action j and corresponding partial factor is

$$\gamma_{Gj, \text{ sup}} = 1,35$$

 $G_{kj, inf}$ is lower characteristic value of permanent action j and corresponding partial factor is

$$\gamma_{Gj, inf} = 0,9$$

 Q_{k1} is characteristic value of the leading variable action 1 and corresponding partial factor is

$$\gamma_{Q1} = 1,5$$

 Q_{ki} is characteristic value of accompanying variable action i and corresponding partial factor is

$$\gamma_{Qi} = 1,5$$

reduction factor is

 $\xi = 0.85$

Four-storey building belongs to reliability class RC2 (*NA SIS-EN 1990*, Table B1), thus factor of actions (*SFS-EN 1990*, Table B3)

$$K_{FI} = 1,0$$

Factor for combination value of a variable actions: imposed, snow and wind loads (*NA SFS-EN 1990*, Table A1.1, Class A)

$\psi_{0,imposed} =$	0,7
$\psi_{0,snow} =$	0,7
$\Psi_{0,wind} =$	0,6
Products	
$\xi \gamma_{Gj, \text{ sup}} pprox$	1,15
$\gamma_{Qi} K_{FI} \psi_{0,imposed} =$	1,05
$\gamma_{Qi} K_{FI} \psi_{0,snow} =$	1,05

$$\gamma_{Qi} K_{FI} \psi_{0,wind} = 0,90$$

HORIZONTAL FORCE DUE TO SWAY IMPERFECTIONS

Basic value of sway imperfection (SFS-EN 1993-1-1, Chapter 5.3.2)

$$\phi_0 = 0,005$$

Reduction factor for height h applicable to columns

$$\alpha_h = \min \begin{cases} \max \begin{cases} \frac{2}{\sqrt{h_0 h}} \\ \frac{2}{3} \\ 1 \end{cases}$$
(2)

where

$$h_0 = 1 \text{ m}^{-1}$$

It is obtained

 $\alpha_h = 0,667$

Number of columns in a row

$$m = n_i - 1 \tag{3}$$
$$= 2$$

Reduction factor for the number of column in a row

$$\alpha_m = \sqrt{\frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{m} \right)}$$

$$= 0,866$$
(4)

Global initial sway imperfection (SFS-EN 1993-1-1, Equation 5.5)

$$\phi = \phi_0 \alpha_h \alpha_m \tag{5}$$
$$= 0,002887$$

Horizontal force is acting in the level of storey floor and is

$$H = \phi N \tag{6}$$

where N is the corresponding axial force (SFS-EN 1993-1-1, Figure 5.4).

SELF WEIGHT OF STRUCTURE

Roof or floor

$$G_{pi} = 2a^2 p$$
 (7)
= 0,250 MN

Wall and column

$$G_{vi} = 2av$$
 (8)
= 0,200 MN

Characteristic value of vertical force at one floor

$$G_i = G_{pi} + G_{vi}$$
 (9)
= 0,450 MN

Height of the building

$$h = n_k h_i$$
 (10)
= 12 000 m

Moment due to self weigh of roof and sway imperfection

$$M_{G1} = \phi G_{pi} h \tag{11}$$

= 0,009 MNm (11) Moment due to self weigh of three upper floors and swav imperfection

$$M_{G2} = 3\phi G_i h /2 \tag{12}$$

$$=$$
 0,023 MNm

Sum of moments

$$M_{G} = M_{G1} + M_{G2}$$
(13)
= 0,032 MNm

IMPOSED LOAD

Building belongs to category A (*NA SFS-EN 1990*, Table A1.1). Load per unit area (*NA SFS-EN 1991-1-1*, Table 6.2)

$$q_{ki} = 0,002 \text{ MN/m}^2$$

Characteristic value of vertical force

$$Q_{ii} = 2a^2 q_{ki}$$
 (14)
= 0,100 MN

Number of stories above the second floor

$$n = n_k - 1 \tag{15}$$
$$= 3$$

Reduction factor (NA SFS-EN 1991-1-1, Chapter 6.3.1.2(11))

$$\alpha_n = \frac{2 + (n-2)\psi_{0,imposed}}{n}$$
(16)
= 0,900

Moment due to imposed floor loads and sway imperfection

$$M_{i} = \phi(\alpha_{n}h_{i}+2h_{i}+3h_{i})Q_{ii}$$

$$= 0,005 \text{ MNm}$$
(17)

SNOW LOAD

Characteristic value of snow load on the ground in Kemijärvi (*NA SFS-EN 1991-1-3*, Figure 4.1)

 $s_k = 0,002750 \text{ MN/m}^2$

Snow load shape coefficient for the flat roof (SFS-EN 1991-1-3, Table 5.2)

 $\mu_i = 0.8$ Exposure coefficient C_e (normal topography) and thermal coefficient C_t (SFS-EN 1991-1-3, Chapter 5.2(7) and 5.2(8))

$$C_{e} = 1,0$$

$$C_{t} = 1,0$$
Snow load (SFS-EN 1991-1-3, Equation 5.1)
$$s = \mu_{i}C_{e}C_{t}s_{k}$$
(18)

$$= 0,002200 \text{ MN/m}^2$$

Characteristic vertical force

$$Q_{ks} = 2a^2s$$
 (19)
= 0,110 MN

Moment due to snow load and sway imperfection

$$M_s = \phi Q_{ks} h \tag{20}$$

= 0,004 MNm

WIND LOAD

Shorter side length

$$L_{1} = 2a (n_{1}-1)$$

$$= 20 m$$
Longer side length

$$L_{2} = 2a (n_{2}-1)$$

$$= 40 m$$
Reference area

$$A_{ref} = hL_{2}$$

$$= 480 m^{2}$$
Fundamental value of the basic wind velocity (*NA SFS-EN 1994-1-4*, Chapter 4.2)

$$v_{b,0} = 21 m/s$$
Directional factor (*SFS-EN 1991-1-4*, Chapter 4.2)

$$c_{dir} = 1,0$$
Season factor (*SFS-EN 1991-1-4*, Chapter 4.2)

$$c_{season} = 1,0$$
Basic wind velocity (*SFS-EN 1991-1-4*, Equation 4.1)

$$v_{b} = c_{dir} c_{season} v_{b,0}$$

$$= 21 m/s$$
Air density (*SFS-EN 1991-1-4*, Chapter 4.5)

$$\rho = 1,250 \text{ kg/m}^{3}$$
Basic velocity pressure (*SFS-EN 1991-1-4*, Equation 4.10)

$$q_{b} = \frac{1}{2} \rho v_{b}^{2}$$
(25)

$$= 276 \text{ N/m}^{2}$$
Terrain category is selected to be II (*SFS-EN 1991-1-4*, Appendix A).
Exposure factory at the top of the building (*SFS-EN 1991-1-4*, Figure 4.2)

$$C_{e,wind} = 2,5$$
Peak velocity pressure (*SFS-EN 1991-1-4*, Equation 4.8)

$$q_p = C_{e,wind} q_b$$

$$= 689 \text{ N/m}^2$$
(26)

Because the height h is less than the shorter side length, the wind pressure should be considered to be one part (*SFS-EN 1991-1-4*, Chapter 7.2.2, Figure 7.4). Ratio (*SFS-EN 1991-1-4*, Figure 7.5)

$$\kappa = h/d = L_1/h$$
 (27)
= 0,600

Pressure coefficient for the external pressure for zones D and E, when the loaded area is more than 10 m^2 , is obtained by linear interpolation (*SFS-EN 1991-1-4*, Table 7.1)

$$C_{pe,10,D} = \frac{0.8 - 0.7}{1 - 0.25} (\kappa - 0.25) + 0.7$$

$$= 0.747$$

$$C_{pe,10,E} = -\left[\frac{0.5 - 0.3}{1 - 0.25} (\kappa - 0.25) + 0.3\right]$$
(28)

$$P_{pe,10,E} = -\left[\frac{0.5 - 0.3}{1 - 0.25}(\kappa - 0.25) + 0.3\right]$$

$$= -0.393$$
(29)

Wind pressure acting on the external surfaces (SFS-EN 1991-1-4, Equation 5.1)

$$w_{e,i} = q_p C_{pe, 10, i}$$

$$w_{e,D} = 515 \text{ N/m}^2$$

$$w_{e,E} = -271 \text{ N/m}^2$$
(30)

Structural factor (SFS-EN 1991-1-4, Chapter 6.2)

$$c_{s}c_{d} = 1$$

Wind force (SFS-EN 1991-1-4, Equation 5.5)
$$F_{w,e} = c_{s}c_{d}(w_{e,D}-w_{e,E})A_{ref}$$

= 0,377 MN (31)

For one column

$$F_{w} = \frac{F_{w,e}}{n_{1}n_{2}}$$
(32)
= 0,025 MN

Moment

$$M_w = F_w h/2$$
 (33)
= 0,151 MNm

ANSWER:

Combinations of actions

1,15	1,5	1,05	0,9	(34 a)
1,15	1,5	1,05	0	(34b)
1,15	1,5	0	0,9	(34 c)
1,15	1,5	0	0	(34d)
1,15	1,05	1,5	0,9	(34 e)
1,15	1,05	1,5	0	(34f)
$F_d = 1,15$	$G_{k,\sup} + 0.9G_{k,\inf} + 0$	Q_{ki} + 1,5	$Q_{ks} + 0,9$	Q_{kw} (34g)
1,15	0	1,5	0	(34h)
1,15	1,05	1,05	1,5	(34i)
1,15	1,05	0	1,5	(34j)
1,15	0	1,05	1,5	(34k)
1,15	0	0	1,5	(341)
1,35	0	0	0	(34m)

Wind is caused the leading moment effect. Thus the unfavourable case is i.

Maximum moment

$$M = 1,15M_{G} + 1,05M_{i} + 1,05M_{s} + 1,5M_{w}$$
(35)
= 0,272 MNm

20111205

3. PROBLEM

A four-storey building with flat roof is shown in Figure 1. Determine the extreme values of vertical and horizontal forces acting on the base slab of the outside column (grey colour) - horizontal ones in the direction of the shorter side! A load combination is determined in ultimate limit state (design of structural member) by using Finnish standard *RIL 144-2002*. The wind load is assumed to divide equally to all piles. The building is situated in Kemijärvi (Lapland).

Number of columns

$$n_1 = 3$$

 $n_2 = 5$

Dimension

a = 5 m Number of stories and storey height

n_k	=	4
h_i	=	3 m

The vertical forces are caused by the are shown by the dotted lines. Self weight of roof and floors

 $p = 0,005 \text{ MN/m}^2$ Self weight of the main wall and column

v = 0,020 MN/m

Figure 1.

SELF WEIGHT OF THE STRUCTURE

Roof or floor

$$G_{pi} = 2a^2 p$$
 (1)
= 0,250 MN

Wall and column

$$G_{vi} = 2av$$
 (2)
= 0,200 MN

Characteristic value of vertical force at one floor

$$G_i = G_{pi} + G_{vi}$$

$$= 0,450 \text{ MN}$$
(3)

Sum of loads

$$G = G_{pi} + \sum_{n=1}^{4} G_i$$
= 2,050 MN (4)

SNOW LOAD

Characteristic value of snow load on the ground in Kemijärvi (*RIL 144-2002*, Figure 4.121, p. 24)

 $s_k = 0,002 \text{ MN/m}^2$ Snow load shape coefficient for flat roof (*RIL 144-2002*, Figure 4.122d, p. 27)

$$\mu = 1,0$$
Characteristic vertical force (*RIL 144-2002*, Chapter 4.1, p. 23)
$$Q_{k} = 2a^{2}\mu s_{k}$$

$$= 0,100 \text{ MN}$$
(5)

IMPOSED LOAD

Load per unit area (*RIL 144-2002*, Table 5.12, p. 78)

$$q_{ik} = 0,001500 \text{ MN/m}^2$$

Characteristic value of vertical force
 $Q_{ii} = 2a^2 q_{ik}$ (6)
 $= 0,075 \text{ MN}$
Reduction factor (*RIL 144-2002*, Table 8.21b, p. 150)
 $k = 0,75$

Characteristic value of vertical force

$$Q_i = k \sum_{i=1}^{4} Q_{ii}$$
 (7)
= 0,225 MN

HORIZONTAL FORCE DUE TO SWAY IMPERFECTIONS

Shorter side length

$$L_{1} = 2a (n_{1}-1)$$

$$= 20 m$$
(8)

Longer side length

$$L_2 = 2a (n_2-1)$$
(9)
= 40 m

Horizontal force is acting in the level of storey floor and is

$$H = \phi N \tag{10}$$

where ϕ is in the direction of the shorter side (*RIL 144-2002*, Chapter 6.5, p. 134)

$$\phi = 1/150$$

= 0,006667

and N is the corresponding axial force.

WIND LOAD

Height of the building

$$h = \sum_{n=1}^{4} h_i$$

$$= 12 \text{ m}$$
(11)

Terrain category is selected to be II.

Wind pressure (*RIL 144-2002*, Table 4.22a, p. 31)

$$q_{wk} = q_0 \left(\frac{h}{h_0}\right)^{0.24}$$
(12)

where

$$q_0 = 0,000650 \text{ MN/m}^2$$

 $h_0 = 10 \text{ m}$

Thus

$$q_{wk} = 0,000679 \text{ MN/m}^2$$

Pressure coefficient for the windward external pressure (RIL 144-2002,

Table 4.231a, p. 38)

$$C_{p,t} = 0,7$$

Ratio between the side lengths, when wind acting in the direction of the shorter side

 $L_1/L_2 = 0,500$

Pressure coefficient for the leeward external pressure

$$C_{p,s} = -0,5$$

Wind load for one column (RIL 144-2002, Equation 4.212b, p. 30)

$$Q_{w} = \frac{hL_{2}(C_{p,t} - C_{p,s})q_{wk}}{n_{1}n_{2}}$$

$$= 0,026 \text{ MN}$$
(13)

COMBINATION OF ACTIONS

Design equation (RIL 144-2002, Chapter 8.2, p. 149)

$$q_{d} = \sum_{i=1}^{m} \gamma_{gi} g_{i} + \gamma_{q1} q_{k1} + \gamma_{q2} q_{k2} + \sum_{i=3}^{n} \gamma_{qi} q_{ki}$$
(14)

can be written

Sub index *d* refers to design value.

Below the sub indexes are referred to the load combination cases (row number). (Amount of load cases is double, if $\gamma_{q\,1} = 0$ when $\gamma_g = 1,2$, and $\gamma_{q\,1} = 1,6$ when $\gamma_g = 0,9$.)

Horizontal forces

Maximum snow load

$$V_{d,1,2} = 1,2G+1,6Q_i+1,6Q_k$$
 (16)
 $= 2,980 \text{ MN}$

Maximum wind load

$$V_{d,3} = 1,2G+1,6Q_i+0,8Q_k$$
(17)

Minimum self weight

$$V_{d,10} = 0,9G$$
 (18)
= 1,845 MN

Horizontal forces and corresponding distances from the base slab

Maximum snow load

$$\pm H_1 = 1,2\phi(G_{p5} + 4G_i) + 1,6\phi \cdot 4Q_{ii} + 1,6\phi Q_k + 0,8Q_w$$
(19)
= 0,042 MN

$$e_{1} = \frac{1,2\phi\left(G_{p5}h + 4G_{i}\frac{3}{8}h\right) + 1,6\phi \cdot 4Q_{ii}\frac{3}{8}h + 1,6\phi Q_{k}h + 0,8Q_{w}\frac{h}{2}}{H_{1}}$$
(20)

Maximum wind load

$$\pm H_3 = 1,2\phi(G_{p5} + 4G_i) + 1,6\phi \cdot 4Q_{ii} + 0,8\phi Q_k + 1,6Q_w$$
(21)
= 0,062 MN

$$e_{3} = \frac{1,2\phi\left(G_{p5}h + 4G_{i}\frac{3}{8}h\right) + 1,6\phi \cdot 4Q_{ii}\frac{3}{8}h + 0,8\phi Q_{k}h + 1,6Q_{w}\frac{h}{2}}{H_{3}}$$
(22)

Minimum loads

$$H_{10} = 0 \text{ MN}$$

=

ANSWER:

Vertical forces

$$V_{d,max} = 2,980 \text{ MN}$$

 $V_{d,min} = 1,845 \text{ MN}$

Horizontal forces and corresponding distances from the base slab

$$H_{d,max} = 0,062 \text{ MN}$$

 $e_{d,max} = 5,819 \text{ m}$
 $H_{d,min} = 0,000 \text{ MN}$

4. PROBLEM

A massive reinforced concrete dam with a inspection manway is shown in Figure 1. Determine water pressures and buoyancy (uplift force) resultants and corresponding locations in *x-y-* coordinate system, when the water deep of the lower pond is

$$h_{a,1} = 3,000 \text{ m}$$

Determine stability against tilting and sliding, when the water deep of the lower pond is

$$h_{a,2} = 0 \text{ m}$$

Use the equations given in Finnish standard Vesirakenteiden suunnittelu RIL 123-1979 [Design of Waterway Structures].

Friction coefficient between rock and concrete (slightly fissured and varved rock, *RIL 123-1979*, p. 64)

 $\mu = 0,700$

Figure 1.

Unit weight of reinforced concrete

 $\gamma_c = 25\ 000\ \text{N/m}^3$ Unit weight of water $\gamma_w = 9\ 810\ \text{N/m}^3$

Width of the dam as function of "deep" t (Figure 2)

$$b(t) = d + \frac{t}{\sqrt{3}} \tag{1}$$

Width at bottom surface

WATER PRESSURE OF THE UPPER POND

Resultant (Figure 2)

$$F_{1} = \frac{1}{2} \gamma_{w} h_{y}^{2}$$

$$= 397 \ 305 \text{ N/m}$$
(3)

and corresponding distance from the bottom surface

$$e_1 = h_y/3$$
 (4)
= 3,000 m

WATER PRESSURE OF THE LOWER POND

Horizontal component of the resultant (Figure 2)

$$F_{2,1h} = \gamma_w h_{a,1}^2 \cos \alpha /2 \qquad (5)$$

$$= 38\ 231\ \text{N/m}$$
and corresponding distance from point O

$$e_{2,1h} = h_{a,1}/3$$
 (6)
= 1,000 m

Vertical component of the resultant $F_{2,1\nu} = \gamma_{w} h_{a,1}^{2} \sin \alpha / 2 \qquad (7)$ $= 22\ 073\ \text{N/m}$ and corresponding distance from point O $e_{2,1\nu} = e_{2,1h} \tan \alpha \qquad (8)$ $= 0,577\ \text{m}$

BUOYANCY AT THE SIDE OF THE UPPER POND

Resultant (RIL 123-1979. Chapter 2. Figure 7.) (Figure 3)

$$F_{3,i} = \begin{bmatrix} 0,4(h_y - h_{a,i}) + \frac{1}{2}(h_y - 0,4(h_y - h_{a,i})) \end{bmatrix} \gamma_w (a+c)$$

$$F_{3,1} = 83\ 876\ \text{N/m}$$

$$F_{3,2} = 92\ 705\ \text{N/m}$$
(9)

Corresponding distance from the surface of upper pond water

$$e_{3,i} = \frac{0.4(h_y - h_{a,i})\frac{a+c}{2} + \frac{1}{2}[h_y - 0.4(h_y - h_{a,i})]\frac{a+c}{3}}{0.4(h_y - h_{a,i}) + \frac{1}{2}[h_y - 0.4(h_y - h_{a,i})]} - c$$
(10)

$$e_{3,1} = 0.105 \text{ m}$$

$$e_{3,2} = 0.143 \text{ m}$$

x -coordinate

Figure 3.

BUOYANCY AT THE SIDE OF THE LOWER POND

Resultant (RIL 123-1979. Chapter 2. Figure 7.) (Figure 3)

$$F_{4,i} = \left\{ h_{a,i} + \frac{1}{2} \left[0, 4 \left(h_y - h_{a,i} \right) - h_{a,i} \right] \right\} \gamma_w \left(b_p - d \right)$$

$$F_{4,1} = 145\ 277\ \text{N/m}$$

$$F_{4,2} = 96\ 851\ \text{N/m}$$
(12)

Corresponding distance from the point O

$$e_{4,i} = \frac{h_{a,i} \frac{b_p - d}{2} + \frac{1}{2} \left[0.4 (h_y - h_{a,i}) - h_{a,i} \right] \frac{2}{3} (b_p - d)}{h_{a,i} + \frac{1}{2} \left[0.4 (h_y - h_{a,i}) - h_{a,i} \right]}$$

$$e_{4,1} = 2.641 \text{ m}$$

$$e_{4,2} = 3.657 \text{ m}$$
(13)

SELF WEIGHT OF THE DAM

Resultant (Figure 4)

$$G = [hd + h (b_p - d)/2]\gamma_c$$

$$= 1 245 073 \text{ N/m}$$
(14)

Corresponding distance from the point O

$$e_{G} = \frac{\gamma_{c}}{G} \left[hd \left(b_{p} - \frac{d}{2} \right) + \frac{1}{2} h \left(b_{p} - d \right) \frac{2}{3} \left(b_{p} - d \right) \right]$$

$$= 5,125 \text{ m}$$
(15)

Figure 4.

ANSWER: Resultants and x - and y -coordinates are given in Table 1.

Table 1.

		F_x [N/m]	y [m]	F_y [N/m]	<i>x</i> [m]
Water pressure	Upper pond	397 305	-3,000		
	Lower pond	-38 231	1,000	22 073	-0,577
Buoyancy	Upper pond side			-83 876	-7,880
	Lower pond side			-145 277	-2,641

Safety against sliding (RIL 123-1979, Chapter 2.42, p. 63)

$$n = \frac{\sum M_p}{\sum M_k} = \frac{Ge_G}{F_1 e_1 + F_{3,2}(b_p - e_{3,2}) + F_{4,2} e_{4,2}}$$

$$= 2,807 > 1,5 \quad \text{O.K.}$$
(16)

Safety against tilting (sill of dam is ignored)

$$n = \frac{\mu(\sum V - N)}{\sum H}$$
(17)

$$\Rightarrow n = \frac{\mu[G - (F_{3,2} + F_{4,2})]}{F_1}$$
(18)

$$= 1,860 < 2$$
Sliding!

20121105

5. PROBLEM

The end supports of the bridge shown in Figure 1 are founded on rock and the middle support on sand. Due to loading, the middle support sinks

$$\delta = 0,010 \text{ m}.$$

Determine the bending moment and shear force distribution curve of the bridge due to dead load before and after sinking.

Total length of the bridge

L = 16 m

Bending stiffness of the bridge $D = 120 \text{ MNm}^2$

Dead load (self weight)

g = 0,010 MN/m

In the statically determinate basic structure, the sum of the deflection (δ_{10}) due to the external load (g) and deflection $(-X_1\delta_{11})$ due to the unknown reaction force (X_1) has to be equal to the total deflection at the middle point. Here, δ_{11} is deflection due to force 1 acting at the middle point. See Figure 2.

$$\delta_{10} X_1 \delta_{11} = \delta \tag{1}$$

Figure 2.

Bending moment due to force 1 acting at the middle point is determined in Figure 3.

Figure 3.

Figure 4.

Bending moment due to the dead load is determined in Figure 5.

$$x \in \{0...L/2\}$$

$$x \in \{0...L/2\}$$

$$M(x) = Ax \cdot gx^{2}/2$$

Figure 5.

Bending moment is (Figure 6)

$$M_0 = \frac{g}{2} \left(Lx - x^2 \right), \quad x = [0, L]$$
(3)

Deflections

$$\begin{cases} \delta_{10} = \int_{0}^{L} \frac{M_1 M_0}{D} dx \\ \delta_{11} = \int_{0}^{L} \frac{M_1 M_1}{D} dx \end{cases}$$
(4a, b)

When inserting the bending moments we get

~

~

$$\begin{cases} \delta_{10} = \frac{5gL^4}{384D} \\ \delta_{11} = \frac{L^3}{48D} \end{cases}$$
(5a, b)
$$\Rightarrow \begin{cases} \delta_{10} = & 0,071 \text{ m} \\ \delta_{11} = & 0,711 \text{ m/MN} \end{cases}$$

Reaction force

$$X_{1,i} = \frac{\delta_{10} - \delta_i}{\delta_{11}}$$
Before sinking (i = b)

$$\delta_b = 0,000 \text{ m}$$

$$X_{1,b} = 0,100 \text{ MN}$$
After sinking (i = a)

$$X_{1,a} = 0,086 \text{ MN}$$
(6)

Bending moment

$$M_i(x) = M_0 - X_{1,i}M_1 \tag{7}$$

$$=\begin{cases} \frac{g}{2}(Lx-x^{2})-X_{1,i}\frac{x}{2}, & x = \left\lfloor 0, \frac{L}{2} \right\rfloor \\ \frac{g}{2}(Lx-x^{2})-X_{1,i}\frac{L-x}{2}, & x = \left\lfloor \frac{L}{2}, L \right] \end{cases}$$
(8a, b)

Shear force

$$Q_{i}(x) = \frac{dM}{dx}$$

$$= \begin{cases} \frac{g}{2}(L-2x) - \frac{X_{1,i}}{2}, & x = \begin{bmatrix} 0, \frac{L}{2} \end{bmatrix} \\ \frac{g}{2}(L-2x) + \frac{X_{1,i}}{2}, & x = \begin{bmatrix} \frac{L}{2}, L \end{bmatrix} \end{cases}$$
(10a, b)

ANSWER:

The bending moment distribution curve before (b) and after (a) sinking, respectively, is shown in Figure 7.

The shear force distribution curve before (b) and after (a) sinking, respectively, is shown in Figure 8.

Figure 8.

20111205

6. PROBLEM

Determine the deflection curve of the simply supported bridge due to the train load shown in Figure 1! Compare Eurocode: *EN 1991-2 Traffic Loads on Bridges*, Chapter 6.3.2, Load Model 71, when factor

$$\alpha = 1,46$$

Distance

 $a_0 = 3 \text{ m}$

Length of the bridge

L = 16 m

Bending stiffness of the bridge $D = 12\ 000\ \text{MNm}^2$

Axel load of the engine

F = 0,350 MN

q = 0,120 MN/mDistance b = 0,800 m

When integrated, the differential equation of the deflection is

$$v''(x) = \frac{-M(x)}{EI} \tag{1}$$

$$\Rightarrow v'(x) = \frac{-1}{D} \int_{0}^{x} M(x) dx + A = \phi(x)$$
(2)

$$\Rightarrow v(x) = \frac{-1}{D} \int_{0}^{x} \int_{0}^{x} M(x) (dx)^2 + Ax + B$$
(3)

POINT LOAD (P = 1) ACTING AT POINT a

Figure 2.

Bending moment (Figure 2)

$$M(x) = \begin{cases} \frac{x}{L}(L-a), & x \in \{0...a\} \\ \frac{a}{L}(L-x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(4a, b)

Deflection as a function of *x*

$$v'(x) = \begin{cases} v'_1(x), & x \in \{0...a\} \\ v'_2(x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$

$$= \begin{cases} \frac{x^2}{2DL}(a-L) + A_1, & x \in \{0...a\} \end{cases}$$
(5a, b)

$$= \left\{ \frac{ax}{2DL} (x - 2L) + A_2, \quad x \in \{a...L\} \right\}$$
(6a, b)

$$\Rightarrow v(x) = \begin{cases} v_1(x), & x \in \{0...a\} \\ v_2(x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(7a, b)

$$=\begin{cases} \frac{x^{3}}{6DL}(a-L) + A_{1}x + B_{1}, & x \in \{0...a\} \\ \frac{a}{6DL}(x^{3} - 3Lx^{2}) + A_{2}x + B_{2}, & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(8a, b)

Boundary conditions

$$v_1'(a) = v_2'(a)$$
 (9)

$$v_1(0) = 0$$
 (10)

$$v_2(L) = 0$$
 (11)

$$v_1(a) = v_2(a)$$
 (12)

Integration constants from boundary conditions 9, 10, 11 and 12

$$\left[A_{1} = \frac{a}{6DL}\left(2L^{2} - 3La + a^{2}\right)\right]$$
(13)

$$\begin{cases} B_1 = 0 \\ a \quad (a = 2, a = 2) \end{cases}$$
(14)

$$\begin{cases}
A_2 = \frac{a}{6DL} (2L^2 + a^2) \\
B_2 = \frac{-a^3}{6D}
\end{cases}$$
(15)
(16)

$$B_2 = \frac{-a}{6D} \tag{16}$$

Deflection curve from point load *F* **acting at point** x = a

$$v_{F}(x) = \begin{cases} \frac{F}{6DL} \left[(a-L)x^{3} + a(2L^{2} - 3La + a^{2})x \right], & x \in \{0...a\} \\ \frac{F}{6DL} \left[ax^{3} - 3Lax^{2} + a(2L^{2} + a^{2})x - La^{3} \right], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(17a, b)

UNIFORMLY DISTRIBUTED LOAD (q = 1) BETWEEN x = a AND x = L

Figure 3.

Bending moment (Figure 3)

$$M(x) = \begin{cases} \frac{x}{2L} \left(L^2 - 2La + a^2 \right), & x \in \{0...a\} \\ \frac{1}{2L} \left[-Lx^2 + \left(L^2 + a^2 \right) x - La^2 \right], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(18a, b)

Deflection as a function of *x*

$$v'(x) = \begin{cases} v'_1(x), & x \in \{0...a\} \\ v'_2(x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(5a, b)
$$\left\{ \frac{x^2}{4DL} \left(-L^2 + 2La - a^2 \right) + A_1, & x \in \{0...a\} \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 4DL \\ \frac{1}{12DL} \left[2Lx^3 + 3(L^2 + a^2)x^2 - 6La^2x \right] + A_2, \quad x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(19a, b)

$$\Rightarrow v(x) = \begin{cases} v_1(x), & x \in \{0...a\} \\ v_2(x), & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(7a, b)

$$=\begin{cases} \frac{x^{3}}{12DL} \left(-L^{2} + 2La - a^{2}\right) + A_{1}x + B_{1}, & x \in \{0...a\} \\ \\ \frac{1}{24DL} \left[Lx^{4} - 2\left(L^{2} + a^{2}\right)x^{3} + 6La^{2}x^{2}\right] + A_{2}x + B_{2}, \\ & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(20a, b)

Integration constants from boundary conditions 9, 10, 11 and 12

$$\left(A_{1} = \frac{1}{24DL} \left(L^{4} - 4L^{2}a^{2} + 4La^{3} - a^{4} \right)$$
(21)

$$B_1 = 0 \tag{22}$$

$$A_2 = \frac{1}{24DL} \left(L^4 - 4L^2 a^2 - a^4 \right)$$
(23)

$$\left| B_2 = \frac{a^4}{24D} \right|$$
(24)

Deflection curve due to uniformly distributed load q

$$v_{q}(x) = \begin{cases} \frac{q}{24DL} \Big[2\Big(-L^{2} + 2La - a^{2}\Big)x^{3} + \\ + \Big(L^{4} - 4L^{2}a^{2} + 4La^{3} - a^{4}\Big)x \Big], & x \in \{0...a\} \\ \frac{q}{24DL} \Big[Lx^{4} - 2\Big(L^{2} + a^{2}\Big)x^{3} + 6La^{2}x^{2} + \\ + \Big(L^{4} - 4L^{2}a^{2} - a^{4}\Big)x + La^{4} \Big], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(25a, b)

SUPERPOSITION

Table 1.

res	spectively.	
		<i>a</i> _{<i>i</i>}
		m
Point load F_1	$a_1 = a_0 + b =$	3,800
Point load F_2	$a_2 = a_0 + 3b =$	5,400
Point load F_3	$a_3 = a_0 + 5b =$	7,000
Point load F_4	$a_4 = a_0 + 7b =$	8,600
Uniform load q	$a_{5} = a_{0} + 8b =$	9,400

. .

Inserting $a_1...a_4$ (Table 1) in Equation 17 and a_5 in Equation 25 and by using superposition principle, the total deflection curve is obtained (Figure 4).

Location of the point loads and the uniformly distributed load,

Figure 4. Deflection curve.

20111205

7. PROBLEM

Determine the position of the service vehicle (distance a) so that the mid-support reaction force of the double-span bridge, shown in Figure 1, is maximized!

Traffic load representing service vehicle is accidental loading model for footbridges given in *Eurocode* (*EN 1991-2* § 5.6.3).

Length of the bridge

L = 16 m

Bending stiffness of the bridge $D = 120 \text{ MNm}^2$

Uniformly distributed load on the whole bridge due to dead weight of bridge

p = 0,009 MN/m

Axel loads of the service vehicle

 $F_1 = 0,080 \text{ MN}$ $F_2 = 0,040 \text{ MN}$

Distance between axels

b = 3,000 m

By removing the middle support, the statically determinate basic form is obtained (Figure 2).

Figure 2.

At the mid-point (point 2), the sum of deflection δ_{2n} caused by load P = 1 at point *n* (value of *x* -coordinate) and deflection $X_2\delta_{22}$ caused by point load X_2 at point 2 has to be equal to zero. Here, δ_{22} is the mid-point deflection due to point load P = 1 acting at the same point. Thus,

$$0 = \delta_{2n} - X_2 \delta_{22} \tag{1}$$

$$\Rightarrow X_2 = \frac{\delta_{2n}}{\delta_{22}} \tag{2}$$

Minus-sign in Equation 1 means, that the reaction force is acting upwards. According to Equation 2, reaction force X_2 is maximized, when deflection δ_{2n} is maximized.

Following from Maxwell's rule: mid-point deflection δ_{2n} caused by point load P = 1 at point *n* is equal to deflection δ_{n2} at point *n* caused by point load P = 1 at the mid-point. Thus,

$$\delta_{2n} = \delta_{n\,2} \tag{3}$$

Influence line of the reaction force (due to point load P = 1 moving over the bridge) is obtained by using deflection curve δ_{n2} (due to point load P = 1 acting at the midpoint).

$$X_2 = \frac{\delta_{n2}}{\delta_{22}} \tag{4}$$

Deflection $\delta_{n\,2} = v(x)$ is determined by Mohr's method.

Dividing bending moment by bending stiffness we get (Figure 3)

Figure 3.

Deflection curve is equal to the bending moment distribution curve $M_{M/D}$ caused by load M/D (Figure 4)

$$v(x) = M_{M/D}(x) \tag{6}$$

Figure 4.

Deflection (as function of x) due to point load P = 1 acting at the mid-point

$$v(x) = \begin{cases} Tx - R_1 e_1, & x \in \{0...L/2\} \\ Tx - R_2 e_2 - R_3 e_3 - R_4 e_4, & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(7a, b)
$$= \begin{cases} \frac{1}{48D} \left(-4x^3 + 3L^2x\right), & x \in \{0...L/2\} \\ \frac{1}{48D} \left(4x^3 - 12Lx^2 + 9L^2x - L^3\right), & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(8a, b)
Deflection (as function of x and F) due to point load F_i acting at the mid-point

$$v(x,F) = \begin{cases} \frac{F}{48D} \left(-4x^3 + 3L^2x \right), & x \in \{0...L/2\} \\ \frac{F}{48D} \left(4x^3 - 12Lx^2 + 9L^2x - L^3 \right), & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(9a, b)

Deflection at the mid-point due to point load P = 1 acting at the same point is obtained from Equation 8

$$\delta_{22} = v \left(x = \frac{L}{2} \right) \tag{10}$$
$$= \frac{L^3}{48D} \tag{11}$$

Influence line of reaction force is obtained by inserting Equations 8 and 11 in Equation 4. See Figure 5.

$$X_{2}(x) = \begin{cases} \frac{1}{L^{3}} \left(-4x^{3} + 3L^{2}x \right), & x \in \{0...L/2\} \\ \frac{1}{L^{3}} \left(4x^{3} - 12Lx^{2} + 9L^{2}x - L^{3} \right), & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(12a, b)

Figure 5.

Influence line of the reaction force due to axel load F_i is

$$X_{2,F_{i}}(x) = \begin{cases} \frac{F_{i}}{L^{3}} \left(-4x^{3} + 3L^{2}x\right), & x \in \{0...L/2\} \\ \frac{F_{i}}{L^{3}} \left(4x^{3} - 12Lx^{2} + 9L^{2}x - L^{3}\right), & x \in \{L/2...L\} \end{cases}$$
(13a, b)

Reaction force due to uniformly distributed load p is obtained by multiplying Equation 12 by load p and integrating over the bridge.

$$X_{2,p} = \int_{0}^{L/2} \frac{p}{L^{3}} \left(-4x^{3} + 3L^{2}x \right) dx + \int_{L/2}^{L} \frac{p}{L^{3}} \left(4x^{3} - 12Lx^{2} + 9L^{2}x - L^{3} \right) dx$$

$$= \frac{5}{8} pL$$
(14)
(15)

By using iteration the maximum reaction force and the corresponding load position is found (Equations 13 and 15, Table 1)

$$a = 7,050 \text{ m}$$

Table 1.

		<i>x</i> _{<i>i</i>} [m]	X _{2,i} [MN]
Point load F_1	$x_1 = a =$	7,050	0,078
Point load F_2	$x_2 = a + b =$	10,050	0,036
Uniform load p			0,090
		Σ	0,205

<u>ANSWER</u>: Position of the service vehicle: distance a = 7,050 m

Reaction force $X_2 = 0,205$ MN

20111007

8. PROBLEM

Determine distribution of earth pressure acting against a basement wall and the corresponding resultant force, when the angle of earth surface with respect to horizontal plane is

A) $\beta_A =$ 0°B) $\beta_B =$ 20°

The filling is compressed followingly:

Compression machine	Vibrating slab, 400 kg
Compression times	4
Layer height	0,350 m

Height of the wall

h = 2,500 m

Angle of internal friction of the earth

 $\varphi = 34^{\circ}$

Effective unit weight of soil

$$\gamma = 0,019 \text{ MN/m}^3$$

Figure 1.

Table 1. Permanent earth pressure caused by filling behind the non-transferable supporting structure (Figure 2)¹.

Compressing	Weight	Number	Layer	Fold	Earth
machine	of	of com-	height	depth	pressure
	machine	pressing	h	z	р
		times			
	[kg]		[m]	[m]	$[MN/m^2]$
Vibrating roller	3 000	6	0,400	0,500	0,019
Vibrating slab	400	4	0,350	0,500	0,016
Vibrating slab	100	4	0,200	0,500	0,012

Figure 2. Earth pressure distribution curve.

Earth pressure acting on the non-transferable structure corresponds to pressure at rest. It acts in horizontal direction.

A) Angle of earth surface is zero

Coefficient of earth pressure at rest $K_o = 1 - \sin \varphi$

$$e_{o} = 1 - \sin \varphi \tag{1}$$
$$= 0,441$$

Pressure at the bottom level of the wall without compressing (Figure 3)

$$p_o = K_o \gamma h$$

$$= 0,021 \text{ MN/m}^2$$
(2)

Resultant of earth pressure

$$P_o = \frac{1}{2} p_o h_{0,026 \text{ MN/m}}$$
(3)

Distance of the resultant measured from the bottom of the wall

$$e_{0} = h/3$$
 (4)
= 0,833 m

Earth pressure at depth z after compressing (Figures 2 and 3) $p = 0,016 \text{ MN/m}^2$

Depth of the fold of the earth pressure distribution curve

$$z = 0,500 \text{ m}$$

Depth of the lower edge of the additional pressure distribution curve (compare with Equation 2)

$$z_o = \frac{p}{K_o \gamma} 1,910 \text{ m}$$

Additional earth pressure at the fold, i.e. at depth z,

$$p_{l} = p - K_{o} \gamma z$$

$$= 0.012 \text{ MN/m}^{2}$$
(6)

Resultant force due to additional pressure above z

$$P_{1} = p_{l} z / 2$$
(7)
= 0,003 MN/m

Distance of the resultant measured from the bottom of the wall

$$e_1 = h - \frac{2}{3} z^{167} \text{ m}$$

Resultant force due to additional pressure under z

$$P_{2} = p_{l}(z_{o}-z)/2$$

$$= 0,008 \text{ MN/m}$$
(9)

(5)

(8)

Distance of the resultant measured from the bottom of the wall

(10)
$$e_2 = h - z - \frac{1}{3}(z_o - z)$$

ANSWER: Earth pressure distribution curve and its resultant is shown in Figure 4.

Figure 4.

Resultant of the total earth pressure

$$R = P_{0} + P_{1} + P_{2}$$

$$= 0,0375 \text{ MN/m}$$
(11)

Distance of the resultant measured from the bottom of the wall

(12)
$$e = \frac{P_0 e_0 + P_1 e_1 + P_2 e_2}{R}$$

B) Angle of earth surface differs from zero

Coefficient of earth pressure at rest (compare with Equation 1)

$$K_{oB} = (1-\sin\varphi)(1+\sin\beta)$$
(13)
- 0 592

Earth pressure at the base level (Figure 5)

$$p_{oB} = K_{oB} \gamma h$$

$$= 0,028 \text{ MN/m}^2$$
(14)

Resultant of earth pressure

(15)

$$= 0.035 \text{ MN/m}$$

$$P_{oB} = \frac{1}{2} p_{oB} h$$
Distance of the resultant measured from the bottom of the wall
$$e_{oB} = h/3$$

$$= 0.833 \text{ m}$$
(16)

Depth of the lower edge of the additional pressure distribution curve (compare with Equation 2)

$$= 1,424 \text{ m}$$
$$z_{oB} = \frac{p}{K_{oB}\gamma}$$

Additional earth pressure at the fold, i.e. at depth z,

$$p_{IB} = p - K_{oB} \gamma z$$
(18)
= 0,010 MN/m²

Resultant force due to additional pressure above z

$$P_{1B} = p_{1B} z / 2$$

$$= 0,003 \text{ MN/m}$$
(19)

Distance of the resultant measured from the bottom of the wall

(20)

$$= 2,167 \text{ m}$$
Resultant force $e_{1B} = h - \frac{2}{3}z$ itional pressure under z

$$P_{2B} = p_{IB} (z_{oB} - z)/2$$

$$= 0,005 \text{ MN/m}$$
(21)

Distance of the resultant measured from the bottom of the wall

(22)

= 1,692 m
$$e_{2B} = h - z - \frac{1}{3}(z_{oB} - z)$$

<u>ANSWER</u>: Earth pressure distribution curve and its resultant is shown in Figure 6.

Figure 6.

Resultant of the total earth pressure

$$R = P_{oB} + P_{1B} + P_{2B}$$

$$= 0.0425 \text{ MN/m}$$
(23)

Distance of the resultant measured from the bottom of the wall

(24)

= 1,012 m
$$e = \frac{P_{oB}e_{oB} + P_{1B}e_{1B} + P_{2B}e_{2B}}{R}$$

20111205

9. PROBLEM

Determine distribution of active earth pressure (horizontal component) and the corresponding resultant acting on the concrete caisson shown in Figure 1, when the filling is see-sand!

Dimensions

a =	1 m
$h_{1} =$	2 m
$h_{2} =$	1 m
$h_{3} =$	6 m
$h_{4} =$	1 m

Inverse of tangent of the angle of earth surface respective to the horizontal plane k = 10

Angle of internal friction of the earth

$$\varphi = 38^{\circ}$$

Unit weight of soil

Figure 1.

Direction: To calculate earth pressure, use three layers separated by the dashed lines shown in Figure 1.

Angle of earth surface with respect to the horizontal plane (Figure 2)

$$\beta = \arctan\left(\frac{1}{k}\right)$$

$$= 5,711^{\circ}$$
(1)

Angle of structure at any layer with respect to the vertical plane (Figure 2)

$$\alpha_{1} = \arctan\left(\frac{a}{h_{1}}\right)$$

$$= 26,565^{\circ}$$

$$\alpha_{2} = 0,000^{\circ}$$

$$\alpha_{3} = 0,000^{\circ}$$
(2)

Angle of wall friction, when the sliding surface is between the concrete strucure and soil

$$\delta = \frac{3}{4}\varphi \tag{3}$$
$$= 28,500^{\circ}$$

Coefficient of the horizontal component of active earth pressure

$$K_{ahi} = \frac{\cos^2(\varphi + \alpha_i)}{\cos^2 \alpha_i \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi + \delta)\sin(\varphi - \beta)}{\cos(\alpha_i - \delta)\cos(\alpha_i + \beta)}} \right)^2}$$
(4)

$$K_{ah1} = 0,074$$

$$K_{ah2} = 0,203$$

$$K_{ah3} = 0,203$$

Unit weight of soil above the ground water level

$$\gamma_1 = \gamma_2 = 0.018 \text{ MN/m}^3$$

Unit weight of soil under the ground water level (Table 1 at the end of this problem)

$$\gamma_3 = 0,012 \text{ MN/m}^3$$

Active earth pressure at the top (y) and bottom (a) of layer n, respectively,

$$\begin{cases} p_{ny} = \begin{cases} 0, & n = 1 \\ K_n \sum_{i=1}^{n-1} (\gamma_i h_i), & n \ge 2 \\ K_n \sum_{i=1}^{n} (\gamma_i h_i), & n \ge 1 \end{cases} & (5a, b) \\ p_{na} = K_n \sum_{i=1}^{n} (\gamma_i h_i), & n \ge 1 \end{cases} \\ p_{1y} = & 0 \text{ MN/m}^2 \\ p_{1a} = K_{ah 1} (\gamma_1 h_1) & (6) \\ = & 0,002675 \text{ MN/m}^2 \\ p_{2y} = K_{ah 2} (\gamma_1 h_1) & (7) \\ = & 0,007312 \text{ MN/m}^2 \\ p_{2a} = K_{ah 2} (\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_2) & (8) \\ 0.010968 \text{ MN/m}^2 \end{cases}$$

$$p_{3y} = K_{ah} _{3}(\gamma_{1}h_{1} + \gamma_{2}h_{2})$$

$$0,010968 \text{ MN/m}^{2}$$
(9)

$$p_{3a} = K_{ah3}(\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_{2+} \gamma_3 h_3)$$

$$= 0,025593 \text{ MN/m}^2$$
(10)

Resultant of active earth pressure at layer *n* (Figure 3)

$$P_{n} = p_{ny}h_{n} + \frac{1}{2}(p_{na} - p_{ny})h_{n}$$

$$P_{1} = 0,003 \text{ MN/m}$$

$$P_{2} = 0,009 \text{ MN/m}$$

$$P_{3} = 0,110 \text{ MN/m}$$
(11)

and corresponding distances from the base of the caisson

$$e_{n} = \frac{p_{ny} \frac{h_{n}}{2} + \frac{1}{2} (p_{na} - p_{ny}) \frac{h_{n}}{3}}{p_{ny} + \frac{1}{2} (p_{na} - p_{ny})} + \begin{cases} \sum_{i=n+1}^{n_{max}} h_{i}, & n = [1, n_{max}] \\ i = n + 1 \\ 0, & n = n_{max} \end{cases}$$
(12)
$$e_{1} = 7,667 \text{ m}$$
$$e_{2} = 6,467 \text{ m}$$
$$e_{3} = 2,600 \text{ m}$$

ANSWER:

Resultant of active earth pressure

$$P = P_{1} + P_{2} + P_{3}$$
(13)
= 0,121 MN/m

Distance from the bottom of the caisson

$$e = \frac{\sum_{n=1}^{n_{\max}} P_n e_n}{\sum_{n=1}^{n_{\max}} P_n}$$

$$= 3,002 \text{ m}$$
(14)

Earth pressure distribution curve and resultant is shown in Figure 4.

Figure 4.

		Unit weig	ght of soil	Internal
Soil		above	under	friction
		the grou	nd water	angle
		lev	vel	
		[kN/m ³]	$[kN/m^3]$	ø [°]
Fine sand	Loose	1517	9	30
$d_{10} \le 0,06$	Normal			33
	Tight	1618	11	36
Sand	Loose	1618	10	32
$d_{10} > 0,06$	Normal			35
	Tight	1719	12	38
Gravel	Loose	1719	10	34
	Normal			37
	Tight	1820	12	40
Moraine	Very loose	1619	1012	34
	Loose	1720	1012	36
	Normal	1821	1113	38
	Tight	1923	1114	40
Compressed	Blast stones	1518	911	45
filling under the	Crushed stone	1922	1113	42
foundation ²⁾	Gravel	1821	1113	40

Table 1. Estimation of coarse soils based on grain size.¹⁾

- Finnish Road Administration: Finnish standard of bridge foundation engineering. TIEL 2172068-99. Helsinki 1999. 71 s. ISBN 951-726-583-2. Table 1. p. 9.
- 2) To use these values it is required, that the work and materials fulfil the requirements of the Finnish specifications for bridges (2.7.1.2/24/).

20111205

10. PROBLEM

Determine distribution of earth pressure against the concrete retaining wall shown in Figure 1 and the corresponding resultant in two cases: active earth pressure and earth pressure at rest, respectively. The filling material is sand.

Dimensions

<i>a</i> =	2,200 m
b =	5,200 m
<i>c</i> =	1,000 m
d =	1,000 m
$h_{1} =$	6,200 m
$h_{2} =$	2,100 m

Loading

 $q = 0.012 \text{ MN/m}^2$

Effective unit weight of soil

 $\gamma = 0,018 \text{ MN/m}^3$ Angle of internal friction of the earth

 $\varphi_1 = 32^{\circ}$ $\varphi_2 = 34^{\circ}$

Figure 1.

Unit weight of soil above the ground water level $\gamma_1 = 0,018 \text{ MN/m}^3$

Unit weight of soil under the ground water level (Table 1 of Problem 9) $\gamma_2 = 0,011 \text{ MN/m}^3$

EARTH PRESSURE AT REST

Coefficient of earth pressure at rest

$$K_{oi} = 1 - \sin \varphi_i$$
 (1)
 $K_{o1} = 0,470$
 $K_{o2} = 0,441$

Earth pressure at rest at the top (y) and bottom (a) of layer n, respectively, (Figure 2)

$$\begin{cases} p_{ony} = \begin{cases} K_{on}q, & n = 1\\ K_{on}\left(\sum_{i=1}^{n-1} \gamma_i h_i + q\right), & n \ge 2\\ p_{ona} = K_{on}\left(\sum_{i=1}^{n} \gamma_i h_i + q\right), & n \ge 1 \end{cases}$$
(2a, b)

$$p_{oly} = K_{ol}q$$
(3)

$$= 0,005641 \text{ MN/m}^{2}$$

$$p_{01a} = K_{01}(\gamma_{1}h_{1}+q)$$
(4)

$$= 0.058102 \text{ MN/m}^2$$

$$p_{02y} = K_{02}(\gamma_1 h_1 + q)$$

$$= 0.054484 \text{ MN/m}^2$$
(5)

$$p_{02a} = K_{02}(\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_2 + q)$$

$$= 0,064666 \text{ MN/m}^2$$
(6)

Resultant of earth pressure at rest at layer n and the total sum of resultants (Figure 3)

Figure 3.

 \neq

7

Corresponding distances from the bottom of the retaining wall (Figure 3)

$$e_{on} = \frac{p_{ony} \frac{h_n}{2} + \frac{1}{2} (p_{ona} - p_{ony}) \frac{h_n}{3}}{p_{ony} + \frac{1}{2} (p_{ona} - p_{ony})} + \begin{cases} n_{\max} \\ \sum_{i=n+1}^{n_{\max}} h_i, & n = [1, n_{\max} - 1] \\ 0, & n = n_{\max} \end{cases}$$
(9)
$$e_{o 1} = 4,350 \text{ m}$$
$$e_{o 2} = 1,020 \text{ m}$$
$$e_o = \frac{n_{\max}}{\sum_{n=1}^{n_{\max}} p_{on}} \sum_{n=1}^{n_{\max}} p_{on}$$
(10)

= 3,059 m

ACTIVE EARTH PRESSURE

Angle of earth surface with respect to the horizontal plane (Figure 4) $\beta = 0^{\circ}$

Angle of sliding surface with respect to the vertical plane (Figure 4)

$$\alpha_{1} = -\arctan\left(\frac{b-a-c}{h_{1}}\right)$$

$$= -17,879^{\circ}$$

$$\alpha_{2} = 0,0000^{\circ}$$
(11)

Figure 4.

Angle of wall friction, when the sliding surface is not between the steel structure and soil

$$\delta_1 = \varphi_1 \tag{12}$$
$$= 32,000^{\circ}$$

Angle of wall friction, when the sliding surface is between the concrete structure and soil

$$\delta_2 = \frac{3}{4}\varphi_2$$
 (13)
= 25,500 °

Coefficient of the horizontal component of the active earth pressure

$$K_{ahi} = \frac{\cos^2(\varphi_i + \alpha_i)}{\cos^2 \alpha_i \left(1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi_i + \delta_i)\sin(\varphi_i - \beta)}{\cos(\alpha_i - \delta_i)\cos(\alpha_i + \beta)}} \right)^2}$$
(14)

$$K_{ah1} = 0,293$$

$$K_{ah2} = 0,229$$

Active earth pressure at the top (y) and bottom (a) of layer n, respectively,

$$\begin{cases} p_{ny} = \begin{cases} K_n q, & n = 1 \\ K_n \left(\sum_{i=1}^{n-1} \gamma_i h_i + q \right), & n \ge 2 \\ p_{na} = K_n \left(\sum_{i=1}^n \gamma_i h_i + q \right), & n \ge 1 \end{cases}$$
(15a, b)

$$p_{1y} = K_{ah 1}q \tag{16}$$

$$= 0,003521 \text{ MN/m}^{2}$$

$$p_{1a} = K_{ah1}(\gamma_{1}h_{1}+q)$$
(17)

$$= 0,036263 \text{ MN/m}^2$$

$$p_{2y} = K_{ah\,2}(\gamma_1 h_1 + q)$$

$$= 0.028363 \text{ MN/m}^2$$
(18)

$$= 0,028303 \text{ MIN/III}$$

$$p_{2a} = K_{ah 2}(\gamma_1 h_1 + \gamma_2 h_2 + q)$$
(19)

$$=$$
 0,033664 MN/m²

Resultant of active earth pressure at layer n and the total sum of resultants (Figure 5)

$$P_{n} = p_{ny}h_{n} + \frac{1}{2}(p_{na} - p_{ny})h_{n}$$
(20)

$$P_{1} = 0,123 \text{ MN/m}$$

$$P_{2} = 0,065 \text{ MN/m}$$

$$P = P_{1}+P_{2}$$
(21)

$$= 0,188 \text{ MN/m}$$

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{c} + \frac{1}{q} + \frac{1}{c} + \frac{1}{c}$$

Figure 5.

Corresponding distances from the bottom of the retaining wall (Figure 5)

+ +

$$e_{n} = \frac{p_{ny} \frac{h_{n}}{2} + \frac{1}{2} (p_{na} - p_{ny}) \frac{h_{n}}{3}}{p_{ny} + \frac{1}{2} (p_{na} - p_{ny})} + \begin{cases} \sum_{i=n+1}^{n_{max}} h_{i}, & n = [1, n_{max}] \\ \sum_{i=n+1}^{n_{max}} h_{i}, & n = n_{max} \end{cases}$$
(22)

$$e_{1} = 4,350 \text{ m}$$

$$e_{2} = 1,020 \text{ m}$$

$$e = \frac{\sum_{i=1}^{n_{max}} p_{i} e_{n}}{\sum_{n=1}^{n_{max}} p_{n}}$$
(23)

3,199 m =

ANSWER:

Earth pressure resultant and the corresponding distance from the bottom of the retaining wall

Earth pressure at rest

 $P_o = 0,323$ MN/m $e_o = 3,059$ m Active earth pressure P = 0,188 MN/m e = 3,199 m

Earth pressure distribution curve is shown in Figure 6.

20111205

11. PROBLEM

Determine the core figure of the homogenous isosceles triangle shown in Figure 1.

Dimensions

Figure 1.

The main coordinate system and the principal coordinate system directions are combined.

Cross-sectional area

$$A = bh/2$$
(1)
= 3,000 m²

Moment of inertia with respect to x - and y -axis

$$I_x = \frac{bh^3}{36}$$
(2)
- 1500 m⁴

$$I_{y} = \frac{hb^{3}}{48}$$

$$= 0.500 \text{ m}^{4}$$
(3)

Radius of gyration with respect to *s* -axis for homogenous surface area

$$i_s = \sqrt{\frac{I_s}{A}} \tag{4}$$

Thus

$$i_x^2 = \frac{I_x}{A}$$
 (5)
= 0.500 m²

$$i_y^2 = \frac{I_y}{A}$$
 (6)
= 0,167 m²

Coordinates of "convex corner points"

$$x_{\rm Ap} = -b/2 \tag{7}$$

= -1,000 m
$$y_{\rm Ap} = -h/3$$
 (8)

$$x_{Bp} = 0,000 \text{ m}$$

 $y_{Bp} = 2h/3$ (9)
 $= 2,000 \text{ m}$

Boundary line of the core figure

$$0 = 1 + \frac{x_{ip}}{i_y^2} x + \frac{y_{ip}}{i_x^2} y$$
(10)

$$\Rightarrow y(x) = \alpha x + \beta \tag{11}$$

where

$$\alpha = -\frac{x_{ip}}{y_{ip}} \frac{i_x^2}{i_y^2} \tag{12}$$

$$\beta = -\frac{i_x^2}{y_{ip}} \tag{13}$$

Hence,

$$\alpha_{i} \qquad \beta_{i}$$

$$y_{A}(x) = -3,000 x + 0,500 \text{ [m]} \text{ [m]}$$

$$y_{B}(x) = 0,000 x + -0,250 \text{ [m]} \text{ [m]}$$

The x -coordinate of the intersection point of lines i and j

$$x_{ij} = \frac{\beta_i - \beta_j}{\alpha_j - \alpha_i} \tag{14}$$

Numerical values of the intersection points are presented in Table 1.

Table 1.

ij	x _{ij}	У _{ij}
	m	m
AB	4,000	-1,000
Ax	6,000	0,000
Ау	0,000	-3,000

ANSWER:

Boundary lines of the core figure are shown in Figure 2.

20111205

12. PROBLEM

A composite base slab lying on the rock consists of a steel band, which inner and outer edges are elliptical, and casted concrete inside the steel band (Figure 1). Determine the core figure of the slab before casting and after hardening!

Dimensions

$$a = \pi m$$

$$\approx 3,142 m$$

$$b = \pi/2 m$$

$$\approx 1,571 m$$

$$t = 1/\pi^{\pi} m$$

$$\approx 0,027 m$$

Modulus of elasticity of concrete (c) and steel (s)

 $\alpha =$

$$E_c = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$$

 $E_s = 210\ 000\ \text{MN/m}^2$

 $\pi/8$

Advice: Estimate the shape of the core figure by determine the core figure boundary lines corresponding to the points A, B and C shown in Figure 1. Angle

Area

Concrete

$$A_{c} = \pi(a-t)(b-t)$$
(1)
= 15,099 m²

Steel

$$A_s = \pi a b \cdot A_c \tag{2}$$

$$=$$
 0,404 m²

Composite slab

$$A = A_{c} + A_{s}$$
(3)
= 15,503 m²

Moment of inertia with respect to x- and y- axis

Concrete

$$I_{cx} = \pi (a-t)(b-t)^3/4$$
(4)
$$= 8.992 \text{ m}^4$$

$$I_{cy} = \pi (b-t)(a-t)^3/4$$

$$= 36,609 \text{ m}^4$$
(5)

Steel

$$I_{sx} = \pi a b^{3} / 4 - I_{cx}$$

$$= 0,571 \text{ m}^{4}$$
(6)

$$I_{sy} = \pi b a^{3} / 4 - I_{cy}$$
(7)
= 1,644 m⁴

STEEL BAND

Radius of gyration with respect *x* -axis and *y*- axis power two

$$i_{sx}^{2} = I_{sx} / A_{s} \tag{8}$$

$$= 1,416 \text{ m}^{2}$$

$$i_{sy}^{2} = I_{sy}/A_{s}$$

$$= 4,072 \text{ m}^{2}$$
(9)

Slope

$$k = \tan(\alpha) \tag{10}$$

$$\approx 0,414$$

Coordinates of "convex corner points"

$$x_{Ap} = 0,000 \text{ m}$$

$$y_{Ap} = b$$

$$= 1,571 \text{ m}$$

$$\left\{ \frac{x_{Bp}^2}{a^2} + \frac{y_{Bp}^2}{b^2} = 1$$

$$y_{Bp} = kx_{Bp}$$

$$\Rightarrow \qquad x_{Bp} = \frac{+}{(-)}\sqrt{\frac{a^2b^2}{k^2a^2 + b^2}}$$

$$= 2,419 \text{ m}$$

$$y_{Bp} = 1,002 \text{ m}$$

$$x_{Cp} = a$$

$$= 3,142 \text{ m}$$

$$y_{Cp} = 0,000 \text{ m}$$
(11a, b)

Boundary line of the core figure

$$0 = 1 + \frac{x_{ip}}{i_y^2} x + \frac{y_{ip}}{i_x^2} y$$
(13)

$$\Rightarrow y(x) = \alpha x + \beta \tag{14}$$

where

$$\alpha = -\frac{x_{ip}}{y_{ip}} \frac{i_x^2}{i_y^2} \tag{15}$$

$$\beta = -\frac{i_x^2}{y_{ip}} \tag{16}$$

Hence,

$$\alpha_{i} \qquad \beta_{i}$$

$$y_{As}(x) = 0,000 x + -0,901 [m] [m]$$

$$y_{Bs}(x) = -0,839 x + -1,413 [m] [m]$$
When $y_{ip} = 0$,
$$x = -i_{y}^{2}/x_{ip}$$

$$x_{Cs} = -1,296 m$$
(17)

The x -coordinate of the intersection point of lines i and j

$$x_{ij} = \frac{\beta_i - \beta_j}{\alpha_j - \alpha_i} \tag{18}$$

Numerical values of the intersection points are presented in Table 1.

Table 1.

ij	x _{ij}	У _{ij}
	m	m
AB	-1,641	1,479
BC	-1,296	0,992

Let's assume, that the core figure is an ellipse, which half rays are

$$n_s = -x_{Cs}$$

= 1,296 m
 $m_s = -\beta_{As}$
= 0,901 m

An intersection of the core figure boundary line corresponding to point B and the ellipse mentioned above

$$\begin{cases} \frac{x_o^2}{n_s^2} + \frac{y_o^2}{m_s^2} = 1\\ y_o = \alpha_B x_o + \beta_B \end{cases}$$
(19a, b)
$$\Rightarrow x_o = \frac{-n_s^2 \alpha_B \beta_B \pm n_s m_s \sqrt{n_s^2 \alpha_B^2 + m_s^2 - \beta_B^2}}{m_s^2 + n_s^2 \alpha_B^2}$$
(20)

$$x_o = -0,998 \text{ m}$$

 $y_o = -0,575 \text{ m}$

Tangent of the ellipse at this point is

$$\frac{x_0}{n_s^2}x + \frac{y_0}{m_s^2}y = 1$$

$$\Rightarrow y = -\frac{m_s^2 x_0}{2}x + \frac{m_s^2}{2}$$
(21)

$$y = -\frac{m_s w_o}{n_s^2 y_o} x + \frac{m_s}{y_o}$$

$$= -0.839 x + -1.413 \text{ [m]}$$
(22)

which is same as core figure boundary line $y_B(x)$ obtained above.

<u>ANSWER</u>: Boundary lines of the core figure are shown in Figure 2.

Figure 2.

Note! The core figure is not similar with inner or outer edge of the steel band:

$$a/b = 2,000$$

 $(a-t)/(b-t) = 2,018$
 $n_s/m_s = 1,438$

COMPOSITE SLAB

Axial stiffness

Concrete

$$C_c = E_c A_c$$
 (23)
= 452 984 MN

Steel

$$C_s = E_s A_s$$
(24)
= 84 768 MN

Composite slab

$$C = C_c + C_s$$
 (25)
= 537 753 MN

Bending stiffness

Concrete

$$D_{cx} = E_c I_{cx}$$
(26)
= 269 751 MNm²

$$D_{cy} = E_c I_{cy}$$
(27)
= 1 098 265 MNm²

Steel

$$D_{sx} = E_s I_{sx}$$
(28)

=
$$119 994 \text{ MNm}^2$$

 $D_{sy} = E_s I_{sy}$ (29)
= $3,45\text{E}+05 \text{ MNm}^2$

Composite slab

$$D_x = D_{cx} + D_{sx} \tag{30}$$

$$= 389746 \text{ MNm}^{2}$$

 $D_{y} = D_{cy} + D_{sy}$
 $= 1,44\text{E} + 06 \text{ MNm}^{2}$
(31)

$$i_x^2 = D_x / C$$
 (32)
= 0,725 m²

$$i_y^2 = D_y /C$$
 (33)
= 2,684 m²

Boundary lines of the core figure

$$\alpha_{i} \qquad \beta_{i}$$

$$y_{A}(x) = 0,000 x + -0,461 [m] [m]$$

$$y_{B}(x) = -0,652 x + -0,723 [m] [m]$$
hen $y_{ip} = 0$,

Wh

 $x_{\rm C} = -0.854 {\rm m}$

Numerical values of the intersection points are presented in Table 2.

Table 2.

ij	x _{ij}	У _{ij}
	m	m
AB	-2,489	1,149
BC	-0,854	-0,034

Let's assume, that the core figure is an ellipse, which half rays are

$$n = -x_{\rm C}$$

= 0,854 m
 $m = -\beta_{\rm A}$
= 0,461 m

An intersection of the core figure boundary line corresponding to point B and the ellipse mentioned above

$$\begin{cases} x_{o} = \frac{-n^{2} \alpha_{B} \beta_{B} \pm nm \sqrt{n^{2} \alpha_{B}^{2} + m^{2} - \beta_{B}^{2}}}{m^{2} + n^{2} \alpha_{B}^{2}} \\ y_{o} = \alpha_{B} x_{o} + \beta_{B} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_{o} = -0.658 \text{ m} \\ y_{o} = -0.294 \text{ m} \end{cases}$$
(34a, b)

Tangent of the ellipse at this point is

$$y = \frac{-m^{2}x_{o}}{n^{2}y_{o}}x + \frac{m^{2}}{y_{o}}$$

$$= -0.652 x + -0.723 \text{ [m]}$$
(35)

which is same as core figure boundary line $y_B(x)$ obtained above.

<u>ANSWER</u>: Boundary lines of the core figure are shown in Figure 3.

Figure 3.

Note! The core figure is not similar with inner or outer edge of the steel band:

a/b = 2,000(a-t)/(b-t) = 2,018n/m = 1,852
20111205

13. PROBLEM

Determine the area, where vertical force can be acting so that all piles are compressed (core figure)! The piles are in vertical direction and they all have equal cross-section, material and length. See Figure 1 and Table 1.

In the answer use principal coordinate system (ψ, ζ) or center-of-mass coordinate system (y, z) parallel to the given coordinate system (y_0, z_0) !

Dimensions

$$a = 1,5 m$$

 $d = 1,5 m$

Table 1. Coordinates of the top of the piles.

Symbol	i	Z 0i	Y 0i
Unit	-	m	m
Numerical	1	-1,500	0,750
value	2	1,500	0,750
	3	0,000	-0,750
	4	-1,500	-0,750

Figure 1.

It is supposed, that moments and product of inertia with respect to centroid line of any pile are small and therefore can be neglected.

$$I_{z'i} = 0$$
 (1)
 $I_{y'i} = 0$ (2)

$$I_{y'z'i} = 0 \tag{3}$$

Cross-section area of pile *i* (without dimension)

$$A_i = 1 \tag{4}$$

Cross-section area of the pile group

$$A = 4A_i \tag{5}$$

4

Center of gravity (centroid)

$$z_{0p} = \sum z_i A_i / A \tag{6}$$

$$= -0,375 m$$

 $y_{0p} = \sum y_i A_i / A$ (7)
 $= 0,000 m$

z -coordinate of piles in the center-of-mass coordinate system (y-z)

$$z_i = z_{0i} \cdot z_{0p}$$
(8)

$$z_1 = -1,125 \text{ m}$$

 $z_2 = 1,875 \text{ m}$
 $z_3 = 0,375 \text{ m}$
 $z_4 = -1,125 \text{ m}$

y -coordinate of piles in the center-of-mass coordinate system (y-z)

$$y_{i} = y_{0i} - y_{0p}$$
(9)

$$y_1 = 0,750 \text{ m}$$

 $y_2 = 0,750 \text{ m}$
 $y_3 = -0,750 \text{ m}$
 $y_4 = -0,750 \text{ m}$

Modulus of inertia of the piles with respect to *z* -axis (Steiner's rule)

2

$$I_{zi} = I_{z'i} + A_{i} y_{pi}^{2}$$
(10)

$$I_{z1} = 0,563 m^{2}$$

$$I_{z2} = 0,563 m^{2}$$

$$I_{z3} = 0,563 m^{2}$$

$$I_{z4} = 0,563 m^{2}$$

Modulus of inertia of the piles with respect to *y* -axis

$$I_{yi} = I_{y'i} + A_{iz_{pi}}^{2}$$

$$I_{y1} = 1,266 \text{ m}^{2}$$

$$I_{y2} = 3,516 \text{ m}^{2}$$

$$I_{y3} = 0,141 \text{ m}^{2}$$

$$I_{y4} = 1,266 \text{ m}^{2}$$
(11)

Product of inertia of the piles in the center-of-mass coordinate system (y, z)

$$I_{yzi} = I_{y'z'i} + A_{i}y_{pi}z_{pi}$$
(12)

$$I_{yz1} = -0,844 \text{ m}^{2}$$

$$I_{yz2} = 1,406 \text{ m}^{2}$$

$$I_{yz 3} = -0,281 \text{ m}^2$$

 $I_{yz 4} = 0,844 \text{ m}^2$

Moment and product of inertia for the pile group

$$I_z = \Sigma I_{zi} \tag{13}$$

$$= 2,250 \text{ m}^2$$

$$I_y = \Sigma I_{yi}$$
(14)

$$= 6,188 \text{ m}^2$$

$$I_{yz} = \Sigma I_{yzi}$$
(15)

$$1,125 \text{ m}^2$$

Angle of principal direction

=

$$\alpha = \frac{1}{2} \arctan \frac{2I_{yz}}{I_y - I_z}$$

$$= 0,260 \text{ rad}$$

$$= 14.872^{\circ}$$
(16)

Principal moments of inertia

$$I_{\zeta} = I_z \cos^2 \alpha + I_y \sin^2 \alpha - I_{yz} \sin(2\alpha)$$
(17)
= 1,951 m²

$$I_{\psi} = I_z \sin^2 \alpha + I_y \cos^2 \alpha + I_{yz} \sin(2\alpha)$$

$$= 6,486 \text{ m}^2$$
(18)

Square of radius of gyration with respect to ζ - and ψ -axis

$$i_{\zeta}^{2} = I_{\zeta}/A$$
 (19)
= 0,488 m²

$$i_{\psi}^{2} = I_{\psi}/A$$
 (20)
= 1,622 m²

 ζ -coordinates of piles

$$\zeta_{i} = y_{i} \sin \alpha + z_{i} \cos \alpha$$
(21)

$$\zeta_{1} = -0,895 m$$

$$\zeta_{2} = 2,005 m$$

$$\zeta_{3} = 0,170 m$$

$$\zeta_{4} = -1,280 m$$

 ψ -coordinates of piles

$$\psi_i = y_i \cos \alpha - z_i \sin \alpha$$
 (22)
 $\psi_1 = 1,014 \text{ m}$
 $\psi_2 = 0,244 \text{ m}$
 $\psi_3 = -0,821 \text{ m}$
 $\psi_4 = -0,436 \text{ m}$

Equation of core figure boundary line in the principal coordinate system

$$0 = 1 + \frac{\varsigma_{ip}}{i_{\psi}^2} \varsigma + \frac{\psi_{ip}}{i_{\varsigma}^2} \psi$$
(23)

$$\Rightarrow \psi(\varsigma) = A\varsigma + B \tag{24}$$

where

$$A = -\frac{\varsigma_{ip}i_{\varsigma}^2}{\psi_{ip}i_{\psi}^2}$$
(25)

$$B = -\frac{i_{\varsigma}^2}{\psi_{ip}}$$
(26)

By inserting numerical values

$$B_{i} \qquad A_{i}$$

$$\psi_{1}(\zeta) = 0,266 \zeta + -0,481 \text{ [m]}$$

$$\psi_{2}(\zeta) = -2,475 \zeta + -2,002 \text{ [m]}$$

$$\psi_{3}(\zeta) = 0,062 \zeta + 0,594 \text{ [m]}$$

$$\psi_{4}(\zeta) = -0,883 \zeta + 1,119 \text{ [m]}$$

 ζ -coordinate of the intersection point of lines *i* and *j* is

$$\varsigma_{ij} = \frac{B_i - B_j}{A_j - A_i} \tag{27}$$

Numerical values of the intersection points are presented in Table 2.

Table 2.

ij	ζ_{ij}	$oldsymbol{\psi}_{ij}$	Z _{ij}	У _{ij}
	m	m	m	m
12	-0,555	-0,629	-0,375	-0,750
23	-1,023	0,530	-1,125	0,250
34	0,555	0,629	0,375	0,750
41	1,393	-0,111	1,375	0,250

Equation of core figure boundary line in the center-of-mass coordinate system

$$y(z) = Cz + D \tag{28}$$

where

$$C = \tan(\alpha + \arctan A)$$
⁽²⁹⁾

$$D = B(\cos\alpha + C\sin\alpha) \tag{30}$$

By inserting numerical values

	C_{ι}		D_{t}
$y_{1}(z) =$	0,571 <i>z</i>	+	-0,536 [m]
$y_{2}(z) =$	-1,333 z	+	-1,250 [m]
$y_{3}(z) =$	0,333 z	+	0,625 [m]
$y_{4}(z) =$	-0,500 z	+	0,938 [m]

The *z* -coordinate of intersection point of lines *i* and *j*

$$z_{ij} = \frac{D_i - D_j}{C_j - C_i} \tag{31}$$

Numerical values of intersection points are expressed in Table 2.

Figure 2. Principal coordinate system.

Figure 3. Center-of-mass coordinate system.

ALTERNATIVE WAY (Compare Problem number 29.)

Centroid is calculated as above

z_{0p}	=	-0,375 m
У _{0р}	=	0,000 m

Table 3.

Variable	Pile	(Coordinate	s	Angle	Stiffness	
Symbol	i	<i>x</i> _{<i>i</i>}	<i>У і</i>	z _i	α_i	<i>k</i> _{<i>i</i>}	
Unit		m	m	m	0	-	
Numerical	1	0	0,750	-1,125	0	1	
value	2	0	0,750	1,875	0	1	
	3	0	-0,750	0,375	0	1	
	4	0	-0,750	-1,125	0	1	
	:						
Variable	Pile	Cosine of o	directional	angles	Moment a	rms	
Symbol	i	$p_{x,i}$	$p_{y,i}$	$p_{z,i}$	$r_{x,i}$	<i>r</i> _{y,i}	<i>r</i> _{z,i}
Unit		-	-	-	m	m	m
Numerical	1	1,000	0,000	0,000	0,000	-1,125	-0,750
value	2	1,000	0,000	0,000	0,000	1,875	-0,750
	3	1,000	0,000	0,000	0,000	0,375	0,750
	4	1,000	0,000	0,000	0,000	-1,125	0,750
	•						
Variable	Pile		Elements	of stiffness	matrix of	the piles	
Symbol	i	<i>k</i> _{11,<i>i</i>}	<i>k</i> _{12,<i>i</i>}	k _{13,i}	$k_{22,i}$	<i>k</i> _{23,<i>i</i>}	k 33,i
Unit	1	1,000	-1,125	-0,750	1,266	0,844	0,563
Numerical	2	1,000	1,875	-0,750	3,516	-1,406	0,563
value	3	1,000	0,375	0,750	0,141	0,281	0,563
	4	1,000	-1,125	0,750	1,266	-0,844	0,563
	Unit	MN/m	MN	MN	MNm	MNm	MNm
Numerical	value	4,000	0,000	0,000	6,188	-1,125	2,250
Sy	mbol	k_{11}	$k_{12} = k_{21}$	$k_{13} = k_{31}$	k 22	$k_{23} = k_{32}$	k_{33}
Var	Variable Elements of stiffness matrix of pile group						

Elements of the stiffness matrix are calculated in Table 3.

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4,000 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 6,188 & -1,125 \\ 0,000 & -1,125 & 2,250 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} MN/m & MN/m & MN \\ MN/m & MN/m & MN \\ MN & MN & MNm \end{bmatrix}$$
ix

Inverse matrix

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 0,250 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 0,178 & 0,089 \\ 0,000 & 0,089 & 0,489 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} m/N & m/N & 1/N \\ m/N & m/N & 1/N \\ 1/N & 1/N & 1/Nm \end{bmatrix}$$

From equilibrium condition

$$\{F\} = [K]\{\delta\} \tag{32}$$

the displacement vector

$$\{\delta\} = [K]^{-1}\{F\}$$
(33)

$$\Rightarrow \begin{cases} u \\ \varphi \\ \theta \end{cases} = [K]^{-1} \begin{cases} 1 \\ z \\ -y \end{cases}$$
(X - axial vertical force [MN])
(Moment with respect to y - axis [MNm])
(Moment with respect to z - axis [MNm])

$$\Rightarrow \begin{cases} u = 0,000 \ y + 0,000 \ z + 0,250 \\ \varphi = -0,089 \ y + 0,178 \ z + 0,000 \\ \theta = -0,489 \ y + 0,089 \ z + 0,000 \end{cases}$$
(34)

is obtained.

Pile force

$$N_{i} = k_{i} \Delta_{i}$$
(35)
= $k_{i} (p_{x,i} u + r_{y,i} \varphi + r_{z,i} \theta)$ (36)
$$N_{1} = 0,467 y + -0,267 z + 0,250 = 0$$

$$N_{2} = 0,200 y + 0,267 z + 0,250 = 0$$

$$N_{3} = -0,400 y + 0,133 z + 0,250 = 0$$

$$N_{4} = -0,267 y + -0,133 z + 0,250 = 0$$

Equations of core figure boundary line in the center-of-mass coordinate system

$y_{1}(z) =$	0,571 z	+	-0,536 [m]
$y_{2}(z) =$	-1,333 z	+	-1,250 [m]
$y_{3}(z) =$	0,333 z	+	0,625 [m]
$y_{4}(z) =$	-0,500 z	+	0,938 [m]

<u>ANSWER</u>: As above (Figure 3).

20111205

14. PROBLEM

Determine the core figure of the two-component base slab shown in Figure 1.

Strength of concrete

$K_1 =$	60 MN/m ²
$K_{2} =$	20 MN/m ²

Dimensions are

b = 3 m $c = 1 m$	
c = 1 m	
$d = 3 \mathrm{m}$	
$e = 4 \mathrm{m}$	

Figure 1.

Modulus of elasticity of concrete $E_i = k \sqrt{K_i K_0}$ (1) where k = 1 and $K_0 = 25 \cdot 10^6$ MN/m². Modus of elasticity of part *i* $E_1 = 38730 \text{ MN/m}^2$ 22361 MN/m² $E_{2} =$

Cross-sectional area of part *i*

$$A_1 = ab$$

$$= 3,000 \text{ m}^2$$
(2)

$$A_2 = cd$$

$$= 3,000 \text{ m}^2$$
(3)

Axial stiffness of part *i*

$$C_i = E_i A_i$$
 (4)
 $C_1 = 116\,190 \text{ MN}$

$$C_2 = 67\ 082\ \text{MN}$$

Axial stiffness for the whole cross-section

$$C = \sum_{i=1}^{n} C_i$$
= 183 272 MN (5)

The main coordinate system and the principal coordinate system directions are combined. Origin of the coordinate system is located at the center of gravity weighted by modulus of elasticity.

Moment of inertia of a sub-section with respect to its own x '-axis going through the the sub-section's center of gravity and being parallel with the principle axis x of the whole cross-section

$$I_{x',1} = \frac{ab^3}{12}$$
(6)
= 2,250 m⁴

$$I_{x',2} = \frac{cd^3}{12}$$
(7)
= 2,250 m⁴

Correspondingly, with respect to y '-axis,

$$I_{y',1} = \frac{ba^3}{12}$$

$$= 0,250 \text{ m}^4$$

$$I_{y',2} = \frac{dc^3}{12}$$

$$= 0,250 \text{ m}^4$$
(8)
(9)

Steiner's rule: moment of inertia with respect to an arbitrary *r* -axis for sub-section *i* is

$$I_{r,i} = I_{r',i} + A_i e_{s,i}^2$$
(10)

where $I_{r',i}$ is moment of inertia with respect to r'-axis, which is parallel to the x-axis going through the center of gravity, and $e_{s,i}$ is perpendicular distance between r - and r'-axis.

Correspondingly, for a composite cross-section, the bending stiffness is

$$D_{r,i} = D_{r',i} + C_i e_{s,i}^{2}$$
(11)

Bending stiffness of the sub-sections with respect to *x* '- and *y* '-axis, respectively,

$$D_{r',i} = E_i I_{r',i}$$

$$D_{x',1} = 87 \, 142 \, \text{MNm}^2$$

$$D_{x',2} = 50 \, 312 \, \text{MNm}^2$$

$$D_{y',1} = 9 \, 682 \, \text{MNm}^2$$

$$D_{y',2} = 5 \, 590 \, \text{MNm}^2$$
(12)

Bending moment equilibrium condition with respect to y -axis

$$C_1 e_{x,1} = C_2 e_{x,2} \tag{13}$$

$$\Rightarrow C_1 e_{x,1} = C_2 (e \cdot e_{x,1}) \tag{14}$$

Distances between y -axis and center of gravity of sub-section i

$$e_{x,1} = \frac{eC_2}{C_1 + C_2} \tag{15}$$

$$=$$
 1,464 m (16)

$$e_{x, 2} = e \cdot e_{x, 1}$$
 (16)
= 2,536 m

Bending stiffness of the sub-sections with respect to x - and y -axis, respectively, by using Equation 11

$$D_{x, 1} = 87 \ 142 \ \text{MNm}^2$$

$$D_{x, 2} = 50 \ 312 \ \text{MNm}^2$$

$$D_{y, 1} = 258 \ 746 \ \text{MNm}^2$$

$$D_{y, 2} = 436 \ 980 \ \text{MNm}^2$$

Bending stiffness for the whole cross-section

$$D_{r} = \sum_{i=1}^{n} D_{r,i}$$

$$D_{x} = 137 454 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{y} = 695 726 \text{ MNm}^{2}$$
(17)

For a homogenous cross-section, the radius of gyration is

$$i_s = \sqrt{\frac{I_s}{A}} \tag{18}$$

Correspondingly, for a composite cross-section,

$$i_s = \sqrt{\frac{D_s}{C}}$$
(19)

Thus

$$i_x^2 = \frac{D_x}{C}$$
(20)

$$= 0,750 \text{ m}^2$$
$$i_y^2 = \frac{D_y}{C}$$
(21)

$$=$$
 3,796 m²

Coordinates of the "convex corner points"

$$x_{\rm Ap} = -e_{x, 1} - a/2 \tag{22}$$

$$= -1,964 \text{ m}$$

y_{Ap} = b/2 (23)

$$A_{\rm Ap} = 0.72$$
 (23)
= 1,500 m

$$x_{\rm Bp} = -e_{x,\,1} + a/2 \tag{24}$$

$$= -0.964 \text{ m}$$
 (25)

$$y_{\rm Bp} = b/2$$
 (25)
= 1,500 m

$$x_{\rm Cp} = e_{x, 2} c/2 \tag{26}$$

= 2,036 m
$$y_{\rm Cp} = d/2$$
 (27)

$$=$$
 1,500 m

$$x_{\rm Dp} = e_{x, 2} + c/2 \tag{28}$$

$$= 3,036 \text{ m}$$

$$y_{\rm Dr} = d/2 \tag{29}$$

$$y_{\rm Dp} = d/2$$
 (29)

$$=$$
 1,500 m

Equation of core figure boundary line

$$0 = 1 + \frac{x_{ip}}{i_y^2} x + \frac{y_{ip}}{i_x^2} y$$
(30)

$$\Rightarrow y(x) = \alpha x + \beta \tag{31}$$

where

$$\alpha = -\frac{x_{ip}}{y_{ip}} \frac{i_x^2}{i_y^2}$$
(32)

$$\beta = -\frac{i_x^2}{y_{ip}} \tag{33}$$

By inserting numerical values

$$\alpha_{i} \qquad \beta_{i}$$

$$y_{A}(x) = 0,259 x + -0,500 [m]$$

$$y_{B}(x) = 0,127 x + -0,500 [m]$$

$$y_{C}(x) = -0,268 x + -0,500 [m]$$

$$y_{D}(x) = -0,400 x + -0,500 [m]$$

The x -coordinate of the intersection point of lines i and j

$$x_{ij} = \frac{\beta_i - \beta_j}{\alpha_j - \alpha_i} \tag{34}$$

Numerical values of the intersection points are presented in Table 1.

ij	x _{ij}	У _{ij}
	m	m
Ax	1,933	0,000
Bx	3,937	0,000
Cx	-1,865	0,000
Dx	-1,250	0,000
AB	0,000	-0,500
BC	0,000	-0,500
CD	0,000	-0,500

ANSWER:

Boundary lines of the core figure are shown in Figure 2.

20111205

15. PROBLEM

A multi-component bar consists of n nested pipes. At cross-section (x-y-plane) inner and outer edges of each bands are ellipses and the principal coordinate system directions in any part are congruent (Figure 1). The innermost area is solid.

Half ray, in direction of x - and y- axis, respectively, of the outer edge of band i is

 $a_i > 0 \land r_i \in \mathbf{R}$ $b_i > 0 \land r_i \in \mathbf{R}$

The corresponding modulus of elasticity valid in that area is

 $E_i \geq 0 \land E_i \in \mathbf{R}$

If $E_i = 0$, no material exists. Here $i \in \mathbb{N} \land i \in \{1...n\}$.

Determine the core figure of the cross-section and apply the solution to a homogenous bar and to an empty circular tube with infinitely thin wall thickness!

Figure 1.

⇒

Equation of the ellipse is (Figure 2)

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$
(1)

Equation of core figure boundary line, or neutral axis corresponding to load acting at point (x_p, y_p) is

$$1 + \frac{x_p}{i_v^2} x + \frac{y_p}{i_x^2} y = 0$$
(2)

$$y = \alpha x + \beta \tag{3}$$

where

$$\alpha = -\frac{x_p}{y_p} \frac{i_x^2}{i_y^2}$$

$$i^2$$
(4)

$$\beta = -\frac{l_x}{v} \tag{5}$$

Figure 2.

Let's assume, that the shape of the core figure of ellipse area (boundary given in Equation 1) is ellipse

$$\frac{x^2}{c^2} + \frac{y^2}{d^2} = 1$$
(6)

Tangent of that core figure ellipse at point (x_q, y_q) is

$$\frac{x_q}{c^2}x + \frac{y_q}{d^2}y = 1$$
(7)

$$\Rightarrow \qquad y = \gamma x + \delta \tag{8}$$

where

$$\gamma = -\frac{x_q}{y_q} \frac{d^2}{c^2} \tag{9}$$

$$\delta = \frac{d^2}{y_q} \tag{10}$$

Equation of core figure boundary line of ellipse (Equation 1) corresponding to point (a, 0) is

$$1 + \frac{a}{i_y^2} x = 0$$
 (11)

where from half ray of the core figure ellipse, parallel to x- axis, at point (-c, 0) is obtained

$$c = \frac{i_y^2}{a} \tag{12}$$

Respectively, core figure boundary line corresponding to point (0, b) is

$$1 + \frac{b}{i_x^2} y = 0 \tag{13}$$

where from half ray of the core figure ellipse, parallel to *y*- axis, at point (0, -*d*) is obtained

$$d = \frac{i_x^2}{b} \tag{14}$$

By using half ray c and d the Equations 4 and 5 can be written in form

$$\alpha = -\frac{x_p}{y_p} \frac{bd}{ac}$$
(15)

$$\beta = -\frac{bd}{y_p} \tag{16}$$

Equation of core figure boundary line (Equation 3) of ellipse (Equation 1) corresponding to point (x_p, y_p) and core figure ellipse (Equation 6) have an intersection (x_o, y_o)

$$\begin{cases} \frac{x_o^2}{c^2} + \frac{y_o^2}{d^2} = 1\\ y_o = \alpha x_o + \beta \end{cases}$$
(17a, b)

$$\Rightarrow \begin{cases} x_o = \frac{-c^2 \alpha \beta \pm c d \sqrt{q}}{d^2 + c^2 \alpha^2} \\ y_o = \frac{d^2 \beta \pm c d \sqrt{q}}{d^2 + c^2 \alpha^2} \end{cases}$$
(18a, b)

where

$$q = d^{2} + c^{2}\alpha^{2} - \beta^{2}$$
(19)

$$\Rightarrow q = d^{2} + c^{2} \left(\frac{x_{p}}{y_{p}} \frac{bd}{ac}\right)^{2} - \left(\frac{bd}{y_{p}}\right)^{2} \quad \left| \frac{y_{p}^{2}}{b^{2}d^{2}} \right|$$
(20)

$$\Rightarrow \frac{y_p^2}{b^2 d^2} q = \frac{y_p^2}{b^2} + \frac{x_p^2}{a^2} - 1$$
(21)

$$\Rightarrow q = 0 \tag{22}$$

Or intersection (from Equation 18 and 22) is

$$\begin{cases} x_o = \frac{-c^2 \alpha \beta}{d^2 + c^2 \alpha^2} \\ y_o = \frac{d^2 \beta}{d^2 + c^2 \alpha^2} \end{cases}$$
(23a, b)

Because point (x_q, y_q) is an arbitrary point of the core figure ellipse (Equation 6), we can substitute

$$\begin{cases} x_q = x_o \\ y_q = y_o \end{cases}$$
(24a, b)

Gamma (from Equations 9, 24 and 23) is

$$\gamma = -\frac{-c^{2}\alpha\beta}{d^{2} + c^{2}\alpha^{2}} \frac{d^{2} + c^{2}\alpha^{2}}{d^{2}\beta} \frac{d^{2}}{c^{2}}$$
(25)

$$\Rightarrow \gamma = \alpha \tag{26}$$

Delta (from Equations 10, 24b, 23b and 15) is

$$\delta = d^2 \frac{d^2 + c^2 \alpha^2}{d^2 \beta} \tag{27}$$

$$\Rightarrow \delta = \frac{d^2}{\beta} \left[1 + \frac{c^2}{d^2} \left(\frac{x_p}{y_p} \frac{bd}{ac} \right)^2 \right]$$
(28)

$$\Rightarrow \delta = \frac{d^2}{\beta} \left[1 + \frac{x_p^2}{y_p^2} \frac{b^2}{a^2} \right]$$
(29)

Because from Equation 1 we obtain

$$\frac{x_p^2}{y_p^2}\frac{b^2}{a^2} + 1 = \frac{b^2}{y_p^2}$$
(30)

so (from Equation 16)

$$\delta = \frac{d^2}{\beta} \frac{b^2}{y_p^2} \tag{31}$$

$$\Rightarrow \delta = \beta \tag{32}$$

Thus Equation of core figure boundary line (Equation 3) of ellipse (Equation 1) corresponding to point (x_p, y_p) and the tangent of core figure ellipse (Equation 8) are congruent. So, the core figure of ellipse area is an ellipse area.

Half ray (in direction of *x*- axis) of the core figure ellipse of the multi-component bar is (Equation 12)

$$c = \frac{D_y}{a_n C} \tag{33}$$

$$\Rightarrow c = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_{i} I_{yi}}{a_{n} \sum_{i=1}^{n} E_{i} A_{i}}$$
(34)
$$\Rightarrow c = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_{i} (b_{i} a_{i}^{3} - b_{i-1} a_{i-1}^{3})}{4a_{n} \sum_{i=1}^{n} E_{i} (a_{i} b_{i} - a_{i-1} b_{i-1})}$$
(35)

Here D_y is bending stiffness with respect to y- axis and C is axial stiffness of the whole cross-section. Respectively I_{yi} is moment of inertia and A_i area of band i.

Respectively half ray in direction of *y* **-axis is (Equation 14)**

$$d = \frac{D_x}{b_n C}$$
(36)

$$\Rightarrow d = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_i I_{xi}}{b_n \sum_{i=1}^{n} E_i A_i}$$
(37)

$$\Rightarrow d = \frac{\sum_{i=1}^{n} E_i \left(a_i b_i^3 - a_{i-1} b_{i-1}^3 \right)}{4 b_n \sum_{i=1}^{n} E_i \left(a_i b_i - a_{i-1} b_{i-1} \right)}$$
(38)

In the case of homogenous solid cross-section n = 1 and

$$c = \frac{a_1}{4} \tag{39}$$

$$d = \frac{b_1}{4} \tag{40}$$

108

Or ellipses are equiform

$$\frac{a_1}{c} = \frac{b_1}{d} = 4 \tag{41}$$

In the case of homogenous band n = 2 and $E_1 = 0$ and

$$c = \frac{b_2 a_2^3 - b_1 a_1^3}{4a_2 (a_2 b_2 - a_1 b_1)}$$
(42)

$$d = \frac{a_2 b_2^3 - a_1 b_1^3}{4 b_2 (a_2 b_2 - a_1 b_1)}$$
(43)

In the case of very thin circular band $b_i = a_i$ and $a_1 \rightarrow a_2$ and

$$\begin{vmatrix} c \\ d \end{vmatrix} = \frac{a_2}{2} = r$$
 (44)

where *r* is radius of the core figure circle.

ANSWER:

The core figure of the multi-component bar is ellipse area, which equation in the principal coordinate system is

$$16a_{n}^{2} \frac{\left[\sum_{i=1}^{n} E_{i}\left(a_{i}b_{i}-a_{i-1}b_{i-1}\right)\right]^{2}}{\left[\sum_{i=1}^{n} E_{i}\left(b_{i}a_{i}^{3}-b_{i-1}a_{i-1}^{3}\right)\right]^{2}} x^{2} + 16b_{n}^{2} \frac{\left[\sum_{i=1}^{n} E_{i}\left(a_{i}b_{i}-a_{i-1}b_{i-1}\right)\right]^{2}}{\left[\sum_{i=1}^{n} E_{i}\left(a_{i}b_{i}^{3}-a_{i-1}b_{i-1}^{3}\right)\right]^{2}} y^{2} \le 1$$
(45)

In the case of homogenous solid cross-section the equation of the core figure is (Figure 3)

$$\frac{16}{a_1^2}x^2 + \frac{16}{b_1^2}y^2 \le 1 \tag{46}$$

 $x^{2} + y^{2} \leq \frac{a_{2}^{2}}{4}$ y a_{1} y a_{1} b_{1} x

In the case of very thin circular band the equation of the core figure is (Figure 4)

Figure 3.

(47)

16. PROBLEM

Vertical force and moment

 $F_{zo} = 2$ MN $M_{xo} = 0,350$ MNm

act on a base slab lying on rock.

- A) Find the minimum side width *a* so that the whole base slab is compressed!What is the corresponding maximum stress?
- B) Find the minimum side width *a* so that the maximum stress in rock is (*RIL 121-2004*, Chapter 5.5.3.1, p. 82)

 $\sigma_{\rm max} = 10 \ {\rm MN/m^2}$

C) Find the minimum side width *a* in case when the base slab is anchored by using vertical rock anchors located as shown in Figure 1, where distance

e = 0,10 m and the maximum stress in rock is

 $\sigma_{\rm max} = 10 \ {\rm MN/m}^2$ How big is the corresponding anchor force?

Figure 1.

A)

Cross-section area

$$A = a^2 \tag{2}$$

Moment of inertia

$$I_x = a^4/12$$
 (3)

From Equations 1, 2 and 3

$$\sigma(y) = \frac{F_{zo}}{a^2} + 12\frac{M_{xo}}{a^4}y$$
(4)

Normal stress at the edge

$$\sigma_{\min} = \sigma \left(y = \frac{-a}{2} \right) = 0$$

$$\Rightarrow 0 = \frac{F_{z0}}{2} - 6 \frac{M_{x0}}{2}$$
(5)

$$\Rightarrow 0 = \frac{1}{a^2} - 6 \frac{x}{a^3}$$
(6)

Side width

$$a = 6 \frac{M_{xo}}{F_{zo}} \tag{7}$$

(1)

Maximum stress

$$\sigma_{\max} = \sigma \left(\frac{a}{2}\right)$$

$$= \frac{F_{zo}}{a^2} + 6 \frac{M_{xo}}{a^3}$$

$$= 3,628 \text{ MN/m}^2$$
(8)
(9)

Normal stresses at the edge as a function of side width is shown in Figure 3.

Figure 3.

B)

Figure 4.

Equilibrium conditions (Figure 4)

$$\begin{cases} \sum F_z = 0 \\ \sum M_x = 0 \end{cases}$$
(10a, b)

$$\Rightarrow \begin{cases} 0 = F_{zo} - \frac{ab}{2} \sigma_{\max} \\ 0 = M_{xo} - \left(\frac{a}{2} - \frac{b}{3}\right) \frac{ab}{2} \sigma_{\max} \end{cases}$$
(11a, b)

$$\Rightarrow \begin{cases} b = \frac{2F_{zo}}{a\sigma_{\max}} \\ a = \frac{-M_{xo} \left(+\right)}{-F_{zo}} \sqrt{M_{xo}^2 + \frac{4}{3} \frac{F_{zo}^3}{\sigma_{\max}}} \\ -F_{zo} \end{cases}$$
(12a, b)

Side width *a* and effective width *b*

$$a = 0,720 \text{ m}$$

 $b = 0,555 \text{ m}$

Maximum stress as a function of side width is shown in Figure 5.

C)

Equilibrium conditions (Figure 6)

Figure 6.

Anchor force *P* from Equation 13b

$$P = \frac{M_{xo}}{\frac{a}{2} - e} \tag{14}$$

Anchor force *P* is inserted in Equation 13a

$$\sigma_{\max}a^2 = F_{zo} + \frac{M_{xo}}{\frac{a}{2} - e} \quad |\cdot(a - 2e)$$
(15)

$$\sigma_{\max}a^{2}(a-2e) = F_{zo}(a-2e) + 2M_{xo}$$
(16)

$$\Rightarrow \sigma_{\max}a^3 - 2e\sigma_{\max}a^2 - F_{zo}a + 2eF_{zo} - 2M_{xo} = 0$$
⁽¹⁷⁾

Expression at the left hand side of Equation 17 has value

0,000 MNm

when

⇒

$$a = 0,609 \text{ m}$$

(13a, b)

Anchor force from Equation 14 P = 1,711 MN

The value of the left hand side of Equation 17 as function of side width *a* is shown in Figure 7.

Figure 7.

ANSWER:

A) The minimum side width, when the whole slab is compressed, is a = 1,050 m. The corresponding maximum stress is $\sigma_{max} = 3,628$ MN/m².

B) The minimum side width, when the maximum stress in rock is $\sigma_{\rm max} = 10 \ {\rm MN/m^2},$

is

$$a = 0,720$$
 m.

C) The minimum side width, when anchors are used, is
 a = 0,609 m.
 The corresponding anchor force is

$$P = 1,711 \text{ MN}$$

20111205

17. PROBLEM

Vertical force

N = 0,750 MN

acts on a base slab anchored by using prestressed vertical rock anchors (Figure 1).

- A) Determine the stress distribution, when the prestressing force is P = 0 MN?
- **B**) How big prestressing force is needed to obtain a uniform stress distribution under the slab?

Dimensions of the base slab

$$a_1 = 0,400 \text{ m}$$

 $a_2 = 0,800 \text{ m}$
 $a_3 = 0,600 \text{ m}$
 $b = 2,000 \text{ m}$
 $L = 6,000 \text{ m}$

Figure 1.

Cross-section areas

$$A_1 = a_1 L \tag{1}$$

$$= 2,400 \text{ m}^{2}$$

$$A_{2} = a_{2}L$$
(2)

$$=$$
 4,800 m²

$$A_{3} = a_{3}b$$
(3)
- 1 200 m²

$$A = A_{1} + A_{2} + 2A_{3}$$

$$= 9,600 \text{ m}^{2}$$
(4)

Origin is situated to the centroid.

Distances between x -axis and the centroid of the sub-section 1

$$e_1 = \frac{A_1 \cdot 0 + A_2(e_1 + e_2) + 2A_3(e_1 - e_3)}{A} \tag{5}$$

$$=\frac{A_2\left(\frac{a_1}{2}+b+\frac{a_2}{2}\right)+2A_3\left(\frac{a_1}{2}+\frac{b}{2}\right)}{A}$$
(6)

Respectively

$$e_{2} = \frac{a_{1}}{2} + b + \frac{a_{2}}{2} - e_{1}$$

$$= 1,000 \text{ m}$$
(7)

$$e_3 = e_1 - \frac{a_1}{2} - \frac{b}{2}$$

$$= 0,400 \text{ m}$$
(8)

A)

Moment of inertia with respect to *x* -axis (Steiner's rule)

$$I_x = \frac{La_1^3}{12} + A_1e_1^2 + \frac{La_2^3}{12} + A_2e_2^2 + 2\left(\frac{a_3b^3}{12} + A_3e_3^2\right)$$

$$= 12,416 \text{ m}^4$$
(9)

Bending moment with respect to *x* -axis

$$M_x = Ne_2$$
 (10)
= 0,750 MNm

Stress at point A

$$\sigma(y) = \frac{M_x}{I_x} y + \frac{N}{A}$$
(11)

$$\Rightarrow \sigma_A = \frac{M_x}{I_x} \left(\frac{-a_1}{2} - e_1\right) + \frac{N}{A}$$

$$= -0,031 \text{ MN/m}^2 < 0, \text{ tension}$$
(12)

Tension is not possible. Stress at point B is studied. Part 1 is neglected.

$$A_B = A_2 + 2A_3$$
(13)
- 7 200 m²

$$e_{2B} = \frac{2A_3\left(\frac{a_2}{2} + \frac{b}{2}\right)}{A_B}$$
(14)

$$= 0,467 \text{ m}$$

$$e_{3B} = \frac{a_2}{2} + \frac{b}{2} - e_{2B}$$
(15)

$$I_{xB} = \frac{La_2^3}{12} + A_2 e_{2B}^2 + 2 \left(\frac{a_3 b^3}{12} + A_3 e_{3B}^2 \right)$$

$$= 4,192 \text{ m}^4$$
(16)

$$M_{xB} = Ne_{2B} \tag{17}$$

$$= 0,350 \text{ MNm}$$

$$\sigma_B = \frac{M_{xB}}{I_{xB}} \left(\frac{-b}{2} - e_{3B}\right) + \frac{N}{A_B}$$
(18)

$$= -0,057 \text{ MN/m}^2 < 0, \text{ vetoa}$$
 (a)

Position of the neutral axis

$$c_n = 3a_2/2$$
 (19)

$$=$$
 1,200 m $> a_2$ (b)

Figure 2.

According to notes (a) and (b), the neutral axis is located between points B and C.

Stress distribution is shown in Figure 3.

Figure 3.

Equilibrium condition of vertical forces

$$\sum V = 0 \tag{20}$$

$$\Rightarrow N = V_1 - V_2 \tag{21}$$

$$\Rightarrow N = \frac{1}{2}Lc\sigma_1 - \frac{1}{2}(L - 2a_3)(c - a_2)\left(\frac{c - a_2}{c}\right)\sigma_1$$
(22)

$$\Rightarrow \sigma_1 = \frac{2Nc}{Lc^2 - (L - 2a_3)(c - a_2)^2}$$
(23)

Equilibrium condition of moment with respect to point D

$$\sum M = 0 \tag{24}$$

$$\Rightarrow N\frac{a_2}{2} = V_1 \frac{c}{3} - V_2 \left(\frac{c - a_2}{3} + a_2\right)$$
(25)

$$\Rightarrow N\frac{a_2}{2} = \frac{1}{6}Lc^2\sigma_1 - \frac{1}{6c}(L - 2a_3)(c - a_2)^2(c + 2a_2)\sigma_1$$
(26)

$$\Rightarrow N \frac{a_2}{2} = \frac{\sigma_1}{6c} \left[Lc^3 - (L - 2a_3)(c - a_2)^2 (c + 2a_2) \right]$$
(27)

Following from Equations 23 and 27

$$\frac{a_2}{2} = \frac{Lc^3 - (L - 2a_3)(c - a_2)^2(c + 2a_2)}{3Lc^2 - 3(L - 2a_3)(c - a_2)^2}$$
(28)

From an iteration process (compare to the solution of cubic equation at the end of this problem)

 $a_2/2 = 0,400 \text{ m}$

when

$$c = 1,600 \text{ m}$$

From Equation 23

$$\sigma_1 = 0,195 \text{ MN/m}^2$$

ANSWER:

Stress distribution is similar to Figure 3, where

c = 1,600 m $\sigma_1 = 0,195 \text{ MN/m}^2$

B)

Stress distribution is uniform, when the force resultant is acting at the centroid (Figure 4).

$$Ne_{2} = 3Pe_{1}$$

$$\Rightarrow P = \frac{Ne_{2}}{3e_{1}}$$

$$= 0,156 \text{ MN}$$

$$(29)$$

$$(30)$$

Figure 4.

ANSWER:

Prestressing force needed is

P = 0,156 MN

SOLUTION OF CUBIC EQUATION

Cubic equation is

$$\alpha c^{3} + \beta c^{2} + \gamma c + \delta = 0 \tag{I}$$

Exploiting

$$\mu = \frac{\lambda^2}{4} + \frac{\kappa^3}{27} \tag{II}$$

where

$$\kappa = \frac{3\alpha\gamma - \beta^2}{3\alpha^2} \tag{III}$$

$$\lambda = \frac{2\beta^3 - 9\alpha\beta\gamma + 27\alpha^2\delta}{27\alpha^3}$$
(IV)

If $\mu < 0$, the cubic equation has three real roots

$$c_n = 2\sqrt{\frac{-\kappa}{3}\cos\frac{\phi + 2n\pi}{3} - \frac{\beta}{3\alpha}}, \quad n \in \{1, 2, 3\}$$
 (Va, b, c)

where

$$\phi = \arccos\left(\frac{-\lambda}{2}\sqrt{\frac{-27}{\kappa^3}}\right) \tag{VI}$$

If $\mu = 0$, the cubic equation has two inequal real roots

$$c_{1} = 2 \cdot \sqrt[3]{\frac{-\lambda}{2}} - \frac{\beta}{3\alpha}$$

$$c_{2} \atop c_{3}} = \sqrt[3]{\frac{\lambda}{2}} - \frac{\beta}{3\alpha}$$
(VIIa, b)

where the last one is a double root.

Furthermore, if $\lambda = 0$, the equation has one real triple root.

If $\mu > 0$, the cubic equation has one real root

$$c = \sqrt[3]{\frac{-\lambda}{2} + \sqrt{\mu}} + \sqrt[3]{\frac{-\lambda}{2} - \sqrt{\mu}} - \frac{\beta}{3\alpha}$$
(VIII)

and two complex roots.

Equation 20 can be written in the form of Equation I, where

$$\alpha = 4a_3 \tag{IX}$$
$$= 2,400 \text{ m}$$

$$\beta = -6a_2a_3 \tag{X}$$
= -2.880 m²

$$\gamma = 0,000 \text{ m}^{3}$$

$$\delta = a_{2}^{3}(2a_{3}-L)$$

$$= -2,458 \text{ m}^{4}$$
(XI)

Hence

$$\kappa = -0,480 \text{ m}^2$$

 $\lambda = -1,152 \text{ m}^3$
 $\mu = 0,328 \text{ m}^6$
 $c = 1,600 \text{ m}$

See Figure I.

20111205

18. PROBLEM

Determine stability against tilting and sliding of the retaining wall shown below (Figure 1). The structure is lying on rock. Use safety factory analysis!

Dimensions

a =	1,000 m
<i>b</i> =	2,000 m
h =	5,000 m
<i>t</i> =	0,500 m

Superimposed load

 $q = 0,010 \text{ MN/m}^2$

Angle of internal friction of the soil

$$\varphi = 36,000$$
 °

Unit weight of soil

 $\gamma = 0,018 \text{ MN/m}^3$

Unit weight of reinforced concrete

$$\gamma_c = 0,025 \text{ MN/m}^3$$

Friction coefficient between rock and concrete

Figure 1.

When the structure is lying on rock, the minimum safety factory against tilting and sliding is (Finnish standards of foundation engineering, *RIL 121-2004*, Chapter

$$n = 1,500$$

Coefficient of earth pressure at rest

$$K_o = 1 - \sin \varphi \tag{1}$$
$$= 0,412$$

Resultant of earth pressure due to soil mass and the corresponding distance from the base of the retaining wall, respectively, (Figure 2)

$$P_{\gamma} = \frac{1}{2} K_0 \gamma h^2$$

$$= 0,093 \text{ MN/m}$$

$$e_{\gamma} = h/3$$

$$= 1,667 \text{ m}$$
(2)
(3)

Resultant of earth pressure due to superimposed load and the corresponding distance from the base of the retaining wall, respectively, (Figure 2)

$$P_q = K_0 q h \tag{4}$$

$$= 0,021 \text{ MN/m} \\ e_q = h/2$$
 (5)

Figure 2.

Overturning moment (Figure 4) $M_{k} = P_{\gamma} e_{\gamma} + P_{q} e_{q} \qquad (6)$ = 0,206 MNm/m

Weight resultant of the retaining wall and the corresponding distance from the front corner point, respectively,

$$G_{c} = \gamma_{c} [t (h - a) + ab]$$

$$= 0,100 \text{ MN/m}$$

$$e_{c} = \frac{\gamma_{c} \left[\frac{t}{2} t (h - a) + \frac{b}{2} ab \right]}{G_{c}}$$

$$= 0,625 \text{ m}$$
(8)

Weight resultant of soil and the corresponding distance from the front corner point, respectively, (Figure 3)

$$G = \gamma(b - t)(h - a)$$
(9)
= 0,108 MN/m
 $e = t + \frac{b - t}{2}$ (10)
= 1,250 m

It is assumed, that the superimposed load q is not acting above the retaining wall (dashed line in Figure 1). This is the main loading case. The superimposed load resultant and the corresponding distance from the front corner point, respectively, (Figure 3)

$$Q = \mathbf{0} \cdot q b \tag{11}$$

$$= 0,000 \text{ MN/m} e_Q = b/2$$
(12)
= 1,000 m

Balancing moment (Figure 4)

$$M_{p} = G_{c} e_{c} + G e_{Q}$$

$$= 0,198 \text{ MNm/m}$$
(13)

Safety against tilting

$$n_t = \frac{M_p}{M_k}$$
 (14)
= 0,958 < n = 1,500 Turning over!

The retaining wall is anchored by using vertical rock anchors located as shown in Figure 5, where distance

$$c = 0,100 \text{ m}$$

Vertical force capacity needed is (from Equation 14)

$$\frac{P(b-c)+M_p}{M_k} \ge n \tag{15}$$

 \Rightarrow

$$\frac{nM_k - M_p}{b - c} \tag{16}$$

 $P \ge$

Safety against sliding

$$n_s = \frac{\mu V}{H} \tag{17}$$
$$\mu (G_c + G + O)$$

$$= \frac{P(1-2)}{P_{\gamma} + P_{q}}$$
= 1,376 < n = 1,500 Sliding! (18)

The retaining wall has to be anchored by using vertical prestressing force. From safety against sliding

$$\frac{\mu(V+P)}{H-Q_p} \ge n \tag{19}$$

Here P is anchor force and Q is shear capacity of the anchor.

If it is assumed that

then the anchor force required is

 $Q_p = 0$

$$P \ge \frac{nH - \mu V}{\mu}$$

$$(20)$$

$$n(P_{\gamma} + P_{q}) - \mu(G_{c} + G + Q)$$

$$\Rightarrow P \ge \frac{1}{\mu}$$

$$\Rightarrow P \ge 0.019 \text{ MN/m}$$
(21)

ANSWER:

Conditions for tilting and sliding are not satisfied. That is why the retaining wall has to be anchored by using vertical prestressing force

P = 0,060 MN/m located at a distance

c = 0,100 m

from the edge of the base slab.

20111007

19. PROBLEM

A base slab have a breadth *a* (Figure 1). Determine the smallest possible dimension *a* so that the bearing resistance is adequate! Use design approach 2 of ultimate limit state (GEO) (Chapter 2.4.7.3.4.3) and Annexes A (Chapter. A.3) and D of Eurocode *SFS-EN1997-1*!

Characteristic values of loading due to the overhead structure

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Proportion of the permanent load from the total load is

$k_V =$	0,400
$k_H =$	0,000
$k_M =$	0,400

and the rest is variable one. The proportion of the variable load of vertical load V_o and moment M_o are caused by effective load and horizontal load H_o by wind.

Unit weight of reinforced concrete

 $\gamma_c =$

Unit weight of soil

$$\gamma_m = 0,020 \text{ MN/m}^3$$

 $0,025 \text{ MN/m}^3$

Angle of internal friction of the earth $\varphi = 30,000^{\circ}$

Dimensions

$$c = 1,500 \text{ m}$$

 $h = 2,200 \text{ m}$
 $d = 0,600 \text{ m}$
 $t = 0,400 \text{ m}$

Figure 1.

Length of the base slab (perpendicular to the figure plane)

$$L = 4,000 \text{ m}$$

In this direction the loading is central.

COMBINATIONS OF ACTIONS

Approach given by Eurocode SFS-EN 1997-1 is used.

Load combination and partial safety factors may be differs in national annex. This is situation in Finnish national annex.

Combination of sets of partial factors of design approach 2

where

- A refers to loads or actions of loads (Table A.3 of Appendix A),

- M refers to soil parameters (Table A.4),

- R refers to resistance (Table A.5),
- numbers 1 and 2 refer to sets 1 and 2 and
- "+" implies "to be combinated with".

Load combination

$$q_d = \gamma_{gi}g_i + \gamma_{q1}q_{k1} + \gamma_{q2}q_{k2} \tag{1}$$

can be written

First the load case "a" is studied and after that the others.

LOAD CASE a

Lets select *a*- value.

a = 2,100 m

The value given here is the final result after the iteration.

Characteristic load values at the surface of the base slab are solved. The sub indexes are referred to that ones used in Equation 1.

Self weight of the base structure (as function of a)

$$V_{gc} = \gamma_{c}[(h+c-d)t+ad]L$$

$$= 0,250 \text{ MN}$$
(3)

Self weight of soil (as function of *a*)

$$V_{gm} = \gamma_m (a-t)(c-d)L$$

$$= 0,122 \text{ MN}$$
(4)

Permanent vertical load

$$V_g = k_V V_0$$
 (5)
 $= 0,600 \text{ MN}$
Variable vertical imposed load
 $V_{q\,1} = (1-k_V)V_0$ (6)
 $= 0,900 \text{ MN}$

Permanent horizontal load

$$H_g = k_H H_0$$
 (7)
 $= 0,000 \text{ MN}$

Variable horizontal wind load

$$H_{q\,2} = (1-k_H)H_0$$
 (8)
 $= 0,130 \text{ MN}$

Moment due to permanent loads

$$M_{g} = k_{M} M_{0} + k_{H} H_{0} (c + h)$$
(9)

Moment due to imposed load

$$M_{q\,1} = (1-k_M)M_0$$
 (10)
 $= 0,144 \text{ MNm}$

$$M_{q2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(11)
= 0,481 MNm

Design values of loads

Vertical load

$$V_{d} = 1,35(V_{gm} + V_{g} + V_{gc}) + 1,5V_{q1}$$

$$= 2,663 \text{ MN}$$
(12)

Horizontal load

$$H_{d} = 1,35H_{g} + 1,5H_{q2}$$
(13)
= 0,195 MN

Moment

$$M_{d} = 1,35M_{g} + 1,5M_{q1} + 1,5M_{q2}$$
(14)
= 1,067 MNm

From equilibrium condition of the moments with respect to the pivot (Figure 2)

$$M_d - V_d e_o = 0 \tag{15}$$

the load eccentricity is obtained

$$e_o = \frac{M_d}{V_d}$$
(16)
= 0,401 m

Effective foundation length in the direction of *a*

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (17)
= 1,298 m

Effective foundation width (Figure 3)

$$B' = \min \begin{cases} b \\ L \end{cases}$$
(18)
= 1.298 m

Figure 3.

Effective foundation length

$$L' = \max \begin{cases} b \\ L \\ = 4,000 \text{ m} \end{cases}$$
(19)

Effective foundation area (Figure 3)

$$A' = B'L'$$
 (20)
= 5,194 m²

Design value of bottom pressure

$$q_d = \frac{V_d}{A'}$$

$$= 0,513 \text{ MN/m}^2$$
(21)

Design value of cohesion

$$c' = 0 \text{ MN/m}^2$$

Unit weight of soil above the foundation level

$$\gamma = \gamma_m \tag{22}$$
$$= 0,020 \text{ MN/m}^3$$

Unit weight of soil below the foundation level

$$\begin{aligned} \gamma' &= \gamma_m \\ &= 0,020 \text{ MN/m}^3 \end{aligned} \tag{23}$$

Effective overburden pressure at the level of the foundation area

$$q' = c \gamma$$
 (24)
= 0,030 MN/m²

Inclination of the foundation base

$$\alpha = 0^{\circ}$$

Partial factor for angle of shearing resistance of the soil (EN 1997-1,

Annex A. Table A.4.)

$$\gamma_{\varphi} = 1,000$$

Design value of the internal friction angle of the earth

$$\varphi' = \arctan\left(\frac{\tan\varphi}{\gamma_{\varphi}}\right)$$

$$= 30,000^{\circ}$$
(25)

Bearing capacity factors

$$N_{q} = \tan^{2} \left(45^{\circ} + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'}$$

$$= 18.401$$
(26)

$$N_{\gamma} = 2 \left[\tan^2 \left(45^{\circ} + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'} - 1 \right] \tan \varphi'$$

= 20,093 (27)

Factors for the inclination of the base

.

Shape factors of the base slab

$$s_{q} = 1 + \frac{B'}{L'} \sin \varphi'$$

$$= 1,162$$

$$s_{\gamma} = 1 - 0,3 \frac{B'}{L'}$$

$$= 0,903$$
(29)
(29)
(30)

Parameter *m*

$$m = m_B \tag{31}$$

$$=\frac{2+\frac{-}{L'}}{1+\frac{B'}{1+\frac{B}{1+\frac{1}{2}}}}$$
(32)

$$L' = 1,755$$

Inclination factors of the load resultant

$$i_q = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A'c'\cot\varphi'}\right)^m \tag{33}$$

$$i_{\gamma} = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A'c'\cot\varphi'}\right)^{m+1}$$

$$= 0,811$$
(34)

Partial resistance factor for bearing (EN 1997-1, Appendix A, Table A.5)

$$\gamma_R = 1,4$$

= 0.875

Bearing capacity

$$q_m = \frac{R}{A'} \tag{35}$$

$$= c' N_c b_c s_c i_c + q' N_q b_q s_q i_q + \frac{1}{2} \gamma' B' N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma$$

$$= 0.752 \text{ MN/m}^2$$
(36)

Design value of the bearing capacity

$$q_{md} = \frac{q_m}{\gamma_R}$$

$$= 0,537 \text{ MN/m}^2$$
(37)

Ratio between bearing capacity and bottom pressure

$$n = q_{md}/q_d$$
 (38)
= 1,048 > 1, OK

Breadth of the base slab is obtained by an iteration process.

a = 2,100 mThe value is rounded up by precision of 0,1 m.

ALL LOAD CASES

Breadths of the base slab (a_i) in all loading cases are presented in Table 1. There are presented only the quantities, that are function of a and/or partial factors; all the other quantities are calculated above.

ANSWER:	Breadth	n of the base slab
	a =	2,400 m

Quant.	Eq.]	Loading	g Cases				Units
i		a	b	c	d	e	f	g	h	
a		2,055	1,347	2,124	0,784	2,042	1,250	2,358	0,660	m
ext (<i>a</i>)								Max	Min	
a round		2,100	1,400	2,200	0,800	2,100	1,300	2,400	0,700	m
γ_g	2	1,35	1,35	1,35	1,35	1,00	1,00	1,00	1,00	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,50	1,50	0,00	0,00	1,50	1,50	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	1,50	0,00	1,50	0,00	1,50	0,00	1,50	0,00	
V _{gc}	3	0,247	0,205	0,251	0,171	0,247	0,199	0,265	0,164	MN
V_{gm}	4	0,119	0,068	0,124	0,028	0,118	0,061	0,141	0,019	MN
V_d	12	2,655	2,529	1,317	1,078	2,315	2,210	1,006	0,782	MN
H_d	13	0,195	0,000	0,195	0,000	0,195	0,000	0,195	0,000	MN
M_d	14	1,067	0,346	0,851	0,130	1,034	0,312	0,818	0,096	MNm
<i>e</i> ₀	16	0,402	0,137	0,646	0,120	0,446	0,141	0,812	0,123	m
b	17	1,251	1,074	0,832	0,544	1,149	0,968	0,733	0,414	m
B'	18	1,251	1,074	0,832	0,544	1,149	0,968	0,733	0,414	m
L'	19	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	m
A'	20	5,005	4,294	3,327	2,174	4,597	3,871	2,934	1,657	m^2
q_d	21	0,530	0,589	0,396	0,496	0,504	0,571	0,343	0,472	MN/m ²
S_q	29	1,156	1,134	1,104	1,068	1,144	1,121	1,092	1,052	
sγ	30	0,906	0,919	0,938	0,959	0,914	0,927	0,945	0,969	
m	31	1,762	1,788	1,828	1,880	1,777	1,805	1,845	1,906	
i_q	32	0,874	1,000	0,746	1,000	0,855	1,000	0,672	1,000	
i _y	33	0,810	1,000	0,636	1,000	0,783	1,000	0,542	1,000	
\dot{q}_m	35	0,743	0,824	0,554	0,694	0,705	0,799	0,480	0,661	MN/m ²
q_{md}	36	0,530	0,589	0,396	0,496	0,504	0,571	0,343	0,472	MN/m ²
n	37	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	

Lanc L.	Ta	ble	1.
---------	----	-----	----

20111007

20. PROBLEM

A base slab have a breadth *a* (Figure 1). Determine the smallest possible dimension *a* so that the bearing resistance is adequate! Use design approach 2 of ultimate limit state (GEO) (Chapter 2.4.7.3.4.3) and Finnish Annexes A (Chapter. A.3) and D of Eurocode *SFS-EN1997-1*!

Characteristic values of loading due to the overhead structure

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Proportion of the permanent load from the total load is

$k_V =$	0,400
$k_H =$	0,000
$k_M =$	0,400

and the rest is variable one. The proportion of the variable load of vertical load V_o and moment M_o are caused by effective load and horizontal load H_o by wind.

Unit weight of reinforced concrete

 $\gamma_c = 0.025 \text{ MN/m}^3$ Unit weight of soil $\gamma_m = 0,020 \text{ MN/m}^3$ h Angle of internal friction of the earth **30,000** ° $\varphi =$ **Dimensions** γ_m φ Yc 1,500 m c =2,200 m h =d =0,600 m <u>a/2</u> <u>a/2</u> t =0,400 m

Figure 1.

Length of the base slab (perpendicular to the figure plane)

$$L = 4,000 \text{ m}$$

In this direction the loading is central.

COMBINATIONS OF ACTIONS

Approach given by Eurocode SFS-EN 1997-1 is used.

Load combination and partial safety factors are from Finnish Annex. These are different than guide given in Appendix A of *SFS-EN 1997-1*.

Combination of sets of partial factors of design approach 2

where

- A refers to loads or actions of loads (Table A.3 of Appendix A),

- M refers to soil parameters (Table A.4),

- R refers to resistance (Table A.5),

- numbers 1 and 2 refer to sets 1 and 2 and

- "+" implies "to be combinated with".

Factor for combination value of imposed load (*Finnish Annex for SFS-EN 1990*, Table A1.1, Category A)

 $\psi_{0,imposed} = 0,7$

Factor for combination value of wind load

0.6

thus

 $\begin{array}{rcl} 1,5\,\psi_{0,imposed} &=& 1,05\\ 1,5\,\psi_{0,wind} &=& 0,90 \end{array}$

 $\Psi_{0,wind} =$

When load factor

 $K_{FI} = 1$

then the load combination is

$$F_{d} = \frac{1,15}{1,35} G_{kj,\sup} + 0.9G_{kj,\inf} + \frac{1,5}{0} Q_{k1} + \frac{1,5}{0} \sum \psi_{0i}Q_{ki}$$
(1)

which can be written

First the load case "a" is studied and after that the others.

LOAD CASE a

Lets select

a = 1,900 m

The value given here is the final result after the iteration.

Characteristic load values at the surface of the base slab are solved. The sub indexes are referred to that ones used in Equation 1.

Self weight of the base structure and soil (as function of *a*) $V_{gc,m} = \gamma_{c}[(h+c-d)t+ad]L + \gamma_{m}(a-t)(c-d)L \qquad (3)$

Permanent vertical load

$$V_g = k_V V_0$$
 (4)
= 0,600 MN

Variable vertical imposed load

$$V_{q1} = (1-k_V)V_0$$
(5)
= 0,900 MN

Permanent horizontal load $H_g = k_H H_0$ (6)

Variable horizontal wind load

$$H_{q2} = (1-k_H)H_0$$
(7)
= 0,130 MN

$$M_{g} = k_{M}M_{0} + k_{H}H_{0}(c + h)$$

$$= 0,096 \text{ MNm}$$
(8)

Moment due to imposed load

$$M_{q\,1} = (1-k_M)M_0$$
(9)

$$M_{q\,2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(10)
= 0,481 MNm

Design values of loads: vertical load, horizontal one and moment

$$V_{d} = 1,15(V_{gc,m} + V_{g}) + 1,5V_{q1}$$
(11)

$$H_d = 1,15H_g + 0,9H_{q\,2} \tag{12}$$

$$= 0,117 \text{ MN}$$

$$M_{d} = 1,15M_{g}+1,5M_{q}+0,9M_{q}^{2}$$

$$= 0,759 \text{ MNm}$$
(13)

From equilibrium condition of the moments with respect to the pivot (Figure 2)

$$M_d - V_d e_o = 0 \tag{14}$$

the load eccentricity is obtained

$$e_o = \frac{M_d}{V_d}$$
(15)
= 0,311 m

Figure 2.

Effective foundation length in the direction of *a*

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (16)
= 1,277 m

Effective foundation width (Figure 3)

$$B' = \min \begin{cases} b \\ L \\ = 1,277 \text{ m} \end{cases}$$
(17)

Effective foundation length

$$L' = \max \begin{cases} b \\ L \\ = 4,000 \text{ m} \end{cases}$$
(18)

Effective foundation area (Figure 3)

$$A' = B'L'$$
 (19)
 $= 5,108 \text{ m}^2$

Design value of bottom pressure

$$q_d = \frac{V_d}{A'}$$

$$= 0,477 \text{ MN/m}^2$$
(20)

Design value of cohesion

$$c' = 0 \text{ MN/m}^2$$

Unit weight of soil above the foundation level

$$\gamma = \gamma_m$$
(21)
= 0,020 MN/m³

Unit weight of soil below the foundation level

$$\begin{aligned} \gamma' &= \gamma_m \\ &= 0,020 \text{ MN/m}^3 \end{aligned} \tag{22}$$

Effective overburden pressure at the level of the foundation area

$$q' = c \gamma$$
 (23)
= 0,030 MN/m²

Inclination of the foundation base

$$\alpha = 0^{\circ}$$

Partial factor for angle of shearing resistance of the soil (*Finnish annex for EN 1997-1*, Application A. Table A.4.)

$$\gamma_{\varphi} = 1,000$$

Design value of the internal friction angle of the earth

$$\varphi' = \arctan\left(\frac{\tan\varphi}{\gamma_{\varphi}}\right)$$

$$= 30,000^{\circ}$$
(24)

Bearing capacity factors

$$N_q = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'}$$

$$= 18,401$$
(25)

$$N_{\gamma} = 2 \left[\tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'} - 1 \right] \tan \varphi'$$

= 20,093 (26)

Factors for the inclination of the base

Shape factors of the base slab

$$s_q = 1 + \frac{B'}{L'} \sin \varphi'$$

$$= 1,160$$

$$s_{\gamma} = 1 - 0,3 \frac{B'}{L'}$$
(28)
(29)

Parameter *m*

$$m = m_B \tag{30}$$

$$=\frac{2+\frac{L'}{L'}}{1+\frac{B'}{L'}}$$
(31)

$$=$$
 1,758

Inclination factors of the load resultant

$$i_q = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A'c'\cot\varphi'}\right)^m \tag{32}$$

$$= 0,917$$

$$i_{\gamma} = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A'c'\cot\varphi'}\right)^{m+1}$$

$$= 0,873$$
(33)

Partial resistance factor for bearing (*Finnish annex for EN 1997-1*, Appendix A, Table A.5)

$$\gamma_R = 1,55$$

Bearing capacity

$$q_m = \frac{R}{A'} \tag{34}$$

$$=c'N_c b_c s_c i_c + q'N_q b_q s_q i_q + \frac{1}{2}\gamma' B'N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma$$
(35)

$$=$$
 0,790 MN/m²

Design value of the bearing capacity

$$q_{md} = \frac{q_m}{\gamma_R}$$

$$= 0,510 \text{ MN/m}^2$$
(36)

Ratio between bearing capacity and bottom pressure

$$n = q_{md}/q_d$$
 (37)
= 1,068 > 1, OK

Breadth of the base slab is obtained by an iteration process.

 $a = a_1 = 1,900$ m The value is rounded up by precision of 0,1 m.

ALL LOAD CASES

Breadths of the base slab (a_i) in all loading cases are presented in Table 1. There are presented only the quantities, that are function of a and/or partial factors; all the other quantities are calculated above.

ANSWER:	Breadth	n of the base slab
	a =	2,600 m

Lanc L.

Quant	Eq.				Ι	Loadin	g Case	S				Units
i		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	
a		1,839	1,377	2,110	2,292	0,834	1,803	1,302	2,128	2,517	0,658	m
ext(a)										Max	Min	
a round		1,900	1,400	2,200	2,300	0,900	1,900	1,400	2,200	2,600	0,700	m
γ_g	2	1,15	1,15	1,15	1,15	1,35	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,50	1,50	1,05	0,00	0,00	1,50	1,50	1,05	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	0,90	0,00	1,50	1,50	0,00	0,90	0,00	1,50	1,50	0,00	
$V_{gc,m}$	3	0,338	0,277	0,374	0,398	0,205	0,333	0,267	0,376	0,427	0,182	MN
V_d	11	2,429	2,358	2,065	1,147	1,087	2,190	2,130	1,823	0,925	0,704	MN
H_d	12	0,117	0,000	0,195	0,195	0,000	0,117	0,000	0,195	0,195	0,000	MN
M_d	13	0,759	0,326	0,983	0,832	0,130	0,735	0,302	0,959	0,808	0,086	MNm
<i>e</i> ₀	15	0,313	0,138	0,476	0,725	0,119	0,336	0,142	0,526	0,874	0,123	m
b	16	1,213	1,100	1,158	0,842	0,595	1,132	1,018	1,076	0,769	0,413	m
B '	17	1,213	1,100	1,158	0,842	0,595	1,132	1,018	1,076	0,769	0,413	m
L'	18	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	m
A'	19	4,853	4,400	4,631	3,369	2,382	4,527	4,071	4,304	3,077	1,651	m ²
q_{d}	20	0,500	0,536	0,446	0,341	0,456	0,484	0,523	0,424	0,301	0,426	MN/m ²
S_q	28	1,152	1,138	1,145	1,105	1,074	1,141	1,127	1,135	1,096	1,052	
Sγ	29	0,909	0,917	0,913	0,937	0,955	0,915	0,924	0,919	0,942	0,969	
m	31	1,767	1,784	1,776	1,826	1,870	1,779	1,797	1,788	1,839	1,906	
i_q	32	0,916	1,000	0,838	0,712	1,000	0,907	1,000	0,817	0,647	1,000	
iγ	33	0,872	1,000	0,759	0,591	1,000	0,858	1,000	0,730	0,511	1,000	
q_m	34	0,776	0,831	0,691	0,528	0,707	0,750	0,811	0,657	0,466	0,661	MN/m ²
q_{md}	36	0,501	0,536	0,446	0,341	0,456	0,484	0,523	0,424	0,301	0,426	MN/m ²
n	37	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	

20111007

21. PROBLEM

A base slab have a breadth a (Figure 1). Determine the smallest possible dimension a so that the bearing resistance is adequate!

Use design approach DA2* of the ultimate limit state (GEO):

- Finnish Annex for Standard SFS-EN 1997-1, Chapter 4 and Table A.3.
- SFS-EN 1997-1+AC, Annex D; or Formulary of the course, Chapter 2.1.

Characteristic values of loading due to the overhead structure

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Proportion of the permanent load from the total load is

$$k_V = 0,400$$

 $k_H = 0,000$
 $k_M = 0,400$

and the rest is variable one. The proportion of the variable load of vertical load V_o and moment M_o are caused by effective load and horizontal load H_o by wind.

Figure 1.

Length of the base slab (perpendicular to the figure plane)

$$L = 4,000 \text{ m}$$

In this direction the loading is central.

COMBINATIONS OF ACTIONS

Approach given by Eurocode SFS-EN 1997-1 is used.

Load combination and partial safety factors are from Finnish Annex. These are different than guide given in Appendix A of *SFS-EN 1997-1*.

Combination of sets of partial factors of design approach 2

where

- A refers to loads or actions of loads (Table A.3 of Appendix A),

- M refers to soil parameters (Table A.4),

- R refers to resistance (Table A.5),

- numbers 1 and 2 refer to sets 1 and 2 and

- "+" implies "to be combinated with".

Factor for combination value of imposed load (*Finnish Annex for SFS-EN 1990*, Table A1.1, Category A)

 $\psi_{0,imposed} = 0,7$

Factor for combination value of wind load

0.6

thus

 $\begin{array}{rcl} 1,5\,\psi_{0,imposed} &=& 1,05\\ 1,5\,\psi_{0,wind} &=& 0,90 \end{array}$

 $\Psi_{0,wind} =$

When load factor

 $K_{FI} = 1$

then the load combination is

$$F_{d} = \frac{1,15}{1,35} G_{kj,\sup} + 0.9G_{kj,\inf} + \frac{1,5}{0} Q_{k1} + \frac{1,5}{0} \sum \psi_{0i}Q_{ki}$$
(1)

which can be written

1,15 $1,5$ $0,9$ (a)	
1,15 1,5 0 (b)	
1,15 1,05 1,5 (c)	
1,15 0 1,5 (d)	
$1,35 \begin{vmatrix} a \\ a \end{vmatrix} = 0 \begin{vmatrix} a \\ a \\ a \end{vmatrix} = 0 \begin{vmatrix} a \\ a \\ a \end{vmatrix} = 0 \begin{vmatrix} a \\ a \\ a \\ a \end{vmatrix} = 0 \begin{vmatrix} a \\ a$	
$q_d = 0.9 \begin{bmatrix} (g_c + g_m) + 1.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} q_{k1} + 0.9 \end{bmatrix} q_{k2}$ (f) (2)	<u>-</u>)
0,9 $1,5$ 0 (g) $(2a)$	•J)
0,9 1,05 1,5 (h)	
0,9 0 1,5 (i)	
0,9 J 0 J (j)	

First the load case "a" is studied and after that the others.

LOAD CASE a

Lets select

$$a = 1,800 \text{ m}$$

The value given here is the final result after the iteration.

Characteristic load values at the surface of the base slab are solved. The sub indexes are referred to that ones used in Equation 1.

Self weight of the base structure and soil (as function of *a*)

$$V_{gc,m} = \gamma_{c}[(h+c-d)t+ad]L + \gamma_{m}(a-t)(c-d)L$$

$$= 0,323 \text{ MN}$$
(3)

Permanent vertical load

$$V_g = k_V V_0$$
 (4)
= 0,600 MN

Variable vertical imposed load

$$V_{q\,1} = (1 - k_V) V_0$$
(5)
= 0,900 MN

Permanent horizontal load $H_g = k_H H_0$ (6)

Variable horizontal wind load

$$H_{q2} = (1-k_H)H_0$$
(7)
= 0,130 MN

Moment due to permanent loads

$$M_{g} = k_{M} M_{0} + k_{H} H_{0} (c + h)$$

$$= 0,096 \text{ MNm}$$
(8)

Moment due to imposed load

$$M_{q\,1} = (1-k_M)M_0$$
(9)

$$M_{q\,2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(10)
= 0,481 MNm

Characteristic values of loads: vertical load, horizontal one and moment

$$V_{k} = V_{gc,m} + V_{g} + V_{q1}$$
(11)

$$= 1,823 \text{ MN}$$

$$H_{k} = H_{g} + H_{q2}$$
(12)
= 0.130 MN

$$M_{k} = M_{g} + M_{q1} + M_{q2}$$

$$= 0,721 \text{ MNm}$$
(13)

Design value of the vertical load

$$V_{d} = 1,15(V_{gc,m} + V_{g}) + 1,5V_{q1}$$

$$= 2,411 \text{ MN}$$
(14)

From equilibrium condition of the moments with respect to the pivot (Figure 2)

$$M_k - V_k e_o = 0 \tag{15}$$

the load eccentricity is obtained

$$e_o = \frac{M_k}{V_k}$$
(16)
= 0,396 m

Effective foundation length in the direction of *a*

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (17)
= 1,009 m

Effective foundation width (Figure 3)

$$B' = \min \begin{cases} b \\ L \\ = 1,009 \text{ m} \end{cases}$$
(18)

Effective foundation length $L' = \max \begin{cases} b \\ L \end{cases}$ (19) = 4,000 m

Effective foundation area (Figure 3)

$$A' = B'L'$$
 (20)
= 4,035 m²

Design value of bottom pressure

$$q_d = \frac{V_d}{A'}$$

$$= 0,597 \text{ MN/m}^2$$
(21)

Design value of cohesion

$$c' = 0 \text{ MN/m}^2$$

Unit weight of soil above the foundation level

$$\gamma = \gamma_m \tag{22}$$
$$= 0,018 \text{ MN/m}^3$$

Unit weight of soil below the foundation level

$$\begin{aligned} \gamma' &= \gamma_m \\ &= 0,018 \text{ MN/m}^3 \end{aligned} \tag{23}$$

Effective overburden pressure at the level of the foundation area

$$q' = c \gamma$$
(24)
= 0,027 MN/m²

Inclination of the foundation base

$$\alpha = 0^{\circ}$$

Partial factor for angle of shearing resistance of the soil (*Finnish annex for EN 1997-1*, Application A. Table A.4.)

$$\gamma_{\varphi} = 1,000$$

Design value of the internal friction angle of the earth

$$\varphi' = \arctan\left(\frac{\tan\varphi}{\gamma_{\varphi}}\right)$$

$$= 34,000^{\circ}$$
(25)

Bearing capacity factors

$$N_{q} = \tan^{2} \left(45^{\circ} + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'}$$

$$- 29.440$$
(26)

$$N_{\gamma} = 2 \left[\tan^{2} \left(45^{\circ} + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'} - 1 \right] \tan \varphi'$$

= 38,366 (27)

Factors for the inclination of the base

Shape factors of the base slab

$$s_q = 1 + \frac{B'}{L'} \sin \varphi' \tag{29}$$

$$= 1,141$$

 $s_{\gamma} = 1 - 0,3 \frac{B'}{L'}$
(30)

Parameter *m*

$$m = m_B \tag{31}$$

$$=\frac{2+\frac{L'}{L'}}{1+\frac{B'}{L'}}$$
= 1,799
(32)

Inclination factors of the load resultant

$$i_q = \left(1 - \frac{H_k}{V_k + A'c'\cot\varphi'}\right)^m \tag{33}$$

$$= 0,875$$

$$i_{\gamma} = \left(1 - \frac{H_k}{V_k + A'c'\cot\varphi'}\right)^{m+1}$$

$$= 0,813$$
(34)

Partial resistance factor for bearing (*Finnish annex for EN 1997-1*, Appendix A, Table A.5)

$$\gamma_R = 1,55$$

Bearing capacity

$$q_m = \frac{R}{A'} \tag{35}$$

$$=c'N_c b_c s_c i_c + q'N_q b_q s_q i_q + \frac{1}{2}\gamma' B'N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma$$
(36)

$$=$$
 1,056 MN/m²

Design value of the bearing capacity

$$q_{md} = \frac{q_m}{\gamma_R}$$

$$= 0,681 \text{ MN/m}^2$$
(37)

Ratio between bearing capacity and bottom pressure

$$n = q_{md}/q_d$$
 (38)
= 1,140 > 1, OK

Breadth of the base slab is obtained by an iteration process.

$$a = 1,800 \text{ m}$$

The value is rounded up by precision of 0,1 m.

ALL LOAD CASES

Breadths of the base slab (a_i) in all loading cases are presented in Table 1. There are presented only the quantities, that are function of a and/or partial factors; all the other quantities are calculated above.

<u>ANSWER</u>: Breadth of the base slab a = 1,800 m

Table	1.

Quant	Eq.	Loading Cases									Units	
i		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	
a		1,707	1,063	1,588	1,794	0,663	1,642	1,007	1,519	1,706	0,540	m
ext(a)					Max						Min	
a _{round}		1,800	1,100	1,600	1,800	0,700	1,700	1,100	1,600	1,800	0,600	m
Ycm	2	1,15	1,15	1,15	1,15	1,35	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,50	1,50	1,05	0,00	0,00	1,50	1,50	1,05	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	0,90	0,00	1,50	1,50	0,00	0,90	0,00	1,50	1,50	0,00	
Ycmk	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
$\gamma_{qk} {}_{1k}$	2	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	
$\gamma_{qk} 2k$	2	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	
$V_{gc,m}$	3	0,311	0,231	0,296	0,322	0,181	0,303	0,224	0,288	0,311	0,165	MN
V_k	11	1,811	1,731	1,796	0,922	0,781	1,803	1,724	1,788	0,911	0,765	MN
H_k	12	0,130	0,000	0,130	0,130	0,000	0,130	0,000	0,130	0,130	0,000	MN
M_k	13	0,721	0,240	0,721	0,577	0,096	0,721	0,240	0,721	0,577	0,096	MNm
V _d	14	2,398	2,305	1,976	1,060	1,054	2,163	2,091	1,744	0,820	0,689	MN
<i>e</i> ₀	16	0,398	0,139	0,401	0,626	0,123	0,400	0,139	0,403	0,633	0,125	m
b	17	0,911	0,786	0,786	0,542	0,417	0,842	0,728	0,713	0,439	0,289	m
B '	18	0,911	0,786	0,786	0,542	0,417	0,842	0,728	0,713	0,439	0,289	m
L'	19	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	m
<i>A'</i>	20	3,643	3,143	3,142	2,167	1,666	3,368	2,913	2,851	1,757	1,155	m^2
q_d	21	0,658	0,734	0,629	0,489	0,633	0,642	0,718	0,612	0,467	0,596	MN/m ²
S_q	29	1,127	1,110	1,110	1,076	1,058	1,118	1,102	1,100	1,061	1,040	
Sγ	30	0,932	0,941	0,941	0,959	0,969	0,937	0,945	0,947	0,967	0,978	
m	32	1,815	1,836	1,836	1,881	1,906	1,826	1,846	1,849	1,901	1,933	
i_q	33	0,874	1,000	0,871	0,751	1,000	0,872	1,000	0,870	0,746	1,000	
i _y	34	0,811	1,000	0,808	0,645	1,000	0,809	1,000	0,806	0,640	1,000	
q_m	36	1,020	1,137	0,975	0,758	0,981	0,995	1,113	0,948	0,723	0,925	MN/m ²
q_{md}	37	0,658	0,734	0,629	0,489	0,633	0,642	0,718	0,612	0,467	0,596	MN/m ²
n	38	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	
20111007

22. PROBLEM

A base slab have a breadth *a* (Figure 1). Determine the smallest possible dimension *a* so that the bearing resistance is adequate! Use the equation of bearing capacity given in *RIL 121-2004* ! Use ultimate limit state method given in *RIL 144-2002* !

Characteristic values of loading due to the overhead structure

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Proportion of the permanent load from the total load is

$k_V =$	0,400
$k_H =$	0,000
$k_M =$	0,400

and the rest is variable one. The proportion of the variable load of vertical load V_o and moment M_o are caused by effective load and horizontal load H_o by wind.

Length of the base slab (perpendicular to the figure plane)

$$L = 4,000 \text{ m}$$

In this direction the loading is central.

COMBINATIONS OF ACTIONS

Load combination (RIL 144-2002, Chapter 8.21, p. 149)

$$q_{d} = \sum_{i=1}^{m} \gamma_{gi} g_{i} + \gamma_{q1} q_{k1} + \gamma_{q2} q_{k2} + \sum_{i=3}^{n} \gamma_{qi} q_{ki}$$
(1)

can be written

Partial safety factors are from books

- *RIL 144-2002*, Table 8.21a, and
- *RIL 121-2004*, Chapter 5.1.2.3.

First the load case "a" is studied and after that the others.

LOAD CASE a

Lets select

$$a = 2,700 \text{ m}$$

The value given here is the final result after the iteration.

Characteristic load values at the surface of the base slab are solved. The sub indexes are referred to that ones used in Equation 1.

Self weight of the base structure and soil (as function of *a*)

$$V_{gc} = \gamma_{c}[(h+c-d)t+ad]L + \gamma_{m}(a-t)(c-d)L$$
(3)
= 0,452 MN

Permanent vertical load $V_g = k_V V_0$ (4) = 0,600 MNVariable vertical imposed load

$$V_{q1} = (1-k_V)V_0$$
(5)
= 0,900 MN

Permanent horizontal load $H_g = k_H H_0$ (6) = 0,000 MN

Variable horizontal wind load

$$H_{q\,2} = (1-k_H)H_0$$
 (7)
 $= 0,130$ MN

Moment due to permanent loads	
$M_g = k_M M_0 + H_g (c + h)$	(8)
= 0,096 MNm	

Moment due to imposed load	
$M_{q1} = (1 - k_M) M_0$	(9)
= 0,144 MNm	

Moment due to wind load	
$M_{q2} = (1-k_H)H_0(c+h)$	(10)
= 0,481 MNm	

Design values of loads: vertical load, horizontal one and moment

$$V_d = 1,0V_{gc} + 1,2V_g + 1,6V_{q1}$$
(11)

$$= 2,612 \text{ MN}$$

$$H_{d} = 1,2H_{g}+1,6H_{q2}$$

$$= 0.208 \text{ MN}$$
(12)

$$= 0,208 \text{ MN}$$

$$M_{d} = 1,2M_{g} + 1,6M_{q1} + 1,6M_{q2}$$

$$= 1,115 \text{ MNm}$$
(13)

From equilibrium condition of the moments with respect to the pivot (Figure 2)

$$M_d - V_d e_o = 0 \tag{14}$$

the load eccentricity is obtained

$$e_{o} = \frac{M_{d}}{V_{d}}$$

$$= 0,427 \text{ m}$$

$$(15)$$

$$M_{d} = \frac{M_{d}}{V_{d}}$$

$$M_{d} = \frac{V_{d}}{V_{d}}$$

$$(15)$$

$$R e_o$$

$$b = 2(a/2 - e_o)$$

Figure 2.

Figure 3.

Effective foundation length in the direction of *a*

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (16)
= 1,846 m

Effective foundation width (Figure 3)

$$B_t = \min \begin{cases} b \\ L \end{cases}$$
(17)

Effective foundation length

$$L' = \max \begin{cases} b \\ L \end{cases}$$
(18)

Effective foundation area (Figure 3)

$$A_t = B_t L_t$$
(19)
= 7,384 m²

Design value of bottom pressure

$$q_d = \frac{V_d}{A_t}$$
(20)
= 0,354 MN/m²

Embedment depth

$$D = c$$
 (21)
= 1,500 m

Design value of cohesion

$$c_d = 0 \text{ MN/m}^2$$

Unit weight of soil above the foundation level

$$\gamma'_{1} = \gamma_{m}$$

$$= 0,020 \text{ MN/m}^{3}$$
(22)

Unit weight of soil below the foundation level

$$\gamma'_{2} = \gamma_{m}$$

$$= 0,020 \text{ MN/m}^{3}$$
(23)

Partial safety factor for angle of shearing resistance (*RIL 121-2004*, Table 7, p. 60)

$$\gamma_{\varphi} = 1,250$$

Design value of the internal friction angle of the earth

$$\varphi_{d} = \arctan\left(\frac{\tan\varphi}{\gamma_{\varphi}}\right)$$

$$= 24,791^{\circ}$$
(24)

Bearing capacity factors

$$N_D = \tan^2 (45^\circ + \frac{\varphi_d}{2}) e^{\pi \tan \varphi_d}$$

$$= 10.431$$
(25)

$$N_B = 1,5 \left[\tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi_d} - 1 \right] \tan \varphi_d$$

$$= 6,534$$
(26)

Shape factors of the base slab

$$s_B = 1 - 0, 4 \left(\frac{B_t}{L_t}\right) \tag{27}$$

$$= 0,815$$

 $s_D = 1 + 0, 2\left(\frac{B_t}{L_t}\right)$
 $= 1,092$
(28)

Inclination factors of the load resultant

$$i_D = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A_t c_d \cot \varphi_d}\right)^2$$

$$= 0.847$$
(29)

$$i_B = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A_t c_d \cot \varphi_d}\right)^4$$

= 0,718 (30)

Design value of the bearing capacity

$$q_{md} = c_d N_c s_c i_c + \gamma_1 D N_D s_D i_D + \frac{1}{2} \gamma_2 B_t N_B s_B i_B$$

= 0,360 MN/m² (31)

Ratio between bearing capacity and bottom pressure

$$n = q_{md}/q_d$$
 (31)
= 1,018 > 1, OK

Breadth of the base slab is obtained by an iteration process.

a = 2,700 mThe value is rounded up by precision of 0,1 m.

ALL LOAD CASES

Breadths of the base slab (a_i) in all loading cases are presented in Table 1. There are presented only the quantities, that are function of a and/or partial factors; all the other quantities are calculated above.

ANSWER:	Breadth of the base slab			
	a =	2,800 m		

167

Quant.	Eq.]	Loading	g Cases				Units
i		a	b	c	d	e	f	g	h	
a		2,673	1,763	2,666	0,890	2,630	1,666	2,787	0,755	
ext (<i>a</i>)								Max	Min	
a round		2,700	1,800	2,700	0,900	2,700	1,700	2,800	0,800	
Υm	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
γ_g	2	1,20	1,20	1,20	1,20	0,90	0,90	0,90	0,90	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,60	1,60	0,00	0,00	1,60	1,60	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	1,60	0,00	1,60	0,00	1,60	0,00	1,60	0,00	
V _{gc}	3	0,448	0,328	0,447	0,213	0,442	0,315	0,463	0,195	MN
V _d	11	2,608	2,488	1,167	0,933	2,422	2,295	1,003	0,735	MN
H_d	12	0,208	0,000	0,208	0,000	0,208	0,000	0,208	0,000	MN
M_d	13	1,115	0,346	0,885	0,115	1,086	0,317	0,856	0,086	MNm
<i>e</i> ₀	15	0,428	0,139	0,758	0,124	0,448	0,138	0,853	0,118	m
b	16	1,818	1,485	1,150	0,643	1,733	1,390	1,081	0,520	m
\boldsymbol{B}_{t}	17	1,818	1,485	1,150	0,643	1,733	1,390	1,081	0,520	m
L_t	18	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	m
A_t	19	7,271	5,941	4,599	2,573	6,931	5,559	4,322	2,080	m ²
q_d	20	0,359	0,419	0,254	0,362	0,349	0,413	0,232	0,353	MN/m ²
S _B	27	0,818	0,851	0,885	0,936	0,827	0,861	0,892	0,948	
S _D	28	1,091	1,074	1,057	1,032	1,087	1,069	1,054	1,026	
<i>i</i> _D	29	0,847	1,000	0,675	1,000	0,836	1,000	0,628	1,000	
<i>i</i> _B	30	0,717	1,000	0,456	1,000	0,698	1,000	0,395	1,000	
q_{md}	31	0,359	0,419	0,254	0,362	0,350	0,413	0,232	0,353	MN/m ²
n	32	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	

20111110

23. PROBLEM

A base slab have a breadth *a* (Figure 1). Determine the smallest possible dimension *a* so that the bearing resistance is adequate! Use the equation of bearing capacity given in *RIL 121-2004* ! Use total safety method when phi factor is

n = 2

Characteristic values of loading due to the overhead structure

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Proportion of the permanent load from the total load is

$k_V =$	0,400
$k_H =$	0,000
$k_M =$	0,400

and the rest is variable one. The proportion of the variable load of vertical load V_o and moment M_o are caused by effective load and horizontal load H_o by wind.

Unit weight of reinforced concrete $\gamma_c = 0.025 \text{ MN/m}^3$ Unit weight of soil $\gamma_m = 0,020 \text{ MN/m}^3$ Angle of internal friction of the earth 30,000 ° $\varphi =$ γ_m φ Yc Dimensions b =1,500 m h =2,200 m d =0,600 m <u>a/2</u> <u>a/2</u> t =0,400 m Figure 1.

Length of the base slab (perpendicular to the figure plane)

$$L = 4,000 \text{ m}$$

In this direction the loading is central.

COMBINATIONS OF ACTIONS

Load combination (RIL 144-2002, Chapter 8.21, p. 149)

$$q_d = \sum_{i=1}^m g_i + q_{k1} + q_{k2} + \sum_{i=3}^n q_{ki}$$
(1)

can be written

$$q_{d} = g + \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ q_{k1} + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{pmatrix} (a) \\ (b) \\ (c) \\ (c) \\ (d) \end{pmatrix}$$
(2a...d)

First the load case "a" is studied and after that the others.

LOAD CASE a

Lets select

$$a = 2,300 \text{ m}$$

The value given here is the final result after the iteration.

Characteristic load values at the surface of the base slab are solved. The sub indexes are referred to that ones used in Equation 1.

Self weight of the overhead structure, base structure and soil (as function of *a*)

$$V_{g} = k_{V}V_{0} + \gamma_{c}[(h+c-d)t + ad]L + \gamma_{m}(a-t)(c-d)L$$
(3)
= 0,999 MN

Variable vertical imposed load

$$V_{q\,1} = (1-k_V)V_0$$
(4)
= 0,900 MN

Permanent horizontal load

$$H_g = k_H H_0 \tag{5}$$

$$=$$
 0,000 MN

Variable horizontal wind load

$$H_{q\,2} = (1-k_H)H_0$$
 (6)
 $= 0.130 \text{ MN}$

Moment due to permanent loads

$$M_{g} = k_{M} M_{0} + H_{g} (c + h)$$

$$= 0.096 \text{ MNm}$$
(7)

Moment due to imposed load

$$M_{q1} = (1-k_M)M_0$$
= 0,144 MNm (8)

Moment due to wind load

$$M_{q\,2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
 (9)
 $= 0,481 \text{ MNm}$

Design values of loads: vertical load, horizontal one and moment

$$V_d = V_g + V_{q1} \tag{10}$$

$$= 1,899 \text{ MN}$$
$$H_d = H_g + H_{g2} \tag{11}$$

$$= 0,130 \text{ MN}$$

 $M_d = M_g + M_{g1} + M_{g2}$
(12)

$$M_d = M_g + M_{q\,1} + M_{q\,2}$$

= 0,721 MNm

From equilibrium condition of the moments with respect to the pivot (Figure 2)

$$M_d - V_d e_o = 0 \tag{13}$$

the load eccentricity is obtained

$$e_{o} = \frac{M_{d}}{V_{d}}$$

$$= 0,380 \text{ m}$$

$$\downarrow a/2 \qquad a/2 \qquad \downarrow$$

$$M_{d} \qquad \downarrow$$

$$M_{d} \qquad \downarrow$$

$$R \qquad e_{o} \qquad \downarrow$$

$$B_{t} = 2(a/2 - e_{o})$$

$$(14)$$

Figure 2.

Effective foundation length in the direction of *a*

$$b = 2(\frac{a}{2} - e_o)$$
 (15)
= 1,541 m

Effective foundation width (Figure 3)

$$B_t = \min \begin{cases} b \\ L \\ = 1,541 \text{ m} \end{cases}$$
(16)

Effective foundation length

$$L' = \max \begin{cases} b \\ L \\ = 4,000 \text{ m} \end{cases}$$
(17)

Figure 3.

Effective foundation area (Figure 3)

$$A_{t} = B_{t}L_{t}$$

$$= 6,162 \text{ m}^{2}$$
(18)

Design value of bottom pressure

$$q_d = \frac{V_d}{A_t}$$
(19)
= 0,308 MN/m²

Embedment depth

$$D = c$$
 (20)
= 1,500 m

Design value of cohesion

$$c_d = 0 \text{ MN/m}^2$$

~

Unit weight of soil above the foundation level

$$\gamma'_{1} = \gamma_{m}$$

$$= 0,020 \text{ MN/m}^{3}$$
(21)

Unit weight of soil below the foundation level

$$\gamma'_{2} = \gamma_{m}$$

$$= 0,020 \text{ MN/m}^{3}$$
(22)

Design value of the internal friction angle of the earth

$$\varphi_d = \varphi \tag{22}$$
$$= 30,000^{\circ}$$

Bearing capacity factors

$$N_D = \tan^2(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2})e^{\pi \tan \varphi_d}$$
(23)

$$= 18,401$$

$$N_B = 1,5 \left[\tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi_d} - 1 \right] \tan \varphi_d$$

$$= 15,070$$
(24)

Shape factors of the base slab

$$s_B = 1 - 0.4 \left(\frac{B_t}{L_t}\right)$$

$$= 0.846$$
(25)

$$s_D = 1 + 0.2 \left(\frac{B_t}{L_t}\right)$$

$$= 1.077$$
(26)

Inclination factors of the load resultant

$$i_D = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A_t c_d \cot \varphi_d}\right)^2$$

= 0,868 (27)

.

$$i_B = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + A_t c_d \cot \varphi_d}\right)^4$$

= 0,753 (28)

Design value of the bearing capacity

$$q_{md} = c_d N_c s_c i_c + \gamma_1 D N_D s_D i_D + \frac{1}{2} \gamma_2 B_t N_B s_B i_B$$

= 0,354 MN/m² (29)

Ratio between bearing capacity and bottom pressure

$$n = q_{md}/q_d$$

= 2,154 > 2,000 OK

Breadth of the base slab is obtained by an iteration process. a = 2,300 m The value is rounded up by precision of 0,1 m.

ALL LOAD CASES

Breadths of the base slab (a_i) in all loading cases are presented in Table 1. There are presented only the quantities, that are function of a and/or partial factors; all the other quantities are calculated above.

ANSWER:	Breadth	n of the base slab
	a =	2,300 m

(30)

Table	1.

Quant.	Eq.		Loading	Cases		Unit
i		a	b	c	d	
а		2,209	1,470	2,141	0,853	m
ext (<i>a</i>)		Max			Min	
a _{round}		2,300	1,500	2,200	0,900	m
γ_g	2	1,00	1,00	1,00	1,00	
$\gamma_{qk \ 1}$	2	1,00	1,00	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	1,00	0,00	1,00	0,00	
V _g	3	0,987	0,889	0,978	0,808	MN
V _d	10	1,887	1,789	0,978	0,808	MN
H_d	11	0,130	0,000	0,130	0,000	MN
M_d	12	0,721	0,240	0,577	0,096	MNm
<i>e</i> ₀	14	0,382	0,134	0,590	0,119	m
b	15	1,445	1,202	0,961	0,616	m
\boldsymbol{B}_{t}	16	1,445	1,202	0,961	0,616	m
L_t	17	4,000	4,000	4,000	4,000	m
A_t	18	5,779	4,807	3,843	2,463	m ²
q_{d}	19	0,327	0,372	0,254	0,328	MN/m ²
S _B	26	0,856	0,880	0,904	0,938	
S _D	27	1,072	1,060	1,048	1,031	
<i>i</i> _D	28	0,867	1,000	0,752	1,000	
i _B	29	0,752	1,000	0,565	1,000	
q_{md}	30	0,653	0,745	0,509	0,656	MN/m ²
n	31	2,000	2,000	2,000	2,000	

20111205

24. PROBLEM

A base slab have a breadth *a* (Figure 1). Determine the smallest possible dimension *a* so that the bearing resistance is adequate! (Compare to the prescriptive method of *Eurocode*, *EN 1997-1:2004*, 6.4(5)P.) The allowed bearing resistance is

$$\sigma_{sall} = 0,400 \text{ MN/m}^2$$

Characteristic values of loading due to the overhead structure

$V_o =$	1,500 MN
$H_o =$	0,130 MN
$M_o =$	0,240 MNm

Proportion of the permanent load from the total load is

$$k_V = 0,400$$

 $k_H = 0,000$
 $k_M = 0,400$

and the rest is variable one. The proportion of the variable load of vertical load V_o and moment M_o are caused by effective load and horizontal load H_o by wind.

Length of the base slab (perpendicular to the figure plane)

$$L = 4,000 \text{ m}$$

In this direction the loading is central.

COMBINATIONS OF ACTIONS

Load combination

$$q_d = \sum_{i=1}^m g_i + q_{k1} + q_{k2} + \sum_{i=3}^n q_{ki}$$
(1)

can be written

First the load case "a" is studied and after that the others.

LOAD CASE a

Lets select

$$a = 2,400 \text{ m}$$

The value given here is the final result after the iteration.

Characteristic load values at the surface of the base slab are solved. The sub indexes are referred to that ones used in Equation 1.

Self weight of the overhead structure, base structure and soil (as function of *a*)

$$V_{g} = k_{V} V_{0} + \gamma_{c} [(h + c - d)t + ad] L + \gamma_{m} (a - t)(c - d) L$$

$$= 1,012 \text{ MN}$$
(3)

Variable vertical imposed load

$$V_{q\,1} = (1-k_V)V_0$$
(4)
= 0,900 MN

Moment due to permanent loads

$$M_{g} = k_{M} M_{0} + k_{H} H_{0}(c + h)$$

$$= 0,096 \text{ MNm}$$
(5)

Moment due to imposed load

$$M_{q\,1} = (1-k_M)M_0$$
 (6)
 $= 0,144 \text{ MNm}$

$$M_{q2} = (1-k_H)H_0(c+h)$$
(7)
= 0,481 MNm

Design values of loads: vertical load and moment

$$V_{d} = V_{g} + V_{q1}$$
(8)
= 1,912 MN
$$M_{d} = M_{g} + M_{q1} + M_{q2}$$
(9)

$$M_{d} = M_{g} + M_{q1} + M_{q2}$$

$$= 0,721 \text{ MNm}$$
(9)

Stress (Figure 2)

$$\sigma(y) = \frac{V_d}{A} + \frac{M_d}{I_x} y$$
(10)

Figure 2.

Area

$$A = aL$$

$$= 9,600 \text{ m}^2$$
(11)

Moment of inertia with respect to x- axis

$$I_x = \frac{La^3}{12}$$
(12)
= 4,608 m⁴

Maximum stress (Figure 2)

$$\sigma_{\text{max}} = \sigma(y = a/2)$$
(13)
= 0,387 MN/m² < σ_{sall}

Breadth of the base slab is obtained by an iteration process. 2,400 m

The value is rounded up by precision of 0,1 m.

a =

Minimum stress (Figure 2) $\sigma_{\min} = \sigma(y = -a/2)$ (14) = 0.011 MN/m² Compression

ALL LOAD CASES

Breadths of the base slab (*a_i*) in all loading cases are presented in Table 1. There are presented only the quantities, that are function of *a* and/or partial factors; all the other quantities are calculated above.

LOAD CASE c

In load case c, the tension is obtained as a minimum value of stress. Tension stress is not possible. Next is examined an effective breadth of cross-section (Figure 3).

Quantity	Eq.		Load C	Case		Unit
i		a	b	c	d	
a		2,343	1,673	1,791	0,907	m
ext (<i>a</i>)		Max			Min	
a round		2,400	1,700	1,800	1,000	m
γ_g	2	1,00	1,00	1,00	1,00	
γ_{qk} 1	2	1,00	1,00	0,00	0,00	
γ_{qk} 2	2	1,00	0,00	1,00	0,00	
V_{g}	3	1,004	0,916	0,932	0,815	MN
V_d	8	1,904	1,816	0,932	0,815	MN
M_d	9	0,721	0,240	0,577	0,096	MNm
A	11	9,370	6,692	7,163	3,626	m^2
I_x	12	4,285	1,561	1,914	0,248	m^4
$\sigma_{ m max}$	13	0,400	0,400	0,400	0,400	MN/m ²
$\sigma_{ m min}$	14	0,006	0,143	-0,140	0,049	MN/m ²
$ext(\sigma_{min})$		Ν	lax N	Iin		

Table 1.

Figure 3.

Lets select

a = 2,100 m

The value given here is the final result after the iteration.

Self weight of the overhead structure, base structure and soil (Equation 3, function of a)

$$V_{gc} = 0,972 \text{ MN}$$

Design values of loads: vertical load and moment

$$V_{dc} = V_{gc} \tag{15}$$

$$= 0,972 \text{ MN}$$

$$M_{dc} = M_g + M_{q2}$$

$$= 0,577 \text{ MNm}$$
(16)

From the equilibrium condition of the vertical forces (Figure 3)

$$V_{dc} = \frac{1}{2}eL\sigma_{sall} \tag{17}$$

breadth of the compressed area is obtained

$$e = \frac{2V_{dc}}{L\sigma_{sall}}$$

$$= 1,216 \text{ m}$$
(18)

Equilibrium condition of the moments with respect to origin

$$M_d = V_{dc} \left(\frac{a}{2} - \frac{e}{3}\right)$$

= 0,627 MNm (19)

Ratio between the moment due to bottom stress and external moment

$$n = M_d / M_{3d}$$
 (20)
= 1,087 \geq 1

Breadth of the base slab is obtained by an iteration process.

 $a = a_{\rm c} = 2,100 {\rm m}$

<u>ANSWER</u>: Breadth of the base slab a = 2,400 m

25. PROBLEM

Determine the pile forces due to point load P = 6 MN of the pile group shown in Figure 1! All piles have the same axial stiffness $C_i = E_i A_i$ Length of the piles $L_1 = 14,000$ m

$$L_2 = 10,500 \text{ m}$$

 $L_3 = 7,000 \text{ m}$

Number of piles in the rows

$$n_1 = 4$$

 $n_2 = 3$
 $n_3 = 3$

Distance between piles

d = 1,000 m

Relative stiffness of the piles

$$k_{i} = \frac{C_{i}/L_{i}}{C_{1}/L_{1}} = \frac{L_{1}}{L_{i}}$$

$$k_{1} = 1,000$$

$$k_{2} = 1,333$$

$$k_{3} = 2,000$$

Distances of the rows from the centroid line, respectively, (Figure 2)

$$r_{1} = \frac{\sum_{i=2}^{3} n_{i} k_{i} z_{i}}{\sum_{i=1}^{3} n_{i} k_{i}}$$
(2)

$$= \frac{n_2 k_2 d + n_3 k_3 \cdot 2d}{n_1 k_1 + n_2 k_2 + n_3 k_3}$$
(3)
= 1.143 m

$$r_{2} = r_{1} \cdot d$$

$$= 0,143 \text{ m}$$

$$r_{3} = r_{1} \cdot 2d$$

$$= -0,857 \text{ m}$$
(4) Figure 2.
(5)

(1)

d

 r_1

1

′ d

 $r_2 r_3$

2

3

Moment of the loads with respect to the centroid line

$$M = Pr_2$$
 (6)
= 0,857 MNm

Pile force at row *i*

$$N_i = \frac{k_i}{\sum n_i k_i} P + \frac{k_i r_i}{\sum n_i k_i r_i^2} M$$
(7)

$$=\frac{k_i P}{n_1 k_1 + n_2 k_2 + n_3 k_3} + \frac{k_i r_i M}{n_1 k_1 r_1^2 + n_2 k_2 r_2^2 + n_3 k_3 r_3^2}$$
(8)

ANSWER: Pile forces are

$N_1 =$	0,529 MN
$N_{2} =$	0,588 MN
<i>N</i> ₃ =	0,706 MN

20111205

26. PROBLEM

Determine the minimum and maximum pile loads in the pile group shown below (Figure 1, Table 1 and 2)!

Loading

$F_x =$	8 MN
$F_z =$	2 MN
$M_y =$	1 MNm

Table 1. Vertical piles (z_{Vi} on the level of pile truncation).

Variable	Row	Number	Horizontal	Relative
		of piles	location	stiffness
Symbol	<i>i</i> _V	n_{Vi}	z_{Vi}	k_{Vi}
Unit	-		m	-
Numerical	1	10	-3,000	0,600
value	2	9	3,000	0,700

Table 2. Diagonal piles (z_{Di} on the level of pile truncation), inclination

 $\kappa = 1/\tan \alpha$ = 3,500 . Variable Row Number Horizontal Relative stiffness of piles location Symbol *i*_D k_{Di} \mathbf{F}_x z_{Di} n_{Di} Unit m - F_z *М*_y zNumerical 0,962 1 8 -3,000 value 2 7 2,500 0,962 **Relative stiffnesses of a pile** α F. A

$$k_i = \frac{\frac{L_i A_i}{L_i}}{\frac{L_0 A_0}{L_0}}$$

Figure 1.

Directional angle of diagonal piles

$$\alpha = \arctan(1/\kappa) \tag{1}$$

$$= 15,945^{\circ}$$

Axial stiffnesses of the vertical and diagonal pile groups, respectively

$$A_{V} = \sum n_{Vi} k_{Vi} \tag{2}$$

$$= 12,300 A_{D} = \sum n_{Di} k_{Di} = 14,423$$
(3)

z -coordinates of the centroid lines of vertical and horizontal piles on the level of pile truncation (Figure 2)

$$z_{V} = \frac{\sum n_{Vi} k_{Vi} z_{Vi}}{A_{V}}$$
(4)
$$= 0,073 \text{ m}$$
$$z_{D} = \frac{\sum n_{Di} k_{Di} z_{Di}}{A_{D}}$$
(5)

$$=$$
 -0,433 m

Rotation center (Figure 2)

$$\begin{cases} x_0 = \frac{z_V - z_D}{\tan \alpha} \\ z_0 = z_V \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_0 = 1,773 \text{ m} \\ z_0 = 0,073 \text{ m} \end{cases}$$
(6a, b)

Angle of principle direction clockwise (is not needed in this problem)

$$\phi_0 = \frac{1}{2} \arctan \left[\frac{-2A_D \cos \alpha \sin \alpha}{A_V + A_D \cos 2\alpha} \right]$$

$$= -8,623^\circ$$

$$= -0,150 \text{ rad}$$
(7)

Lever arms of vertical piles

$$r_{Vi} = z_{Vi} - z_V$$
 (8)
 $r_{V1} = -3,073 \text{ m}$
 $r_{V2} = 2,927 \text{ m}$

Lever arms of diagonal piles

$$r_{Di} = (z_{Di} - z_{D})\cos\alpha$$
(9)

$$r_{D1} = -2,468 m$$

$$r_{D2} = 2,820 m$$

Moment of inertia with respect to the rotation center

$$\begin{cases} I_V = \sum n_{Vi} k_{Vi} r_{Vi}^2 & (10a, b) \\ I_D = \sum n_{Di} k_{Di} r_{Di}^2 & \\ \Rightarrow \begin{cases} I_V = & 110,634 \text{ m}^2 \\ I_D = & 100,393 \text{ m}^2 \\ I = I_V + I_D & (11) \\ = & 211,027 \text{ m}^2 \end{cases}$$

Loading at the rotation center

$$F_{x0} = F_x$$
 (12)
= 8.000 MN

$$= 8,000 \text{ MN}$$

 $F_{z0} = F_{z}$ (13)

$$= 2,000 \text{ MN}$$

$$M_{y0} = M_y - F_x z_0 + F_z x_0$$

$$= 3,960 \text{ MNm}$$
(14)

$$F_{xD} = \frac{F_{z0}}{\sin\alpha} \tag{15}$$

= 7,280 MN Compression

$$F_{xV} = F_{x0} - \frac{F_{z0}}{\tan \alpha}$$
 (16)
= 1,000 MN Compression

Figure 3.

Axial forces of vertical piles¹

$$N_{Vi} = k_{Vi} \left(\frac{F_{xV}}{A_V} + \frac{M_{y0}}{I} r_{Vi} \right)$$

$$N_{V1} = 0,014 \text{ MN} \quad \text{Compression}$$

$$N_{V2} = 0,095 \text{ MN} \quad \text{Compression}$$
(17)

Axial forces of diagonal piles

$$N_{Di} = k_{Di} \left(\frac{F_{xD}}{A_D} + \frac{M_{y0}}{I} r_{Di} \right)$$

$$N_{D1} = 0,441 \text{ MN} \quad \text{Compression}$$

$$N_{D2} = 0,536 \text{ MN} \quad \text{Compression}$$
(18)

Cosines of directional angles with respect to *x* - and *z* -axis

$$p_{xVi} = \cos(0) \tag{19}$$

$$= 1,000 p_{zVi} = \sin(0)$$
 (20)

$$= 0,000$$

$$p_{xDi} = \cos\alpha$$
(21)

$$= 0,962$$

$$p_{zDi} = \sin\alpha$$
(22)

Elements of stiffness matrix

$$k_{11} = \sum n_{Vi} k_{Vi} p_{xVi}^{2} + \sum n_{Di} k_{Di} p_{xDi}^{2}$$

$$= 25.634$$
(23)

$$= 25,054$$

$$k_{12} = \sum n_{Vi} k_{Vi} p_{xVi} p_{zVi} + \sum n_{Di} k_{Di} p_{xDi} p_{zDi}$$
(24)

$$= 3,810$$

 $k_{22} = \sum n_{Vi} k_{Vi} p_{zVi}^{2} + \sum n_{Di} k_{Di} p_{zDi}^{2}$
 $= 1,089$
(25)

$$\sigma = \frac{F}{A} + \frac{M}{I} y$$

$$k_{33} = I$$

= 211,027 m²

Stiffness matrix

The stiffness matrix is unitless except the element k_{33} .

Inverse matrix

$$\mathbf{K}^{-1} = \begin{bmatrix} 0,081 & -0,285 & 0,000 \\ -0,285 & 1,915 & 0,000 \\ 0,000 & 0,000 & 0,005 \end{bmatrix}$$

Elements of force vector {*f* }

$F_{x0} =$	8,000 MN
$F_{z0} =$	2,000 MN
$M_{y0} =$	3,960 MNm

Displacement vector, when coordinate system is situated in the rotation center

	$\{\delta\} = [K]$	$-1{f}$	(27)
	$\left(u_{0}\right) =$	0,081 MN	
\Rightarrow	$\begin{cases} w_0 = \end{cases}$	1,553 MN	
	$\varphi =$	0,019 MNm	

Relative displacements in the original coordinate system

$$u = u_{0} - z_{0} \sin \varphi$$
(28)
= 0,080 MN
$$w = w_{0} + x_{0} \sin \varphi$$
(29)
= 1,586 MN

The real displacements are obtained, when the real stiffnesses are used.

. . .

Axial forces of vertical piles can also be calculated by way of displacements

$$N_{Vi} = k_{Vi} (p_{xVi} u_{0} + p_{zVi} w_{0} + r_{yVi} \varphi)$$

$$N_{V1} = 0,014 \text{ MN}$$

$$N_{V2} = 0,095 \text{ MN}$$
(30)

Respectively for diagonal piles

$$N_{Di} = k_{Di} (p_{xDi} u_{0} + p_{zDi} w_{0} + r_{yDi} \varphi)$$

$$N_{D1} = 0,441 \text{ MN}$$

$$N_{D2} = 0,536 \text{ MN}$$
(31)

ANSWER:

Minimum and maximum pile forces

$N_{\min} =$	0,014 MN	Compression	V1
$N_{\text{max}} =$	0,536 MN	Compression	D2

Relative displacements

u =	0,080 MN
<i>w</i> =	1,586 MN
$\varphi =$	0,019 MNm

Alternative Way to Solv the Pile Forces

Moment components

$$M_{V} = \frac{I_{V}}{I_{V} + I_{D}} M_{y0}$$
(32)
= 2.076 MNm

$$M_{D} = M_{y0} - M_{V}$$
(33)
= 1,884 MNm

Axial forces of vertical piles

$$N_{Vi} = k_{Vi} \left(\frac{F_{xV}}{A_V} + \frac{M_V r_{Vi}}{I_V} \right)$$

$$N_{V1} = 0,014 \text{ MN} \quad \text{Compression}$$

$$N_{V2} = 0,095 \text{ MN} \quad \text{Compression}$$
(34)

Axial forces of diagonal piles

$$N_{Di} = k_{Di} \left(\frac{F_{xD}}{A_D} + \frac{M_D r_{Di}}{I_D} \right)$$

$$N_{D1} = 0,441 \text{ MN} \quad \text{Compression}$$

$$N_{D2} = 0,536 \text{ MN} \quad \text{Compression}$$
(35)

27. PROBLEM

A pile group includes piles of wood, reinforced concrete and steel. See Figure 1 and Table 1.

Are the pile forces acceptable? Determine the principal coordinate system and the corresponding diagonal main elements of the stiffness matrix!

Variable	Row	Number	Slope	Cross-	Modulus	Vertical	Horizont.
		of piles		section	of	location	location
				area	elasticity		
Symbol	i	\boldsymbol{j}_i	$\tan \alpha_i$	A_i	E_i	x_{i}	Z _i
Unit	-	-	-	m^2	MN/m ²	m	m
Numerical	1	5	0,000	0,031	5 600	0	-2,000
value	2	5	0,000	0,031	5 600	0	0,000
	3	3	0,200	0,090	31 600	0	0,000
	4	1	0,250	0,018	210 000	0	2,000

 Table 1. Pile information.

Acceptable stresses according to pile class III (Finnish standard) are as follows:

Wood¹

 $\sigma_{w, \text{ allowable}} = 5 \text{ MN/m}^2$

Reinforced concrete²

 $\sigma_{c, \text{ allowable}} = 5 \text{ MN/m}^2$

Steel³

 $\sigma_{s, \text{ allowable}} = 40 \text{ MN/m}^2$

- 1) r = 100 mm, T40, Time Class A, Humidity Class 1.
- 2) a = 300 mm, K40.

3) r = 75 mm, Fe52C.

27. Problem

Loading

$F_x =$	2,000 MN
$\boldsymbol{F}_{z} =$	0,400 MN
$M_y =$	1,000 MNm

Depth

 $h = 8 \mathrm{m}$

Length (Figure 2)

$$L_i = h_i / \cos \alpha_i \tag{1}$$

Stiffness

$$k_i = \frac{C_i}{L_i} \tag{2}$$

$$\Rightarrow k_i = \frac{L_i L_i}{L_i} \tag{3}$$

Cosines of directional angles with respect to *x* - and *z* -axis

$$p_{x,i} = \cos \alpha_i \tag{4}$$

$$p_{z,i} = \cos(90^\circ - \alpha_i) \tag{5}$$

$$=\sin\alpha_i$$
 (6)

Lever arm with respect to origin

$$\boldsymbol{r}_{y,i} = \boldsymbol{z}_{i} \boldsymbol{p}_{x,i} \cdot \boldsymbol{x}_{i} \boldsymbol{p}_{z,i} \tag{7}$$

Elements of stiffness matrix for pile row i

 $k_{11,i} = n_i k_i p_{x,i}^2$ (8)

$$k_{12,i} = k_{21,i} \tag{9}$$

 $= n_i k_i p_{x,i} p_{z,i}$ (10) $k_i = k_i p_{x,i} p_{z,i}$ (11)

$$k_{13,i} = k_{31,i} \tag{11}$$

 $= n_i k_i p_{x,i} r_{y,i} \tag{12}$

$$k_{22,i} = n_i k_i p_{z,i}^2$$
(13)

$$k_{23,i} = k_{32,i} \tag{14}$$

$$k_{33,i} = n_i k_i r_{y,i}^{-}$$
(16)

Elements of stiffness matrix for the pile group

$$k_{mn} = \sum_{i=0}^{\max} k_{mn,i} \tag{17}$$

Table 2. Calculation	of the stiffness matrix.
----------------------	--------------------------

Variable	Row	Number	Vertical	Horizont.	Slope	Directio-	Cross-		
		of piles	location	location		nal angle	section		
							area		
Symbol	i	\boldsymbol{j}_i	<i>x</i> _{<i>i</i>}	Z i	$\tan \alpha_i$	α_i	A_i		
Unit	-	-	m	m	-	0	m ²		
Numerical	1	5	0,000	-2,000	0,000	0,000	0,031		
value	2	5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,031		
	3	3	0,000	0,000	0,200	11,310	0,090		
	4	1	0,000	2,000	0,250	14,036	0,018		
Variable	Row	Modulus	Length	Stiffness	Cosines of	Lever			
		of			directiona	arm			
		elasticity							
Symbol	i	E_i	L_i	k_i	$p_{x,i}$	$p_{z,i}$	<i>r</i> _{y,i}		
Equation			(1)	(3)	(4)	(6)	(7)		
Unit	-	MN/m ²	m	MN/m	-	-	m		
Numerical	1	5 600	8,000	21,700	1,000	0,000	-2,000		
value	2	5 600	8,000	21,700	1,000	0,000	0,000		
	3	31 600	8,158	348,596	0,981	0,196	0,000		
	4	210 000	8,246	458,392	0,970	0,243	1,940		
	:								
Variable	Row		Elements of the stiffness matrix of pile row <i>i</i>						
-----------	--------	--	---	---	---------------------------------	---	-------------------	--	--
Symbol	i	<i>k</i> 11, <i>i</i>	<i>k</i> _{12,<i>i</i>}	<i>k</i> _{13,<i>i</i>}	<i>k</i> _{22,<i>i</i>}	k _{23,i}	k _{33,i}		
Equation		(8)	(10)	(12)	(13)	(15)	(16)		
Unit	-	MN/m	MN/m	MN	MN/m	MN	MNm		
Numerical	1	108,500	0,000	-217,000	0,000	0,000	434,000		
value	2	108,500	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000		
	3	1005,567	201,113	0,000	40,223	0,000	0,000		
	4	431,428	107,857	862,856	26,964	215,714	1725,712		
	-	•							
Var	riable	Elements of the stiffness matrix of the pile group							
Symbol		<i>k</i> ₁₁	<i>k</i> ₁₂ = <i>k</i> ₂₁	<i>k</i> ₁₃ = <i>k</i> ₃₁	<i>k</i> 22	<i>k</i> ₂₃ = <i>k</i> ₃₂	<i>k</i> 33		
Equation		(17)	(17)	(17)	(17)	(17)	(17)		
Unit		MN/m	MN/m	MN	MN/m	MN	MNm		
Numerical	value	1653,995	308,970	645,856	67,187	215,714	2159,712		

Elements of the stiffness matrix for the pile group are calculated in Table 2. $\begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} & k_{13} \end{bmatrix}$

[K] =	$\begin{array}{ccc} k_{11} & k_{12} \\ k_{21} & k_{22} \\ k_{31} & k_{32} \end{array}$	$\begin{bmatrix} k_{13} \\ k_{23} \\ k_{33} \end{bmatrix}$					(18	3)
	653,995	308,970	645,856		MN/m	MN/m	MN]	
=	308,970	67,187	215,714	+	MN/m	MN/m	MN	
	645,856	215,714	2159,712		MN	MN	MNm	

Displacement vector is obtained from equilibrium condition

$$\{f\} = [K]\{\delta\}$$
(19)

$$\Rightarrow \{\delta\} = [K]^{-1}\{f\}$$
(20)

Element of the displacement vector (displacements and rotation of the base slab)

$$u = 0,001 \text{ m}$$

 $w = 0,003 \text{ m}$
 $\varphi = 0,000 \text{ rad}$

Pile forces are calculated in Table 3.

$$N_i = k_i \Delta_i \tag{21}$$

 $= k_{i} (p_{x,i} u + p_{z,i} w + r_{y,i} \varphi)$ (22)

$$N_{\max,i} = \sigma_{p, \text{ sall}} A_i \tag{23}$$

Symbol	i	$N_{\min,i}$	N_i	$N_{\max,i}$	Acceptable
Equation			(21)	(23)	
Unit	-	MN	MN	MN	
Numerical value	1	0	0,015	0,155	OK
	2	0	0,013	0,155	ОК
	3	0	0,435	0,450	ОК
	4	0	0,595	0,720	ОК

Table 3. Pile forces and the acceptable extreme values.

Rotation center

$$\begin{cases} x_{0} = -\frac{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{13} \\ k_{12} & k_{23} \\ k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}} = -\frac{k_{11}k_{23} - k_{12}k_{13}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}} \\ z_{0} = -\frac{\begin{vmatrix} k_{12} & k_{13} \\ k_{22} & k_{23} \\ k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}} = -\frac{k_{12}k_{23} - k_{22}k_{13}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}} \\ x_{0} = -10,0382 \text{ m} \\ z_{0} = -1,4847 \text{ m} \end{cases}$$
(24a, b)

Angle of principal direction (anticlockwise)

$$\phi_0 = \frac{1}{2} \arctan\left(\frac{2k_{12}}{k_{11} - k_{22}}\right)$$

$$= 0.186 \text{ rad}$$

$$= 10,639^{\circ}$$
(25)

Principal direction coordinate system (Figure 3)

$$x_{ki} = (z_i - z_0) \sin \phi_0 + (x_i - x_0) \cos \phi_0$$
(26)

 $z_{ki} = (z_i - z_0)\cos\phi_0 - (x_i - x_0)\sin\phi_0$ (27)

$$\alpha_{ki} = \alpha_i \cdot \phi_0 \tag{28}$$

Figure 3.

Table 4. Calculation of 1	the stiffness matrix.
---------------------------	-----------------------

Variable	Row	Number	Coordinat	es	Angle
Symbol	$i_k = i$	$j_{ki} = j_i$	x_{ki}	Z _{ki}	α_{ki}
Equation			(26)	(27)	(28)
Unit	-	-	m	m	0
Numerical	1	5	9,771	-2,360	-10,639
value	2	5	10,140	-0,394	-10,639
	3	3	10,140	-0,394	0,671
	4	1	10,509	1,572	3,398
	:				
Variable	Row	Stiffness	Cosines		Arm
Symbol	$i_k = i$	$k_{ki} = k_i$	$p_{xk,i}$	$p_{zk,i}$	$r_{yk,i}$
Equation			(4)	(6)	(7)
Unit	-	MN/m	-	-	m
Numerical	1	21,700	0,983	-0,185	-0,515
value	2	21,700	0,983	-0,185	1,485
	3	348,596	1,000	0,012	-0,513
	4	458,392	0,998	0,059	0,946

Variable	Row		Elements of the stiffness matrix for pile row <i>i</i>						
Symbol	$i_k = i$	k_{11ki}	k _{12ki}	k _{13ki}	k_{22ki}	k_{23ki}	<i>k</i> _{33ki}		
Unit	-	MN/m	MN/m	MN	MN/m	MN	MNm		
Numerical	1	104,802	-19,686	-54,952	3,698	10,322	28,813		
value	2	104,802	-19,686	158,318	3,698	-29,739	239,162		
	3	1045,646	12,253	-536,250	0,144	-6,284	275,011		
	4	456,782	27,119	432,883	1,610	25,700	410,235		
Var	riable	Elements of the stiffness matrix for the pile group							
Symbol		k_{11k}	$k_{12k} = k_{21k}$	$k_{13k} = k_{31k}$	k_{22k}	$k_{23k} = k_{32k}$	k_{33k}		
Unit		MN/m	MN/m	MN	MN/m	MN	MNm		
Numerical value		1712,032	0,000	0,000	9,149	0,000	953,222		

Elements of the stiffness matrix for the pile group are calculated in Table 4. $\begin{bmatrix} k_{111} & k_{122} \end{bmatrix}$

$[K_k] =$	k_{11k} k_{21k} k_{31k}	k_{12k} k_{22k} k_{32k}	k_{13k} k_{23k} k_{33k}				(2	9)
=		,032 ,000 ,000	0,000 9,149 0,000	0,000 0,000 953,222	+ MN/m MN/m MN	MN/m MN/m MN	MN MN MNm	

ANSWER:

Pile forces are acceptable.

Rotation center is

 $x_0 = -10,0382 \text{ m}$

$$z_0 = -1,4847 \text{ m}$$

Angle of principal direction is

 $\phi_0 = 0,186 \text{ rad}$

Principle stiffnesses (diagonal main elements of the stiffness matrix) are

$k_{11k} =$	1 712 MN/m
$k_{22k} =$	9 MN/m
$k_{33k} =$	953 MNm

20111205

28. PROBLEM

Bending moment

$$M_y = 1$$
 MNm

is acting on the top of a column founded on piles (Figure 1 and Table 1). Determine the horizontal force $F_{z \, 1-1}$ and moment $M_{y \, 1-1}$ at section 1 - 1!

Variable	Row	Number	Slope	Stiffness	Vertical	Horizont.			
		of piles			location	location			
Symbol	i	j _i	$\tan \alpha_i$	<i>k i</i>	x_i	Z _i			
Unit	-	-	-	MN/m	m	m			
Numerical	1	1	-0,250	20,000	0,000	-0,800			
value	2	1	0,250	20,000	0,000	-0,800			
	3	1	-0,250	20,000	0,000	0,800			
	4	1	0,250	20,000	0,000	0,800			

Table 1. Pile group information

The width of the square column is

$$a = 0,600 \text{ m}$$

$$E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$$

Dimensions

L =	6 m
d =	1 m
h =	10 m

Figure 1.

Elements of the stiffness matrix are calculated in Table 2.

Table 2.	
----------	--

Variable	Row	Number	Vertical	Horizont.	Slope	Directio-	Stiffness
		of piles	location	location		nal angle	
Symbol	i	j _i	<i>x</i> _{<i>i</i>}	Z _i	$\tan \alpha_i$	α_i	<i>k i</i>
Unit	-	-	m	m	-	0	MN/m
Numerical	1	1	0,000	-0,800	-0,250	-14,036	20,000
value	2	1	0,000	-0,800	0,250	14,036	20,000
	3	1	0,000	0,800	-0,250	-14,036	20,000
	4	1	0,000	0,800	0,250	14,036	20,000
	:						
Variable	Row	Cosines of		Lever			
		directiona	l angles	arm			
Symbol	i	$p_{x,i}$	$p_{z,i}$	r _{y,i}			
Unit	-	-	-	m			
Numerical	1	0,970	-0,243	-0,776			
value	2	0,970	0,243	-0,776			
	3	0,970	-0,243	0,776			
	4	0,970	0,243	0,776			
	•						
Variable	Row	Diagonal n	nain eleme	nts of piles	Ot	ther elemen	nts
Symbol	i	<i>k</i> _{11,<i>i</i>}	k _{22,i}	k _{33,i}	$k_{12,i} = k_{21,i}$	$k_{13,i} = k_{31,i}$	$k_{23,i} = k_{32,i}$
Unit	-	MN/m	MN/m	MNm	MN/m	MN	MN
Numerical	1	18,824	1,176	12,047	-4,706	-15,059	3,765
value	2	18,824	1,176	12,047	4,706	-15,059	-3,765
	3	18,824	1,176	12,047	-4,706	15,059	-3,765
	4	18,824	1,176	12,047	4,706	15,059	3,765
Variable		Main elem	ents of the	pile group	O	ther elemen	nts
Sy	mbol	<i>k</i> ₁₁	<i>k</i> 22	<i>k</i> 33	$k_{12,i} = k_{21}$	$k_{13,i} = k_{31}$	$k_{23,i} = k_{32}$
	Unit	MN/m	MN/m	MNm	MN/m	MN	MN
Numerical	value	75,294	4,706	48,188	0,000	0,000	0,000

Angle of principal direction

$$\phi_0 = \frac{1}{2} \arctan\left(\frac{2k_{12}}{k_{22} - k_{11}}\right)$$
= 0,000 rad (1)

Rotation center

$$\Rightarrow \begin{cases} x_{0} = -\frac{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{13} \\ k_{12} & k_{23} \\ k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}} = -\frac{\frac{k_{11}k_{23} - k_{12}k_{13}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}}$$

$$(2a, b)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_{0} = -\frac{\begin{vmatrix} k_{12} & k_{13} \\ k_{22} & k_{23} \\ k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{vmatrix}}{k_{11} & k_{12}} = -\frac{\frac{k_{12}k_{23} - k_{22}k_{13}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}}}{k_{11}k_{22} - k_{12}^{2}}$$

Stiffness matrix (Table 2)

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} & k_{13} \\ k_{21} & k_{22} & k_{23} \\ k_{31} & k_{32} & k_{33} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 75,294 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 4,706 & 0,000 \\ 0,000 & 0,000 & 48,188 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} MN/m & MN/m & MN \\ MN/m & MN/m & MN \\ MN & MN & MNm \end{bmatrix}$$
(3)

Inverse matrix

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 0,013 & 0,000 & 0,000 \\ 0,000 & 0,213 & 0,000 \\ 0,000 & 0,000 & 0,021 \end{bmatrix}$$

Equilibrium condition

$$\{f\} = [K]\{\delta\} \tag{4}$$

Displacement vector

$$\{\delta\} = [K]^{-1}\{f\}$$
(5)

At the top of the column a force is applied $F_z = -1$ MN

So the real support force is $H = cF_z$

Moment at origin due to horizontal force $M_{y 0,Fz} = F_z(L+d)$ (7)

Elements of the force vector at x = 0 due to moment ($M_y = 1$) and horizontal force ($F_z = -1$) are shown in Table 3.

Table 3.

	$i = M_y$	$i = F_z$	
$F_{x 0,i}$	0,000	0,000	MN
$F_{z 0,i}$	0,000	-1,000	MN
$M_{y 0,i}$	1,000	-7,000	MNm

Elements of the displacement vector at x = 0 due to moment ($M_y = 1$) and horizontal force ($F_z = -1$) are shown in Table 4.

Table 4.

	$i = M_y$	$i = F_z$		
u _{0,i}	0,000	0,000	m	vertical displacement
W _{0,i}	0,000	-0,213	m	horizontal displacement
$\varphi_{0,i}$	0,021	-0,145	rad	rotation

204

Bending stiffness of the column

$$D = E \frac{a^4}{12}$$
(8)
= 324 MN/m²

Horizontal displacement at the top of the column due to moment M_y (Figure 2)

$$w_{My} = w_{0,My} + (L+d)\varphi_{0,My} + \frac{M_y L^2}{2D}$$

$$= 0.201 \text{ m}$$
(9)

Horizontal displacement at the top of the column due to horizontal force F_z

$$w_{Fz} = w_{0,Fz} + (L+d)\varphi_{0,Fz} + \frac{F_z L^3}{3D}$$

$$= -1,452 \text{ m}$$
(10)

Compatibility condition at the top of the column

$$w = w_{My} + cw_{Fz} = 0 \tag{11}$$

$$\Rightarrow c = \frac{-w_{My}}{w_{Fz}} \tag{12}$$

Figure 3.

Horizontal force and moment at section 1 - 1

$$F_{z \, 1-1} = H = cF_{z}$$
(13)
= -0,138 MN
$$M_{y \, 1-1} = M_{y} + HL$$
(14)
= -0,170 MNm

ANSWER:

Horizontal force and moment at section 1 - 1 are, respectively,

$$F_{z 1-1} = -0,138 \text{ MN}$$

 $M_{y 1-1} = 0,170 \text{ MNm}$

DETERMINING OF THE DEFLECTION AND ROTATION OF CANTILEVER BEAM BY USING MOHR'S METHOD

In Figure A it is presented, how the deflection and rotation of a cantilever beam having constant stiffness due to point load F and point moment M_0 acting at the end of the cantilever are determined.

Figure A.

Mohr's method

- 1) The bending moments M(x) are divided by the bending stiffnesses D(x)(*M*/*D*-distribution curve).
- 2) The boundary conditions of the structure are modified so that the deflections of the original structure correspond to the bending moments of the modified one and, respectively, rotations correspond to shear forces. The modified structure is subjected to M/D -distribution curve.
- 3) Bending moment caused by M/D-load $M_{M/D}(x)$ corresponds to deflection v(x) and, respectively, shear force $Q_{M/D}(x)$ corresponds to rotation $\varphi(x)$.

Some examples in Finnish: Arvo Ylinen: *Kimmo ja lujuusoppi I*. WSOY. 2 edition. Porvoo 1965. P. 268 - 273.

20111205

29. PROBLEM

Determine the area, where vertical force

V = 1 MN

can be situated so that all piles are compressed (core figure)! See Figure 1.

Use system of equilibrium conditions of space pile group!

All piles are in vertical direction and have similar properties (cross-section, same material).

Dimensions are

d = 1,500 mL = 5,000 m

Symbol	i	x_i	<i>У і</i>	Z i	L_i
Unit	-	m	m	m	m
Numerical	1	0,000	0,750	-1,500	10,000
value	2	0,000	0,750	0,000	15,000
	3	0,000	0,750	1,500	20,000
	4	0,000	-0,750	-1,500	10,000
	5	0,000	-0,750	0,000	15,000

Table 1. Pile group information.

29. Problem

Because of the fact that now

$$p_{y,i} = \cos \alpha_{i,y} = 0 \tag{1}$$

$$p_{z,i} = \cos \alpha_{i,z} = 0 \tag{2}$$

$$r_{x,i} = y_i p_{z,i} - z_i p_{y,i} = 0$$
(3)

we have a pile group in plane. Thus,

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ p_x & p_y p_z & r_x & r_y & r_z \\ p_x & 0 & 0 & p_x p_x r_y & p_x r_z \\ p_x & p_y p_z & p_x r_y & p_x r_z \\ p_y & p_y p_z & p_z & p_z \\ p_y & p_z & p_z & p_z & p_z \\ p_y & p_z & p_z & p_z \\ p_y & p_z & p_z & p_z \\ p_y & p_$$

Relative stiffnesses of the piles

$$k_{i} = \frac{\frac{E_{i}A_{i}}{L_{i}}}{\frac{E_{3}A_{3}}{L_{3}}}$$

$$\Rightarrow k_{i} = \frac{L_{3}}{L_{i}}$$

$$k_{1} = 2,000$$

$$k_{2} = 1,333$$

$$k_{3} = 1,000$$
(5)

Centroid

$$y_{0} = \frac{\sum k_{i} y_{i}}{\sum k_{i}}$$
(6)
= 0,098 m
$$z_{0} = \frac{\sum k_{i} z_{i}}{\sum k_{i}}$$
(7)
= -0,587 m

Correspondingly,

$$p_{x,i} = \cos \alpha_{i,x} \tag{8}$$

$$r_{y,i} = z_i p_{x,i} - x_i p_{z,i}$$
(9)

$$r_{z,i} = x_{i} p_{y,i} - y_{i} p_{x,i}$$
(10)

Elements of stiffness matrix are presented in Table 2.

Table 2.							
Variable	Pile		Location		Angle	Stiffness	
Symbol	i	<i>x</i> _{<i>i</i>}	у _i	Z _i	α_i	k_i	
Unit		m	m	m	0	-	
Numerical	1	0,000	0,652	-0,913	0,000	2,000	
value	2	0,000	0,652	0,587	0,000	1,333	
	3	0,000	0,652	2,087	0,000	1,000	
	4	0,000	-0,848	-0,913	0,000	2,000	
	5	0,000	-0,848	0,587	0,000	1,333	
Variable	Pile	Cosines of	of direction	al angles]	Lever arms	5
Symbol	i	$p_{x,i}$	p _{y,i}	<i>p</i> _{<i>z,i</i>}	$r_{x,i}$	<i>r</i> _{y,i}	<i>r</i> _{z,i}
Unit		-	-	-	m	m	m
Numerical	1	1,000	0,000	0,000	0,000	-0,913	-0,652
value	2	1,000	0,000	0,000	0,000	0,587	-0,652
	3	1,000	0,000	0,000	0,000	2,087	-0,652
	4	1,000	0,000	0,000	0,000	-0,913	0,848
	5	1,000	0,000	0,000	0,000	0,587	0,848
	:						

	:						
Variable	Pile		Elements o	f the stiffn	ess matrix o	of pile row	i
Symbol	i	<i>k</i> 11, <i>i</i>	<i>k</i> _{12,<i>i</i>}	<i>k</i> _{13,<i>i</i>}	<i>k</i> _{22,<i>i</i>}	<i>k</i> _{23,<i>i</i>}	k _{33,i}
Numerical	1	2,000	-1,826	-1,304	1,667	1,191	0,851
value	2	1,333	0,783	-0,870	0,459	-0,510	0,567
	3	1,000	2,087	-0,652	4,355	-1,361	0,425
	4	2,000	-1,826	1,696	1,667	-1,548	1,438
	5	1,333	0,783	1,130	0,459	0,664	0,958
	Unit	MN/m	MN	MN	MNm	MNm	MNm
Numerical	value	7,667	0,000	0,000	8,609	-1,565	4,239
Sy	mbol	<i>k</i> ₁₁	<i>k</i> ₁₂ = <i>k</i> ₂₁	<i>k</i> ₁₃ = <i>k</i> ₃₁	<i>k</i> 22	<i>k</i> ₂₃ = <i>k</i> ₃₂	<i>k</i> 33
Var	riable		Elements o	f the stiffn	ess matrix o	of the pile g	group
Stiffness matrix	X	-			-		
	-	7,667	0,000	0,000	MN/r	n MN/m	MN
	K] =	0,000	8,609	-1,565	MN/r	n MN/m	MN
		0,000	-1,565	4,239		MN	MNm
Inverse matrix		_			_		
		0,130	0,000	0,000	[m /	N m/N	1/N
	$^{-1} =$	0,000	0,125	0,046	m /	N m/N	1/N
		0,000	0,046	0,253		N 1/N	1 / Nm

From system of equilibrium condition

$$\{F\} = [K]\{\delta\} \tag{11}$$

the deflection vector

on y	vector								
	$\{\delta\} = [K]$	$[K]^{1}{F}$							(12)
	$\begin{bmatrix} u \end{bmatrix}$	[1]	(x -	axial	vertical force	e [M	[N])		
⇒	$\left\{\varphi\right\} = \left[K\right]$	$\left[\right]^{1} \left\{ z \right\}$	(Me	omen	t with respect	t to	y -axi	s [MNm])	(13)
	$\left[\theta \right]$	$\left[-y\right]$	(Me	omen	t with respect	t to	z -axi	s [MNm])	
	(<i>u</i> =	0,000	y	+	0,000	z	+	0,130	
⇒	v =	-0,046	у	+	0,125	z	+	0,000	
	$\theta =$	-0,253	у	+	0,046	z	+	0,000	

is obtained.

Pile forces

$$N_{i} = k_{i} \Delta_{i}$$
(14)
= $k_{i} (p_{x,i} u + r_{y,i} \varphi + r_{z,i} \theta)$ (15)
$$N_{1} = 0,414 \quad y + 0,057 \quad z + 0,261 = 0$$

$$N_{2} = 0,184 \quad y + 0,057 \quad z + 0,174 = 0$$

$$N_{3} = 0,069 \quad y + 0,230 \quad z + 0,130 = 0$$

$$N_{4} = -0,345 \quad y + -0,149 \quad z + 0,261 = 0$$

$$N_{5} = -0,322 \quad y + 0,149 \quad z + 0,174 = 0$$

ANSWER:

Boundary lines of the core figure are shown in Figure 2.

Figure 2.

30. PROBLEM

Determine the pile forces shown in Figure 1.

Figure 1.

Elements of the force vector

$F_x =$	0,000 MN
$F_y =$	0,000 MN
$\boldsymbol{F}_{z} =$	0,000 MN
$M_x =$	1,000 MNm
$M_y =$	0,000 MNm
$M_z =$	0,000 MNm

4

Slope of diagonal piles

$$n =$$

All piles have the same relative stiffness *EA* /*L* .

System of equilibrium condition

$$\{F\} = [K]\{\delta\}$$

where force vector

$$\{F\} = \{F_x \ F_y \ F_z \ M_x \ M_y \ M_z\}^{\mathrm{T}}$$

$$(2)$$

and displacement vector

$$\{\delta\} = \{u \ v \ w \ \omega \ \varphi \ \theta\}^{\mathrm{T}}$$
(3)

(1)

and stiffness matrix of the system is sum of the stiffness matrixes of the piles

$$\begin{bmatrix} K \end{bmatrix} = \sum_{i=1}^{n} k_{i} \begin{bmatrix} p_{x,i}^{2} & p_{x,i}p_{y,i} & p_{x,i}p_{z,i} & p_{x,i}r_{x,i} & p_{x,i}r_{y,i} & p_{x,i}r_{z,i} \\ p_{y,i}p_{x,i} & p_{y,i}^{2} & p_{y,i}p_{z,i} & p_{y,i}r_{x,i} & p_{y,i}r_{y,i} & p_{y,i}r_{z,i} \\ p_{z,i}p_{x,i} & p_{z,i}p_{y,i} & p_{z,i}^{2} & p_{z,i}r_{x,i} & p_{z,i}r_{y,i} & p_{z,i}r_{z,i} \\ r_{x,i}p_{x,i} & r_{x,i}p_{y,i} & r_{x,i}p_{z,i} & r_{x,i}^{2} & r_{x,i}r_{y,i} & r_{x,i}r_{z,i} \\ r_{y,i}p_{x,i} & r_{y,i}p_{y,i} & r_{y,i}p_{z,i} & r_{y,i}r_{x,i} & r_{y,i}r_{z,i} \\ r_{z,i}p_{x,i} & r_{z,i}p_{y,i} & r_{z,i}p_{z,i} & r_{z,i}r_{x,i} & r_{z,i}r_{y,i} & r_{z,i}^{2} \end{bmatrix}$$

$$(4)$$

where

$$p_{x,i} = \cos \alpha_i \tag{5}$$

$$p_{y,i} = \cos\beta_i \tag{6}$$

$$p_{z,i} = \cos \gamma_i \tag{7}$$

$$r_{z,i} = v_z p_{z,i} - z_z p_{z,i} \tag{8}$$

$$r_{x,i} = y_{i} p_{z,i} - z_{i} p_{y,i}$$
(8)

$$r_{x,i} = z_{i} p_{x,i} - x_{i} p_{z,i}$$
(9)

$$\mathbf{r}_{y,i} = \boldsymbol{z}_{i} \mathbf{p}_{x,i} \cdot \mathbf{x}_{i} \mathbf{p}_{z,i} \tag{9}$$

$$\boldsymbol{r}_{z,i} = \boldsymbol{x}_i \boldsymbol{p}_{y,i} \cdot \boldsymbol{y}_i \boldsymbol{p}_{x,i} \tag{10}$$

Angles α_i , β_i and γ_i are shown in Figure 2.

The elements of the stiffness matrix are presented in Table 1.

Variable	Pile	Number	Vertical	Horizontal		Stiffness
		of piles	location	loca	tion	
Symbol	i	\boldsymbol{j}_i	<i>x</i> _{<i>i</i>}	у _i	Z _i	k _i
Unit	-	-	m	m	m	MN/m
Numerical	1	1	0,000	-2,000	-2,000	1,000
value	2	1	0,000	-2,000	0,000	1,000
	3	1	0,000	-2,000	2,000	1,000
	4	1	0,000	2,000	-2,000	1,000
	5	1	0,000	2,000	0,000	1,000
	6	1	0,000	2,000	2,000	1,000
	:					

Table 1.

	:						
Variable	Pile	Slope and	directional	angles			
Symbol	i	$\tan \alpha_i$	α_i	$\tan \beta_i$	β_i	$\tan \gamma_i$	γ _i
Unit	-	-	0	-	0		0
Numerical	1	-0,250	-14,036	-4,000	104,036	8	90,000
value	2	0,250	14,036	4,000	75,964	x	90,000
	3	0,250	14,036	ø	90,000	4,000	75,964
	4	-0,250	-14,036	8	90,000	-4,000	104,036
	5	0,250	14,036	4,000	75,964	x	90,000
	6	-0,250	-14,036	-4,000	104,036	8	90,000
	:						
Variable	Pile	Cosines of	of direction	al angles]	Lever arms	5
Symbol	i	<i>p</i> _{<i>x,i</i>}	$p_{y,i}$	$p_{z,i}$	<i>r</i> _{<i>x,i</i>}	$r_{y,i}$	<i>r</i> _{z,i}
Unit	-	-	-	-	m	m	m
Numerical	1	0,970	-0,243	0,000	-0,485	-1,940	1,940
value	2	0,970	0,243	0,000	0,000	0,000	1,940
	3	0,970	0,000	0,243	-0,485	1,940	1,940
	4	0,970	0,000	-0,243	-0,485	-1,940	-1,940
	5	0,970	0,243	0,000	0,000	0,000	-1,940
	6	0,970	-0,243	0,000	0,485	1,940	-1,940
	:						
Variable	i	<i>K</i> _{11,<i>i</i>}	<i>K</i> _{12,<i>i</i>}	K _{13,i}	K _{14,i}	<i>K</i> _{15,<i>i</i>}	K 16,i
Numerical	1	0,941	-0,235	0,000	-0,471	-1,882	1,882
value	2	0,941	0,235	0,000	0,000	0,000	1,882
	3	0,941	0,000	0,235	-0,471	1,882	1,882
	4	0,941	0,000	-0,235	-0,471	-1,882	-1,882
	5	0,941	0,235	0,000	0,000	0,000	-1,882
	6	0,941	-0,235	0,000	0,471	1,882	-1,882
	Unit	MN/m	MN/m	MN/m	MN	MN	MN
Numerical	value	5,647	0,000	0,000	-0,941	0,000	0,000
Sy	mbol	<i>K</i> ₁₁	$K_{12} = K_{21}$	$K_{13} = K_{31}$	$K_{14} = K_{41}$	$K_{15} = K_{51}$	$K_{16} = K_{61}$
	:						

	•						
Symbol	i	K _{22,i}	K _{23,i}	K _{24,i}	K 25, <i>i</i>	K 26,i	
Numerical	1	0,059	0,000	0,118	0,471	-0,471	
value	2	0,059	0,000	0,000	0,000	0,471	
	3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
	4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
	5	0,059	0,000	0,000	0,000	-0,471	
	6	0,059	0,000	-0,118	-0,471	0,471	
	Unit	MN/m	MN/m	MN	MN	MN	
Numerical	value	0,235	0,000	0,000	0,000	0,000	
Sy	mbol	K 22	<i>K</i> ₂₃ = <i>K</i> ₃₂	<i>K</i> ₂₄ = <i>K</i> ₄₂	<i>K</i> ₂₅ = <i>K</i> ₅₂	<i>K</i> ₂₆ = <i>K</i> ₆₂	
	•						
Symbol	i	K 33,i	K 34, <i>i</i>	K 35, <i>i</i>	K 36,i		
Numerical	1	0,000	0,000	0,000	0,000		
value	2	0,000	0,000	0,000	0,000		
	3	0,059	-0,118	0,471	0,471		
	4	0,059	0,118	0,471	0,471		
	5	0,000	0,000	0,000	0,000		
	6	0,000	0,000	0,000	0,000		
	Unit	MN/m	MN	MN	MN		
Numerical	value	0,118	0,000	0,941	0,941		
Sy	mbol	K ₃₃	$K_{34} = K_{43}$	$K_{35} = K_{53}$	$K_{36} = K_{63}$		
	•						
Symbol	i	K 44, <i>i</i>	K 45,i	K 46,i	K 55, <i>i</i>	K 56,i	K 66,i
Numerical	1	0,235	0,941	-0,941	3,765	-3,765	3,765
value	2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	3,765
	3	0,235	-0,941	-0,941	3,765	3,765	3,765
	4	0,235	0,941	0,941	3,765	3,765	3,765
	5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	3,765
	6	0,235	0,941	-0,941	3,765	-3,765	3,765
	Unit	MNm	MNm	MNm	MNm	MNm	MNm
Numerical	value	0,941	1,882	-1,882	15,059	0,000	22,588
Sy	mbol	K 44	$K_{45} = K_{54}$	$K_{46} = K_{64}$	K 55	K 56=K 65	K 66

Stiffness matrix

	5,647	0,000	0,000	-0,941	0,000	0,000
	0,000	0,235	0,000	0,000	0,000	0,000
K =	0,000	0,000	0,118	0,000	0,941	0,941
	-0,941	0,000	0,000	0,941	1,882	-1,882
	0,000	0,000	0,941	1,882	15,059	0,000
	0,000	0,000	0,941	-1,882	0,000	22,588

Elements of the displacement vector

u =	0,531 m
<i>v</i> =	0,000 m
<i>w</i> =	6,375 m
ω =	3,188 rad
φ =	-0,797 rad
$\theta =$	0,000 rad

Pile forces

$$N_{i} = k_{i} \Delta_{i}$$

$$= k_{i} (n_{i} \cdot \mu + n_{i} \cdot \nu + n_{i} \cdot w + r_{i} \cdot \omega + r_{i} \cdot \omega + r_{i} \cdot \theta)$$
(11)
(12)

$$= \kappa_{i} (p_{x,i} u + p_{y,i} v + p_{z,i} w + r_{x,i} \omega + r_{y,i} \varphi + r_{z,i} \theta)$$
(12)

ANSWER:

Pile forces are

$N_{1} =$	0,515 MN
$N_2 =$	0,515 MN
$N_{3} =$	-1,031 MN
$N_{4} =$	-1,031 MN
$N_{5} =$	0,515 MN
$N_{6} =$	0,515 MN

20111205

31. PROBLEM

Determine the shear force and bending moment distribution, respectively, and the deflection curve of the massive pile (large diameter), shown in Figure 1, by using three beam elements!

Equilibrium condition of a beam element (positive directions are shown in Figure 2)

Figure 2.

Figure 3.

Modulus of elasticity of concrete

$$E_i = k \sqrt{K_i K_0}$$
where $k = 1$ and $K_0 = 25 \cdot 10^{\circ} \text{ MN/m}^2$.
$$E_i = 33541 \text{ MN/m}^2$$
(2)

Moment of inertia for a circle cross-section

$$I = \frac{\pi (d/2)^4}{4}$$
(3)

$$= 0,011786 \text{ m}^2$$

Bending stiffness of the pile

$$D = EI$$

$$= 395 \text{ MNm}^2$$
(4)

Stiffness matrix of element *i*

$$K_i^e = \begin{bmatrix} 110,641 & 193,621 & -110,641 & 193,621 \\ 193,621 & 451,783 & -193,621 & 225,892 \\ -110,641 & -193,621 & 110,641 & -193,621 \\ 193,621 & 225,892 & -193,621 & 451,783 \end{bmatrix}$$

Corresponding units

MN/m	MN	MN/m	MN]
MN	MNm	Nm MN MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm]

From the equilibrium condition of the system				
$\{F\} = [K]\{\delta\}$	(5)			
the displacement vector				

$$\{\delta\} = [K]^{-1}\{F\}$$
(6)

is obtained.

System stiffness matrix (Figure 4)

-													
	k_{11}	k_{12}	<i>k</i> ₁₃	k_{14}	<i>k</i> ₁₅	k_{16}	<i>k</i> ₁₇	k ₁₈					
	<i>k</i> ₂₁	k_{22}	k_{23}	k ₂₄	k_{25}	k_{26}	k_{27}	k ₂₈					
	<i>k</i> ₃₁	k_{32}	<i>k</i> ₃₃	k ₃₄	<i>k</i> ₃₅	k ₃₆	k_{37}	k ₃₈					
K –	k ₄₁	<i>k</i> ₄₂	<i>k</i> ₄₃	k ₄₄	<i>k</i> ₄₅	k ₄₆	k_{47}	k ₄₈				(7))
Λ –	k ₅₁	k_{52}	k ₅₃	k ₅₄	k ₅₅	k ₅₆	k_{57}	k ₅₈				(1)	'
	k ₆₁	k_{62}	<i>k</i> ₆₃	k ₆₄	k ₆₅	k ₆₆	k_{67}	k ₆₈					
	k ₇₁	k_{72}	k_{73}	k ₇₄	k ₇₅	k ₇₆	k ₇₇	k ₇₈					
	k ₈₁	k ₈₂	k ₈₃	k ₈₄	k ₈₅	k ₈₆	k ₈₇	k ₈₈					
	k_{11}^1	+ k ₀₁	k	1 12		k_{13}^1		k_{14}^1	0	0	0	0	
	k ₂₁ =	$=k_{12}$	k_{22}^1	$+k_{02}$		k_{23}^{1}		k_{24}^{1}	0	0	0	0	
	k ₃₁ =	$=k_{13}$	k ₃₂ =	$=k_{23}$	k_{33}^1	$+k_{11}^2$	$+k_{1}$	$k_{34}^1 + k_{12}^2$	k_{13}^2	k_{14}^2	0	0	
_	k ₄₁ =	$=k_{14}$	k ₄₂ =	$=k_{24}$	k_4	3 = k	34	$k_{44}^1 + k_{22}^2$	k_{23}^2	k_{24}^2	0	0	
	k ₅₁ =	$=k_{15}$	k ₅₂ =	$=k_{25}$	k_5	$3 = k_{1}$	35	$k_{54} = k_{45}$	$k_{33}^2 + k_{11}^3 + k_2$	$k_{34}^2 + k_{12}^3$	k_{13}^3	k_{14}^{3}	
	k ₆₁ =	$=k_{16}$	k ₆₂ =	$=k_{26}$	k_6	3 = k	36	$k_{64} = k_{46}$	$k_{65} = k_{56}$	$k_{44}^2 + k_{22}^3$	k_{23}^{3}	k_{24}^{3}	
	k ₇₁ =	$=k_{18}$	k ₇₂ =	$=k_{27}$	k_7	$3 = k_1$	37	$k_{74} = k_{47}$	$k_{75} = k_{57}$	$k_{76} = k_{67}$	$k_{33}^3 + k_3$	k_{34}^3	
	k ₈₁ =	= k ₁₈	k ₈₂ =	$=k_{28}$	k_8	$3 = k_1$	38	$k_{84} = k_{48}$	$k_{85} = k_{58}$	$k_{86} = k_{68}$	$k_{87} = k_{78}$	k_{44}^3	
												(8))

Numerical values

1,0E+100	193,621	-110,641	193,621	0,000	0,000	0,000	0,000
193,621	1,0E+100	-193,621	225,892	0,000	0,000	0,000	0,000
-110,641	-193,621	319,282	0,000	-110,641	193,621	0,000	0,000
193,621	225,892	0,000	903,567	-193,621	225,892	0,000	0,000
0,000	0,000	-110,641	-193,621	276,407	0,000	-110,641	193,621
0,000	0,000	193,621	225,892	0,000	903,567	-193,621	225,892
0,000	0,000	0,000	0,000	-110,641	-193,621	116,766	-193,621
0,000	0,000	0,000	0,000	193,621	225,892	-193,621	451,783

Corresponding units

1/MN

1/MNm

1/MN

1/MNm

1/MN

1/MNm

MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
Inverse ma	trix $[K]^{-1}$					_	
0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
0,000	0,000	0,005	0,001	0,003	-0,001	-0,001	-0,001
0,000	0,000	0,001	0,002	0,002	0,000	0,001	0,000
0,000	0,000	0,003	0,002	0,012	0,002	0,017	0,001
0,000	0,000	-0,001	0,000	0,002	0,003	0,011	0,002
0,000	0,000	-0,001	0,001	0,017	0,011	0,076	0,020
0,000	0,000	-0,001	0,000	0,001	0,002	0,020	0,009
Correspon	ding units					_	
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN

1/MNm

1/MN

Loads at the node points

$F_{0} =$	0,000 MN
$M_{0} =$	0,000 MNm
$F_{1} =$	0,000 MN
$M_{1} =$	0,000 MNm
$F_{2} =$	0,000 MN
$M_{2} =$	0,000 MNm
$F_{3} =$	1,500 MN
$M_{3} =$	0,200 MNm

Node displacements and rotations

$w_0 =$	0,000 m
$\varphi_0 =$	0,000 rad
$w_1 =$	-0,002 m
$\varphi_1 =$	0,001 rad
$w_2 =$	0,025 m
$\varphi_2 =$	0,018 rad
<i>w</i> ₃ =	0,118 m
<i>φ</i> ₃ =	0,031 rad

Force vector of element *i*

$$F_i^e = K_i^e \delta_i^e$$

1. element

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_1^e \cdot \begin{bmatrix} 0,000 \text{ m} \\ 0,000 \\ -0,002 \text{ m} \\ 0,001 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,407 \text{ MN} \\ 0,603 \text{ MNm} \\ -0,407 \text{ MN} \\ 0,822 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

2. element

$\begin{bmatrix} Q_1 \end{bmatrix}$	-0,002 m] [0,601 MN
$M_1 _{-\kappa^e}$	0,001		-0,822 MNm
$\left Q_2 \right ^{-\kappa_2}$	0,025 m	_	-0,601 MN
	0,018		2,926 MNm

(9)

3. element

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_3^e \cdot \begin{bmatrix} 0,025 \text{ m} \\ 0,018 \\ 0,118 \text{ m} \\ 0,031 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0,779 \text{ MN} \\ -2,926 \text{ MNm} \\ 0,779 \text{ MN} \\ 0,200 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

ANSWER:

The shear force and bending moment distribution, respectively, and the deflections at the node points are shown in Table 1. The corresponding curves are shown in Figures 5, 6 and 7, respectively. Positive directions are shown in Figure 8.

Table 1.

	x_i	Q_i	M_{i}	w _i	
	[m]	[MN]	[MNm]	[m]	
	0,000	-0,407	0,603	0,000	
	3,500	-0,407	-0,822	-0,002	
	3,500	-0,601	-0,822	-0,002	
	7,000	-0,601	-2,926	0,025	
	7,000	0,779	-2,926	0,025	
	10,500	0,779	-0,200	0,118	
	10,500	0	0		
-1,0 T					
-0.5 +					
	2 4	6	8	10	12
0,0				- 1	1
0,5 +					<i>x</i> [m]
$1,0 \perp Q$ [M	IN]				

Figure 5. Shear force distribution curve.

Figure 6. Bending moment distribution curve.

Figure 7. Deflection curve.

Figure 8. Positive directions (compare to Figure 2).

20111205

32. PROBLEM

Determine the shear force and bending moment distribution, respectively, and the deflection curve of the massive pile (large diameter) and column, shown in Figure 1, by using in the system stiffness matrix the three uppermost beam elements out of four! $x \uparrow$

Figure 1.

Equilibrium condition of a beam element (positive directions are shown in Figure 2)

Figure 2.

Spring coefficient at the top of element *i* (Figure 3)

$$k_i = d \cdot \frac{a_i(c_{i-1,i} + 3c_{i,i-1}) + a_{i+1}(3c_{i,i+1} + c_{i+1,i})}{8}$$
(1)
 $k_1 = 98,000 \text{ MN/m}$
 $k_2 = 55,125 \text{ MN/m}$
 $k_3 = 6,125 \text{ MN/m}$
 $k_4 = 0 \text{ MN/m}$

Figure 3.

Modulus of elasticity of concrete

 $E_i = k \sqrt{K_i K_0}$ where k = 1 and $K_0 = 25 \cdot 10^6$ MN/m². $E_i = 33541$ MN/m²

Moment of inertia for a circle cross-section

$$I = \frac{\pi (d/2)^4}{4}$$

= 0,011786 m⁴ (3)

Bending stiffness of the pile

$$D = EI$$
 (4)
= 395,310 MNm²

(2)

Stiffness matrix of element *i*

$$K_i^{e} = \begin{bmatrix} 110,641 & 193,621 & -110,641 & 193,621 \\ 193,621 & 451,783 & -193,621 & 225,892 \\ -110,641 & -193,621 & 110,641 & -193,621 \\ 193,621 & 225,892 & -193,621 & 451,783 \end{bmatrix}$$

Figure 4.

From the equilibrium condition of the system	
$\{F\} = [K]\{\delta\}$	(5)
the displacement vector	

$$\{\delta\} = [K]^{-1}\{F\}$$
(6)

_

is obtained.

System stiffness matrix (Figure 4)

$$K = \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} & k_{13} & k_{14} & k_{15} & k_{16} & k_{17} & k_{18} \\ k_{21} & k_{22} & k_{23} & k_{24} & k_{25} & k_{26} & k_{27} & k_{28} \\ k_{31} & k_{32} & k_{33} & k_{34} & k_{35} & k_{36} & k_{37} & k_{38} \\ k_{41} & k_{42} & k_{43} & k_{44} & k_{45} & k_{46} & k_{47} & k_{48} \\ k_{51} & k_{52} & k_{53} & k_{54} & k_{55} & k_{56} & k_{57} & k_{58} \\ k_{61} & k_{62} & k_{63} & k_{64} & k_{65} & k_{66} & k_{67} & k_{68} \\ k_{71} & k_{72} & k_{73} & k_{74} & k_{75} & k_{76} & k_{77} & k_{78} \\ k_{81} & k_{82} & k_{83} & k_{84} & k_{85} & k_{86} & k_{87} & k_{88} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} k_{33}^{1} + k_{11}^{1} + k_{1} & k_{34}^{1} + k_{12}^{2} & k_{13}^{2} & k_{14}^{2} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ k_{21} = k_{12} & k_{44}^{1} + k_{22}^{2} & k_{23}^{2} & k_{24}^{2} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ k_{31} = k_{13} & k_{32} = k_{23} & k_{33}^{2} + k_{11}^{3} + k_{2} & k_{34}^{2} + k_{13}^{3} & k_{13}^{3} & 0 & 0 \\ k_{41} = k_{14} & k_{42} = k_{24} & k_{43} = k_{34} & k_{44}^{2} + k_{22}^{3} & k_{33}^{3} & k_{44}^{3} & k_{14}^{4} \\ k_{51} = k_{15} & k_{52} = k_{25} & k_{53} = k_{35} & k_{54} = k_{45} & k_{33}^{3} + k_{11}^{1} + k_{3} & k_{34}^{3} + k_{12}^{4} & k_{13}^{4} & k_{14}^{4} \\ k_{61} = k_{16} & k_{62} = k_{26} & k_{63} = k_{36} & k_{64} = k_{46} & k_{65} = k_{56} & k_{44}^{3} + k_{42}^{4} & k_{43}^{4} \\ k_{61} = k_{18} & k_{82} = k_{28} & k_{83} = k_{38} & k_{84} = k_{48} & k_{85} = k_{58} & k_{86} = k_{67} & k_{33}^{3} + k_{44} & k_{44}^{3} \\ k_{81} = k_{18} & k_{82} = k_{28} & k_{83} = k_{38} & k_{84} = k_{48} & k_{85} = k_{58} & k_{86} = k_{68} & k_{87} = k_{78} & k_{44}^{4} \end{bmatrix}$$

Numerical values

319,282	0,000	-110,641	193,621	0,000	0,000	0,000	0,000
0,000	903,567	-193,621	225,892	0,000	0,000	0,000	0,000
-110,641	-193,621	276,407	0,000	-110,641	193,621	0,000	0,000
193,621	225,892	0,000	903,567	-193,621	225,892	0,000	0,000
0,000	0,000	-110,641	-193,621	227,407	0,000	-110,641	193,621
0,000	0,000	193,621	225,892	0,000	903,567	-193,621	225,892
0,000	0,000	0,000	0,000	-110,641	-193,621	110,641	-193,621
0,000	0,000	0,000	0,000	193,621	225,892	-193,621	451,783
Corresponding units

m/MN

1/MN

1/MN

1/MNm

m/MN

1/MN

1/MN

1/MNm

m/MN

1/MN

1/MN

1/MNm

m/MN

1/MN

1/MN

1/MNm

MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN	MN/m	MN
MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm	MN	MNm
Inverse ma	trix $[K]^{-1}$						
0,005	0,001	0,003	-0,001	-0,001	-0,001	-0,005	-0,001
0,001	0,002	0,002	0,000	0,001	0,000	-0,001	0,000
0,003	0,002	0,012	0,002	0,017	0,001	0,019	0,001
-0,001	0,000	0,002	0,003	0,011	0,002	0,019	0,002
-0,001	0,001	0,017	0,011	0,076	0,020	0,145	0,020
-0,001	0,000	0,001	0,002	0,020	0,009	0,052	0,009
-0,005	-0,001	0,019	0,019	0,145	0,052	0,363	0,068
-0,001	0,000	0,001	0,002	0,020	0,009	0,068	0,018
Correspon	ding units						
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm
m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN	m/MN	1/MN
1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm	1/MN	1/MNm

Loads at the node points

$F_{1} =$	0,000 MN
$M_{1} =$	0,000 MNm
$F_{2} =$	0,000 MN
$M_{2} =$	0,000 MNm
<i>F</i> ₃ =	0,000 MN
$M_{3} =$	0,000 MNm
$F_{4} =$	1,500 MN
$M_{4} =$	-5,050 MNm

Node displacements and rotations

$w_1 =$	-0,002 m
$\varphi_1 =$	0,001 rad
$w_2 =$	0,025 m
$\varphi_2 =$	0,018 rad
$w_3 =$	0,118 m
$\varphi_3 =$	0,031 rad
$w_4 =$	0,204 m
$\varphi_4 =$	0,010 rad

Force vector of element *i*

$$F_i^e = K_i^e \delta_i^e$$

1. element

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_1^e \cdot \begin{bmatrix} 0 \text{ m} \\ 0 \\ -0,002 \text{ m} \\ 0,001 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,407 \text{ MN} \\ 0,603 \text{ MNm} \\ -0,407 \text{ MN} \\ 0,822 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

2. element
$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_2^e \cdot \begin{bmatrix} -0,002 \text{ m} \\ 0,001 \\ 0,025 \text{ m} \\ 0,018 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,601 \text{ MN} \\ -0,822 \text{ MNm} \\ -0,601 \text{ MN} \\ 2,926 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

(9)

3. element

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_3^e \cdot \begin{bmatrix} 0,025 \text{ m} \\ 0,018 \\ 0,118 \text{ m} \\ 0,031 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0,779 \text{ MN} \\ -2,926 \text{ MNm} \\ 0,779 \text{ MN} \\ 0,200 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

4. element
$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_4^e \cdot \begin{bmatrix} 0,118 \text{ m} \\ 0,031 \\ 0,204 \text{ m} \\ 0,010 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1,500 \text{ MN} \\ -0,200 \text{ MNm} \\ 1,500 \text{ MN} \\ -5,050 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

ANSWER:

The shear force and bending moment distribution, respectively, and the deflections at the node points are shown in Table 1. The corresponding curves are shown in Figures 5, 6 and 7, respectively. Positive directions are shown in Figure 8.

Table 1.

x _i	Q_i	M_{i}	w _i
[m]	[MN]	[MNm]	[m]
0,000	-0,407	0,603	0,000
3,500	-0,407	-0,822	-0,002
3,500	-0,601	-0,822	-0,002
7,000	-0,601	-2,926	0,025
7,000	0,779	-2,926	0,025
10,500	0,779	-0,200	0,118
10,500	1,500	-0,200	0,118
14,000	1,500	5,050	0,204
14,000	0	0	

Figure 5. Shear force distribution curve.

Figure 6. Bending moment distribution curve.

Figure 7. Deflection curve.

Figure 8. Positive directions (compare to Figure 2).

20111220

33. PROBLEM

A horizontal load caused by braking of a vehicle is acting on the top of an intermediate column-type support. The size of the load according to the Finnish Standard is

$$V = 0,500 \text{ MN}$$

The intermediate support consists of a massive concrete pile with circular crosssection (1) and an equal concrete column (2) shown in Figure 1. What is displacement a at the top of the column caused by the braking load?

Use force method to solve the problem!

Elasticity of the soil is approximated by a single spring, whose spring coefficient k = 120 MN/m

The diameters of the pile and the column, respectively, are

$d_1 =$	1,200 m
$d_{2} =$	0,800 m
$h_1 =$	10 m

Height

$n_1 =$	10 m
$h_{2} =$	8 m

Modulus of elasticity of concrete $E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$

Bending stiffness of the superstructure is assumed to be infinity.

$$D = \infty$$

The bottom of the pile can be assumed to act as a hinge.

Figure 1.

Bending stiffnesses

$$D_{i} = E \frac{\pi}{4} \left(\frac{d_{i}}{2}\right)^{4}$$

$$D_{1} = 3054 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{2} = 603 \text{ MNm}^{2}$$
(1)

Figure 2.

Equilibrium condition (Figure 2)

$$\delta_{10} X_1 \delta_{11} = \delta \tag{2}$$

where

$$\delta = \frac{X_1}{k} \tag{3}$$

Bending moment due to point load P = 1 (Figure 3)

$$M_{1}(x) = \begin{cases} x, & x \in \{0..h_{1}\} \\ h_{1}, & x \in \{h_{1}..h_{1} + h_{2}\} \end{cases}$$
(4)

Bending moment due to braking load (Figure 4)

 $M_0(x) = Jx \tag{5}$

Figure 3.

Figure 4.

Displacements

$$\delta_{10} = \int \frac{M_1 M_0}{D} dx \tag{6}$$

$$= \int_{0}^{h_{1}} \frac{Jx^{2}}{D_{1}} dx + \int_{h_{1}}^{h_{1}+h_{2}} \frac{h_{1}Jx}{D_{2}} dx$$
(7)

$$=J\left[\frac{h_1^3}{3D_1} + \frac{h_1h_2(2h_1 + h_2)}{2D_2}\right]$$
(8)

$$\delta_{11} = \int \frac{M_1 M_1}{D} dx \tag{9}$$

$$= \int_{0}^{h_{1}} \frac{x^{2}}{D_{1}} dx + \int_{h_{1}}^{h_{1}+h_{2}} \frac{h_{1}^{2}}{D_{2}} dx$$
(10)

$$=\frac{h_1^3}{3D_1} + \frac{h_1^2 h_2}{D_2} \tag{11}$$

Reaction force from Equations 2, 3, 8 and 11

=

$$X_{1} = \frac{\delta_{10}}{\frac{1}{k} + \delta_{11}}$$

$$= 0,681 \text{ MN}$$
(12)

Bending moment of the structure (Figure 5)

$$M = M_0 - X_1 M_1 \tag{13}$$

$$= \begin{cases} (J - X_1)x, & x \in \{0...h_1\} \\ J = (J - X_1)x, & (J - X_1) \end{cases}$$
(14)

$$Jx - X_1h_1, x \in \{h_1...h_1 + h_2\}$$
 (14)

Bending moment due to load P = 1 acting at the top of the column (Figure 6)

 $M_C(x) = x \tag{15}$

Figure 6.

Displacement at the top of the column

$$a = \delta_1 \tag{16}$$

$$=\int \frac{MMC}{D} dx \tag{17}$$

$$= \int_{0}^{h_{1}} \frac{(J-X_{1})x^{2}}{D_{1}} dx + \int_{h_{1}}^{h_{1}+h_{2}} \frac{Jx^{2}-X_{1}h_{1}x}{D_{2}} dx$$
(18)

$$=\frac{(J-X_1)h_1^3}{3D_1} + \frac{Jh_2(3h_1^2 + 3h_1h_2 + h_2^2)}{3D_2} - \frac{X_1h_1h_2(2h_1 + h_2)}{2D_2}$$
(19)

<u>ANSWER</u>: Displacement at the top of the column

$$a = 0,051 \text{ m}$$

20111122

34. PROBLEM

A horizontal load caused by braking of a vehicle is acting on the top of an intermediate column-type support. The size of the load according to the Finnish Standard is

$$J = 0,500 \text{ MN}$$

The intermediate support consists of a massive concrete pile with circular crosssection (1) and an equal concrete column (2) shown in Figure 1. What is displacement a at the top of the column caused by the braking load?

Solv the problem by using the expression of the deflections of the cantilever!

Elasticity of the soil is approximated by a single spring, whose spring coefficient k = 120 MN/m

The diameters of the pile and the column, respectively, are

$d_1 =$	1,200 m
$d_{2} =$	0,800 m
$h_{1} =$	10 m

Modulus of elasticity of concrete

 $h_{2} =$

Height

 $E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$

8 m

Bending stiffness of the superstructure is assumed to be infinity.

$$D = \infty$$

The bottom of the pile can be assumed to act as a hinge.

Figure 1.

Bending stiffnesses

$$D_{i} = E \frac{\pi}{4} \left(\frac{d_{i}}{2}\right)^{4}$$

$$D_{1} = 3054 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{2} = 603 \text{ MNm}^{2}$$
(1)

Equations given in the *Formulary* are applied.

Figure 2.

Deflection at the spring (1) (Figure 2)

$$b = v_1 + \phi_2 h_1 \tag{2}$$

$$=\frac{(J-X)h_1^3}{3D_1} + \left[\frac{Jh_2^2}{2D_2} + \frac{(J-X)h_1h_2}{D_2}\right]h_1$$
(3)

where the braking load

$$X = kb \tag{4}$$

From Equations 21 and 22

$$b = J \frac{\frac{h_1^3}{3D_1} + \frac{h_1h_2^2}{2D_2} + \frac{h_1^2h_2}{D_2}}{1 + \frac{kh_1^3}{3D_1} + \frac{kh_1^2h_2}{D_2}}$$

$$= 0,006 \text{ m}$$
(5)

Displacement at the top of the column is sum of spring deflection b and deflection v_2 at the end of cantilever (2)

$$a = b + v_{2}$$

$$= b + \frac{Jh_{2}^{3}}{3D_{2}} + \frac{(J - X)h_{1}h_{2}^{2}}{2D_{2}}$$

$$= 0,051 \text{ m}$$
(6)
(7)

<u>ANSWER</u>: Displacement at the top of the column a = 0,051 m

Extra Study

Deflection curve, when the origin is at the bottom of the pile (dashed line in Fig. 3)

$$v(x) = \begin{cases} \frac{(J-X)h_1^3}{6D_1} \left[2 - 3\frac{x}{h_1} + \left(\frac{x}{h_1}\right)^3 \right] + \\ \left[\frac{Jh_2^2}{2D_2} + \frac{(J-X)h_1h_2}{D_2} \right] (h_1 - x) + a - b, \quad x = [0, h_1] \\ \frac{Jh_2^3}{6D_2} \left[2 - 3\frac{x - h_1}{h_2} + \left(\frac{x - h_1}{h_2}\right)^3 \right] + \frac{(J-X)h_1}{2D_2} (h_2 - x + h_1)^2, \\ x = [h_1, h_2] \end{cases}$$
(8)

where the braking load from Equation 22 is

$$X = 0,681 \text{ MN}$$

The deflection curve is mirrored so, that the deflection in origin is zero (continuous line in Fig. 8)

Figure 3.

20111220

35. PROBLEM

A horizontal load caused by braking of a vehicle is acting on the top of an intermediate column-type support. The size of the load according to the Finnish Standard is

$$J = 0,500 \text{ MN}$$

The intermediate support consists of a massive concrete pile with circular crosssection (1) and an equal concrete column (2) shown in Figure 1. What is displacement a at the top of the column caused by the braking load?

Solv the problem by using Mohr's method!

Elasticity of the soil is approximated by a single spring, whose spring coefficient k = 120 MN/m The diameters of the pile and the column,

respectively, are

$d_1 =$	1,200 m
$d_{2} =$	0,800 m
$h_{1} =$	10 m

Height

Modulus of elasticity of concrete	

 $h_{2} =$

 $E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$

8 m

Bending stiffness of the superstructure is assumed to be infinity.

$$D = \infty$$

The bottom of the pile can be assumed to act as a hinge.

Figure 1.

Bending stiffnesses

$$D_{i} = E \frac{\pi}{4} \left(\frac{d_{i}}{2}\right)^{4}$$

$$D_{1} = 3054 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{2} = 603 \text{ MNm}^{2}$$
(1)

Figure 2.

Deflection v at the spring $(_B)$ and at the bottom of the pile $(_A)$ (Figure 2)

$$\begin{cases} v_B = a - b = -R_1 e_{1B} - R_2 e_{2B} - R_3 e_{3B} \\ v_A = a = -R_1 e_{1A} - R_2 e_{2A} - R_3 e_{3A} - R_4 e_{4A} \end{cases}$$
(28a, b)

By summation

$$-b = R_{1}(e_{1A} - e_{1B}) + R_{2}(e_{2A} - e_{2B}) + R_{3}(e_{3A} - e_{3B}) + R_{4}e_{4A}$$
(29)

Load resultants

$$R_{1} = \frac{kb - J}{2D_{2}} h_{2}^{2}$$
(30)

$$R_2 = \frac{kb - J}{D_2} h_1 h_2 \tag{31}$$

$$R_3 = \frac{-\kappa b}{2D_2} h_2^2 \tag{32}$$

$$R_4 = \frac{kb - J}{2D_1} h_1^2$$
(32)
(32)

Distances

$$\boldsymbol{e}_{iA} \cdot \boldsymbol{e}_{iB} = \boldsymbol{h}_1 \tag{34}$$

 $e_{4A} = 2h_{1}/3$ (35)

Spring deflection from Equation 29

$$b = J \frac{\frac{h_1 h_2^2}{2D_2} + \frac{h_1^2 h_2}{D_2} + \frac{h_1^3}{3D_1}}{1 + \frac{k h_1^2 h_2}{D_2} + \frac{k h_1^3}{3D_1}}$$

$$= 0,006 \text{ m}$$
(36)

Displacement at the top of the column from Equation 28a

$$a = b + \frac{Jh_2^3}{3D_2} - \frac{kb - J}{2D_2} h_1 h_2^2$$

= 0,051 m (37)

ANSWER:

Displacement at the top of the column a = 0,051 m

20111220

36. PROBLEM

Height

A horizontal load caused by braking of a vehicle is acting on the top of an intermediate column-type support. The size of the load according to the Finnish Standard is

$$J = 0,500 \text{ MN}$$

The intermediate support consists of a massive concrete pile with circular crosssection (1) and an equal concrete column (2) shown in Figure 1. What is displacement a at the top of the column caused by the braking load?

Solv the problem by using Finite Element Method (FEM)!

Elasticity of the soil is approximated by a single spring, whose spring coefficient k = 120 MN/m

The diameters of the pile and the column, respectively, are

$d_1 =$	1,200 m
$d_{2} =$	0,800 m
$h_{1} =$	10 m

8 m

Modulus of elasticity of concrete $E = 30\ 000\ \text{MN/m}^2$

 $h_{2} =$

Bending stiffness of the superstructure is assumed to be infinity.

$$D = \infty$$

The bottom of the pile can be assumed to act as a hinge.

Figure 1.

Bending stiffnesses

$$D_{i} = E \frac{\pi}{4} \left(\frac{d_{i}}{2}\right)^{4}$$

$$D_{1} = 3054 \text{ MNm}^{2}$$

$$D_{2} = 603 \text{ MNm}^{2}$$
(1)

Spring coefficient

$k_{01} =$	∞ MN/m	
=	1,0E+100 MN/m	(at calculation)
$k_{1} =$	120 MN/m	
$k_{2} =$	0 MN/m	

Equilibrium condition of a beam element (positive directions are shown in Fig. 2)

$$\begin{bmatrix} \frac{12D}{L^3} & \frac{6D}{L^2} & -\frac{12D}{L^3} & \frac{6D}{L^2} \\ \frac{6D}{L^2} & \frac{4D}{L} & -\frac{6D}{L^2} & \frac{2D}{L} \\ -\frac{12D}{L^3} & -\frac{6D}{L^2} & \frac{12D}{L^3} & -\frac{6D}{L^2} \\ \frac{6D}{L^2} & \frac{2D}{L} & -\frac{6D}{L^2} & \frac{4D}{L} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_1 \\ \varphi_1 \\ v_2 \\ \varphi_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ \varphi_2 \end{bmatrix}$$
(38)

Figure 2.

Stiffness matrix of element 1

$$K_{i}^{e} = \begin{bmatrix} 36,644 & 183,218 & -36,644 & 183,218 \\ 183,218 & 1 & 221,451 & -183,218 & 610,726 \\ -36,644 & -183,218 & 36,644 & -183,218 \\ 183,218 & 610,726 & -183,218 & 1 & 221,451 \end{bmatrix}$$

Stiffness matrix of element 2

$$K_i^e = \begin{bmatrix} 14,137 & 56,549 & -14,137 & 56,549 \\ 56,549 & 301,593 & -56,549 & 150,796 \\ -14,137 & -56,549 & 14,137 & -56,549 \\ 56,549 & 150,796 & -56,549 & 301,593 \end{bmatrix}$$

System stiffness matrix (Figure 3)

<i>K</i> =	$\begin{bmatrix} k_{11}^{1} + k_{01} \\ k_{21} = k_{12} \\ k_{31} = k_{13} \\ k_{41} = k_{14} \\ k_{51} = k_{15} \\ k_{61} = k_{16} \end{bmatrix}$	k_{12}^{1} k_{22}^{1} $k_{32} = k_{23}$ $k_{42} = k_{24}$ $k_{52} = k_{25}$ $k_{62} = k_{26}$	k_{13}^{1} k_{23}^{1} $k_{33}^{1} + k_{11}^{2} + k$ $k_{43} = k_{34}$ $k_{53} = k_{35}$ $k_{63} = k_{36}$	k_{14}^{1} k_{24}^{1} $k_{34}^{1} + k_{54}^{1}$ $k_{54}^{1} + k_{54}^{2}$ $k_{64} = k_{4}^{2}$	$ \begin{array}{c} 0\\ 0\\ k_{12}^2\\ k_{22}^2\\ k_{23}^2\\ k_{5}^2\\ k_{33}^2\\ 46\\ k_{65} = k\end{array} $	$ \begin{array}{c} 0\\ k_{14}^{2}\\ k_{24}^{2}\\ k_{34}^{2}\\ k_{34}^{2}\\ 56\ k_{44}^{2} \end{array} $
						(39)
	1,0E+100	183,218	-36,644	183,218	0,000	0,000
	183,218	1221,451	-183,218	610,726	0,000	0,000
=	-36,644	-183,218	170,781	-126,669	-14,137	56,549
	183,218	610,726	-126,669	1523,044	-56,549	150,796
	0,000	0,000	-14,137	-56,549	14,137	-56,549
	0,000	0,000	56,549	150,796	-56,549	301,593

Loads at the node points

I I I I I I I I I I I I I I I I I I I	
$F_{1} =$	0,000 MN
$M_1 =$	0,000 MNm
$F_{2} =$	0,000 MN
$M_{2} =$	0,000 MNm
$F_{3} =$	0,500 MN
$M_{3} =$	-2,192 MNm

Figure 3.

Node displacements and rotations

	$w_1 =$	0,000 m
$w_2 =$ 0,006 m $\varphi_2 =$ 0,003 rad $w_3 =$ 0,051 m $\varphi_3 =$ 0,000 rad	$\varphi_1 =$	0,000 rad
$\varphi_2 = 0,003 \text{ rad}$ $w_3 = 0,051 \text{ m}$ $\varphi_3 = 0,000 \text{ rad}$	<i>w</i> ₂ =	0,006 m
$w_3 = 0,051 \text{ m}$ $\varphi_3 = 0,000 \text{ rad}$	$\varphi_2 =$	0,003 rad
$\varphi_3 = 0,000 \text{ rad}$	<i>w</i> ₃ =	0,051 m
	$\varphi_3 =$	0,000 rad

ANSWER:

By finding such a value of M_3 , that rotation

$$\varphi_3 = 0$$

the unknown displacement
 $a = w_3$
 $= 0,051 \text{ m}$ (40)

is obtained.

Extra Study

Force vector of element *i*

$$F_i^{\ e} = K_i^{\ e} \delta_i^{\ e} \tag{41}$$

1. element

$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_1^e \cdot \begin{bmatrix} 0,000 \text{ m} \\ 0,000 \\ 0,006 \text{ m} \\ 0,003 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,181 \text{ MN} \\ 0,000 \text{ MNm} \\ -0,181 \text{ MN} \\ 1,808 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

2. element
$$\begin{bmatrix} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{bmatrix} = K_2^e \cdot \begin{bmatrix} 0,006 \text{ m} \\ 0,003 \\ 0,051 \text{ m} \\ 0,000 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0,500 \text{ MN} \\ -1,808 \text{ MNm} \\ 0,500 \text{ MN} \\ -2,192 \text{ MNm} \end{bmatrix}$$

The shear force and bending moment distribution, respectively, and the deflections at the node points are shown in Table 1. The corresponding curves are shown in Figures 5, 6 and 7, respectively. Positive directions are shown in Figure 4.

Table 1.

<i>x</i> _{<i>i</i>}	Q_{i}	M_{i}	W _i
[m]	[MN]	[MNm]	[m]
0,000	-0,181	0,000	0,000
10,000	-0,181	-1,808	0,006
10,000	0,500	-1,808	0,006
18,000	0,500	2,192	0,051
18,000	0	0	

Figure 4. Positive directions (compare to Figure 2).

Figure 5. Shear force distribution curve.

Figure 6. Bending moment distribution curve.

Figure 7. Deflection curve.

20111205

37. PROBLEM

The base slab shown in Figure 1 is partly supported on non-yielding rock (support B) and partly on continuous (cases A and B) or non-continuous (case C) elastic (Winkler) foundation, whose foundation coefficient is

$$c = 10 \text{ MN/m}^3$$

Length of the base slab

 $L = 6 \mathrm{m}$

A) Determine the area (distance e) so that load F = 1 MN/m

does not cause any tension at support B!

- **B)** Determine the displacement of the other edge of the base slab (point A) when load *F* is located so that the reaction force at support B is equal to zero?
- **C)** If the foundation is approximated by

n =

equal springs located as shown in Figure 1, how big are the spring forces when load F is located so that the reaction force at support B is equal to zero?

7

Figure 1.

A)

Figure 2.

Base area

$$A = bL \tag{2}$$

where b is the width of the base slab.

Moment of inertia with respect to *z* -axis

-

$$I_z = \frac{bL^3}{12} \tag{3}$$

Stress at support B

$$\sigma_B = \frac{F}{A} - \frac{aF}{I_z} \frac{L}{2} = 0$$

$$\Rightarrow \quad 0 = \frac{F}{bL} \left(1 - \frac{6a}{L} \right)$$
(4)
(5)

(1)

$$\Rightarrow a = \frac{L}{6}$$
(6)

 $a = 1.000 \text{ m}$

Distance

$$e \leq \frac{L}{2} + a \tag{7}$$

$$\leq 4,000 \text{ m}$$

Stress at support B as function of load location e is shown in Figure 3.

B)

Pressure under the base slab is the product of foundation coefficient c and deflection v

 $p = cv \tag{8}$

Resultant of the pressure (Figure 4)

$$R = \frac{1}{2}pL\tag{9}$$

259

Bending moment equilibrium condition with respect to support B

$$M_B = 0 \tag{11}$$

$$\Rightarrow \quad 0 = eF - \frac{2}{3}LR \tag{12}$$

$$\Rightarrow \quad 0 = eF - \frac{2}{3}L\frac{1}{2}cvL \tag{13}$$

$$\Rightarrow v(e) = \frac{3F}{cL^2}e$$
(14)

$$=$$
 0,008 *e*

Deflection of the left edge as function of load location e is shown in Figure 5.

When

e = 4,000 m

displacement is

$$v = 0,033 \text{ m}$$

260

(10)

Figure 5.

ANSWER:

Deflection of the left edge v(e) = 0,008 e

C)

If spring force at the last spring is T_n , then the force at spring *i* is (Figure 6)

$$T_i = \frac{\iota}{n} T_n \tag{15}$$

Figure 6.

Equilibrium condition

$$\sum_{i=1}^{n} \frac{i}{n} T_n = F \tag{16}$$

$$\Rightarrow \qquad T_n = \frac{nF}{\sum_{i=1}^n i} \tag{17}$$

Force at spring *i*

$$T_i = \frac{iF}{\sum_{i=1}^{n} i}$$
(18)

ANSWER:

Spring forces are shown in Figure 7.

. ---

$F_{1} =$	0,036 MN/m
$F_{2} =$	0,071 MN/m
$F_{3} =$	0,107 MN/m
$F_{4} =$	0,143 MN/m
$F_{5} =$	0,179 MN/m
$F_{6} =$	0,214 MN/m
$F_{7} =$	0,250 MN/m
kina	

Checking

Figure 7.

20111205

38. PROBLEM

A concrete slab shown in Figure 1, height *h*₁ and strength of material *K*

 $h_1 = 0,100 \text{ m}$ $K = 30 \text{ MN/m}^2$

is founded on a polystyrene layer, height h_2 and modulus of elasticity E_2

 $h_2 = 0,100 \text{ m}$ $E_2 = 15 \text{ MN/m}^2$

on a gravel layer, height h_3 and modulus of elasticity E_3

$$h_3 = 0,200 \text{ m}$$

 $E_3 = 40 \text{ MN/m}^2$

and on earth, foundation coefficient

$$c_4 = 5 \text{ MN/m}^3$$

Determine the deflection curve and the distribution curves of bottom pressure,

bending moment and shear force, respectively, of the floor!

To solve the problem, divide the structure by using five node points as shown in Fig. 1 and suppose, that the deflection curve is linear between two adjacent nodes. Solve the bending moments at the nodes by using two different ways:

1) differential equation of bending and

2) concentrating the pressure under the structure at the nodes! Dimension

a = 2,500 m

Loading per length

Resultant of the bottom pressure at node point R_i is obtained from the respective areas of the bottom pressure distribution curve shown in Figure 2.

$$R_{i} = \begin{cases} \sigma_{i} \frac{dx}{2} + \frac{1}{2} \frac{\sigma_{i+1} - \sigma_{i}}{2} \frac{dx}{2}, & i = 1 \\ \sigma_{i} \frac{dx}{2} - \frac{1}{2} \frac{\sigma_{i} - \sigma_{i-1}}{2} \frac{dx}{2} + \sigma_{i} \frac{dx}{2} + \frac{1}{2} \frac{\sigma_{i+1} - \sigma_{i}}{2} \frac{dx}{2}, & \left\{ \substack{i \in \{2...n-1\}\\i \in N \\ \sigma_{i} \frac{dx}{2} - \frac{1}{2} \frac{\sigma_{i} - \sigma_{i-1}}{2} \frac{dx}{2}, & i = n \end{cases}$$

Figure 2.

Because pressure σ_i is a product of foundation coefficient c_i and deflection w_i , then

$$\sigma_i = c_i w_i \tag{2}$$

Thus the reaction force at node i is

$$R_{i} = \begin{cases} \frac{cdx}{8}(3w_{i} + w_{i+1}), & i = 1\\ \frac{cdx}{8}(w_{i-1} + 6w_{i} + w_{i+1}), & i \in \{2...n-1\}, & i \in N\\ \frac{cdx}{8}(w_{i-1} + 3w_{i}), & i = n \end{cases}$$
(3)

when foundation coefficient c is uniform.

(1)

Reaction forces (Figure 3)

$$R_1 = \frac{ca}{8}(3w_1 + w_2) \tag{4}$$

$$R_2 = \frac{ca}{8}(w_1 + 6w_2 + w_3) \tag{5}$$

$$R_3 = \frac{ca}{8}(w_2 + 6w_3 + w_4) \tag{6}$$

$$R_4 = \frac{ca}{8}(w_3 + 6w_4 + w_5) \tag{7}$$

$$R_5 = \frac{ca}{8}(w_4 + 3w_5) \tag{8}$$

Figure 3.

Derivation of deflection between point i and its adjacent points

.

$$w_{i-1/2} = \frac{w_i - w_{i-1}}{dx}$$
 (9)

$$w_{i+1/2} = \frac{w_{i+1} - w_i}{dx}$$
 (10)

Second derivation of deflection

•

$$w_i'' = \frac{w_{i+1/2} - w_{i-1/2}}{dx} \tag{11}$$

Bending moment

$$M_i = -EI_i w_i$$
["] (12)

$$\Rightarrow M_i = -EI_i \frac{w_{i+1/2} - w_{i-1/2}}{dx}$$
(13)

$$\Rightarrow M_i = -EI_i \frac{w_{i+1} - w_i - w_i + w_{i-1}}{dx^2}$$
(14)

$$\Rightarrow M_i = \frac{EI_i}{dx^2} \left(-w_{i-1} + 2w_i - w_{i+1} \right)$$
(15)

Bending moment at point 2, 3 and 4, respectively,

$$M_2 = R_1 a = -\frac{EI}{a^2} (w_1 - 2w_2 + w_3)$$
(16)

$$M_3 = 2R_5a + R_4a = -\frac{EI}{a^2}(w_2 - 2w_3 + w_4)$$
(17)

$$M_4 = R_5 a = -\frac{EI}{a^2} (w_3 - 2w_4 + w_5)$$
(18)

Equilibrium condition of vertical forces (Figure 3)

$$F_1 + F_2 = R_1 + R_2 + R_3 + R_4 + R_5$$
(19)

Equilibrium condition of moment with respect to point 3

$$2aR_{1} + aR_{2} = aR_{4} + 2aR_{5} + aF_{1}$$
(20)

System of equilibrium conditions (from Equations 16...20)

$$\begin{cases} \frac{ca^2}{8}(3w_1+w_2) = -\frac{EI}{a^2}w_1 + 2\frac{EI}{a^2}w_2 - \frac{EI}{a^2}w_3 \\ 2\frac{ca^2}{8}(w_4+3w_5) + \frac{ca^2}{8}(w_3+6w_4+w_5) = -\frac{EI}{a^2}w_2 + 2\frac{EI}{a^2}w_3 - \frac{EI}{a^2}w_4 \\ \frac{ca^2}{8}(w_4+3w_5) = -\frac{EI}{a^2}w_3 + 2\frac{EI}{a^2}w_4 - \frac{EI}{a^2}w_5 \\ F_1 + F_2 = \frac{ca}{8}(3w_1+w_2+w_1+6w_2+w_3+w_2+6w_3+w_4+w_5) \\ + w_3 + 6w_4 + w_5 + w_4 + 3w_5) \end{cases}$$
(21a...e)
$$= 2\frac{ca^2}{8}(3w_1+w_2) + \frac{ca^2}{8}(w_1+6w_2+w_3) - \frac{ca^2}{8}(w_3+6w_4+w_5) + 2\frac{ca^2}{8}(w_4+3w_5) - aF_1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \left(3\frac{ca^{2}}{8} + \frac{EI}{a^{2}}\right)w_{1} + \left(\frac{ca^{2}}{8} - 2\frac{EI}{a^{2}}\right)w_{2} + \frac{EI}{a^{2}}w_{3} = 0 \\ \frac{EI}{a^{2}}w_{2} + \left(\frac{ca^{2}}{8} - 2\frac{EI}{a^{2}}\right)w_{3} + \left(8\frac{ca^{2}}{8} + \frac{EI}{a^{2}}\right)w_{4} + 7\frac{ca^{2}}{8}w_{5} = 0 \\ \Rightarrow \begin{cases} \frac{EI}{a^{2}}w_{3} + \left(\frac{ca^{2}}{8} - 2\frac{EI}{a^{2}}\right)w_{4} + \left(3\frac{ca^{2}}{8} + \frac{EI}{a^{2}}\right)w_{5} = 0 \\ 4\frac{ca}{8}w_{1} + 8\frac{ca}{8}w_{2} + 8\frac{ca}{8}w_{3} + 8\frac{ca}{8}w_{4} + 4\frac{ca}{8}w_{5} = F_{1} + F_{2} \end{cases}$$
(22a...e)
$$= 7\frac{ca}{8}w_{1} + 8\frac{ca}{8}w_{2} - 8\frac{ca}{8}w_{4} - 7\frac{ca}{8}w_{5} = F_{1} \end{cases}$$

Moment of inertia of the slab per length

$$I = h_1^{3}/12$$
(23)
= 0,000083 m⁴/m

Modulus of elasticity of concrete

$$E = k \sqrt{KK_0}$$
 (24)
where $k = 1$ and $K_0 = 25 \cdot 10^6$ MN/m².
 $E = 27$ 386 MN/m²

Bending stiffness

$$D = EI$$
(25)
= 2,282 MNm²

Foundation coefficient (Figure 4; Finnish concrete floor standard BY 31, p. 39)

$$c = \frac{1}{\frac{h_2}{E_2} + \frac{h_3}{E_3} + \frac{1}{c_4}}$$

$$= 4,724 \text{ MN/m}^3$$
(26)

$$\begin{array}{c}
E_2 \\
E_3 \\
C_4
\end{array}$$

Figure 4.

Matrix

	11,438	2,961	0,365	0,000	0,000
	0,000	0,365	2,961	29,893	25,837
[K] =	0,000	0,000	0,365	2,961	11,438
	5,906	11,811	11,811	11,811	5,906
	10,335	11,811	0,000	-11,811	-10,335
Inverse matrix				_	
Inverse matrix					
	0,112	-0,010	-0,001	-0,001	-0,027
1	-0,102	0,051	-0,003	-0,009	0,118
$[K]^{-1} =$	0,049	-0,091	0,049	0,104	-0,114
	-0,003	0,051	-0,102	-0,009	0,009
	-0,001	-0,010	0,112	-0,001	0,001

Elements of force vector (sub-indexes refer to Equations 22)

$F_a =$	0,000 MNm/m
$F_b =$	0,000 MNm/m
$F_c =$	0,000 MNm/m
$F_d =$	0,075 MN/m
$F_e =$	0,050 MN/m

System of equilibrium conditions

$$\{w\} = [K]^{-1}\{f\}$$
(27)
Elements of displacement vector

$$w_1 = -0,001413 \text{ m}$$

 $w_2 = 0,005194 \text{ m}$
 $w_3 = 0,002139 \text{ m}$
 $w_4 = -0,000279 \text{ m}$
 $w_5 = 0,000004 \text{ m}$

Shear force

$$Q_i = \frac{M_{i+1} - M_i}{a} \tag{28}$$

ANSWER:

Deflections, bottom pressures, bending moments and shear forces, respectively, at the node points are shown in Table 1 and the corresponding curves in Figures 5...8, respectively.

Table 1.

<i>x i</i>	W _i	$oldsymbol{\sigma}_i$	R _i	M_{i}	Q_{i}
		(2)	(3)	(15)	(28)
[m]	[m]	$[MN/m^2]$	[MN]	[MNm]	[MN]
0,000	-0,00141	-0,00667	0,00141	0,00000	0,00141
2,500	0,00519	0,02454	0,04708	0,00353	0,00141
2,500	0,00519	0,02454	0,04708	0,00353	-0,00150
5,000	0,00214	0,01010	0,02620	-0,00023	-0,00150
5,000	0,00214	0,01010	0,02620	-0,00023	-0,00030
7,500	-0,00028	-0,00132	0,00070	-0,00099	-0,00030
7,500	-0,00028	-0,00132	0,00070	-0,00099	0,00039
10,000	0,00000	0,00002	-0,00039	0,00000	0,00039
10,000		0		0	0

Figure 5. Deflection curve.

Figure 6. Bottom pressure distribution curve.

Figure 7. Bending moment distribution curve.

Figure 8. Shear force distribution curve.

20111205

39. PROBLEM

Due to temperature variation, the top of a foundation wall shown in Figure 1 is moving laterally

$$\delta = 0,020 \text{ m}$$

Determine the bottom pressure as function of the foundation coefficient, when the latter one varies between

 $c_{\text{min}} = 10 \text{ MN/m}^3$ $c_{\text{max}} = 300 \text{ MN/m}^3$

Determine the bottom pressure also in the case when

$$c_{\infty} = \infty \text{ MN/m}^3$$

Vertical force

and

 $F_x = 0,300 \text{ MN/m}$

Modulus of elasticity of the wall

 $E = 15\,000\,\mathrm{MN/m^2}$

Dimensions

d =	0,500 m
h =	3,000 m
b =	1,000 m
t =	0,200 m

Figure 1.

39. Problem, Solution

Resultant of bottom pressure (Figure 2)

Bottom pressure

$$\sigma(z) = cu(z) \tag{2}$$

Deflection

$$u(z) = \psi z \tag{3}$$

where ψ is the rotation angle.

Moment with respect to *y* -axis

$$M_y = \int \sigma(z) z dz \tag{4}$$

$$= c \psi \int z^2 dz \tag{5}$$

Moment of inertia of the bottom cross-section (l) with respect to y -axis

$$I_{y,l} = \int z^2 dz \tag{6}$$

Hence moment

$$M_{y}(c) = c \psi I_{y,l}$$
⁽⁷⁾

(1)

On the other hand, moment as function of virtual horizontal force H (Figure 3) $M_y = H(h+d)$ (8)

Figure 3.

From Equations 7 and 8

$$\psi = \frac{H(h+d)}{cI_{y,l}} \tag{9}$$

Deflection due to rotation angle at the top of the wall

 $\Delta = (h+d)\psi \tag{10}$

$$=\frac{H(h+d)^2}{cI_{y,l}} \tag{11}$$

Deflection due to horizontal force at the top of the wall (m)

$$w = \frac{Hh^3}{3D_{y,m}} \tag{12}$$

39. Problem, Solution

Total deflection at the top of the wall $\delta(c) = \Delta + w$

$$e^{2} = \Delta + w$$

$$= \frac{H(h+d)^{2}}{Hh^{3}} + \frac{Hh^{3}}{Hh^{3}}$$
(13)

$$\frac{1}{cI_{y,l}} + \frac{1}{3D_{y,m}}$$
(14)

Horizontal force

$$H(c) = \frac{\delta}{\frac{(h+d)^{2}}{cI_{y,l}} + \frac{h^{3}}{3D_{y,m}}}$$
(15)

Bottom pressure

$$\sigma(z) = \frac{F_x}{A_l} + \frac{M_y}{I_{y,l}}z$$
(16)

$$=\frac{F_x}{A_l} + \frac{H(h+d)}{I_{y,l}}z$$
(17)

$$\Rightarrow \sigma(c,z) = \frac{F_x}{A_l} + \frac{\delta(h+d)}{I_{y,l} \left(\frac{(h+d)^2}{cI_{y,l}} + \frac{h^3}{3EI_{y,m}}\right)^2}$$
(18)

$$=\frac{F_{x}}{A_{l}} + \frac{\delta(h+d)}{\frac{(h+d)^{2}}{c} + \frac{h^{3}I_{y,l}}{3EI_{y,m}}}z$$
(19)

Bottom area per unit length $A_{i} = b$

$$a_1 = b \tag{20}$$

Moment of inertia of the base slab and the wall with respect to y-axis per unit length, respectively,

$$I_{y,l} = \frac{b^3}{12}$$
(21)

$$I_{y,m} = \frac{t^3}{12}$$
(22)

39. Problem, Solution

Bottom pressure

$$\sigma(c,z) = \frac{F_x}{b} + \frac{\delta(h+d)}{\frac{(h+d)^2}{c} + \frac{h^3 b^3}{3Et^3}}z$$
(23)

When the foundation coefficient approaches infinity

$$\sigma(z) = \frac{F_x}{b} + \frac{3Et^3\delta(h+d)}{h^3b^3}z$$
(24)

ANSWER:

The extreme values of the bottom pressure are shown in Table 1 and the corresponding distribution curves are shown in Figure 4. Correspondingly, the stresses at the edges of the slab are shown in Figure 5.

Table 1. Extreme values of bottom pressure.

Figure 4. The extreme values of the bottom pressure.

0,5

Figure 5. The stresses at the edges of the slab as function of foundation coefficient.

Rak-11.2107 Sillat ja Perustukset

KAAVAKOKOELMA

TEKNILLINEN KORKEAKOULU Sillanrakennustekniikka R. S. (HELSINKI UNIVERSITY OF TECHNOLOGY) (Bridge Engineering) 070905 1 (38)

Rak-11.2107 Sillat ja perustukset (Bridges and Foundation Structures)

KAAVAKOKOELMA (FORMULARY)

SISÄLTÖ *(CONTENTS)*

1	Maanpaine (Earth Pressure)				
2	Kanta	avuus (Bearing Capacity)	5		
	2.1 2.2	Eurocode EN 1997-1 RIL 121-2004, Pohjarakennusohjeet (Finnish Standard)	5 8		
3	Paalutus (Pile Foundation)				
	3.1 3.2	Avaruuspaalutus (<i>Pile Foundation in Space</i>) Tasopaalutus (<i>Pile Foundation in Plane</i>)	11 13		
4	Elementtimenetelmä (Finite Element Method)				
5	Diffe	renssimenetelmä (Difference Method)	17		
6	Pinna	Pinnan geometriset suureet (Geometric Quantities of Area)			
	6.1 6.2 6.3	Yleinen muoto (<i>General Shape</i>) Ellipsi (<i>Ellipse</i>) Kolmio (<i>Triangle</i>)	19 21 21		
7	Pinna	an jäykkyyssuureet (Stiffness Quantities of Area)	23		
8	Sydä	nkuvio (<i>Core Figure</i>)	24		
9	Taipı	amaviiva (Deflection Curve)	25		
	9.1 9.2	Uloke (<i>Cantilever</i>) Yksinkertainen palkki (<i>Simple Beam</i>)	25 26		
10	Alustaluku (Foundation Coefficient)				
11	Betonin kimmomoduuli (Modulus of Elasticity of Concrete)				
12	Tulon integraali (Integral of Product)				
13	Momenttimenetelmä ja kulmanmuutosmenetelmä (Moment Method and Slope- Deflection Method)				
	13.1	Momenttimenetelmä (Moment Method)	32		
	13.2	Kulmanmuutosmenetelmä (Slope-Deflection Method)	33		

1 MAANPAINE (EARTH PRESSURE)

Aktiivisen maanpaineen P_a horisontaalikomponentin P_{ah} maanpaineluku on (Coefficient of horizontal component P_{ah} of active earth pressure P_a is)

$$K_{ah} = \frac{\cos^2(\varphi + \alpha)}{\cos^2 \alpha \left[1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi + \delta)\sin(\varphi - \beta)}{\cos(\alpha - \delta)\cos(\alpha + \beta)}}\right]^2}$$
(1)

jossa kuvan 1 merkkisäännöin

(where by using directions shown in Figure 1)

- α on liukupinnan kaltevuuskulma pystytasoon nähden (α is the angle of sliding surface with respect to vertical plane),
- β on maanpinnan kaltevuuskulma vaakatasoon nähden (β is the angle of earth surface with respect to horizontal plane),
- δ on seinäkitkakulma, kaavat 2 ja 3, ja (δ is angle of wall friction, Equations 2 and 3, respectively, and)
- ϕ on maan sisäinen kitkakulma (ϕ is angle of internal friction).

Kuva 1. Kulmat ja niiden merkit. (*Figure 1.* Angles and its directions.)

Seinäkitkakulma on (Angle of wall friction is)

$$\delta = \varphi \tag{2}$$

kun liukupinta ei ole rakenteen ja maan välissä (when the sliding surface is not between the structure and soil),

$$\delta = \frac{2}{3}\varphi \tag{3}$$

kun liukupinta on teräsrakenteen ja maan välissä, sekä (when the sliding surface is between the steel structure and soil, and)

Kaavakokoelma

$$\delta = \frac{3}{4}\varphi \tag{4}$$

kun liukupinta on betonirakenteen ja maan välissä (when the sliding surface is between the concrete structure and soil).

Kun (When)

$$\begin{cases} \alpha \\ \beta \\ \delta \\ \end{cases} = 0$$
 (5a, b, c)

aktiivisen maanpaineen maanpaineluku on (the coefficient of active earth pressure is)

$$K_a = \tan^2 \left(45^\circ - \frac{\varphi}{2} \right) \tag{6}$$

Vertikaalikomponentti P_{av} kuvan 2 mukaan on (Vertical component P_{av} as shown in Figure 2 is)

$$P_{av} = P_{ah} \tan(\delta - \alpha) \tag{7}$$

Lepopaineen maanpaineluku (Coefficient of earth pressure at rest)

$$K_{o\beta} = K_o (1 + \sin \beta) \tag{8}$$

$$K_o = 1 - \sin \varphi \tag{9}$$

2 KANTAVUUS (BEARING CAPACITY)

2.1 Eurocode EN 1997-1

Kantokyvyn laskenta-arvo avoimissa olosuhteissa (Design value of bearing capacity in the drained conditions)

$$\frac{R}{A'} = c' N_c b_c s_c i_c + q' N_q b_q s_q i_q + \frac{1}{2} \gamma' B' N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma$$
(10)

jossa (where)

- A' on peruslaatan tehokas mitoitusala, kaava 11
 (A' is design effective foundation area, Equation 11),
- c' on tehokkaan koheesion laskenta-arvo
 (c' is design value of cohesion intercept in terms of effective stress),
- q' on maan tehokas mitoituspaine perustamistasolla, kuva 3
 (q' is design effective overburden pressure at the level of the foundation area, Figure 3),
- γ' on perustamistason alapuolinen tehokas tilavuuspaino (γ' is design effective unit weight of soil under the foundation area),
- N_c , N_q ja N_γ ovat kantavuuskertoimet, kaavat 12, 13 ja 14 (N_c , N_q and N_γ are factors of bearing capacity, Equations 12, 13 and 14, respectively),
- b_c , b_q ja b_γ ovat pohjakaltevuuden vaikutuskertoimet, kaavat 16 ja 17 (b_c , b_q and b_γ are factors for the inclination of the base, Equations 16 and 17, respectively),
- s_c , s_q ja s_γ ovat peruslaatan muodon vaikutuskertoimet, kaavat 18, 19 ja 20 ja $(s_c, s_q \text{ and } s_\gamma \text{ are shape factors of the base slab, Equations 18, 19 and 20, respectively, and)$
- i_c , i_q ja i_γ ovat kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet, kaavat 21, 22 ja 23 (i_c , i_q and i_γ are inclination factors of the load resultant, Equations 21, 22 and 23, respectively).

Peruslaatan tehokas mitoitusala, kuva 3, on

(The design effective foundation area, Figure 3, is) A' = B'L'

(11)

jossa (where)

- *B'* on peruslaatan tehokkaan alan pienempi sivumitta ja
 (*B'* is effective foundation width and)
- *L'* on peruslaatan tehokkaan alan suurempi sivumitta (*L'* is effective foundation length).

Kantavuuskertoimet ovat (Factors of the bearing capacity are)

$$N_c = (N_q - 1)\cot\varphi' \tag{12}$$

$$N_q = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'} \tag{13}$$

$$N_{\gamma} = 2(N_q - 1)\tan\varphi' \tag{14}$$

jossa φ' on kitkakulman laskenta-arvo. N_{γ} on voimassa karhealle pohjalle, jossa seinäkitkakulma on

(where φ' is the design value of angle of the internal friction. N_{γ} is valid for rough base where angle of wall friction is)

$$\delta \ge \frac{\varphi'}{2} \tag{15}$$

Pohjakaltevuuden vaikutuskertoimet ovat (Factors for the inclination of the base are)

$$b_c = b_q - \frac{1 - b_q}{N_c \tan \varphi'} \tag{16}$$

jossa α on perustuksen pohjan kaltevuus vaakatasosta, kuva 3 (where α is the inclination of the foundation base to the horizontal, Figure 3).

Peruslaatan muodon vaikutuskertoimet ovat (Shape factors of the base slab are)

$$s_c = \frac{S_q N_q - 1}{N_q - 1} \tag{18}$$

$$s_q = \begin{cases} 1 + \frac{B'}{L'} \sin \varphi' \\ 1 + \sin \varphi' \end{cases}$$
(19a, b)

$$s_{\gamma} = \begin{cases} 1 - 0, 3 \frac{B'}{L'} \\ 0, 7 \end{cases}$$
(20a, b)

jossa kaava (a) on voimassa suorakaiteelle ja (b) neliölle ja ympyrälle (where Equation (a) is valid for a rectangular and (b) for a square or circular shape).

Kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet ovat (Inclination factors of the load resultant are)

$$i_c = i_q - \frac{1 - i_q}{N_c \tan \varphi'} \tag{21}$$

$$i_q = \left(1 - \frac{H}{V + A'c'\cot\varphi'}\right)^m \tag{22}$$

$$i_{\gamma} = \left(1 - \frac{H}{V + A'c'\cot\varphi'}\right)^{m+1}$$
(23)

jossa (where)

$$m_{B} = \frac{2 + \frac{B'}{L'}}{1 + \frac{B'}{L'}}$$

$$m = \begin{cases} m_{\theta} = m_{L} \cos^{2} \theta + m_{B} \sin^{2} \theta \\ m_{L} = \frac{2 + \frac{L'}{B'}}{1 + \frac{L'}{B'}} \end{cases}$$
(24a, b, c)

jossa kaava (a) on voimassa, kun H vaikuttaa B':n suunnassa, (c) on voimassa, kun H vaikuttaa L':n suunnassa ja (b) on voimassa, kun H:n vaikutussuunta muodostaa θ -kulman L':n suunnan kanssa.

(where Equation (a) is valid when H acts in the direction on B', (c) is valid when H acts in the direction of L' and (b) is valid when H acts in a direction forming an angle θ with the direction L').

Kuva 3. Merkinnät. (*Figure 3. Notations.*)

2.2 RIL 121-2004, Pohjarakennusohjeet (Finnish Standard)

Kantokyvyn laskenta-arvo (Design value of bearing capacity)

$$q_{md} = c_d N_c s_c i_c + \gamma'_1 D N_D s_D i_D + \frac{1}{2} \gamma'_2 B N_B s_B i_B$$
⁽²⁵⁾

jossa (*where*)

- c_d on koheesion laskenta-arvo (c_d is design value of cohesion),
- *D* on peruslaatan pienin perustamissyvyys
 (*D* is the minimum foundation depth of the base slab),
- B on peruslaatan pienempi sivumitta
 (B is the length of the shorter side of base slab),
- N_c, N_D ja N_B ovat kantavuuskertoimet, kaavat 26, 27 ja 28, taulukko 1 (N_c, N_D and N_B are factors of bearing capacity, Equations 26, 27 and 28, respectively, Table 1),
- s_c , s_D ja s_B ovat peruslaatan muodon vaikutuskertoimet, kaavat 29, 30 ja 31 (s_c , s_D and s_B are shape factors of the base slab, Equations 29, 30 and 31, respectively),
- i_c , i_D ja i_B ovat kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet, kaavat 32, 33 ja 34

 $(\mathbf{i}_c, \mathbf{i}_D \text{ and } \mathbf{i}_B \text{ are inclination factors of the load resultant, Equations 32, 33 and 34, respectively),$

- γ_1 on perustamistason yläpuolisen maan tehokas tilavuuspaino ja (γ_1) is effective unit weight of soil above the foundation level and)
- γ_2 on perustamistason alapuolisen maan tehokas tilavuuspaino (γ_2) is effective unit weight of soil under the foundation level).

Kantavuuskertoimet ovat (Factors of the bearing capacity are)

$$N_D = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi_d} \tag{26}$$

$$N_c = (N_D - 1)\cot\varphi_d \tag{27}$$

$$N_B = \frac{3}{2}(N_D - 1)\tan\varphi_d \tag{28}$$

jossa φ_d on kitkakulman laskenta-arvo. Likiarvot ovat taulukossa 1.

(where φ_d is the design value of angle of the internal friction. Approximative values are given in Table 1.)

Peruslaatan muodon vaikutuskertoimet ovat (Shape factors of the base slab are)

$$s_c = 1 + \frac{1}{5} \frac{B}{L} \tag{29}$$

$$s_D = 1 + \frac{1}{5} \frac{B}{L} \tag{30}$$

$$s_B = 1 - \frac{2}{5} \frac{B}{L} \tag{31}$$

jossa *L* on peruslaatan suurempi sivumitta (*where L is the longer side length of the base slab*).

Taulukko 1. Kantavuuskertoimet sisäisen kitkakulman funktiona.(*Table 1.* Factors of the bearing capacity as function of the angle of internal friction.)

$arphi_d$ [°]	N_c	ND	N_B
0,0	5,1	1,0	0,0
2,5	5,8	1,3	0,0
5,0	6,5	1,6	0,1
7,5	7,3	2,0	0,2
10,0	8,3	2,5	0,4
12,5	9,5	3,1	0,7
15,0	11,0	3,9	1,2
17,5	12,7	5,0	1,9
20,0	14,8	6,4	2,9
22,5	17,5	8,2	4,5
25,0	20,7	10,7	6,8
27,5	24,8	13,9	10,1
30,0	30,1	18,4	15,1
32,5	37,0	24,6	22,5
35,0	46,1	33,3	33,9
37,5	58,4	45,8	51,6
40,0	75,3	64,2	79,5
42,5	99,2	91,9	124,9
45,0	133,9	134,9	200,8

Kuormitusresultantin kaltevuuden vaikutuskertoimet ovat (Inclination factors of the load resultant are)

$$i_{c} = \left(1 - \frac{H_{d}}{V_{d} + Ac_{d} \cot \varphi_{d}}\right)^{2}$$
(32)

$$i_{D} = \left(1 - \frac{H_{d}}{V_{d} + Ac_{d} \cot \varphi_{d}}\right)^{2}$$
(33)

$$i_{B} = \left(1 - \frac{H_{d}}{V_{d} + Ac_{d} \cot \varphi_{d}}\right)^{4}$$
(34)

- H_d on vaakakuorman laskenta-arvo (H_d is design value of horizontal force),
- V_d on pystykuorman laskenta-arvo ja (V_d is design value of vertical force and)

- A on peruslaatan pohjapinta-ala (A is bottom area of the base slab).

Epäkeskisessä kuormituksessa, kuva 4, tehdään korvaus (In the case of eccentric loading, Figure 4, replacement is done)

 $L \quad \mapsto \quad L_t = L - 2e_L \tag{35}$

$$\boldsymbol{B} \quad \mapsto \quad \boldsymbol{B}_t = \boldsymbol{B} - 2\boldsymbol{e}_{\boldsymbol{B}} \tag{36}$$

$$A \quad \mapsto \quad A_t = L_t B_t \tag{37}$$

- e_L on epäkeskisyys pidemmän sivun suunnassa ja (e_L is eccentricity in the direction of the longer side and)
- *e_B* on epäkeskisyys lyhemmän sivun suunnassa
 (*e_B* is eccentricity in the direction of the shorter side).

Kuva 4. Peruslaatan toimiva alue epäkeskisessä kuormituksessa. (*Figure 4. Effective area under eccentric loading.*)

3 PAALUTUS (PILE FOUNDATION)

Tasapainoyhtälöryhmä (System of equilibrium conditions)

$$\{F\} = [K]\{\delta\}$$
(38)

3.1 Avaruuspaalutus (Pile Foundation in Space)

Yhtälössä 38 voimavektori on (In Equation 38, the force vector is)

$$\{F\} = \{F_x \quad F_y \quad F_z \quad M_x \quad M_y \quad M_z\}^{\mathrm{T}}$$
(39)

siirtymävektori on (displacement vector is)

$$\{\delta\} = \{u \quad v \quad w \quad \omega \quad \varphi \quad \theta\}^{\mathrm{T}}$$

$$\tag{40}$$

ja jäykkyysmatriisi on (and stiffness matrix is)

$$\begin{bmatrix} \mathbf{K} \end{bmatrix} = \sum_{i=1}^{n} \begin{bmatrix} \mathbf{K}_i \end{bmatrix}$$
(41)

jossa yhden paalun jäykkyysmatriisi on (where stiffness matrix of one pile is)

$$\begin{bmatrix} K_i \end{bmatrix} = k_i \begin{bmatrix} p_{x,i}^2 & p_{x,i}p_{y,i} & p_{x,i}p_{z,i} & p_{x,i}r_{x,i} & p_{x,i}r_{y,i} & p_{x,i}r_{z,i} \\ p_{y,i}p_{x,i} & p_{y,i}^2 & p_{y,i}p_{z,i} & p_{y,i}r_{x,i} & p_{y,i}r_{y,i} & p_{y,i}r_{z,i} \\ p_{z,i}p_{x,i} & p_{z,i}p_{y,i} & p_{z,i}^2 & p_{z,i}r_{x,i} & p_{z,i}r_{y,i} & p_{z,i}r_{z,i} \\ r_{x,i}p_{x,i} & r_{x,i}p_{y,i} & r_{x,i}p_{z,i} & r_{x,i}^2 & r_{x,i}r_{y,i} & r_{x,i}r_{z,i} \\ r_{y,i}p_{x,i} & r_{y,i}p_{y,i} & r_{y,i}p_{z,i} & r_{y,i}r_{x,i} & r_{y,i}^2 & r_{y,i}r_{z,i} \\ r_{z,i}p_{x,i} & r_{z,i}p_{y,i} & r_{z,i}p_{z,i} & r_{z,i}r_{x,i} & r_{z,i}r_{y,i} & r_{z,i}^2 \end{bmatrix}$$

$$(42)$$

Tällöin n on paalujen lukumäärä ja paalun i jäykkyys on (Here n is the number of piles. The stiffness of pile i is)

$$k_i = \frac{E_i A_i}{L_i} \tag{43}$$

- *E_i* on paalun *i* kimmomoduuli
 (*E_i* is modulus of elasticity of pile *i*),
- *A_i* on paalun *i* poikkipinta-ala
 (*A_i* is cross-section area of pile *i*),
- $L_i \text{ on paalun } \mathbf{i} \text{ pituus} \\ (L_i \text{ is length of pile } \mathbf{i}),$

suuntakulmien kosinit, kuva 5, ovat (cosines of directional angles, Figure 5, are)

$$p_{x,i} = \cos(x_i^2, x) = \cos\alpha_i \tag{44}$$

$$p_{y,i} = \cos(x_i^2, y) = \cos\beta_i \tag{45}$$

$$p_{z,i} = \cos(x_i^2, z) = \cos\gamma_i \tag{46}$$

ja momenttivarret ovat (and lever arms are)

$$r_{x,i} = y_i p_{z,i} - z_i p_{y,i}$$
(47)

$$r_{y,i} = z_i p_{x,i} - x_i p_{z,i}$$
(48)

$$r_{z,i} = x_i p_{y,i} - y_i p_{x,i}$$
(49)

Kuva 5. Suuntakulmat avaruuskoordinaatistossa. (*Figure 5.* Directional angles in space coordinate system.)

3.2 Tasopaalutus (Pile Foundation in Plane)

Yhtälössä 38 voimavektori on (In Equation 38, the force vector is)

$$\{F\} = \{F_x \quad F_z \quad M_y\}^{\mathrm{T}}$$
(50)

siirtymävektori on (displacement vector is)

$$\{\delta\} = \{u \quad w \quad \varphi\}^{\mathrm{T}}$$
⁽⁵¹⁾

ja jäykkyysmatriisi **[K]** on määritelty kaavassa 41, jossa yhden paalun jäykkyysmatriisi on (and stiffness matrix **[K]** is given in Equation 41, where stiffness matrix of one pile is)

Kuva 6. Suuntakulmat tasokoordinaatistossa. (*Figure 6.* Directional angles in plane coordinate system.)

Tällöin (Here)

- *n* on paalujen lukumäärä
 (*n* is the number of piles),
- *k_i* on paalun *i* jäykkyys, kaava 43,
 (*k_i* is the stiffness of pile *i*, Equation 43,)

suuntakulmien kosinit, kuva 6, ovat (cosines of directional angles, Figure 6, are)

$$p_{x,i} = \cos \alpha_i \tag{53}$$

$$p_{z,i} = \cos \gamma_i = \sin \alpha_i \tag{54}$$

ja momenttivarsi on (and lever arm is)

$$r_{y,i} = z_i p_{x,i} - x_i p_{z,i}$$
(55)

$$\Rightarrow r_{y,i} = z_i \cos \alpha_i - x_i \sin \alpha_i \tag{56}$$

Kiertokeskiö on (Rotation center is)

$$\begin{cases} x_0 = -\frac{k_{11}k_{23} - k_{13}k_{12}}{k_{11}k_{22} - (k_{12})^2} \\ z_0 = -\frac{k_{12}k_{23} - k_{13}k_{22}}{k_{11}k_{22} - (k_{12})^2} \end{cases}$$
(57a, b)

jossa k_{ij} on systeemin jäykkyysmatriisin alkio rivissä i ja sarakkeessa j (where k_{ij} is stiffness matrix element at row i and column j).

Pääjäykkyyssuunnan kulma on (Angle of principal direction is)

$$\phi_0 = \frac{1}{2} \arctan\left(\frac{2k_{12}}{k_{11} - k_{22}}\right) \tag{58}$$

Pääjäykkyyskoordinaatiston arvot, kuva 7, ovat (Principal direction coordinate system, Figure 7, is)

$$x' = (z - z_0) \sin \phi_0 + (x - x_0) \cos \phi_0$$
(59)

$$z' = (z - z_0)\cos\phi_0 - (x - x_0)\sin\phi_0$$
(60)

$$\alpha' = \alpha - \phi_0 \tag{61}$$

Kuva 7. Pääjäykkyyskoordinaatisto. (*Figure 7. Principal direction coordinate system.*)

4 ELEMENTTIMENETELMÄ (FINITE ELEMENT METHOD)

Palkkielementin *e* tasapainoehto, kuva 8, on (*Equilibrium condition of the beam element e*, *Figure 8, is*)

$$\{F\}^e = [K]^e \{\delta\}^e \tag{62}$$

jossa voimavektori on (where force vector is)

$$\{F\}^e = \begin{cases} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{cases}$$
(63)

siirtymävektori on (displacement vector is)

$$\left\{\delta\right\}^e = \begin{cases} v_1\\ \varphi_1\\ v_2\\ \varphi_2 \end{cases} \tag{64}$$

ja jäykkyysmatriisi on (and stiffness matrix is)

Kuva 8. Palkkielementin voimasuureet ja muodonmuutokset. (*Figure 8.* Forces, bending moments and deformations of the beam element.)

Jäykkyysmatriisissa L on elementin pituus ja D sen taivutusjäykkyys (In stiffness matrix *L* is length and *D* is bending stiffness of the beam):

$$\boldsymbol{D} = \boldsymbol{E}\boldsymbol{I} \tag{66}$$

jossa (where)

- *E* on kimmomoduuli ja
 - (*E* is modulus of elasticity and)
- I on poikkileikkauksen taivutusmomentti (*I* is moment of inertia of the cross-section).

Kimmoista alustaa vastaava jousivakio elementin *i* loppupäässä, kuva 9, on (Spring coefficient corresponding to elastic foundation at the top of element *i*, Figure 9, is)

.

$$k_{i} = b \cdot \frac{L_{i}(c_{i-1,i} + 3c_{i,i-1}) + L_{i+1}(3c_{i,i+1} + c_{i+1,i})}{8}$$
(67)

jossa (where)

- **b** on poikkileikkauksen maanpainetta vastaan kohtisuora projektio (**b** is projection of cross-section against earth pressure),

.

- $L_n, n \in \{i, i+1\}$, on elementin *n* pituus ja $(L_n, n \in \{i, i+1\}, is length of element n and)$
- $c_{n,m}$, $n, m \in \{i-1, i, i+1\}$, on alustavakio pisteessä n pisteen m puolella $(c_{n,m}, n, m \in \{i-1, i, i+1\}, is foundation coefficient at point n on the side of point m).$

Kuva 9. Jousivakio. (Figure 9. Spring coefficient.)

)

5 DIFFERENSSIMENETELMÄ (DIFFERENCE METHOD)

Taivutusmomentin differenssiyhtälö pisteessä *i* pisteen *i*-1 puolella, kuva 10, on (*Difference equation of bending moment at point i on the side of point i*-1, *Figure 10, is*)

$$M_{i,i-1} = -\frac{D_i}{\Delta^2} \left(w_{i-1} - 2w_i + w_{i+1} \right)$$
(68)

jossa (where)

- $-\Delta$ on osan pituus
 - (Δ is length of the element),
- $w_j, j \in \{i-1, i, i+1\}$, on pisteen *j* taipuma ($w_j, j \in \{i-1, i, i+1\}$, is deflection at point *j*)

ja taivutusjäykkyys pisteessä i on (and bending stiffness at point i is)

$$D_i = EI_i \tag{69}$$

- *E* on kimmomoduuli ja
 - (*E* is modulus of elasticity and)
- *I_i* on poikkileikkauksen taivutusmomentti pisteessä *i* (*I_i* is moment of inertia of the cross-section at point *i*).

Kuva 10. Taivutusmomentti ja tukireaktio. (*Figure 10. Bending moment and reaction force.*)

Tukireaktion differenssiyhtälö pisteessä *i*, kuva 10, on (*Difference equation of reaction force at point i*, *Figure 10, is*)

$$R_{i} = \begin{cases} \frac{bc\Delta}{8} (3w_{i} + w_{i+1}), & i = 1\\ \frac{bc\Delta}{8} (w_{i-1} + 6w_{i} + w_{i+1}), & i \in \{2..., n-1\}, & i \in N \end{cases}$$
(70a, b, c)
$$\frac{bc\Delta}{8} (w_{i-1} + 3w_{i}), & i = n \end{cases}$$

- b on palkin tai laatan leveys kohtisuorassa kuvan 10 kuvatasoa vastaan
 (b is width of the beam or slab perpendicular to the plane of Figure 10),
- *c* on vakioksi otaksuttu alustaluku ja (*c is uniform foundation coefficient and*)
- *n* on pisteiden lukumäärä
 (*n* is the number of node points).

6 PINNAN GEOMETRISET SUUREET (GEOMETRIC QUANTITIES OF AREA)

6.1 Yleinen muoto (General Shape)

Pinnan pinta-ala, kuva 11, on (Area, Figure 11, is)

$$A = \int dA \tag{71}$$

jossa *dA* on pinta-alkion ala (*where dA is differential area*)

$$dA = dydz \tag{72}$$

Kuva 11. Pinta. (*Figure 11. Area.*)

Staattiset momentit mielivaltaisten *y*- ja *z*-akselien suhteen ovat vastaavassa järjestyksessä (Static moments of inertia with respect to arbitrary *y*- and *z*-axis are, respectively,)

$$S_{y} = \int z dA \tag{73}$$

$$S_z = \int y dA \tag{74}$$

Pinnan painopisteen **P** koordinaatit ovat (*Coordinates of centroid* **P** *are*)

$$y_{\mathbf{P}} = \frac{S_z}{A} \tag{75}$$

$$z_{\mathbf{P}} = \frac{S_y}{A} \tag{76}$$

Painopistekoordinaatit ovat (Centroid coordinates are)

$$s = y - y_{\mathbf{P}} \tag{77}$$

$$t = z - z_{\mathbf{P}} \tag{78}$$

Pinnan jäyhyysmomentit mielivaltaisten y- ja z-akselien suhteen ovat vastaavassa järjestyksessä

(Moments of inertia with respect to arbitrary y- and z-axis, respectively, are)

$$I_y = \int z^2 dA \tag{79}$$

$$I_z = \int y^2 dA \tag{80}$$

Vastaavasti tulomomentti on (Correspondingly, product of inertia is)

$$I_{yz} = \int yzdA \tag{81}$$

Jäyhyys- [Steinerin sääntö] ja tulomomentit siirretyssä koordinaatistossa ovat (Moments [Steiner's rule] and Product of inertia at parallel coordinate system are)

$$I_y = I_s + At_{\rm P}^2 \tag{82}$$

$$I_z = I_t + As_{\rm P}^2 \tag{83}$$

$$I_{yz} = I_{st} + As_{\mathbf{P}}t_{\mathbf{P}} \tag{84}$$

jossa I_s ja I_t ovat jäyhyysmomentit ja I_{st} on tulomomentti painopisteakseleiden suhteen ja koordinaatit yhtälöistä 77 ja 78 ovat

(where I_s and I_t are moments of inertia and I_{st} is product of inertia with respect to centroid axes, respectively, and coordinates from Equations 77 and 78 are)

$$s_{\mathbf{P}} = -y_{\mathbf{P}} \tag{85}$$

$$t_{\mathbf{P}} = -z_{\mathbf{P}} \tag{86}$$

Jäyhyyssäteet painopisteakseleiden suhteen ovat

(Radii of gyration with respect to centroid axes, respectively, are)

$$i_s = \sqrt{\frac{I_s}{A}} \tag{87}$$

$$i_t = \sqrt{\frac{I_t}{A}} \tag{88}$$

Pääjäyhyysmomentit ovat (Principal moments of inertia are)

$$I_{s'} = I_t \sin^2 \phi + I_s \cos^2 \phi + I_{st} \sin(2\phi)$$
(89)

$$I_{t'} = I_t \cos^2 \phi + I_s \sin^2 \phi - I_{st} \sin(2\phi)$$
⁽⁹⁰⁾

jossa pääjäyhyyssuunnan kulma *s*- ja *s*'-akselin välillä on (where angle of principal direction between *s*- and *s*'-axis is)

$$\phi = \frac{1}{2} \arctan \frac{2I_{st}}{I_s - I_t} \tag{91}$$

Pääjäyhyyssuunnan koordinaatit ovat (Coordinates of principal directions are)

$$s' = s \cos \phi - t \sin \phi$$
(92)
$$t' = s \sin \phi + t \cos \phi$$
(93)

Pääjäyhyyssäteet ovat (Principal radii of gyration, respectively, are)

$$i_{s'} = \sqrt{\frac{I_{s'}}{A}} \tag{94}$$

$$i_{t'} = \sqrt{\frac{I_{t'}}{A}} \tag{95}$$

6.2 Ellipsi (Ellipse)

Jäyhyysmomentti pääjäyhyysakselin *t* suhteen, kuva 12, on (*Moment of inertia with respect to principal axis t, Figure 12, is*)

$$I_t = \frac{\pi a b^3}{4} \tag{96}$$

jossa (where)

- *a* on puolet *t*-akselin suuntaisesta ellipsin pääakselista 2*a* ja
 - (**a** is half of principal axis 2**a** parallel to **t**-axis and)
- b on puolet t-akselia vastaan kohtisuorasta ellipsin pääakselista 2b
 (b is half of principal axis 2b perpendicular to t-axis).

Kuva 12. Ellipsi. (*Figure 12. Ellipse.*)

6.3 Kolmio (Triangle)

Jäyhyysmomentit painopisteen **P** kautta kulkevien *s*- ja *t*-akselien suhteen, kuva 13a, ovat (Moment of inertia with respect to *s*- and *t*-axis going through the centroid **P**, respectively, Figure 13a, are)

$$I_s = \frac{bh^3}{36} \tag{97}$$

$$I_t = \frac{h}{36} \left(n^3 + 2nmb + m^3 \right)$$
(98)

jossa (where)

- *n* on ensimmäisen suorakulmaisen osakolmion *s*-akselin suuntaisen sivun pituus (*n* is side length parallel to *s*-axis of the first right-angled sub-triangle),
- *m* on toisen suorakulmaisen osakolmion *s*-akselin suuntaisen sivun pituus (*m* is side length parallel to *s*-axis of the second right-angled sub-triangle),
- *h* on kolmion korkeus *t*-akselin suunnassa
 (*h* is height parallel to *t*-axis)

ja (and)

Kuva 13. Kolmio. (*Figure 13. Triangle.*)

Suorakulmaisen kolmion tulomomentti kulmapisteen **O** suhteen, kuva 13b, on (*Product of inertia of the right-angled triangle with respect to point* **O**, *Figure 13b, is*)

$$I_{st} = \frac{b^2 h^2}{24}$$
(100)

jossa (where)

b on kanta ja
 (**b** is base and)

h on korkeus
 (*h* is height).

7 PINNAN JÄYKKYYSSUUREET (STIFFNESS QUANTITIES OF AREA)

Ei-homogeenisen materiaalin tapauksessa saadaan edellisen luvun pinnan geometrisiä suureita vastaavat suureet korvaamalla

(In the case of nonhomogeneous material, the quantities corresponding to geometric quantities of area discussed in previous chapter are obtained by replacing)

$$dA \mapsto E(y, z) dA \tag{101}$$

jossa *E* on kimmomoduuli (*where E is modulus of elasticity*).

Materiaaliltaan homogeenisia osia sisältävän liittorakenteen tapauksessa aksiaalijäykkyys on (Axial stiffness for composite structure having homogenous material parts is)

$$C = \sum_{i=1}^{n} E_i A_i \tag{102}$$

jossa *n* on materiaali- tai osakomponenttien *i* lukumäärä (where *n* is the number of material or separate components *i*).

Vastaavasti kimmomoduulilla kerrottu staattinen momentti on (Correspondingly, statical moment multiplied by modulus of elasticity is)

$$\Gamma = \sum_{i=1}^{n} E_i S_i \tag{103}$$

ja taivutusjäykkyys on (and bending stiffness is)

$$D = \sum_{i=1}^{n} E_i I_i \tag{104}$$

8 SYDÄNKUVIO (CORE FIGURE)

Sydänkuviota rajoittavan suoran yhtälö, eli voimavaikutuspistettä p vastaava neutraaliakseli, pinnan pääjäykkyyskoordinaatistossa, kuva 14, on

(Equation of core figure boundary line, or neutral axis corresponding to load acting at point p, in principal direction coordinate system of area, Figure 14, is)

$$1 + \frac{x_p}{i_v^2} x + \frac{y_p}{i_x^2} y = 0 \tag{105}$$

- *x_p* on pinnan "kuperan kärkipisteen" *x*-koordinaatti (*x_p* is *x*-coordinate of "convex corner point" of area),
- y_p on pinnan "kuperan kärkipisteen" y-koordinaatti (y_p is y-coordinate of "convex corner point" of area),
- i_x on pinnan jäyhyyssäde pääjäykkyysakselin x suhteen ja (i_x is radius of gyration with respect to principal x-axis)
- i_y on pinnan jäyhyyssäde pääjäykkyysakselin y suhteen (i_y is radius of gyration with respect to principal y-axis).

Kuva 14. Voimavaikutuspistettä vastaava neutraaliakseli. (*Figure 14. Neutral axis corresponding to load acting point.*)

9 TAIPUMAVIIVA (DEFLECTION CURVE)

Seuraavissa kaavoissa a ja b määrittävät pistevoiman sijainnin, L on sauvan pituus ja D sen taivutusjäykkyys

(To the following equations a and b specifies the location of the point load, L is length and D is bending stiffness of the beam):

$$\boldsymbol{D} = \boldsymbol{E}\boldsymbol{I} \tag{106}$$

jossa (where)

- *E* on kimmomoduuli ja (*E* is modulus of elasticity and) *I* on poikkileikkauksen taivutusmomentti
 - (*I* is moment of inertia of the cross-section).

9.1 Uloke (Cantilever)

Taipumaviiva pistevoimasta **F**, kuva 15, on (Deflection curve due to point load **F**, Figure 15, is)

$$v = \begin{cases} \frac{Fb^2 L}{6D} \left(3 - \frac{b}{L} - 3\frac{x}{L} \right), & x \in \{0...a\} \\ \frac{Fb^3}{6D} \left[2 - 3\frac{x - a}{b} + \left(\frac{x - a}{b}\right)^3 \right], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(107a, b)

Kuva 15. Pistevoiman *F* kuormittama uloke. (*Figure 15. Cantilever loaded by point load F.*)

Taipumaviiva pistemomentista *M* ulokkeen päässä, kuva 16, on (Deflection curve due to point moment *M* at the end of the cantilever, Figure 16, is)

$$v = \frac{M}{2D} (L - x)^2$$
(108)
$$M = EI$$

$$X$$

$$D = EI$$

Kuva 16. Päästä pistemomentin *M* kuormittama uloke. (*Figure 16. Cantilever loaded by point moment M at the end.*)

Taipumaviiva koko ulokkeelle tasan jakautuneesta viivavoimasta q, kuva 17, on (Deflection curve due to uniformly distributed line load q acting over the whole cantilever, Figure 17, is)

Kuva 17. Koko pituudella tasaisen viivavoiman *q* kuormittama uloke. (*Figure 17.* Cantilever loaded by uniformly distributed line load *q* acting over the whole length.)

9.2 Yksinkertainen palkki¹ (Simple Beam)²

Taipumaviiva pistevoimasta **F**, kuva 18, on (Deflection curve due to point load **F**, Figure 18, is)

$$v = \begin{cases} \frac{Fb}{6DL} x \left[a(L+b) - x^2 \right], & x \in \{0...a\} \\ \frac{Fa}{6DL} (L-x) \left[b(L+a) - (L-x)^2 \right], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(110 a, b)

Taipumaviiva pistemomentista *M* palkin päässä, kuva 19, on (*Deflection curve due to point moment M at the end, Figure 19, is*)

$$v = \frac{ML^2}{6D} \left(2\frac{x}{L} - 3\frac{x^2}{L^2} + \frac{x^3}{L^3} \right)$$
(111)

¹ Vapaasti tuettu yksiaukkoinen palkki.

² (Simply supported single span beam.)

Kuva 19. Päästä pistemomentin *M* kuormittama yksinkertainen palkki. (*Figure 19. Simple beam loaded by point moment M at the end.*)

Taipumaviiva koko jänteelle tasan jakautuneesta viivavoimasta q, kuva 20, on (Deflection curve due to uniformly distributed line load q acting over the whole span, Figure 20, is)

Kuva 20. Koko pituudella tasaisen viivavoiman *q* kuormittama yksinkertainen palkki. (*Figure 20.* Simple beam loaded by uniformly distributed line load *q* acting over the whole length.)
10 ALUSTALUKU (FOUNDATION COEFFICIENT)

Kolmen alustakerroksen, kuva 21, alustaluku on³ (Foundation coefficient for triple layer foundation, Figure 21, is)⁴

$$c = \frac{1}{\frac{h_1}{E_1} + \frac{h_2}{E_2} + \frac{1}{c_3}}$$
(113)

jossa (where)

- h_i , $i \in \{1, 2\}$, on kerroksen i korkeus (h_i , $i \in \{1, 2\}$, is height of layer i),
- E_i , $i \in \{1, 2\}$, on kerroksen *i* kimmomoduuli ja (E_i , $i \in \{1, 2\}$, is modulus of elasticity of layer *i* and)
- c₃ on perusmaan alustaluku
 (c₃ is foundation coefficient for base soil).

E_1	h_1
E_2	h_2
C ₃	

Kuva 21. Alustakerrokset. (*Figure 21. Foundation layers.*)

³ BY 31 Betonilattiat.

⁴ (BY 31 Finnish standard for concrete floors.)

11 BETONIN KIMMOMODUULI (MODULUS OF ELASTICITY OF CONCRETE)

Betonin kimmomoduuli tavanomaiselle runkoaineelle on (Modulus of elasticity of concrete with ordinary aggregate is)

$$E = k\sqrt{KK_0} \tag{114}$$

jossa **K** on betonin kuutio- eli nimellislujuus ja vakio (where **K** is cubic strength or nominal strength of concrete and constant)

$$K_0 = 25 \cdot 10^6 \, \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^2}$$

ja dimensioton kerroin (and dimensionless coefficient)

$$k = \min \begin{cases} \rho_c / \rho_0 \\ 1 \end{cases}$$
(115)

jossa ρ_c on betonin tiheys ja vakio (where ρ_c is density of concrete and constant)

$$\rho_0 = 2400 \, \frac{\mathrm{kg}}{\mathrm{m}^3}$$

12 TULON INTEGRAALI (INTEGRAL OF PRODUCT)

Kolmen funktion tulon integraali taulukon 2 tapauksille (Integral of product of three functions in the cases of Table 2)

$$F_{a} = s \left[\frac{1}{6} (a_{i}b_{i}c_{i} + a_{k}b_{k}c_{k}) + \frac{1}{6} (a_{i} + a_{k})(b_{i}c_{i} + b_{k}c_{k}) + \frac{1}{12} (a_{i} + a_{k})(b_{i} - b_{k})(c_{i} - c_{k}) \right]$$
(116)

$$F_{b} = s \left[\frac{1}{6} (a_{i}b_{i}c_{i} + a_{k}b_{k}c_{k}) + \frac{1}{3}a_{j}(b_{i}c_{i} + b_{k}c_{k}) + \frac{1}{60} (a_{i} + 8a_{j} + a_{k})(b_{i} - b_{k})(c_{i} - c_{k}) \right]$$
(117)

$\int_{0}^{s} a(x)b(x)c(x)dx$	a(x)	b(x)	<i>c</i> (<i>x</i>)
Fa	$a_i \downarrow \qquad \uparrow a_k$ $< \qquad \qquad$		
F_b	$a_i \swarrow a_j \land a_k$ $a_i \land a_j \land a_k$ $a_k \land a_k \land a_k$ $a_i \land a_j \land a_k$ $a_i \land a_k$ $a_k \land a_k$	$b_i \wedge b_k$	$c_i \land c_k$

Taulukko 2. (*Table 2.*)

Kahden funktion tulon integraaleja eri tapauksille on esitetty taulukossa 3. (*Integrals of product of two functions in several cases are presented in Table 3.*)

Taulukko 3. (*Table 3.*)

		<i>b</i> ₁	<i>b</i> ₂	<i>b</i> ₃	<i>b</i> ₄
s 50 0	u(x)b(x)dx	$ \begin{array}{c} b & b \\ \hline & \\ \\ \hline \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\$	$\langle S \rangle$	b_j	$ \begin{array}{ccc} b_i & b_k \\ < & S \\ < & S \\ \\ \\ \\ $
<i>a</i> ₁	$ \begin{array}{ccc} a & a \\ & s \\ & s \\ \end{array} $	sab	$\frac{1}{2}sab_k$	$\frac{1}{2}sab_j$	$\frac{1}{2}sa(b_i+b_k)$
<i>a</i> ₂	$ \overset{a_k}{\stackrel{\textstyle \leqslant \ \ \ \ }} $	$\frac{1}{2}sa_kb$	$\frac{1}{3}sa_kb_k$	$\frac{1}{6}(s+n)a_kb_j$	$\frac{1}{6}sa_k(b_i+2b_k)$
<i>a</i> 3	$ \begin{array}{c} a_i \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \hline \end{array} \right) \rightarrow $	$\frac{1}{2}sa_ib$	$\frac{1}{6}sa_ib_k$	$\frac{1}{6}(s+m)a_ib_j$	$\frac{1}{6}sa_i(2b_i+b_k)$
<i>a</i> ₄	$ \xrightarrow{a_{j}} \underbrace{n \xrightarrow{m}}_{s \xrightarrow{s}} $	$\frac{1}{2}sa_jb$	$\frac{1}{6}(s+n)a_jb_k$	$\frac{1}{3}sa_jb_j$	$\frac{1}{6}[(s+m)b_i + (s+n)b_k]a_j$
a ₅	$ \begin{array}{c c} a_i & a_k \\ \hline \\ \\ \hline \\ \\ \hline \\$	$\frac{1}{2}s(a_i+a_k)b$	$\frac{1}{6}s(a_i+2a_k)b_k$	$\frac{1}{6}[(s+m)a_i + (s+n)a_k] \cdot b_j$	$\frac{1}{6}s[a_i(2b_i+b_k)+a_k(b_i+2b_k)]$
<i>a</i> ₆ ⁵	a_{j}	$\frac{2}{3}sa_jb$	$\frac{1}{3}sa_jb_k$	$\frac{s^2 + nm}{3s} a_j b_j$	$\frac{1}{3}sa_j(b_i+b_k)$
<i>a</i> 7	$a_k = a_{max} \qquad \qquad$	$\frac{2}{3}sa_kb$	$\frac{5}{12}sa_kb_k$	$\frac{5s^2 - ms - m^2}{12s} a_k b_j$	$\frac{1}{12}sa_k(3b_i+5b_k)$
a ₈	$ \begin{array}{c} a_i = a_{max} \\ \hline \\ & \swarrow \end{array} \\ \times \end{array} $	$\frac{2}{3}sa_ib$	$\frac{1}{4}sa_ib_k$	$\frac{5s^2 - ns - n^2}{12s}a_ib_j$	$\frac{1}{12}sa_i(5b_i+3b_k)$
<i>a</i> 9		$\frac{1}{3}sa_kb$	$\frac{1}{4}sa_kb_k$	$\frac{s^2 + ns + n^2}{12s} a_k b_j$	$\frac{1}{12}sa_k(b_i+3b_k)$
<i>a</i> ₁₀	$ \begin{array}{c} \uparrow a_i \\ \hline \\ \\ \hline \\$	$\frac{1}{3}sa_ib$	$\frac{1}{12}sa_ib_k$	$\frac{s^2 + ms + m^2}{12s} a_i b_j$	$\frac{1}{12}sa_i(3b_i+b_k)$

 $[\]overline{a_{\iota}}, \iota \in \{6, 7, 8, 9, 10\}$, on toisen asteen polynomi ($a_{\iota}, \iota \in \{6, 7, 8, 9, 10\}$, is polynome of second order).

13 MOMENTTIMENETELMÄ JA KULMANMUUTOSMENETELMÄ (MOMENT METHOD AND SLOPE-DEFLECTION METHOD)

13.1 Momenttimenetelmä (Moment Method)

Sauvanpääkiertymät kuvan 22 merkkisäännöin ovat (Rotations at corners by using directions shown in Figure 22 are)

$$\begin{cases} \varphi_{ij} = \alpha_{ij} M_{ij} - \beta_{ij} M_{ji} + \psi_{ij} + \alpha_{ij}^{0} \\ \varphi_{ji} = \alpha_{ji} M_{ji} - \beta_{ji} M_{ij} + \psi_{ji} + \alpha_{ji}^{0} \end{cases}$$
(118a, b)

jossa M_{ij} ja M_{ji} ovat sauvanpäämomentit (where M_{ij} and M_{ji} are corner moments).

Sauvavakiot tasajäykän sauvan tapauksessa ovat (Member coefficients in the case of constant flexural rigidity are)

$$\begin{vmatrix} \alpha_{ij} \\ \alpha_{ji} \end{vmatrix} = \frac{l_{ij}}{3D_{ij}}$$
(119)

$$\begin{cases} \beta_{ij} \\ \beta_{ji} \end{cases} = \frac{l_{ij}}{6D_{ij}}$$
 (120)

jossa l_{ii} on sauvan pituus (where l_{ii} is length of the beam).

Sauvan taivutusjäykkyys on (Bending stiffness of the beam is)

$$\boldsymbol{D}_{ij} = \boldsymbol{E}_{ij} \boldsymbol{I}_{ij} \tag{121}$$

jossa (where)

- E_{ij} on kimmomoduuli ja
 - $(E_{ij} \text{ is modulus of elasticity and})$
- *I_{ij}* on poikkileikkauksen taivutusjäyhyys
 (*I_{ij}* is moment of inertia of the cross-section).

Siirtymästä aiheutuvat kiertymät ovat (Slope rotations are)

$$\begin{cases} \psi_{ij} \\ \psi_{ji} \end{cases} = \frac{v_j - v_i}{l_{ij}}$$
 (122)

jossa v_i ja v_j ovat sauvaa vastaan kohtisuorat siirtymät sauvan päissä i ja j (where v_i and v_j are displacements perpendicular to the beam at the ends i and j).

 α_{ij}^0 ja α_{ji}^0 ovat kuormituksesta aiheutuvat kiertymät, jotka tasajäykälle sauvalle eri kuormitustapauksissa on annettu taulukossa 4.

 (α_{ij}^0) and α_{ji}^0 are rotations at corners caused by loading and are given in Table 4 in different loading cases, when flexural rigidity is constant.)

Kuva 22. Momentti- ja kulmanmuutosmenetelmän sauvanpäämomentit ja kiertymät. (Figure 22. Corner moments and rotations of the moment method and of the slope-deflection method.)

13.2 Kulmanmuutosmenetelmä (Slope-Deflection Method)

Sauvanpäämomentit kuvan 22 merkkisäännöin ovat (Corner moments by using directions shown in Figure 22 are)

$$\begin{cases} M_{ij} = a_{ij}\varphi_{ij} + b_{ij}\varphi_{ji} - c_{ij}\psi_{ij} + M_{Kij} \\ M_{ji} = a_{ji}\varphi_{ji} + b_{ji}\varphi_{ij} - c_{ji}\psi_{ji} + M_{Kji} \end{cases}$$
(123a, b)

jossa φ_{ij} ja φ_{ii} ovat sauvanpääkiertymät (where φ_{ij} and φ_{ii} are rotations at the corners).

Sauvavakiot tasajäykän sauvan tapauksessa ovat (Member coefficients in the case of constant flexural rigidity are)

$$\frac{a_{ij}}{a_{ii}} = \frac{4D_{ij}}{l_{ii}}$$
(124)

$$\begin{vmatrix} b_{ij} \\ b_{ji} \end{vmatrix} = \frac{2D_{ij}}{l_{ij}}$$
(125)

$$\begin{vmatrix} c_{ij} \\ c_{ji} \end{vmatrix} = \frac{6D_{ij}}{l_{ij}}$$
(126)

jossa l_{ij} on sauvan pituus. Sauvan taivutusjäykkyys on määritelty kaavassa 121. (where l_{ij} is length of the beam. Bending stiffness of the beam is given in Equation 121.)

Siirtymästä aiheutuvat kiertymät on määritelty kaavassa 122. (Slope rotations are given in Equation 122.)

 M_{Kij} ja M_{Kji} ovat kuormituksesta aiheutuvat sauvanpäämomentit, jotka tasajäykälle sauvalle eri kuormitustapauksissa on annettu taulukossa 4.

 $(M_{Kij} and M_{Kji} are corner moments caused by loading and are given in Table 4 in different loading cases, when flexural rigidity is constant.)$

Jos **j**-päässä on nivel, on sauvanpäämomentti (If end **j** is pinned, the corner moment is)

$$M_{ij} = a_{ij}^{0} \varphi_{ij} - c_{ij}^{0} \psi_{ij} + M_{Kij}^{0}$$
(127a)

Vastaavasti, jos nivel on *i*-päässä, on (Respectively, if end *i* is pinned, is)

$$M_{ji} = a_{ji}^{0} \varphi_{ji} - c_{ji}^{0} \psi_{ji} + M_{Kji}^{0}$$
(127b)

Näissä sauvavakiot tasajäykän sauvan tapauksessa ovat (Here member coefficients in the case of constant flexural rigidity are)

 M_{Kij}^0 ja M_{Kji}^0 ovat kuormituksesta aiheutuvat sauvanpäämomentit, jotka tasajäykälle sauvalle eri kuormitustapauksissa on annettu taulukossa 5.

 $(M_{Kij}^{0} \text{ and } M_{Kji}^{0} \text{ are corner moments caused by loading and are given in Table 5 in different loading cases, when flexural rigidity is constant.)$

Taulukko 4. (*Table 4.*)

	Kuormitus (Loading)	$M_{Ki} = M_{Kij} \qquad M_{Kj} = M_{Kji}$ $D = D_{ij}$ $l = l_{ij}$	$\alpha_{i}^{0} = \alpha_{ij}^{0} l = l_{ij} \alpha_{j}^{0} = \alpha_{ji}^{0}$
1		$ \begin{bmatrix} M_{Ki} \\ -M_{Kj} \end{bmatrix} = \frac{-ql^2}{12} $	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{ql^3}{24D} $
2	$ \xrightarrow{k \xrightarrow{s/2} \times \xrightarrow{s/2}} q \\ \hline \downarrow \downarrow$	$ \binom{M_{Ki}}{-M_{Kj}} = \frac{-qs}{24l} (3l^2 - s^2) $	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{qs}{48D} (3l^2 - s^2) $
3	$ \begin{array}{c c} a & b \\ \hline & & \\ & \\ \hline & \\ & \\ \hline \\ \hline$	$M_{Ki} = \frac{-qs}{12l^2} \Big[12ab^2 + s^2(l-3b) \Big]$ $M_{Kj} = \frac{qs}{12l^2} \Big[12a^2b + s^2(l-3a) \Big]$	$\alpha_i^0 = \frac{qbs}{24Dl} \Big[4a(b+l) - s^2 \Big]$ $\alpha_j^0 = \frac{-qas}{24Dl} \Big[4b(a+l) - s^2 \Big]$
4	$\begin{array}{c c} & s \\ \hline & & \\ \hline \\ \hline$	$M_{Ki} = \frac{-qs^2}{12l^2} \Big[2l(3l - 4s) + 3s^2 \Big]$ $M_{Kj} = \frac{qs^3}{12l^2} (4l - 3s)$	$\alpha_{i}^{0} = \frac{qs^{2}}{24Dl}(2l-s)^{2}$ $\alpha_{j}^{0} = \frac{-qs^{2}}{24Dl}(2l^{2}-s^{2})$
5	$ \begin{array}{c} & & & \\ & & & \\ & & & \\ \hline & & & \\ & & \\ \hline & & & \\ \hline \end{array} \\ \hline & & & \\ \hline \hline \\ \hline \\$	$ \binom{M_{Ki}}{-M_{Kj}} = \frac{-qs}{24l} (3l^2 - 2s^2) $	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{qs}{48D} (3l^2 - 2s^2) $
6	$\begin{array}{c c} a \\ \hline \\ a \\ \hline \\ \hline \\ c \\ c$	$\begin{bmatrix} M_{Ki} \\ -M_{Kj} \end{bmatrix} = \frac{-q}{12l} \left[l^3 - a^2 (2l - a) \right]$	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{q}{24D} \left[l^3 - a^2 (2l - a) \right] $
7	$\begin{array}{c c} q_i & q_j \\ \hline \\ $	$M_{Ki} = -l^2 \left(\frac{q_i}{20} + \frac{q_j}{30} \right)$ $M_{Kj} = l^2 \left(\frac{q_i}{30} + \frac{q_j}{20} \right)$	$\alpha_{i}^{0} = \frac{l^{3}}{D} \left(\frac{q_{i}}{45} + \frac{7q_{j}}{360} \right)$ $\alpha_{j}^{0} = \frac{-l^{3}}{D} \left(\frac{7q_{i}}{360} + \frac{q_{j}}{45} \right)$
8	$\begin{array}{c c} s & b \\ q \\ \hline \\ k \\ \hline \\ k \\ \hline \end{array} \end{array} \rightarrow$	$M_{Ki} = \frac{-qs^2}{60l^2} (10bl + 3s^2)$ $M_{Kj} = \frac{qs^3}{60l^2} (5b + 2s)$	$\alpha_i^0 = \frac{qs^2}{360Dl} \left[5b(4l+s) + 8s^2 \right]$ $\alpha_j^0 = \frac{-qs^2}{360Dl} \left[10b(l+s) + 7s^2 \right]$

			-
9	\xrightarrow{F}		$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{Fl^2}{16D} $
10	$ \begin{array}{c c} $	$M_{Ki} = \frac{-Fab^2}{l^2}$ $M_{Kj} = \frac{Fa^2b}{l^2}$	$\alpha_i^0 = \frac{Fab}{6Dl}(b+l)$ $\alpha_j^0 = \frac{-Fab}{6Dl}(a+l)$
11	$\Sigma F_i = (n-1)F$ $\overset{a}{\underset{F}{\overset{a}{\underset{F}{\overset{F}{\underset{F}{\overset{F}{\underset{F}{\overset{F}{\underset{F}{\overset{F}{\underset{F}{\underset$	$ \binom{M_{Ki}}{-M_{Kj}} = \frac{-Fl}{12} \cdot \frac{n^2 - 1}{n} $	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{Fl^2}{24D} \cdot \frac{n^2 - 1}{n} $
12	$\Sigma F_{i} = nF$ $a/2 a \qquad a a/2$ $F F F F F$ $l = na$	$ \binom{M_{Ki}}{-M_{Kj}} = \frac{-Fl}{24} \cdot \frac{2n^2 + 1}{n} $	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{Fl^2}{48D} \cdot \frac{2n^2 + 1}{n} $
13	$ \begin{array}{c} & \overset{a}{\longrightarrow} \overset{b}{\longrightarrow} \\ & \overset{M}{\longrightarrow} \\ & \overset{M}{\longleftarrow} \\ & \overset{l}{\longleftarrow} \end{array} $	$M_{Ki} = \frac{Mb}{l} \left(2 - 3\frac{b}{l} \right)$ $M_{Kj} = \frac{Ma}{l} \left(2 - 3\frac{a}{l} \right)$	$\alpha_i^0 = \frac{Ml}{6D} \left(3\frac{b^2}{l^2} - 1 \right)$ $\alpha_j^0 = \frac{Ml}{6D} \left(3\frac{a^2}{l^2} - 1 \right)$
14	$ \begin{array}{c c} h & T_u \\ D = EI & \alpha \\ \uparrow & I_l \\ \hline \end{pmatrix} $	$ \binom{M_{Ki}}{-M_{Kj}} = \frac{\alpha(T_u - T_l)D}{h} $	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{-\alpha(T_u - T_l)l}{2h} $
15	D = EI	$ \binom{M_{Ki}}{M_{Kj}} = \frac{-6D\delta}{l^2} $	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{\delta}{l} $
16	$r = 1/\kappa_0$ $D = EI$	$ \begin{bmatrix} M_{Ki} \\ -M_{Kj} \end{bmatrix} = -D\kappa_0 $	

Taulukko 5. (Table 5.)

	Kuormitus (Loading)	$M_{Ki}^{0} = M_{Kij}^{0}$ $l = l_{ij}$ $D = D_{ij}$	$M_{Kj}^{0} = M_{Kji}^{0}$ $D = D_{ij}$ $l = l_{ij}$
1		$\frac{-ql^2}{8}$	$\frac{ql^2}{8}$
2	$ \xrightarrow{s/2} \times \xrightarrow{s/2} q \\ \hline 1/2 \times \xrightarrow{l/2} > $	$\frac{-qs}{16l}(3l^2-s^2)$	$\frac{qs}{16l}(3l^2-s^2)$
3	$\begin{array}{c c} & & b \\ & & & s/2 \\ \hline & & & s/2 \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & &$	$\frac{-qbs}{8l^2}(4a^2+8ab-s^2)$	$\frac{qas}{8l^2}(4b^2+8ab-s^2)$
4	$\begin{array}{c c} & & \\ & & \\ \hline & & \\ & \\ & \\ & \\ & \\ & \\$	$\frac{-qs^2}{8l^2}(2l-s)^2$	$\frac{qs^2}{8l^2}(2l^2-s^2)$
5	$ \begin{array}{c c} & s & s \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & &$	$\frac{-qs}{16l}(3l^2-2s^2)$	$\frac{qs}{16l}(3l^2-2s^2)$
6	$\begin{array}{c c} k & a \\ \hline \\$	$\frac{-q}{8l} \left[l^3 - a^2 (2l-a) \right]$	$\frac{q}{8l} \left[l^3 - a^2 (2l-a) \right]$
7	$\begin{array}{ccc} q_i & q_j \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & \\ \hline & & & &$	$-l^2\left(\frac{q_i}{15}+\frac{7q_j}{120}\right)$	$l^2 \left(\frac{7q_i}{120} + \frac{q_j}{15}\right)$
8	$ \begin{matrix} s \\ q \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\$	$\frac{-qs^2}{120l^2}(20l^2-15ls+3s^2)$	$\frac{qs^2}{120l^2}(10l^2-3s^2)$

Kaavakokoelma

9		$\frac{-3Fl}{16}$	<u>3<i>Fl</i></u> 16
10	$ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ $	$\frac{-Fab}{2l^2}(b+l)$	$\frac{Fab}{2l^2}(a+l)$
11	$\Sigma F_{i} = (n-1)F$ $\overset{a}{\underset{F}{\overset{a}{\underset{F}{\overset{a}{\underset{F}{\overset{F}{\underset{F}{\overset{F}{\underset{F}{\overset{F}{\underset{F}{F$	$\frac{-Fl}{8} \cdot \frac{n^2 - 1}{n}$	$\frac{Fl}{8} \cdot \frac{n^2 - 1}{n}$
12	$\Sigma F_{i} = nF$ $a/2 a \qquad a a/2$ $F F F F$ $l = na$	$\frac{-Fl}{16} \cdot \frac{2n^2 + 1}{n}$	$\frac{Fl}{16} \cdot \frac{2n^2 + 1}{n}$
13	$ \begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	$\frac{M}{2}\left(1-3\frac{b^2}{l^2}\right)$	$\frac{M}{2}\left(1-3\frac{a^2}{l^2}\right)$
14	$ \begin{array}{c cccc} h & T_u \\ D = EI & \alpha \\ \uparrow & T_l \\ \hline & & \\ \hline & \hline & \\ \hline & \\ \hline & \hline $	$\frac{3\alpha(T_u - T_l)D}{2h}$	$\frac{-3\alpha(T_u-T_l)D}{2h}$
15	D = EI	$\frac{-3D\delta}{l^2}$	$\frac{3D\delta}{l^2}$
16	$r = 1/\kappa_0$ $D = EI$	$-\frac{3}{2}D\kappa_0$	$\frac{3}{2}D\kappa_0$

Rak-11.2107 Sillat ja Perustukset

FORMULARY

20110111

Rak-11.2107 Bridges and Foundation Structures

FORMULARY

CONTENTS

1 Earth Pressure			. 3
	1.1 1.2	Active Earth Pressure Earth Pressure at Rest	. 3
2	Soil P	arameters	. 5
3	Bearir	ng Capacity	. 6
	3.1 3.2	Eurocode EN 1997-1 Finnish Standard RIL 121-2004	. 6 . 9
4	Pile F	oundation	12
	4.1 4.2	Pile Foundation in Space Pile Foundation in Plane	12 14
5	Finite	Element Method	16
6	Differ	ence Method	18
7	Geom	etric Quantities of Area	19
	7.1	General Shape	19
	7.2 7.3	Ellipse Triangle	21 22
8	Stiffness Quantities of Area		
9	Core I	Figure	24
10	Deflec	ction Curve	25
	10.1 10.2	Cantilever Simple Beam	25 26
11	Found	ation Coefficient	27
12	Modu	lus of Elasticity of Concrete	28
	12.1 12.2	Eurocode EN 1992-1-1 Finnish Standard B4	28 28
13	Integral of Product		
14	Mome	ent Method and Slope-Deflection Method	31
	14.1 14.2	Moment Method Slope-Deflection Method	31 32

1 EARTH PRESSURE

1.1 Active Earth Pressure

Coefficient of horizontal component P_{ah} of active earth pressure P_a is

$$K_{ah} = \frac{\cos^2(\varphi + \alpha)}{\cos^2 \alpha \left[1 + \sqrt{\frac{\sin(\varphi + \delta)\sin(\varphi - \beta)}{\cos(\alpha - \delta)\cos(\alpha + \beta)}}\right]^2}$$
(1)

where by using directions shown in Figure 1

- α is the angle of sliding surface with respect to vertical plane,
- β is the angle of earth surface with respect to horizontal plane,
- δ is angle of wall friction, Equations 2, 3 and 4, respectively, and
- φ is angle of internal friction.

Figure 1. Angles and its directions.

Angle of wall friction is

$$\boldsymbol{\delta} = \boldsymbol{\varphi} \tag{2}$$

when the sliding surface is not between the structure and soil,

$$\delta = \frac{2}{3}\varphi \tag{3}$$

when the sliding surface is between the steel structure and soil, and

$$\delta = \frac{3}{4}\varphi \tag{4}$$

when the sliding surface is between the concrete structure and soil.

When

$$\begin{cases} \alpha \\ \beta \\ \delta \\ \end{cases} = 0$$
 (5a, b, c)

the coefficient of active earth pressure is

$$K_a = \tan^2 \left(45^\circ - \frac{\varphi}{2} \right) \tag{6}$$

Vertical component P_{av} as shown in Figure 2 is

$$P_{av} = P_{ah} \tan(\delta - \alpha) \tag{7}$$

1.2 **Earth Pressure at Rest**

Coefficient of earth pressure at rest

$$K_{o\beta} = K_o (1 + \sin \beta) \tag{8}$$

where

$$K_{\rho} = 1 - \sin \varphi \tag{9}$$

2 SOIL PARAMETERS

Unit weight and internal friction angle of coarse soil based on grain size are obtained from Table 1.

		Unit weight of soil γ		Internal
Q - 1		above	under	friction
50	11	the ground v	water level	angle ϕ
		$[kN/m^3]$		[°]
Fine sand	Loose	1517	9	30
$d_{10} \le 0,06$	Normal			33
	Tight	1618	11	36
Sand	Loose	1618	10	32
$d_{10} > 0,06$	Normal			35
	Tight	1719	12	38
Gravel	Loose	1719	10	34
	Normal			37
	Tight	1820	12	40
Moraine	Very loose	1619	1012	34
	Loose	1720	1012	36
	Normal	1821	1113	38
	Tight	1923	1114	40
Compressed	Blast stones	1518	911	45
filling under the	Crushed stone	1922	1113	42
foundation ²	Gravel	1821	1113	40

Table 1. Estimation of coarse soil based on grain size.¹

¹ Finnish Road Administration: Finnish standard of bridge foundation engineering. TIEL 2172068-99. Helsinki 1999. 71 s. ISBN 951-726-583-2. Table 1. p. 9.

² To use these values it is required, that the work and materials fulfil the requirements of the Finnish specifications for bridges (2.7.1.2/24/).

3 BEARING CAPACITY

3.1 Eurocode EN 1997-1

Design value of bearing capacity in the drained conditions

$$\frac{R}{A'} = c' N_c b_c s_c i_c + q' N_q b_q s_q i_q + \frac{1}{2} \gamma' B' N_\gamma b_\gamma s_\gamma i_\gamma$$
(10)

where

- A' is design effective foundation area, Equation 11,
- c' is design value of cohesion intercept in terms of effective stress,
- q' is design effective overburden pressure at the level of the foundation area, Figure 3,
- γ' is design effective unit weight of soil under the foundation area,
- N_c , N_q and N_γ are factors of bearing capacity, Equations 12, 13 and 14, respectively,
- b_c , b_q and b_γ are factors for the inclination of the base, Equations 16 and 17, respectively,
- s_c , s_q and s_γ are shape factors of the base slab, Equations 18, 19 and 20, respectively, and
- i_c , i_q and i_γ are inclination factors of the load resultant, Equations 21, 22 and 23, respectively.

The design effective foundation area, Figure 3, is

$$A' = B'L' \tag{11}$$

where

- **B'** is effective foundation width and
- *L*' is effective foundation length.

Factors of the bearing capacity are

$$N_c = (N_q - 1)\cot\varphi' \tag{12}$$

$$N_q = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi'}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi'} \tag{13}$$

and

$$N_{\gamma} = 2(N_q - 1)\tan\varphi' \tag{14}$$

where φ' is the design value of angle of the internal friction. N_{γ} is valid for rough base where angle of wall friction is

$$\delta \ge \frac{\varphi'}{2} \tag{15}$$

Factors for the inclination of the base are

$$b_c = b_q - \frac{1 - b_q}{N_c \tan \varphi'} \tag{16}$$

and

where α is the inclination of the foundation base to the horizontal, Figure 3.

Shape factors of the base slab are

$$s_c = \frac{s_q N_q - 1}{N_q - 1} \tag{18}$$

$$s_q = \begin{cases} 1 + \frac{B'}{L'} \sin \varphi' \\ 1 + \sin \varphi' \end{cases}$$
(19a, b)

and

$$s_{\gamma} = \begin{cases} 1 - 0, 3 \frac{B'}{L'} \\ 0, 7 \end{cases}$$
(20a, b)

where Equations a are valid for a rectangular and Equations b for a square or circular shape.

Inclination factors of the load resultant are

$$i_c = i_q - \frac{1 - i_q}{N_c \tan \varphi'} \tag{21}$$

$$i_q = \left(1 - \frac{H}{V + A'c'\cot\varphi'}\right)^m \tag{22}$$

and

$$i_{\gamma} = \left(1 - \frac{H}{V + A'c'\cot\varphi'}\right)^{m+1}$$
(23)

where

$$m = \begin{cases} m_B = \frac{2 + \frac{B'}{L'}}{1 + \frac{B'}{L'}} \\ m_{\theta} = m_L \cos^2 \theta + m_B \sin^2 \theta \\ m_L = \frac{2 + \frac{L'}{B'}}{1 + \frac{L'}{B'}} \end{cases}$$
(24a, b, c)

where Equation (a) is valid when H acts in the direction on B', (c) is valid when H acts in the direction of L' and (b) is valid when H acts in a direction forming an angle θ with the direction L'.

Figure 3. Notations.

3.2 Finnish Standard RIL 121-2004

Design value of bearing capacity

$$q_{md} = c_d N_c s_c i_c + \gamma'_1 D N_D s_D i_D + \frac{1}{2} \gamma'_2 B N_B s_B i_B$$
⁽²⁵⁾

where

- c_d is design value of cohesion,
- **D** is the minimum foundation depth of the base slab,
- **B** is the length of the shorter side of base slab,
- N_c , N_D and N_B are factors of bearing capacity, Equations 26, 27 and 28, respectively, Table 2,
- s_c , s_D and s_B are shape factors of the base slab, Equations 29, 30 and 31, respectively,
- i_c , i_D and i_B are inclination factors of the load resultant, Equations 32, 33 and 34, respectively,
- $-\gamma_1$ is effective unit weight of soil above the foundation level and
- $-\gamma_2$ is effective unit weight of soil under the foundation level.

Factors of the bearing capacity are

$$N_D = \tan^2 \left(45^\circ + \frac{\varphi_d}{2} \right) e^{\pi \tan \varphi_d} \tag{26}$$

$$N_c = (N_D - 1)\cot\varphi_d \tag{27}$$

and

$$N_B = \frac{3}{2}(N_D - 1)\tan\varphi_d \tag{28}$$

where φ_d is the design value of angle of the internal friction. Approximative values are given in Table 2.

Shape factors of the base slab are

$$s_c = 1 + \frac{1}{5} \frac{B}{L} \tag{29}$$

$$s_D = 1 + \frac{1}{5} \frac{B}{L} \tag{30}$$

and

$$s_B = 1 - \frac{2}{5} \frac{B}{L} \tag{31}$$

where *L* is the longer side length of the base slab.

φ_d [°]	N_c	ND	N_B
0,0	5,1	1,0	0,0
2,5	5,8	1,3	0,0
5,0	6,5	1,6	0,1
7,5	7,3	2,0	0,2
10,0	8,3	2,5	0,4
12,5	9,5	3,1	0,7
15,0	11,0	3,9	1,2
17,5	12,7	5,0	1,9
20,0	14,8	6,4	2,9
22,5	17,5	8,2	4,5
25,0	20,7	10,7	6,8
27,5	24,8	13,9	10,1
30,0	30,1	18,4	15,1
32,5	37,0	24,6	22,5
35,0	46,1	33,3	33,9
37,5	58,4	45,8	51,6
40,0	75,3	64,2	79,5
42,5	99,2	91,9	124,9
45,0	133,9	134,9	200,8

Table 2. Factors of the bearing capacity as function of the angle of internal friction.

Inclination factors of the load resultant are

$$i_{c} = \left(1 - \frac{H_{d}}{V_{d} + Ac_{d} \cot \varphi_{d}}\right)^{2}$$
(32)
$$i_{D} = \left(1 - \frac{H_{d}}{V_{d} + Ac_{d} \cot \varphi_{d}}\right)^{2}$$
(33)

and

$$i_B = \left(1 - \frac{H_d}{V_d + Ac_d \cot \varphi_d}\right)^4 \tag{34}$$

where

- H_d is design value of horizontal force, - V_d is design value of vertical force and

- A is bottom area of the base slab.

In the case of eccentric loading, Figure 4, replacement is done

$$L \quad \mapsto \quad L_t = L - 2e_L \tag{35}$$

$$\boldsymbol{B} \quad \mapsto \quad \boldsymbol{B}_t = \boldsymbol{B} - 2\boldsymbol{e}_{\boldsymbol{B}} \tag{36}$$

and

$$A \quad \mapsto \quad A_t = L_t B_t \tag{37}$$

where

- e_L is eccentricity in the direction of the longer side and e_B is eccentricity in the direction of the shorter side.

Figure 4. Effective area under eccentric loading.

4 **PILE FOUNDATION**

System of equilibrium conditions

$$\{F\} = [K]\{\delta\}$$
(38)

4.1 Pile Foundation in Space

In Equation 38, the force vector is

$$\{F\} = \{F_x \quad F_y \quad F_z \quad M_x \quad M_y \quad M_z\}^{\mathrm{T}}$$
(39)

displacement vector is

$$\{\delta\} = \{u \quad v \quad w \quad \omega \quad \varphi \quad \theta\}^{\mathrm{T}}$$

$$\tag{40}$$

and stiffness matrix is

$$\begin{bmatrix} \mathbf{K} \end{bmatrix} = \sum_{i=1}^{n} \begin{bmatrix} \mathbf{K}_i \end{bmatrix}$$
(41)

where stiffness matrix of one pile is

$$\begin{bmatrix} \mathbf{K}_{i} \end{bmatrix} = \mathbf{k}_{i} \begin{bmatrix} \mathbf{p}_{x,i}^{2} & \mathbf{p}_{x,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{x,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{x,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{x,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{x,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{y,i}\mathbf{p}_{x,i} & \mathbf{p}_{y,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{y,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{x,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{y,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_{z,i} & \mathbf{p}_{z,i}\mathbf{p}_$$

Here n is the number of piles. The stiffness of pile i is

$$k_i = \frac{E_i A_i}{L_i} \tag{43}$$

where

- E_i is modulus of elasticity of pile i,
- *A_i* is cross-section area of pile *i*, *L_i* is length of pile *i*,

cosines of directional angles, Figure 5, are

$$p_{x,i} = \cos(x_i^2, x) = \cos \alpha_i \tag{44}$$

$$p_{y,i} = \cos(x_i^{\prime}, y) = \cos\beta_i \tag{45}$$

and

$$p_{z,i} = \cos(x_i^2, z) = \cos \gamma_i \tag{46}$$

and lever arms are

$$r_{x,i} = y_i p_{z,i} - z_i p_{y,i} \tag{47}$$

$$r_{y,i} = z_i p_{x,i} - x_i p_{z,i}$$
(48)

and

$$r_{z,i} = x_i p_{y,i} - y_i p_{x,i}$$
(49)

Figure 5. Directional angles in space coordinate system.

4.2 **Pile Foundation in Plane**

In Equation 38, the force vector is

$$\{F\} = \{F_x \quad F_z \quad M_y\}^{\mathrm{T}}$$
(50)

displacement vector is

$$\{\delta\} = \{u \quad w \quad \varphi\}^{\mathrm{T}}$$
⁽⁵¹⁾

and stiffness matrix [K] is given in Equation 41, where stiffness matrix of one pile is

$$\begin{bmatrix} K_i \end{bmatrix} = k_i \begin{bmatrix} p_{x,i}^2 & p_{x,i} p_{z,i} & p_{x,i} r_{y,i} \\ p_{z,i} p_{x,i} & p_{z,i}^2 & p_{z,i} r_{y,i} \\ r_{y,i} p_{x,i} & r_{y,i} p_{z,i} & r_{y,i}^2 \end{bmatrix}$$
(52)

Here

n is the number of piles, *k_i* is the stiffness of pile *i*, Equation 43,

cosines of directional angles, Figure 6, are

(53) $p_{x,i} = \cos \alpha_i$

and

$$p_{z,i} = \cos \gamma_i = \sin \alpha_i \tag{54}$$

and lever arm is

$$\boldsymbol{r}_{y,i} = \boldsymbol{z}_i \boldsymbol{p}_{x,i} - \boldsymbol{x}_i \boldsymbol{p}_{z,i} \tag{55}$$

$$\Rightarrow r_{y,i} = z_i \cos \alpha_i - x_i \sin \alpha_i \tag{56}$$

Figure 6. Directional angles in plane coordinate system.

Rotation center is

$$\begin{cases} x_0 = -\frac{k_{11}k_{23} - k_{13}k_{12}}{k_{11}k_{22} - (k_{12})^2} \\ z_0 = -\frac{k_{12}k_{23} - k_{13}k_{22}}{k_{11}k_{22} - (k_{12})^2} \end{cases}$$
(57a, b)

where k_{ij} is stiffness matrix element at row *i* and column *j*.

Angle of principal direction is

$$\phi_0 = \frac{1}{2} \arctan\left(\frac{2k_{12}}{k_{11} - k_{22}}\right) \tag{58}$$

In principal direction coordinate system, Figure 7, the coordinates are

$$x' = (z - z_0)\sin\phi_0 + (x - x_0)\cos\phi_0$$
(59)

$$z' = (z - z_0)\cos\phi_0 - (x - x_0)\sin\phi_0$$
(60)

and angle

$$\boldsymbol{\alpha}' = \boldsymbol{\alpha} - \boldsymbol{\phi}_0 \tag{61}$$

Figure 7. Principal direction coordinate system.

5 FINITE ELEMENT METHOD

Equilibrium condition of the beam element e, Figure 8, is

$$\{F\}^e = [K]^e \{\delta\}^e \tag{62}$$

where force vector is

$$\{F\}^e = \begin{cases} Q_1 \\ M_1 \\ Q_2 \\ M_2 \end{cases}$$
(63)

displacement vector is

$$\left\{\delta\right\}^{e} = \begin{cases} v_{1} \\ \varphi_{1} \\ v_{2} \\ \varphi_{2} \end{cases} \tag{64}$$

and stiffness matrix is

Figure 8. Forces, bending moments and deformations of the beam element.

In stiffness matrix L is length and D is bending stiffness of the beam

$$\boldsymbol{D} = \boldsymbol{E}\boldsymbol{I} \tag{66}$$

where

- *E* is modulus of elasticity and
- *I* is moment of inertia of the cross-section.

Spring coefficient corresponding to elastic foundation at the top of element *i*, Figure 9, is

$$k_{i} = b \cdot \frac{L_{i}(c_{i-1,i} + 3c_{i,i-1}) + L_{i+1}(3c_{i,i+1} + c_{i+1,i})}{8}$$
(67)

where

- **b** is projection of cross-section against earth pressure,
- L_n , $n \in \{i, i+1\}$, is length of element n and
- $c_{n,m}$, $n, m \in \{i-1, i, i+1\}$, is foundation coefficient at point n on the side of point m.

Figure 9. Spring coefficient.

6 DIFFERENCE METHOD

Difference equation of bending moment at point *i* on the side of point *i*-1, Figure 10, is

$$M_{i,i-1} = -\frac{D_i}{\Delta^2} \left(w_{i-1} - 2w_i + w_{i+1} \right)$$
(68)

where

- $-\Delta$ is length of the element,
- $w_j, j \in \{i-1, i, i+1\}$, is deflection at point j and
- D_i and bending stiffness at point *i* (Equation 66).

Figure 10. Bending moment and reaction force.

Difference equation of reaction force at point *i*, Figure 10, is

$$R_{i} = \begin{cases} \frac{bc\Delta}{8} (3w_{i} + w_{i+1}), & i = 1\\ \frac{bc\Delta}{8} (w_{i-1} + 6w_{i} + w_{i+1}), & i \in \{2...n-1\}, & i \in N \\ \frac{bc\Delta}{8} (w_{i-1} + 3w_{i}), & i = n \end{cases}$$
(69a, b, c)

where

- b is width of the beam or slab perpendicular to the plane of Figure 10,
- c is uniform foundation coefficient and
- *n* is the number of node points.

7 GEOMETRIC QUANTITIES OF AREA

7.1 General Shape

Area, Figure 11, is

$$A = \int dA \tag{70}$$

where dA is differential area

$$dA = dydz \tag{71}$$

Figure 11. Area.

Static moments of inertia with respect to arbitrary y- and z-axis are, respectively,

$$S_y = \int z dA \tag{72}$$

and

$$S_z = \int y dA \tag{73}$$

Coordinates of centroid **P** are

$$y_{\mathbf{P}} = \frac{S_z}{A} \tag{74}$$

and

$$z_{\mathbf{P}} = \frac{S_y}{A} \tag{75}$$

Centroid coordinates are

$$s = y - y_{\mathbf{P}} \tag{76}$$

and

$$t = z - z_{\mathbf{P}} \tag{77}$$

Moments of inertia with respect to arbitrary y- and z-axis, respectively, are

$$I_y = \int z^2 dA \tag{78}$$

and

$$I_z = \int y^2 dA \tag{79}$$

Correspondingly, product of inertia is

$$I_{yz} = \int yz dA \tag{80}$$

Moments and Product of inertia at parallel coordinate system are (Steiner's rule)

$$I_y = I_s + At_{\rm P}^2 \tag{81}$$

$$I_z = I_t + As_{\rm P}^2 \tag{82}$$

$$I_{yz} = I_{st} + As_{\mathbf{p}}t_{\mathbf{p}} \tag{83}$$

where I_s and I_t are moments of inertia and I_{st} is product of inertia with respect to centroid axes, respectively, and coordinates from Equations 76 and 77 are

$$s_{\mathbf{P}} = -y_{\mathbf{P}} \tag{84}$$

and

$$t_{\mathbf{P}} = -z_{\mathbf{P}} \tag{85}$$

Radii of gyration with respect to centroid axes, respectively, are

$$i_s = \sqrt{\frac{I_s}{A}} \tag{86}$$

and

$$i_t = \sqrt{\frac{I_t}{A}} \tag{87}$$

Principal moments of inertia are

$$I_{s'} = I_t \sin^2 \phi + I_s \cos^2 \phi + I_{st} \sin(2\phi)$$
(88)

and

$$I_{t'} = I_t \cos^2 \phi + I_s \sin^2 \phi - I_{st} \sin(2\phi)$$
⁽⁸⁹⁾

where angle of principal direction between *s*- and *s*'-axis is

$$\phi = \frac{1}{2} \arctan \frac{2I_{st}}{I_s - I_t} \tag{90}$$

Coordinates of principal directions are

 $s' = s\cos\phi - t\sin\phi \tag{91}$

and

$$t' = s\sin\phi + t\cos\phi \tag{92}$$

Principal radii of gyration, respectively, are

$$i_{s'} = \sqrt{\frac{I_{s'}}{A}} \tag{93}$$

and

$$i_{t'} = \sqrt{\frac{I_{t'}}{A}} \tag{94}$$

7.2 Ellipse

Moment of inertia with respect to principal axis t, Figure 12, is

$$I_t = \frac{\pi a b^3}{4} \tag{95}$$

where

- *a* is half of principal axis 2*a* parallel to *t*-axis and

- **b** is half of principal axis 2**b** perpendicular to **t**-axis.

Figure 12. Ellipse.

7.3 Triangle

Moment of inertia with respect to s- and t-axis going through the centroid P, respectively, Figure 13a, are

$$I_s = \frac{bh^3}{36} \tag{96}$$

and

$$I_t = \frac{h}{36} \left(n^3 + 2nmb + m^3 \right)$$
(97)

where

- *n* is side length parallel to *s*-axis of the first right-angled sub-triangle,
- *m* is side length parallel to *s*-axis of the second right-angled sub-triangle,
- **h** is height parallel to **t**-axis

and

Figure 13. Triangle.

Product of inertia of the right-angled triangle with respect to point **O**, Figure 13b, is

$$I_{st} = \frac{b^2 h^2}{24}$$
(99)

where

- **b** is base and

- **h** is height.

8 STIFFNESS QUANTITIES OF AREA

In the case of nonhomogeneous material, the quantities corresponding to geometric quantities of area discussed in previous chapter are obtained by replacing

$$dA \mapsto E(y,z)dA \tag{100}$$

where *E* is modulus of elasticity.

Axial stiffness for composite structure having homogenous material parts is

$$C = \sum_{i=1}^{n} E_i A_i \tag{101}$$

where n is the number of material or separate components i.

Correspondingly, statical moment multiplied by modulus of elasticity is

$$\Gamma = \sum_{i=1}^{n} E_i S_i \tag{102}$$

and bending stiffness is

$$D = \sum_{i=1}^{n} E_i I_i \tag{103}$$

9 **CORE FIGURE**

Equation of core figure boundary line, or neutral axis corresponding to load acting at point *p*, in principal direction coordinate system of area, Figure 14, is

$$1 + \frac{x_p}{i_y^2} x + \frac{y_p}{i_x^2} y = 0$$
(104)

where

- *x_p* is *x*-coordinate of "convex corner point" of area, *y_p* is *y*-coordinate of "convex corner point" of area,
- $-i_x$ is radius of gyration with respect to principal x-axis and
- i_y is radius of gyration with respect to principal y-axis.

Figure 14. Neutral axis corresponding to load acting point.
10 DEFLECTION CURVE

10.1 Cantilever

Deflection curve due to point load *F*, Figure 15, is

$$v = \begin{cases} \frac{Fb^{2}L}{6D} \left(3 - \frac{b}{L} - 3\frac{x}{L}\right), & x \in \{0...a\} \\ \frac{Fb^{3}}{6D} \left[2 - 3\frac{x - a}{b} + \left(\frac{x - a}{b}\right)^{3}\right], & x \in \{a...L\} \end{cases}$$
(105a, b)
$$(105a, b)$$

Figure 15. Cantilever loaded by point load *F*.

Deflection curve due to point moment M at the end of the cantilever, Figure 16, is

$$v = \frac{M}{2D} (L - x)^2$$
(106)
$$L$$

$$D = EI$$

Figure 16. Cantilever loaded by point moment *M* at the end.

Deflection curve due to uniformly distributed line load q acting over the whole cantilever, Figure 17, is

Figure 17. Cantilever loaded by uniformly distributed line load q acting over the whole length.

10.2 Simple Beam³

Deflection curve due to point load F, Figure 18, is

Figure 18. Simple beam loaded by point load *F*.

Deflection curve due to point moment *M* at the end, Figure 19, is

Figure 19. Simple beam loaded by point moment *M* at the end.

Deflection curve due to uniformly distributed line load q acting over the whole span, Figure 20, is

Figure 20. Simple beam loaded by uniformly distributed line load q acting over the whole length.

³ Simply supported single span beam.

11 FOUNDATION COEFFICIENT

Foundation coefficient for triple layer foundation, Figure 21, is⁴

$$c = \frac{1}{\frac{h_1}{E_1} + \frac{h_2}{E_2} + \frac{1}{c_3}}$$
(111)

where

- h_i , $i \in \{1, 2\}$, is height of layer i,

-
$$E_i$$
, $i \in \{1, 2\}$, is modulus of elasticity of layer *i* and

- c_3 is foundation coefficient for base soil.

1		
	E_1	h_1
	E_2	h_2
	C ₃	

Figure 21. Foundation layers.

⁴ BY 31 Finnish standard for concrete floors.

12 MODULUS OF ELASTICITY OF CONCRETE

12.1 Eurocode EN 1992-1-1

Modulus of elasticity of concrete is

$$E = k_o \left(\frac{f_{cm}}{f_{cmo}}\right)^{0,3} \tag{112}$$

where f_{cm} is mean value of cylinder compressive strength of concrete and constant

$$f_{cmo} = 10 \, \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^2}$$

and

$$k_0 = 22 \cdot 10^3 \, \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^2}$$

12.2 Finnish Standard B4

Modulus of elasticity of concrete with ordinary aggregate is

$$E = k\sqrt{KK_0} \tag{113}$$

where K is cubic strength or nominal strength of concrete and constant

$$K_0 = 25 \cdot 10^6 \, \frac{\mathrm{MN}}{\mathrm{m}^2}$$

and dimensionless coefficient

$$k = \min \begin{cases} \rho_c / \rho_0 \\ 1 \end{cases}$$
(114)

where ρ_c is density of concrete and constant

$$\rho_0 = 2400 \ \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

13 INTEGRAL OF PRODUCT

Integral of product of three functions in the cases of Table 3

$$F_{a} = s \left[\frac{1}{6} (a_{i}b_{i}c_{i} + a_{k}b_{k}c_{k}) + \frac{1}{6} (a_{i} + a_{k})(b_{i}c_{i} + b_{k}c_{k}) + \frac{1}{6} (a_{i} + a_{k})(b_{i} - b_{k})(c_{i} - c_{k}) \right]$$
(115)

$$F_{b} = s \left[\frac{1}{6} (a_{i}b_{i}c_{i} + a_{k}b_{k}c_{k}) + \frac{1}{3}a_{j}(b_{i}c_{i} + b_{k}c_{k}) + \frac{1}{60}(a_{i} + 8a_{j} + a_{k})(b_{i} - b_{k})(c_{i} - c_{k}) \right]$$
(116)

$\int_{0}^{s} a(x)b(x)c(x)dx$	a(x)	b(x)	<i>c</i> (<i>x</i>)	
Fa	$a_i \wedge a_k \wedge a_k$			
F_b	$a_i \bigwedge_{a_j \\ k \\ s/2 \\ s/2 \\ s/2 \\ s/2 \\ s/2 \\ s/2 \\ k \\ s/2 \\ s/2 \\ k \\ s/2 \\ s/2$	$b_i \wedge b_k$	$\begin{array}{c}c_i \\ \swarrow \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \\ \hline \\ \\ \\ \\$	
	<i>a</i> (<i>x</i>) is polynome of second order.			

Integrals of product of two functions in several cases are presented in Table 4.

Table 4.

		<i>b</i> ₁	<i>b</i> ₂	<i>b</i> ₃	<i>b</i> ₄
$\int_{0}^{s} a(x)b(x)dx$		$ \begin{array}{c} b & b \\ < & S \\ < & S \end{array} $	$\langle s \rangle$	b_j	$ \begin{array}{c c} b_i & b_k \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \hline \\ \\ \hline \\ \\ \\ \\ \\ \\ $
<i>a</i> ₁	$ \begin{array}{ccc} a & a \\ & s \\ & s \\ \end{array} $	sab	$\frac{1}{2}sab_k$	$\frac{1}{2}sab_j$	$\frac{1}{2}sa(b_i+b_k)$
<i>a</i> ₂	$\langle s \rangle$	$\frac{1}{2}sa_kb$	$\frac{1}{3}sa_kb_k$	$\frac{1}{6}(s+n)a_kb_j$	$\frac{1}{6}sa_k(b_i+2b_k)$
<i>a</i> ₃		$\frac{1}{2}sa_ib$	$\frac{1}{6}sa_ib_k$	$\frac{1}{6}(s+m)a_ib_j$	$\frac{1}{6}sa_i(2b_i+b_k)$
<i>a</i> ₄	a_j n s	$\frac{1}{2}sa_jb$	$\frac{1}{6}(s+n)a_jb_k$	$\frac{1}{3}sa_jb_j$	$\frac{1}{6}[(s+m)b_i + (s+n)b_k]a_j$
a ₅	$ \begin{array}{c c} a_i & a_k \\ \hline s & \Rightarrow \end{array} $	$\frac{1}{2}s(a_i+a_k)b$	$\frac{1}{6}s(a_i+2a_k)b_k$	$\frac{1}{6}[(s+m)a_i + (s+n)a_k] \cdot b_j$	$\frac{1}{6}s[a_i(2b_i+b_k)+a_k(b_i+2b_k)]$
<i>a</i> ₆ ⁵	$ a_j $	$\frac{2}{3}sa_jb$	$\frac{1}{3}sa_jb_k$	$\frac{s^2 + nm}{3s} a_j b_j$	$\frac{1}{3}sa_j(b_i+b_k)$
<i>a</i> ₇ ⁵	$a_k = a_{max} \qquad \qquad$	$\frac{2}{3}sa_kb$	$\frac{5}{12}sa_kb_k$	$\frac{5s^2 - ms - m^2}{12s}a_kb_j$	$\frac{1}{12}sa_k(3b_i+5b_k)$
<i>a</i> ₈ ⁵	$ \begin{array}{c} a_i = a_{max} \\ \hline s \end{array} \\ \end{array} $	$\frac{2}{3}sa_ib$	$\frac{1}{4}sa_ib_k$	$\frac{5s^2 - ns - n^2}{12s}a_ib_j$	$\frac{1}{12}sa_i(5b_i+3b_k)$
a 9 ⁵	$ \frac{a_k}{ } > $	$\frac{1}{3}sa_kb$	$\frac{1}{4}sa_kb_k$	$\frac{s^2 + ns + n^2}{12s} a_k b_j$	$\frac{1}{12}sa_k(b_i+3b_k)$
<i>a</i> ₁₀ ⁵	a_i	$\frac{1}{3}sa_ib$	$\frac{1}{12}sa_ib_k$	$\frac{s^2 + ms + m^2}{12s} a_i b_j$	$\frac{1}{12}sa_i(3b_i+b_k)$

⁵ a_{ι} , $\iota \in \{6, 7, 8, 9, 10\}$, is polynome of second order.

14 MOMENT METHOD AND SLOPE-DEFLECTION METHOD

14.1 Moment Method

Rotations at corners by using directions shown in Figure 22 are

$$\begin{cases} \varphi_{ij} = \alpha_{ij}M_{ij} - \beta_{ij}M_{ji} + \psi_{ij} + \alpha_{ij}^{0} \\ \varphi_{ji} = \alpha_{ji}M_{ji} - \beta_{ji}M_{ij} + \psi_{ji} + \alpha_{ji}^{0} \end{cases}$$
(117a, b)

where M_{ij} and M_{ji} are corner moments.

Figure 22. Corner moments and rotations of the moment method and of the slope-deflection method.

Member coefficients in the case of constant flexural rigidity are

$$\begin{cases} \beta_{ij} \\ \beta_{ji} \end{cases} = \frac{l_{ij}}{6D_{ij}}$$
 (119)

where l_{ij} is length of the beam.

Bending stiffness of the beam is

$$\boldsymbol{D}_{ij} = \boldsymbol{E}_{ij} \boldsymbol{I}_{ij} \tag{120}$$

where

E_{ij} is modulus of elasticity and *I_{ij}* is moment of inertia of the cross-section.

Slope rotations are

$$\begin{cases} \psi_{ij} \\ \psi_{ji} \end{cases} = \frac{v_j - v_i}{l_{ij}}$$
 (121)

where v_i and v_j are displacements perpendicular to the beam at the ends *i* and *j*.

 α_{ij}^0 and α_{ji}^0 are rotations at corners caused by loading and are given in Table 5 in different loading cases, when flexural rigidity is constant.

14.2 Slope-Deflection Method

Corner moments by using directions shown in Figure 22 are

$$\begin{cases} M_{ij} = a_{ij}\varphi_{ij} + b_{ij}\varphi_{ji} - c_{ij}\psi_{ij} + M_{Kij} \\ M_{ji} = a_{ji}\varphi_{ji} + b_{ji}\varphi_{ij} - c_{ji}\psi_{ji} + M_{Kji} \end{cases}$$
(122a, b)

where φ_{ij} and φ_{ji} are rotations at the corners.

Member coefficients in the case of constant flexural rigidity are

$$\begin{vmatrix} a_{ij} \\ a_{ji} \end{vmatrix} = \frac{4D_{ij}}{l_{ij}}$$
(123)

and

where l_{ij} is length of the beam. Bending stiffness of the beam is given in Equation 120.

Slope rotations are given in Equation 121.

 M_{Kij} and M_{Kji} are corner moments caused by loading and are given in Table 5 in different loading cases, when flexural rigidity is constant.

If end **j** is pinned, the corner moment is

$$M_{ij} = a_{ij}^{0} \varphi_{ij} - c_{ij}^{0} \psi_{ij} + M_{Kij}^{0}$$
(126a)

Respectively, if end *i* is pinned, is

$$M_{ji} = a_{ji}^{0} \varphi_{ji} - c_{ji}^{0} \psi_{ji} + M_{Kji}^{0}$$
(126b)

Here member coefficients in the case of constant flexural rigidity are

$$\begin{vmatrix} a_{ij}^{0} \\ a_{ji}^{0} \\ c_{ij}^{0} \\ c_{ji}^{0} \end{vmatrix} = \frac{3D_{ij}}{l_{ij}}$$

$$(127)$$

 M_{Kij}^{0} and M_{Kji}^{0} are corner moments caused by loading and are given in Table 6 in different loading cases, when flexural rigidity is constant.

Table 5.

	Loading	$M_{Ki} = M_{Kij} \qquad M_{Kj} = M_{Kji}$ $D = D_{ij}$ $l = l_{ij}$	$\alpha_{i}^{0} = \alpha_{ij}^{0} l = l_{ij} \alpha_{j}^{0} = \alpha_{ji}^{0}$
1	$\begin{array}{c c} & q \\ \hline & & \\ \hline & & \\ \hline & & \\ \hline & \\ \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array} \end{array} $	$\begin{bmatrix} M_{Ki} \\ -M_{Kj} \end{bmatrix} = \frac{-ql^2}{12}$	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{ql^3}{24D} $
2	$ \xrightarrow{ \begin{array}{c} \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ $	$\begin{bmatrix} M_{Ki} \\ -M_{Kj} \end{bmatrix} = \frac{-qs}{24l} (3l^2 - s^2)$	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{qs}{48D} (3l^2 - s^2) $
3	$ \begin{array}{c c} \hline a & b \\ \hline s/2 & s/2 \\ \hline & & \\ \hline \end{array} $	$M_{Ki} = \frac{-qs}{12l^2} \Big[12ab^2 + s^2(l-3b) \Big]$ $M_{Kj} = \frac{qs}{12l^2} \Big[12a^2b + s^2(l-3a) \Big]$	$\alpha_i^0 = \frac{qbs}{24Dl} \left[4a(b+l) - s^2 \right]$ $\alpha_j^0 = \frac{-qas}{24Dl} \left[4b(a+l) - s^2 \right]$
4	$\begin{array}{c c} & s \\ \hline & & \\ \hline \\ \hline$	$M_{Ki} = \frac{-qs^2}{12l^2} \Big[2l(3l - 4s) + 3s^2 \Big]$ $M_{Kj} = \frac{qs^3}{12l^2} (4l - 3s)$	$\alpha_{i}^{0} = \frac{qs^{2}}{24Dl}(2l-s)^{2}$ $\alpha_{j}^{0} = \frac{-qs^{2}}{24Dl}(2l^{2}-s^{2})$
5	$ \begin{array}{c} & & \\ & & \\ & & \\ \hline \\ & & \\ \hline \\ \\ & \\ \hline \\ \\ & \\ \hline \\ \\ \\ & \\ \hline \\ \\ \\ \hline \\ \\ \\ \\$	$ \begin{bmatrix} M_{Ki} \\ -M_{Kj} \end{bmatrix} = \frac{-qs}{24l} (3l^2 - 2s^2) $	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{qs}{48D} (3l^2 - 2s^2) $
6	$ \begin{array}{c c} & a \\ & & \\ \hline \\ & \\ & \\ \hline \\ & \\ & \\ \hline \\ & \\ &$	$\begin{bmatrix} M_{Ki} \\ -M_{Kj} \end{bmatrix} = \frac{-q}{12l} \left[l^3 - a^2 (2l - a) \right]$	$ \begin{vmatrix} \alpha_i^0 \\ -\alpha_j^0 \end{vmatrix} = \frac{q}{24D} \left[l^3 - a^2 (2l - a) \right] $
7	$\begin{array}{c c} q_i & q_j \\ \hline \\ $	$M_{Ki} = -l^2 \left(\frac{q_i}{20} + \frac{q_j}{30}\right)$ $M_{Kj} = l^2 \left(\frac{q_i}{30} + \frac{q_j}{20}\right)$	$\alpha_{i}^{0} = \frac{l^{3}}{D} \left(\frac{q_{i}}{45} + \frac{7q_{j}}{360} \right)$ $\alpha_{j}^{0} = \frac{-l^{3}}{D} \left(\frac{7q_{i}}{360} + \frac{q_{j}}{45} \right)$
8	$ \begin{array}{c c} s & b \\ \hline q \\ \hline \\$	$M_{Ki} = \frac{-qs^2}{60l^2} (10bl + 3s^2)$ $M_{Kj} = \frac{qs^3}{60l^2} (5b + 2s)$	$\alpha_{i}^{0} = \frac{qs^{2}}{360Dl} \left[5b(4l+s) + 8s^{2} \right]$ $\alpha_{j}^{0} = \frac{-qs^{2}}{360Dl} \left[10b(l+s) + 7s^{2} \right]$

$$9 \xrightarrow{F} \begin{array}{c} M_{Ki} \\ M_{Kj} \\ \hline M_{Kj} \\ \hline$$

Table 6.

	Loading	$M_{Ki}^{0} = M_{Kij}^{0}$ $l = l_{ij}$ $D = D_{ij}$	$M_{Kj}^{0} = M_{Kji}^{0}$ $D = D_{ij}$ $l = l_{ij}$
1		$\frac{-ql^2}{8}$	$\frac{ql^2}{8}$
2	$ \xrightarrow{k \xrightarrow{s/2} \times \xrightarrow{s/2}} q \\ \xrightarrow{l/2} \times \xrightarrow{l/2} \rightarrow $	$\frac{-qs}{16l}(3l^2-s^2)$	$\frac{qs}{16l}(3l^2-s^2)$
3	$\begin{array}{c c} & & b \\ & & & s/2 \\ \hline & & & s/2 \\ \hline & & & & \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & &$	$\frac{-qbs}{8l^2}(4a^2+8ab-s^2)$	$\frac{qas}{8l^2}(4b^2+8ab-s^2)$
4	$\begin{array}{c c} & s \\ \hline & & \\ \hline \\ \hline$	$\frac{-qs^2}{8l^2}(2l-s)^2$	$\frac{qs^2}{8l^2}(2l^2-s^2)$
5	$ \begin{array}{c c} & & s \\ \hline & & & s \\ \hline & & & & & \\ \hline & & & & & & \\ \hline & & & &$	$\frac{-qs}{16l}(3l^2-2s^2)$	$\frac{qs}{16l}(3l^2-2s^2)$
6	$\begin{array}{c c} k & a \\ \hline \\$	$\frac{-q}{8l} \left[l^3 - a^2 (2l-a) \right]$	$\frac{q}{8l} \left[l^3 - a^2 (2l - a) \right]$
7	$\begin{array}{c c} q_i & q_j \\ \hline \\ $	$-l^2\left(\frac{q_i}{15}+\frac{7q_j}{120}\right)$	$l^2 \left(\frac{7q_i}{120} + \frac{q_j}{15}\right)$
8	$ \begin{array}{c} s \\ q \\ \hline \\ \\ \hline \\ \\ \\ \hline \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\ \\$	$\frac{-qs^2}{120l^2}(20l^2-15ls+3s^2)$	$\frac{qs^2}{120l^2}(10l^2-3s^2)$

9	$ \begin{array}{c c} F \\ \hline F \\ F \\ \hline F \\ F \\$	$\frac{-3Fl}{16}$	<u>3<i>Fl</i></u> 16
10	$\begin{array}{c c} & a & b \\ \hline F \\ F \\$	$\frac{-Fab}{2l^2}(b+l)$	$\frac{Fab}{2l^2}(a+l)$
11	$\Sigma F_i = (n-1)F$ $\downarrow a \qquad a \qquad a \qquad a$ $F \qquad F \qquad F \qquad F \qquad F$ $l = na$	$\frac{-Fl}{8} \cdot \frac{n^2 - 1}{n}$	$\frac{Fl}{8} \cdot \frac{n^2 - 1}{n}$
12	$\Sigma F_{i} = nF$ $a/2 a \qquad a a/2$ $F F F F$ $l = na$	$\frac{-Fl}{16} \cdot \frac{2n^2 + 1}{n}$	$\frac{Fl}{16} \cdot \frac{2n^2 + 1}{n}$
13	$ \begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	$\frac{M}{2}\left(1-3\frac{b^2}{l^2}\right)$	$\frac{M}{2}\left(1-3\frac{a^2}{l^2}\right)$
14	$ \begin{array}{c c} h & T_u \\ D = EI & \alpha \\ \uparrow & I \\ \hline \\ \hline$	$\frac{3\alpha(T_u-T_l)D}{2h}$	$\frac{-3\alpha(T_u-T_l)D}{2h}$
15	$D = EI$ $\downarrow \qquad \qquad$	$\frac{-3D\delta}{l^2}$	$\frac{3D\delta}{l^2}$
16	$r = 1/\kappa_0$ $D = EI$	$-\frac{3}{2}D\kappa_0$	$\frac{3}{2}D\kappa_0$